

2026
2030

KOMMUNIP
PILERSAARUSIORFIGINEQARNERANUT
periusissiaq

Asseq: Assiliisoq Aningaaq R. Carlsen - Visit Greenland

Qeqqata Kommunia
www.qeqqata.gl

Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu Immikkoortortaq, Sisimiut

PILERSAARUSIORNERMUT IMMIKKOORTORTAQ 2026

Ref. Journal- og arkivplan: 16.03.00

PERIUSISSIASSATUT SIUNNERSUUT

**KOMMUNIP PILERSAARUSIORFIGINEQARNERANUT
PERIUSISSIAQ
2026-2030**

PAASSISSUTISSIISUTITUT EQIKKAGAQ	5
AALLARNIUT	6
Tunuliaqutaq	7
Aallaqqaasiut	7
Inatsisitigut tunngavik	8
Siunertaq	9
Kommunip immikkoortullu pilersaarusiortfigineqarneranut aammalu pilersaarusiortnerit sinnerinut ataqatigiinnerat	11
KILLIFFIK	13
Aaqqissuussaalluakkamik periarfissat nutaat	13
Atuilluartaunissamut piumasaqaat	14
Siunissaq qaninnerusumi siunissamut unagsinnerusumut sanilliullugu aaqqissuussilluakkamik pilersaarusiortneq	15
2026-2030-mut Pilersaarusiortnermut periusissiamut inerisaanermik nutaamik inissisimaneq	16
2022-26-mut Pilersaarusiortnermut periusissiamut tkilliffik	17
Aaqqissuussaalluartaumik tamakkiisumik pilersaarut	18
Kommunimi immikkoortunik inerisaanermut killiffik sammivillu	19
Pingaarnertut killiffik	19
Inissiat ineriartornerat najugaqariaaserlu	20
Inuiaqatigiit allaatigisaanerata killiffia aammalu kommunip aaqqissuteqarnissaanut naatsorsuutit	22
Pisortanit namminersortuniillu sanaartornermut suliniuteqarnerit kiisalu aaqqissuussaalluartaumik nunaminertanik piumasaqaateqarneq	23
Illoqarfimmi ineriartortitsivinnut inuussutissarsiortnermullu suliniutinut aaqqissuussaasumik killiffiit	24
NALILIINEQ	24
Nutarternissamut periusissiasatut siunnersuutip kingulliup innersuussineranit kommunimi pilersaarutit ineriartornera	24
Pillattaartumik pisariaqartitsineq aammalu siumut naleqqussaaneq	25
Takkussuuttunik pilersaarusiortnermut aammalu pilersaarutit naleqqussaaneq assersuutit	25
Pilersaarutitigut suliniutinik allaffissornikkut kinguneqartitsineq immikkoortiterinerlu	26
Pilersaarutitigut tungavimmut nutaamut kingusinaartumik ikaarsaaneq	26
Periutsitigut unaminartut aammalu atuutilersitsinermit kingunerit	27
Eriasassanut quppersagattaq nutarternissamik kinguaattoornerulersitsinermit pilersitsivoq	27
2024-2048-mut Kommunimut pilersaarummi nutaamik tunngaveqartunik iliusissat	28
Illoqarfinni pilersaarusiortarnerup atuutilerseqqinnera	28
Ataqatigiinngitsumik ingerlatseriaaseq inatsisitigullu pituttorsimaneq	29
Siumut isiginnittumik pilersaarusiortneq aaqqissuussaasumik nunaminertamik inniminniineq	30
Ingerlatsinermit inatsisitigut killiffik suliniummillu piareersaaneq	30
Sanaartorfissat eqaatsut inatsisitigullu toqqammaviit allanngortitat	30
Ilusiliami nutaami aningaasaqarnikkut ingerlatsinikkullu inatsisitigut iluaqutit	31
Siusinnerusukkut pilersaarusiortnermit unaminartut katiternerat	31
Immikkoortut suliniuteqarfiit aaqqissuussaalluakkamik atuuffii ingerlatsinermit inatsisitigut killiffia	32
Pilersaarusiortnermut inatsimmut nutartikkamut naleqqussarneq siunissamilu killeqarfiit	32
Illuliortaatsimik ukkataqarnerup annertusiner aammalu attatiinnartitsinissamut eqqarsaatiginninneq	32
Siusinnerusukkut ataqatigiinnginneq aammalu illoqarfimmi sumiiffiit immikkuullarissusaat	33
Ingerlatsinikkut suleriaaseq, immikkut akuersissutit sanaartukkutigullu kingornussat	33
Pilersaarutitut taaguutit nutaat	34
Geometriskimi naapertuutinninneq aammalu immikkoortunik sinneruttunik naatsorsuutiginnisanik pilersitsineq	35
Pilersaarusiort qaleriaat aammalu periusissiamik misissuueqqissaarnissamik pisariaqartitsineq	35

Ikaarsaarnianermi ilungersunartumi suliassatut takkussuuttunut killilersuinerit nukinnik atuiffiusut	36
Nunap timaanut pilersaarummut tunngavimmi aaqqissuussaanikkut amigaatit	36
Pisariillisaanermik ingerlatsinermik aammalu aaqqissuussaanikkut naleqqussaaneq aallartinneqarnikoq	37
Pilersaarutiniq ingerlatitseqqiinerup digitaliseerernera aammalu siunissami systemimik nutarsaaneq	37
Ingerlatsinerup aammalu aaqqissuussaasumik innersuussutiniq naliliineq	37
Periusissiaq nutaaq	38
Aaqqissuussaanikkut pingaarnertut ajornartorsiutit ukkatarinninnermullu nassuiaat	38
Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani aaqqissuussaasumik immikkoortut ukkataqarfissat tallimat	38
Immikkoortut ukkataqarfiusut akornanni sunniivigeqatigiinneq akimortumillu sunniuteqarneq	40
Pilersaarusiorderup iluani avataanilu ataqatigiinnerat	40
Ingerlatsinikkut tunngaviliineq periusikkullu ilusilersuineq	41
Suliniut 1: Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarneranik ingerlatsinerup ataavartuuneranik annertusaaneq	41
Suliniut 2: Annertunerusumik ersarissaaneq sunniuteqartitsinerlu	43
Suliniut 3: Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani aalajangersakkanik assigiissaarineq pisariillisaanerlu	45
Suliniut 4: Kommunip pilersaarusiorderneqarnerata eqaannerulersinneqarnissaanut pitsanngorsaaneq	48
aaqqissuussaanikkullu naleqqussaaneq	48
Suliniut 5: Immikkoortut atorineqartarneri akimorlugit tamat isiginninnerulersitsilluni immikkoortut ilaannik pilersaarutit ilaat katitertitsissapput	50
Suliniut 6: Immikkoortut ilaanni agguataarinnermut tunngavik nutaaq	53
Suliniut 7: Kommunip illoqarfimmullu pilersaarutit akornanni naapertuuttumik sunnerfigeqatigiinneq	55
Suliniut 8: Sanaartornerup annertussusaata aammalu sanaartorfissat erseqqissarneri	59
Suliniut 9: Sanaartorfissanik inaarutaasumik aalajangiineq sioqqullugu immikkoortut ilaannik eqaatsumik sanaartorfissat killeqarfii	65
Suliniut 10: Nunap timaanik aaqqissuusseqqinneq	68
Suliniut 11: Kommunimut pilersaarut digitaliusoq nutaaq	72
Suliniut 12: Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata suliniutinut sammisumik kiisalu pisunik aalajangerneqartunik aqutsineq nutaaq	73
Suliniut 13: Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani suliniutiniq ingerlatsineq annertusagaq	76
Suliniut 14: Anguniagalimmik isiginnittaatsimik pilersaarusiorderneq	78
Suliniut 15: Piginneqataaneq aammalu ataatsimut takorluukkanik akimortumik suleqatigiinneq	80
Suliniut 16: Ataqtiginnerusumik pitsaanerusumillu nunaminertamik aqutsineq	82
Suliniut 17: Atuilluartumik ineriartortitsinissamut suliniutissatut periarfissat	86
Suliniut 18: Atuilluartumik ingerlatsinermi isorinnittumik silassorissuusiamik atuinerup nukissanik pitsaanerulersitsinermut akuutitsineq	88
Suliniut 19: 2026-2030-mut kommunip politikikkut takorluugaanut akimortumik pilersaarusiorderneq periusissiaq nutaaq	90
Suliniut 20: Navianartorsiuteqartunut nakkutiginneqanngitsoornissaanut qulakkeerineq	91
INERNILIINEQ	93
Innersuussut	93
TAPILIUSSAQ	94
Pilersaarutini teknikkikkut oqaatsinut nassuiaatit	94
Pilersaarutitut takussutissiaq	103

PAASISSUTISSIISUTITUT EQIKKAGAQ

Pilersaarusiornermut inatsimmi kapitali 7, § 22 naapertorlugu, Kommunimi qinigaaffiup affaata siulliup qaangiutinnginnerani kommunalbestyrelsip kommunimi pineqartumi kommunimut pilersaarusiornermi periusissatut siunnersuutit tamanut ammasumik saqqummiutissavai. Periusissatut siunnersuut kommunimi pilersaarutip kingullermik iluarsineqarnerata, kommunalbestyrelsip ineriartortitsinermik naliliinerata suliniutissaasalu aalajangiiffiqineqarnerisa kingorna kommunimut pilersaarutit pillugit paasissutissanik imaqassaaq kiisalu kommunimut pilersaarut tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik nutarterneqassanersoq, imaluunniit ukiunut sisamanut atuuttussamik akuersissuteqartoqaannassanersoq aalajangiisoqassalluni.

Tamanna tunngavigalugu Pilersaarusiornermut pisortaq 2026-2030-mut kommunip pilersaarusiorgiaqarneranut periusissiamut siunnersuummik, tassani 2024-2048-mut Kommunimiut pilersaarummik tamakkiisumik nutarterisoqarnissaanik siunnersuutitaqartumik suliaqarpoq.

Maannamut kommunip pilersaarusiorgiaqarnerata ineriartornera kiisalu unamminarsinnaasut periusissiatut siunnersuummi misissorneqarlutillu naliliivigineqassapput, tassani periusissiami nutaami pingaarnertut ukkataqarfissanut tallimaasunut pingaarnertut ajornartorsiutit tallimat aaqqissuulluakkamik tunngaviliisussat immikkut eqqumaffigineqassallutik:

- Pingaartitaq 1:* Qanoq issueq atajuarnermillu qulakkeerineq
- Pingaartitaq 2:* Iluseq, sannaq aammalu toqqammavitsigut pissutsit nutaat
- Pingaartitaq 3:* Eqaassuseq nalimassarsinnaassuserlu
- Pingaartitaq 4:* Illut ilusaasa pitsaassusaat atuilluartumillu illoqarfiup ineriartornera
- Pingaartitaq 5:* Aqutsisinnaaneq sunniuteqarluartumillu iliuuseqarsinnaaneq

Ukkataqarfissat ataatsimut aaqqissuussamik nutaamik pingaarnertut sammiviliisuupput, tassani periaasissat arlallit periusissiami immikkoortunut tapertaasussatut ataqatigiilersinneqassallutik:

- Suliniut 1:* Kommunimi pilersaarummik nutarterinermut ingerlanneqarneranik ingerlaavartitsinissap annertusarnera
- Suliniut 2:* Annertunerusumik ersarissaaneq sunniuteqartitsinerlu
- Suliniut 3:* Kommunip pilersaarusiorgiaqarnerani aalajangersakkanik assigiissarineq pisariillisaanerlu
- Suliniut 4:* Kommunip pilersaarusiorneqarnerata eqaannerulersinneqarnissaanut pitsanngorsaaneq sannaatigullu naleqqussaaneq
- Suliniut 5:* Immikkoortut atorneqartarneri akimorlugit tamat isiginninnerulersitsilluni immikkoortut ilaannik pilersaarut ataatsimoortitsissaaq
- Suliniut 6:* Immikkoortut ilaanni agguataarinermut tunngavik nutaaq
- Suliniut 7:* Kommunip illoqarfimmullu pilersaarutit akornanni naapertuuttumik sunnerfigeqatigiinneq
- Suliniut 8:* Sanaartornerup annertussusaata aammalu sanaartorfissat erseqqissarneri
- Suliniut 9:* Sanaartorfissanik inaarutaasumik aalajangiineq sioqqullugu immikkoortut ilaannik eqaatsumik sanaartorfissatut
- Suliniut 10:* Nunap timaanik aaqqissuusseqqinneq
- Suliniut 11:* Kommunimut pilersaarut digitalusoq nutaaq
- Suliniut 12:* Kommunip pilersaarusiorgiaqarnerata suliniutinut sammisumik kiisalu pisunik aalajangerneqartunik aqutsineq nutaaq

- Suliniut 13:* Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani suliniutinik ingerlatsineq annertusagaq
- Suliniut 14:* Anguniagalimmik siumut isiginnittumik pilersaarusiordneq
- Suliniut 15:* Piginneqataaneq aammalu ataatsimut takorluukkanik akimortumik suleqatigiinneq
- Suliniut 16:* Ataqtigiinnerusumik pitsaanerusumillu nunaminertamik aqutsineq
- Suliniut 17:* Atuilluartumik ineriartortitsinissamut suliniutissatut periarfissat
- Suliniut 18:* Atuilluartumik ingerlatsinermi isorinnittumik silassorissuusiamik atuinerup nukissanik pitsaanerulersitsinermut akulerussineq
- Suliniut 19:* 2026-2030-mut kommunip politikkikkut takorluugaanut akimortumik pilersaarusiordnermut periusissiaq nutaaq
- Suliniut 20:* Navianartorsiuteqartunut nakkutiginninnginnissamut qulakkeerineq

Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut allannguissamut pitsanngorsaannissamullu suliniutit ataasiakkaat killilimmik namminerisamillu atortulerutaagaluartut, periusissiami sukumiisumik pilersaarummi immikkoortutut sunniuteqatigiilluarlutik aammalu periusissiami nutaami sunniuteqarluartumik imminut nukittorsassapput.

2024-2048-mut kommunimiut pilersaarut siuliani ingerlatsinermut sanilliullugu nutarsagaq allannguissamut piareersimanerusoq, eqqornerusoq, eqaannerusoq aammalu tamat isiginninnerusoq, kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata nutaaliarinissaanut nutarsarnissaanullu periusissiaq nutaaq nukittorsagarlu pisariaqarpoq.

Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranik siunnersuutitigut annertuumik aqqissuussinikkut allannguinerit pitsaanerusumik aqqissuunnissaanik, pilersaarusiordiaatsimik annertunerusumillu ataqtigiissaarinissamik anguniagaqassaaq, tamannalu pilersaarutitut inatsimmi kingullertigut allannguutitut annertuumik naapertuullutik, matumani illoqarfinnut pilersaarusiordnermut ilutsimut atuutillerseqqinneqartoq aammalu ingerlatsinermut periarfissat ilanngullugit, taamaalilluni kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut sunniuteqarnerusumik pitsanngorsaassalluni.

Kommunip illoqarfiullu pilersaarusiordneqarnerata nutaassap pitsaanerunissaanut sukkanerunissaanullu periusissiaq naammassineqarnissaanut pingaarteqarluinnarpoq. Suliamik ilisimasaqarluni illoqarfiup pilersaarusiordneranik illuliortarnikkut tunngaviliinermik ilalerlugu suliniummik sammiveqartumik suliatigut aqutsinerunikkut periusissiatigut siunissami timitalimmik ineriartornissamik pisariaqartitsinermik naammassinissaaq.

Aqqissuussaasumik nutaamik ingerlatsinera kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut atatillugu ingerlatsinikkut killilimmik toqqammavianik qaangiisinnaalersitsissaaq, ilaatigut pitsaasumik inerisaanissamut, kajumernarnerulersitsinermik aammalu kommunimi ineriartornissamut uummaarissaanikkut kajumissusaarinikkullu.

AALLARNIUT

Tunuliaqutaq

Kommunimut tamarmut tigussaasumik aaqqissuulluakkamillu ineriartornissamut kommunip pilersaarusiordfigineqarnera naleqqussaasissamut pilersaarusiornissamullu sunniuteqarluartumik sakkussaavoq. Taanna kommunimi nunaminertanut tamanut tunngassuteqarpoq aammalu nunaminertamik atuinnermut, sanaartornermut atortulersuinnermullu tunngaviliisuulluni. Kommunimi pilersaarut ineriartornermut atatillugu nutarterneqassanersoq, minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit kommunalbestyrelsi isummertassaaq. Taamaattoqassappallu pilersaarusiordiaatsip tigussaasumik ilusaata atuuffiatu, maannakkut pisariaqartitsinnermik aammalu siunissami ineriartornissamut nalimmassarnissamut naapertuuttunngorlugu qanoq allanngortinneqassanersoq nalilerneqassaaq.

2026-2030-mut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiasatut siunnersuut kommunimut pilersaarusiorderup tamakkiisumik nutarsarneqarnissanut ingerlatsinnermik ilisimasaqarnikkut piareersaattaallunilu inneruussutaavoq. Matumunnga siunnersuutikkut taarserneqartup 2022-26-mut pilersaarusiordermut periusissiasasumi suliniutinik ingerlanneqarsimasunik aaqqissuussaasumik naliliinikkut siunnersuut suliarineqarpoq.

Suliatigut ilisimasaqarnikkut nalilersuinerit aammalu maannakkut pilersaarusiordermik misissueqqissaartumik nassuiaanernik siunnersuut tunngaveqarpoq. 2024-2048-mut kommunimi pilersaarut ingerlanneqarnerata nalinginnaasumik tigussaasumillu allannguutissanik taakkartuinissaaq anguniagaavoq. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnera pioreersup pisariaqartumik peqqissaartumillu nutarterinikkut, aaqqissuussaasumik sunniuteqarluartumillu periuseqarnissaaq periusissiatut siunnersuummik kissaatigineqarpoq.

Aallaqqaasiut

Kommunimi nunap ilaanni immikkoortuni tamani naapertuuttumik ingerlatsinnermilu atortunut ineriartortitsinissamut, kommunimi pilersaarutip ataavartumik nutarsarneqartarneratigut toqqammavinnik atugassarititaasunillu nutaanik allanngortitanillu pilersitsisoqassaaq. Inuunerup qanoq issutsip annertusarnissaanut, pitsaasumik ineriartornissamut orniginarsaanissamullu attatiinnartitsinissamut inerisaanissamullu periarfissanik ingerlatsinikkut toqqammaviit naammassinissaaq siunertaralugu, immikkoortut taakku atornerarnerinik, sanaartornerit suussusaannik, kulturikkut kingornussassaanersut, illoqarfiup nunaqarfiullu ilusaatigut kiisalu nunap isikkuatigut kusanassutsikkullu ataqtigiinneri aallaavigalugit kommunimi pilersaarummi killilersuinerit aaqqissuussaasumillu nalilersuinerit ingerlanneqarput.

Kommunimi pilersaarut illoqarfiup pilersaarusiordfigineqarneranik imalik ingerlatsinikkut nalimmassaanermillu taamaallaat siunertaqanngilaq, aammali pisumut siunissamilu aaqqissuussaalluartumik sanaartugassanik pilersaarusiordermut malitassatut atuuttuulluni. Annertuunut annikinnerusunullu nunaminertamik atuinnermut tigussaasumik attuumassuteqarpoq, taamaalilluni innuttaasunut, atuisunut, pisortat immikkoortuinut aammalu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarfinnut tamanut tunngassuteqarluni. Politikikkut inuiaqatigiinnilu ineriartornissamut kissaatinut pisariaqartitsinnernullu tunngatillugu inuussusermut eqaassusermullu kommunimi pilersaarut tapertaasinnaanissaanut, innuttaasut inuussutissarsiuteqarfiullu ineriartornera pisoq kiisalu aningaasaqarnikkut politikikkullu ataqtigiinnerat aallaavigalugu pilersaarut atuussinnaassappat aaqqissuussakkut ingerlavia ataavartumik nalilersorneqartuarnissaa pisariaqarpoq.

Illoqarfiit nunaqarfiillu ineriartornerisa allanngornerinut tapertaanissaata saniatigut, kommunimi pilersaarut nunaminertanut akuersissutinut atugassiinnernullu tunngaviliilluni innuttaasunut atuisunullu toqqaannartumik pingaaruteqarluni, kommunimut pilersaarut iluatsinnissaanut atuussinnaaneranut

ersarissumik siunertaqarluni aaqqissuussamik ilusilersorneqarnera pingaaruteqarpoq, matumani pilersaarutip tapersersuina piviunngortissinnaanerannullu annertussusaa ilanngullugu. Siunertaq tamanna iluatsissappat kommunimi pilersaarutip aalajangersartaa erseqqissumik tunngavilersugaalluni suliarineqarnissaa qitiulluinnarpoq, taamaalilluni eqqoriaruminartuulluni tigussaassalluni.

Kommunimi pilersaarut nalinginnaasumik ataasiinnartut pilersaarutaaneq ajorpoq, illuatungaagullu pilersaarutitut assigiinngitsumik ilusilinnut annertussusilinnullu nalinginnaasumik katiterinerulluni. Kommunimi pilersaarut pingaarnertut kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussanik illoqarfinnullu pilersaarutit arlaqartunik imaqtuuvuq, taakkulu kommunimi nunat ilaanni immikkoortut ilaattut agguataakkanut kiisalu taakku ataanni agguataarinertut, aalajangersakkanik nalimmassakkanik ilaqtutut ingerlatsivuvuq. Naak kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussat illoqarfinnullu pilersaarutit aaqqissuulluakkanik periaatsinillu aamma imaqtuuvuq, aalajangersimasumik atuinnissamut, sanaartoriaatsinut, portutsinut, suussutsinut aammalu issusaat naapertorlugit nalimmassarneqarnissaannut immikkut "sumi" (immikkoortup killeqarfia) aammalu "suna" (atuineq) immikkut ukkatarineqartarnerat ileqquuvuq.

Periusissatulli siunnersuummi kommunip pilersaarusiortifigineqarnerata ineriartornermut ersinngitsumik attuumassuteqarnerata qulakkeernissaanut ingerlanneqarnissaanut teknikkikkulu ingerlatsinissamut "sooq" aamma "qanoq" annertunerumik ukkatarineqarluni. Allatut oqaatigalugu ineriartornermut ilutsit piusut, aningaasaqarnermut inissisimaneq aammalu inuiaqatigiinni pisariaqartitsineq aallaavigalugit kommunip pilersaarusiortifigineqarnerata ilusilersugaaneranut, periusaanut aammalu sunniteqartarneranut periusissiatut siunnersuut allaffissornikkut aqutsineruvuq. Periusissiatut siunnersuut minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit kommunip pilersaarusiortifigineqarneranik ataavartumik nalilersuinissamik siunertaqarpoq, tamannalu tunngavigalugu naapertuuttumik pilersarusiornissaq qulakkeerniarlugi kommunimi pilersaarutip qanoq ingerlanneqarnissaanut pingaarnertut aaqqissuussaasumillu allaffissornikkut sammiviliisoqassalluni.

Taamaalilluni kommunimi pilersaarutip ingerlatsinnaassusaanut aammalu politikikkut, namminersortut inuussutissarsiornermilu sanaartornissamut kissaatinik, ullutsinni inuiaqatigiinni ineriartornissamut pisariaqartitsisunik aqutissiuinissamut periusissiatut siunnersuutitigut ineriartortitsisinnaavoq. Uani erseqqissaatigisasallugu pingaaruteqarpoq, kommunimi pilersaarut allaffissornikkut sakkussatut kisimi ineriartortitsisinnaangimmat, ineriartornissalli qanoq ingerlanissaanut taamaallaat toqqammavinnik nalimmassaasinnaalluni. Periusissiatut siunnersuutit teknikkikkut ingerlatsinerumut taamaallaat ineriannissamut atuuffigaa, taamaalillunilu kommunimi pilersaarutip atuutilersitsilluni allaffissornikkut atuunneranut killiligaalluni. Kommunimi pilersaarutitigut allaffissornikkut taperserneqarfiatigut, ineriartornivik avataanit ingerlatsisunit pilersinneqartarpoq.

Inatsisitigut tunngavik

Kommunip pilersaarusiortifigineqarnera pilersarusiortarnermut inatsisitigut tunngaveqarmat, tassani Namminersorlutik Oqartussat suli pisortatigoortumik oqaaseqaammik imaluunniit immikkut ilitsersuummik suliaqarsimanani, taamaattumik kommunip pilersaarusiortifigineqarnerata atuunnissaanut periusissiatut siunnersuutit aqutsissutitut inissisimanera pingaaruteqarpoq – minnerunngitsumik pilersarusiornermut inatsimmik taassumalu ingerlatseriaatsimut ilusilersorneqarneranik eqqortumik paasinninnissamut atatillugu.

Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015 aamma Inatsisartut inatsisaat nr. 66, 20. november 2023-meersumit malinneqartumik allannguutitalerlugi Pilersarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsissaat nr. 17, 17. november 2010-meersumi (pilersarusiornermut inatsit) Kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut periusissiaq pillugu kapitali 7, § 34, imm. 1 naapertorlugi, kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut periusissiatut siunnersuut qinigaaffiup

affaata siulliup naannginnerani kommunalbestyrelsimit saqqummiunneqassaaq. Tamatuma saniatigut inatsimmi § 34, imm. 2 naapertorlugu, kommunalbestyrelsimit pisariaqartinneqartutut imaluunniit naapertuuttutut isigineqapat periusissiasatut siunnersuut suliarineqarsinnaavoq.

Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut periusissiasatut siunnersuut pilersaarutitut inatsimmi 34, imm. 2-3 naapertorlugit tulluuttunik immikkoortunik tallimanik imaqqassaaq:

1. Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut kommunimi pilersaarutip kingullermi nutarsarneqarneranit killiffik.
2. Kommunip pilersaaruserfigineqarnerata maannakkut kingullertigullu ineriartornera pillugu naliliineq.
3. Siunissamut ineriartornissamut pingaarnertut periusissiaq.
4. Kommunip pilersaaruserfigineqarnerani atuulluarmut ineriartornerup atuutilersinneranut nassuiaat.
5. Imm. 1-4 tunngavigalugit kommunip pilersaaruserfigineqarneranik (1) nutarterinertaqqanngitsumik, (2) ilaannakortumik nutarterinermik imaluunniit (3) tamakkiisumik nutarterinermik aalajangiineq.

Kommunip pilersaaruserfigineqarnerata nutartinnnginnissaanik periusissiasatut siunnersuut kinguneqarpat, taava maannakkut kommunimi pilersaarutut pioreersoq ukiuni sisamani sivitsorneqarnissaa akuersissutigineqassaaq. Ilannakortumik nutarterineq kommunimi pilersaarummik qulequtakkaartumik imaluunniit kommunimi pilersaarummi nunap ilaanni immikkoortortat killeqarfilersukkaartumik nutarterinermik imaqqarsinnaavoq. Tamakkiisumik nutarterineq kommunimi pilersaarummi qulequtakkaartumik aammalu nunap ilaanik annertuumik allannguinnermik imaqqarpoq.

Pilersaarutisiornermut inatsimmi kapitali 7 naapertorlugu, ineriartornerit ingerlasimanerisa suliamik ilisimasalimmit naliliineq tunngavigalugu pisariaqartutut nalilerneqarpat, kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnissaanik pisariaqartitsinermik aalajangiinissaa siunertaralugu kommunip pilersaaruserfigineqarneranut periusissiaq naliliivigineqarnissaa nutarterneqarnissaalu periusissiasatut siunnersuutit siunertaraa.

Pilersaaruseriornermut inatsimmi 35, imm. 3 naapertorlugu, kommunip pilersaaruserfigineqarneranut periusissiasatut siunnersuut ilaavoq aammalu kommunip pilersaaruserfigineqarneranut tapiliussatut nalinginnaasutut, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerani imaluunniit periusissiasatut siunnersuummik allannguisoqannginnerani, sapaatit akunnerini arfinilinni tamanut misissugassanngorlugu saqqummiunneqassaaq.

Siunertaq

Periusissiatut siunnersuutit pingaarnertut siunertaa pilersaaruseriornermut inatsimmi ersarissumik oqaasertalerneqarpoq. Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut periusissiasatut siunnersuummittaaq kommunip pilersaaruserfigineqarnerani suliniutinut anguniakkat ilaannut tapertatut ingerlatsisutullu atuulluni, pitsaassusilinnik arlaqartunillu anguniagartaqarpoq:

Pingaarnertut anguniagaq:

- Kommunimi pilersaarummi ineriartorneq piusup atuuttup naliliivigineqarnera tunngavigalugu kommunip pilersaaruserfigineqarnerata tamakkiisumik ilannakortumilluunniit nutarterinissamut aalajangiinissaa.

Anguniakkat ilaat:

1. Kingullermi nutarterinermit kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranik ingerlatsinerup suliniutinillu killiffinnik tamat isiginnilersitsinissaq.
2. Kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut ingerlatsinermik ersarinnerup annertusarnera aammalu nukittuffiini, periutsini unamminartunillu ersarissaaneq.
3. Kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata allaffissornikkut ineriartornerata pisariaqartitsineratalu naliliiffigineqqinnissaa.
4. Kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut periusissatut nutaatut sunniuteqartumik eqaatsumillu inerisaanermut sakkussatut ingerlatsinerata aalajangersaaviginissaa.
5. Kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata pitsaanerulersitsinissamik atuilluartumillu ingerlanneqarnissaanik ukkataqarluni allaffissornermi isumalluutiniq pitsanngorsaaneq.
6. Kommunimi pilersaarutip ilusaata atuunneratalu nalinginnaasumik pisariitsuunissaanik paasiuminartuunissaanillu qulakkeerinninnissaq.
7. Kommunimi pilersaarutip, illoqarfinnik pilersaaruseriornerup, immikkoortunik pilersaaruseriornerup aammalu pilersaaruseriornerit sinnerinut aaqqissuussaalluartumik ataqatigiisitsinissap qulakkeerneqarnissaa.
8. Pilersaaruseriornermut inatsit taassumalu kingusinnerusukkut pingaarnertut allannguutai tunngavigalugit kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut periusissiaasaata naleqqussarneqarnera.

Pilersaaruseriornermut inatsimmi kapitali 7, § 34, imm. 2 naapertorlugu, periusissiatut siunnersuut kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata kingullermi ingerlanneqarneranut aammalu kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata ineriartorsimaneranut naliliinermik paasissutissanik imaqaassaaq. Matumani kommunimi pilersaarutip siunissami ineriartortinneqarnissaanut periusissiamik suliaqartoqarnissaanik piunasaqaateqarpoq, ima paasillugu kommunimi pilersaarutip allaffissornikkut ingerlatsinermi sakkutut qanoq ineriartortinneqassanersoq nalimmassarneqarlunilu.

Periusissiatut siunnersuut una, naak politikkikkut pingaaruteqaraluartoq "pilersaaruseriornermut periusissiaq"-mut siusinnerusumi ileqqusimagaluartoq, politikkikkut, atortulersuutitut takorluukkanut immikkoortunut aggulukkanut aammalu suliat akimorlugit politikkikkut periusissiaannngilaq. Periusissiatut siunnersuut kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata ingerlatsineranik, ilusaanik sunniuteqarluarneranillu aqutsinissamut pilersaaruseriornermut immikkoortup ingerlatseriaasianut taamaallaat atuuppoq. Taamaallilluni periusissiatut siunnersuut periaatsitigut periusikkulluunniit kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata allaffissornikkut aaqqissuussaasumik atuunneranut toqqaannartumik ingerlatsinermut tunngassuteqarnerata saniatigut kommunalbestyrelsip politikkikkut sanaartornermut kissaataanik imaluunniit politikkikkut takorluugaanik imaqaannngilaq.

Pilersaaruseriornermut inatsimmi kapitali 5, § 15, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, matumani pilersaarutit ilaanni tamani inerisaanissamut politikkikkut anguniakkat suliarineqartarnerat naapertorlugit, Kommunimi inerisaanissamut kommunalbestyrelsip sanaartornermut kissaatai aammalu politikkikkut takorluukkat, kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut tapiliussani ataasiakkaani pilersaaruseriatigut nassuiaatini isumagineqartarput.

Kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut tapiliussat, pilersaarutit ilaat aammalu illoqarfinnut pilersaarutit politikkikkut takorluukkanik, kissaatinik suliniutinillu imaqartut, kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranut aqutsinikkut periuseq atuuffinnillu periusissiamut maannakkut periusissiasatut siunnersuut aallaavilimmik, pilersaaruseriornermut suliamik ilisimasaqartumik naliliinermik ersarissaasuvoq.

Kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerata siunissami naammassinninnissamut pingaarnertut ilaatigullu pilersaarutit allattorsimasut ataatsimut sunniuteqartumik ilusissaanik aammalu aaqqissuussaasumik atasuteqarneranik qulakkeerinnissaaq. Periusissiaq sunniuteqarluartumik ingerlanneqarsinnaassappat, periusissiatut siunnersuut suliamik ilisimasaqartumik aaqqissuulluakkamillu nammineq

isornartorsiorsinnaanissaa pingaaruteqarpoq, taamaalilluni periusissiaq piviusorsioertumik misissuisumillu tunngaveqassalluni

Kommunip immikkoortullu pilersaarusiortfigineqarneranut aammalu pilersaarusiortnerit sinnerinut ataqtigiinnerat

Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut periusissiaq periusissiatut siunnersuutaannaangilaq, kommunimi pilersaarutitut - kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussanik, pilersaarutit ilaannik illoqarfinnullu pilersaarutitik - imaqtartutut aqqissuussaananit immikkut isigineqarsinnaangimmat. Taamaalilluni kommunip pilersaarusiortneqarnerani immikkoortut annertunerit aqqissuussaasumik eqqarsaatigineqarneri suliaassallu periusissiatut siunnersuummut apeqqaatanatik atuutilersinneqarsinnaallutik.

Periusissiatut siunnersuutip kommunip pilersaarusiortfigineqarnerani ataqtigiinnerata atuunneratalu pitsaanerpaamik paasisinnaanissanut aqqissuussaasumik immikkoortut periusissianut immikkoortunut arlalinnut agguataarneqarsinnaapput:

1. **Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussami, matumani pilersaarutit ilaanni periusissiaq ilanngusaaq:** Aqqissuussaasumik pilersaarutitut immikkoortut, soorlu najugaqariaatsinik inerisaanissamullu periarfissanik naliliineq, pilersaarutit pingaarnertut ilusilersornerini aqqissukkamik nassuiarneqassapput, periusissiamik tapertaasumik anguniakkanik nassuiaatinik kiisalu aalajangiiffinnik ilalerlugu. Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussami pilersaarutillu ilaanni aqqissugaalluurtumik periuseqarneq illoqarfinnik pilersaarusiortni aamattaaq aqutissiuussisuuvoq.
2. **Illoqarfiit pilersaarusiortfigineqarnerini illuliornermut sanaartormullu peqqissaakkamik aalajangersakkatigut periusissiaq ilaannat:** Illoqannginnersat kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu avatangiisini ilutsinut aqqissuussaalluurtumillu pitsaassutsimut qulakkeerinninnissamut, sanaartorfissanik immikkoortitsinerit taakkununga illuliat silatimikkut isikkussaannut nalimmassaanermik piumasaqaatinut attuumassuteqarput.
3. **Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut periusissiaq (maannakkut 2026-2030-mut periusissiatut siunnersuut):** Kommunip pilersaarusiortfigineqarnerarata ilusaanut, allaffissornikkut ineriartorneranut periusaanullu piffissakkaarlugu aqutsinerit periusissiaq. Periusissaanut immikkoortoq taanna pingaarnertut kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut anguniakkat ilaat namminerisatut ingerlanneqartutullu pitsaassutsit annertussutsinullu atuuppoq.
4. **Kommunimi immikkoortortanut pilersaarutaasinnaasuni, pilersaarusiortnivitmut attuumassuteqartunut periusissiaq:** Piffissami matumani Namminersorlutik Oqartussat pilersaarusiortnerit inatsimmi § 5, imm. 5 aamma Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 63, 20. november 2023-meersumi § 20, imm. 6 naapertorlugit, kommunip immikkoortunut pilersaarutitik tapiliussassanik suliaqarnissaanik suliaqaaqqunikuunngilaq.
5. **Kommunimi pilersaarummi akuusuni pilersaarutit sinnerinut periusissiaq:** Matumani 2023-p qiteqqunnerani kommunalbestyrelsen akuerisai naapertorlugit *Qeqqata Kommuni* illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagissassallu pillugit *Illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersagaq* kiisalu *Illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarut*. Aqqissuussaalluurtut pilersaarutit ingerlanneqartut taakku illoqarfinni nunaqarfinnilu pitsaasumik ilusilersuinissamut qulakkeerinninnissamut periusissiatut tapertatut inissisimapput.

6. **Akimortumik pilersaarusionermut naligiissutut aaqqissuulluakkamik tapertatut suliareqqaarinninnerup ilaa:** Matumani *Silaannarmiinnissamut pilersaarut, Aqutissiuussinissamut pilersaarut* kiisalu *Angallannermut pilersaarut*.

Maluginiarneqassaaq, pilersaarusionermut inatsimmi § 14, imm. 4, sorlulu periusissiatut siunnersuut naapertorlugu, Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 63, 20. november 2023-meersumi § 13, imm. 3 naapertorlugu nuna tamakkerlugu immikkoortukkaartumik pilersaarusionermut ilaasoq taamaallaat pilersaarusiuvinnermut sunniteqartoq – matumani Namminersorlutik Oqartussat *Umiarsualivinnut tunngatillugu immikkoortunut pilersaarut 2014-27* – kommunimiut pilersaarummi ataqqineqassammat. Nuna tamakkerlugu immikkoortukkaartumik pilersaarutit ilamerngi kisimik kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut pingaaruteqartuupput, taamaattumillu kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut ilaanatik.

Kommunip kingullermi periusissiatut siunnersuutaa, *2022-26-mut pilersaarusionermut periusissiaq*, aammalu imikoq errortuutikoq aammalu eqqagassanut immikkoortortamut pilersaarutit ilanngullugit kommunip pilersaarusiorfigineqarnera. Taakku maannakkut periusissiatut siunnersuummut aammalu siunissami kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut toqqaannartumik ilaatinneqanngillat, kommunip atuutsinneqarneranut attuumassuteqannginnera patsisaalluni. Kommunip eqqagassalerinnermut pilersaarutaata aammalu kommunip imikoq errortuutikoq pillugu pilersaarutaata suliarineqarnissaat inatsisitigut pisussaaffiupput, aaqqissuussaannikkulli siunissamut kommunimi pilersaarummut attuumassuteqartumik pilersaarutit marluttut tapertariittutut isigineqassallutik.

Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani tapiliussami, matumani pilersaarutit ilaat, periusissiatut immikkoortoq ilaatigut pingaarnertut ilusilersornerata inatsisitigut pisussaaffiusunik naliliinertut iluseqarlutik misissuinerneq imaqlarluni, illoqarfinni pilersaarusionermut periusissiatut immikkoortoq nalimmassaasunik aalajangersaannikkut aaqqissuussaannermik iluseqarpoq. Illoqarfinnut pilersaarutini periusissiamik paasinninneq nassuiaanerlu taamaallutik kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussanut aammalu pilersaarutit ilaanni pingaarnertut ilusilersornerinut attuumassuteqarput, ilaatigut illoqarfinnut pilersaarutitut sanilliullugu kommunip pilersaarusiorfigineqarnerata qaffasinnerusumik inissisimaneratigut, illoqarfinnut pilersaarutitut paarlatsitut atuullutik.

Kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut periusissiamik suliaqarnissamut kommunip pisussaaffeqarnera pillugu pilersaarusionermut inatsimmi inatsisitigut piumasaqaateqaraluartoq, iliuuseqarnissamut periusissiamut aqutsinissamut periutsitut periusissiatut siunnersuut atuuteqarpoq.

Kommunip aaqqissuussuulluakkamik pilersaarutaasa sinnerinut, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut toqqaannartumik ilanngitsunut, maannakkulli kommunip ingerlataanut pilersaarusionermili tapertatut, piareersaatitut imaluunniit sanilliutaasut taaneqarsinnaasut tassaapput *Silaannarmiinnermut pilersaarut* aamma *Aqutissiuussinissamut pilersaarut*.

Silaannarmiinnissamut pilersaarut kommunimi sukisaarsaarfittut sanaartorfissaanngitsutullu, illoqarfiup killeqarfiani, sukisaarsaarnermut, takornariaqarnermut, atortulersuutitigut aammalu inuussutissarsionermut atuinnissamut aaqqissuussaalluarmut inerisaanissamut pilersaarutaavoq. Taamaalluni kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani illoqarfiup nunap timaanut ikaarsaarnaranut nunaminertat maannakkut siunissamilu atugassaasut silaannarmiinnissamut pilersaarut immikkut attuumassuteqarpoq. Illoqarfinni sukisaarsaarfissatut immikkoortunik atuinnissamut suliniutinik takorluukkanillu nutaanik silaannarmiinnissamut pilersaarut ukkataqarfeqartoq, atuinnissamut, immikkoortut killeqarfiinut aammalu nalimmassaalluni aalajangersakkanut kommunimi pilersaarut pingaarnertut ukkataqartuuvuq. Nunap timaanik atuinermut pilersaarusionerq nunaminertatigullu nalimmassaaneq kommunimi pilersaarutitigut taamaallaat aqunneqarpoq.

KILLIFFIK

Aaqqissuussaalluakkamik periarfissat nutaat

Inatsisartut inatsisaat nr. 66, 20. november 2023-meersutigut, 1. januar 2024-mi atuutilersukkut pilersaarusiornermut inatsimmik annertuumik allannguutit kingullertigut, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut pingaarutilimmi allanngortoqarpoq - ilaatigut siumut isiginnittumik pilersaarusiorfinnik atuutilersitsineq kiisalu illoqarfiit pilersaarusiorfigineqarneranik atuutilersitseqqinneq. Tamanna pilersaarutitigut nutaatigut aalajangiinissamut aammalu kommunip pilersaarusiorfigineqarnerata inissisimaneranik atuunneranillu nutarsaanissamut periarfissiisaaq. Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut assingusunik illoqarfinni pilersaarutininik saqqummiisoqarnikuuvoq, Namminersorlutillu Oqartussat ataani pilersaarusiornermut inatsisaasimasup atuutilersinneqartutitigut atorunnaarsinneqarnikuulluni. Siusinnerusukkut ilusiusimasumit illoqarfinnik pilersaarusioriaaseq nutaaq annertuumik allaanerujussuuvoq. Tamanna isumaqarpoq, kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani illoqarfiit pilersaarusiornerisa inissisimanerata aaqqissuussaalluakkamik ataqatigiissarnissaanut erngetumik pisariaqartitsilersimaneq kiisalu "siumut isiginnittumik pilersaarusiorfik"-mmik pilersaarusiornermullu tunngasutigut taaguutit allat pilersaarusiornermi aaqqissuussaasumik isumagineqarnissaat nassuiaasiornissaallu.

Pilersaarusiornermut inatsimmi kapitali 5a, 21a, imm. 4 naapertorlugu, illoqarfiit pilersaarusiorfigineqarneranik suliaqarnissamut kommunimi nunaqarfinnut inatsisitigut pisussaaffiunngimmat, illuatungaatiluguli sanaartorfissatut immikkoortitsinissamik aammalu sanaartornermi illulioriaatsimi pitsaassusissamut piumasaqaateqarnissamut siunertaamat, illoqarfiit pilersaarusiorfigineqarnerata nammineq ilusilersorneqarsinnaasutsikkut tunngavikkullu akunnattoortitsivoq. Akunnattoorneq taanna illoqarfiit pilersaarusiorfigineqarnerata pingaarnertut kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut aaqqissuussaalluarnikkut siunertaanut ataqatigiinneranullu tunngassuteqarpoq, pingartumik illoqarfiit pilersaarutaanni nalinginnaasumik eqaassusaannik patsiseqarpoq, siusinnerusukkut atuunnikuunngisaannarsimasoq.

Illoqarfinnut pilersaarutit sunarpiaq siunertarineraat pillugu ajornartorsiut apeqquteqalersitsivoq, aammalu pingaarnertut pisussaaffitsigullu kommunimi pilersaarummi aalajangersakkat apeqqutaatinngagit qanoq ingerlanneqassanersut. Illoqarfinnut pilersaarutini peqqissaakkamik aalajangersakkanik ilaannakortumik sanannginnissamut pilersaarusiornermut inatsisikkut periarfissaqarnermi aaqqissuussaasumik periutsimik nutaamik pilersitsivoq. Tamanna pilersaarusiornerup ileqqutigut amerlisaatiluguli sananeqaasianik allannguivoq, tassani ingerlatsinikkut pilersaarusiornerup tulleriissaarisarnernut nutaamut illoqarfiit pilersaarusiorfigineqarneri qaqugukkut, sooq aammalu qanoq annertutigisumik ingerlanissaanik kiffaanngissuseqartitsimmat. Tamanna Naalakkersuisunit pilersaarusiornermut inatsimmut pisortatigut ilitersuumik imaluunniit oqaaseqaatinik sulii suliaqartoqanngimmat, aaqqissuussaalluartumik periarfissanik paasinarsaaqqinnissamut annertuumik piumasaqaatitaqarpoq. Oqaaseqaatit imaluunniit ilitersuutit sulii suliarineqanngitsuusut inatsisitigut nalornisitsinermik kinguneqartitsisunut kommunip paasinarsaanerani inissaqartitsisoqarsinnaassaaq. Pilersaarusiornermut periusissiatut piffissap maannakkut ingerlanerani naammassisarneqarnissaat aammalu kommunimi pilersaarummut taassumalu pingaarnertut periusissiaani ingalassassimaarneqarsinnaanngitsumik assigiinngitsutigut paasineqarsinnaanerani unamminarsinnaasunik ingerlatsivimmi isumagineqartussat naatsorsuutigineqassaaq.

Taamatuttaarlu periusissiasatut siunnersuummi kommunip illoqarfimmi illuliortariaatsitigut sukaterinertaqartumi aaqqissuussalluartumik pilersaarusiortarnerini sinnerinut akuulluni, matumani *Illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarut*, maannakkut kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani

uninngatsinneqarallartoq ilanngullugu. Tamanna illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarummit kommunimi pilersaarutip aqqissuussaalluartumik ilusilersornerata pingaarnerneranik tunngavilernerqarpoq. Tamakkiisumik pilersaarummut toqqaannartumik sunniuteqarneranut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut ingerlatsinikkut periutsikkullu periusissiasatut siunnersuut aammalu tamakkiisumik pilersaarut illuatungeriillutik ataqtigiinnerinik patsiseqarpoq. Assersuutigalugu kommunimi pilersaarummi sanaartukkat suussusiinut kiisalu illoqarfiit pilersaarusiordfigineqarnerata - immikkoortut ilaanni sanaartorfissanut sanaartukkallu silatimikkut isikkuinut tunngatillugu - inissisimaneranut imarisaatigullu kingusinnerusukkat ilusilersorneqarneranut periusissiasatut siunnersuut aqutsinikkut illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarummut toqqaannartumik pingaaruteqartussaavoq. Aqqissuusseriaatsit assigiinngitsut taamaalillutik assigiinngitsunik siunertaqarput, assigiinngiartumilli atuuffeqaralutik pingaarnertut assigiimmik qulequtaqarneranut tapertaallutik.

Kommuni Sisimiut avannaatungaani qitiulluni aammalu Maniitsoq kujataatungaani qitiulluni avinneqaratarsinnaasutut inissisimavoq. Kommunip avissaartinneqarnissaa siunissaq ungasinnerusoq isigalugu politikikkut kissaataavoq aammalu allaffissornikkut ingerlanneqarluni, taamaattorli maannakkut periusissiasatut siunnersuummut toqqaannartumik atortutigullu attuumassuteqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

2023-mi maajip naalernerani periusissiasatut siunnersuutaasimasup akuersissutigineqartup kingorna, kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnissaanut suliaq aallartinneqarpoq, tamatuma kingorna pilersaarusiornermut inatsimmi allannguutit annertuut 1. januar 2024-mi atuutilersinneqarput, ilaatigut pilersaarusiordiaaseq marloqiusaq nutaaq, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussanik aammalu illoqarfinnut pilersaarutiniq saqqummiunneqarluni.

Periusissiasatut siunnersuummi matumani tapiliussami kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut pilersaarutit tamarmik allattorsimaffiatigut takutinneqarput, periusissiasatut siunnersuut siulia 2022-26-mut *Pilersaarusiornermut periusissiamut* tapiliullugu pilersaarusiornermut immikkoortortamit suliarineqarsimasoq. Allattorsimaffimmi pilersaarutit ingerlasut naammassinikullu ilaapput, taamaalillunilu kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata kingullertigut ineriartorsimaneranik uppersaataallutik.

Atuilluartuunissamut piumasaqaat

Taamatuttaarlu pilersaarusiornermut inatsimmi kapitali 7, § 34, imm. 3 naapertorlugu, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut atuilluartumik inerisaanissaq qanoq atuutilersinneqassanersoq periusissiasatut siunnersuummi paasissutissiissutigineqassalluni. Tamanna pilersaarusiornermut inatsimmi siunertanut kapitali 1, § 1, imm. 3-mi piumasaqaataasumut naammassinippoq, tamatumalu kingorna atuilluartumik inerisaanissamik siuarsaasumik pilersaarusiorneq aallaavigalugu nunami nunaminertat atorineqassallutik. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut aammalu pilersaarutit ilaanut immikkut saatinneqarani, periusissiasatut siunnersuummi atuilluartuunissakkut piumasaqaat illoqarfinni pilersaarusiornermut aqqissuussilluakkamik pissutsinut sammitinneqarpoq. Tamanna pilersaarusiornermut inatsimmi kapitali 5a, § 21c, imm. 1, nr. 16 naapertorlugu atuilluartumik inerisaanissamik qulakkeerisumik tunniusseqataasumillu suliniutinut piumasaqaataaratsinnaasunut tunngatillugu, illoqarfiit pilersaarusiornerneranik suliaqarnermi aalajangersakkanik sukumiisunik aalajangersaanissamut periarfissiinermik patsiseqarpoq. Taamaalilluni illoqarfiit pilersaarusiordfigineqarneranut atuilluartuunermut immikkoortumut periarfissaq qanoq ingerlanneqarnissaanut innersuussisoqarnissamut, periusissiasatut siunnersuummi isummertoqassaaq.

Siunissaq qaninnerusumi siunissamut unagsinnerusumut sanilliullugu aaqqissuussilluakkamik pilersaarusiorneq

Kommunimi pilersaarummi aaqqissuussilluakkamik pilersaarusiornermi siunissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu aaqqissuulluakkamik pilersaarusiornermut tunngassuteqarpoq. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiasatut siunnersuutip aammalu ingerlatsiviup nunaminertanik atugassisarnermi sullissinerit ataavartut pingaarnertut siunissami qaninnerusumi pissarsiarineqarnerat qulakkeerneqartartut, siunissami ungasinnerusumut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata imarisaanik aaqqissuussilluakkamik isiginnittariaaseq qulakkeerneqartarluni. Tamanna pilersaarutit ilaannik aammalu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussami nassuiaanertigut kiisalu nalimmassaalluni aalajangersakkatigut pisarpoq. Ilutigitillugu immikkoortuni ataasiakkaani siunissamut ungasinnerusumut inerisaanissamut najugaqartunut pingaarteqarluni, nunaminertanut oqartussat nalinginnaasumik nunaminertanik atugassisarnernut akuersissuteqartarnerat piujuartussatut inissisimapput.

Maannakkut kommunimi pilersaarummik nutarterineri, kommunimi pilersaarutit siunissamut ungasinnerusumut ukiunut aqqaneq-marlunnut sammitinneqartartoq ukiunut 24-nut sammitinneqalerluni ukkatarineqarpoq. Piffissap ingerlanerani pitsaaneruseq pilersaarusiornikkut ingerlaavartitsinissamut qulakkeerinissamut kiisalu kommunip siunissamut sammisumik piareersimanerata nukittorsarnissaanik annertuumik allaffissornikkut periusissiatigullu kissaataanerani allanngineq ersarissaavoq. Naatsorsuutaanngitsumik allannguinerit, politikikkullu sammivimmit naapertuutinnngitsumik allannguinissamik periarfissat ikinnerullutik toqqassisimanarnerusumik patajaannerusumillu pilersaarusiorsinnaanermik pilersitsinissaq siunertaavoq. Kommunimi pilersaarutit ukiunut 24-nut piffissaliussatigut marloriaatinngornera periusissiatigut suliniut annertuumik tunngaviliisuvoq, tamannalu kalaallit Nunaani siullersaallunilu immikkuullarissuvoq, taamaallunilu maannamut ingerlatseriaatsimit allannguisuulluni. Periusissiaq minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit nutarterneqartarmat, illoqarfiup oqaluttuarisaanerani ineriartornerup ataatsimut isigalugu - nalinginnaasumik ukiunik aqqaneq-marlunnik sivitsuineq naammaginangitsumik isigineqarnerani tunngavilerneqarpoq. Tamatuma saniatigut illoqarfiit nunaqarfiillu allanngortinneqarnerat ataatsimoorfinngortiternerallu pingaarnertut siunissamullu ungasinnerusumut ingerlanerusuupput, aqunneqarnerat aaqqissuulluakkamillu misissuivigineqarnerat ukiuni qulikkaarlu hunnorujulikkaarlu ingerlanikuullutik.

Taamaattumik illoqarfiit nunaqarfiillu ineriartornerat kommunimit aaqqissuussaalluarmut ingerlanneqarnerat, siunissamut ungasinnerusumut illoqarfiit piffissap ingerlanerani pissusaasa ilusilersorneratigullu aaqqissugaaneratigut allannguinerit nakkutigineqarnerat attatiinnartinneqartariaqarualarpoq. Siunissamut qaninnerusumut kommunimi pilersaarutit immikkoortua periusissiasatut siunnersuutip ukiuni sisamani atuuffiatigut qulakkeerneqarpoq, taanna kommunalbestyrelsimi politikikkut kissaatinut allaffissornikkut piumasaqaatinik sapinngisamik pilersitsissalluni aammalu sanaartornermut suliasanut ukiumut missingersuusiukkanut toqqammaviliissalluni. Kommunalbestyrelsi periusissiatut siunnersuut assigalugu ukiuni sisamani atuuffeqarmat, kommunalbestyrelsip takorluugassaanut pitsaanerpaamik toqqammaviliinissamut periusissiatut siunnersuut ataavartumik nalimmassarneqarnissaanik periarfissiisoqarpoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiisarnera allanngorartoq sunniuteqarluartumik naammassisinnaanissanut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata aaqqissuunnissaanik ingerlannissaanillu, periusissiasatut siunnersuut allatigut oqaatigalugu qulakkeerinissaaq.

Kommunimi pilersaarut annertunerusumik illoqarfiit, nunaqarfiit nunallu timaani immikkoortuni nutaani pioreersunilu agguataarinnermut killilersuinnermullu tunngassuteqarpoq, pingaartumik siunissamut ungasinnerusumut tunngassuteqartumut atuinnissamut, sanaartukkat suussusaannut qanoq ittuuneranullu tunngassuteqarnerusunut. Sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsinissamut aammalu immikkoortut ilaannik nutaanik ilanngussineq nukingernartumik tassanngaannartumilli pisariaqartitsinermik tunngaveqartumik amerlanertigut pisarpoq. Pingaarnertut isiginnittaatsimit siunissaq qaninnerusumut

suliniutit immikkoortinneqartariaqanngillat, illuatungaatiigullu pingaarnertut aaqqissuussamik illoqarfiit misissuiffiigineqarnerinut siunissamut ungasinnerusumut aaqqissuussaalluarmut sunniivigeqatigiinnermut ilaatinneqassallutik.

2026-2030-mut Pilersaarusiornermut periusissiamut inerisaanermik nutaamik inissisimaneq
Kommunimi pilersaarutip nutarterinermut atatillugu maannakkut periusissiami nutaamik eqqarsarluni nutarterinissaq sioqqullugu pisariaqartitsinermik tunngaviliisumik, pilersaarusiornikkut aaqqissuussinikkullu unaminartunik arlalinnik saqqummertoqarsimavoq. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiatuq pilersaarusiornermut periusissiatut taaneqartartumut, kisiartaalluni *2022-26-mut Pilersaarusiornermut periusissiamut*, sulit atuuttumut attuumassuteqarpoq. Politikikkut akimortumik takorluukkanik saqqummiinissaq kiisalu ersarissumik kommunimi sanaartukkatut tigussaasumik anguniagaqarnissaq *2022-26-mut Pilersaarusiornermut periusissiami* siunertaasimavoq. Tamanna innuttaasunut, aningaasaliisunut inuussutissarsiutitigullu soqutigisaqartunut allaffissornikkut attaveqarnikkullu naleqqassuseqarsimavoq. *2022-26-mut Pilersaarusiornermut periusissiami* FN-ip nunarsuarmi anguniagaanit 17-iusunit suliat akimorlugit suliniuteqarfittut immikkoortut arfineq-marlut kiisalu atuilluarmut ineriartornissamut FN-imit anguniakkat ilaanik arlaqartunik, katillugit 169-inik tigulaariffiigineqartunik atuutilernissaannik kissaateqarluni kommunimi pilersaarummik ilaannakortumik nutarterisoqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Nunarsuarmi anguniakkat taakku aallaavigalugit pilersaarusiornermi periusissiami kommunip illoqarfiinut nunaqarfiinullu agguataarlugit politikikkut illuliorinissamut sanaartornissamullu kissaatit tigussaasut allattorsimapput.

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani nunarsuarmut anguniakkat annertuut suliniaqarfinnut toqqaannartumik atuutilersitsinissamut siunertaqarneq pimoorussilluni anguniagaapput, anguniagarlu angusaqarfiulluarmut. Nunarsuup siammasissumik ineriartornissaanut immikkoortunut aallaaveqartunik FN-ip nunarsuarmut anguniagai siammasissupilorujussuupput, aammalu aningaasaqarnikkut, isumaginninnermut immikkoortunut, ilinniartitaanermut, nukissiornermut, naligiissitaanermut, niueqatigiinnermut, avammut nioqquteqarnermut eqqissinermullu ilaatigut attuumassuteqarlutik inuiaqatigiinni pissutsinut attuumassuteqarput. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani nunarsuarmut anguniakkanik toqqakkanik ataqqinninnissamut atuutilersitsinissamullu siunertaqarlualuortoq, anguniakkat ilaattut inissitat ilaannaat kisimik pilersaarusiornermut ingerlatsinermullu piviusunngortinneqarsinnaapput. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata imarisatigut atuinikkullu ingerlatsinermi killilersugaanera nalinginnaasumik nunarsuarmut anguniakkanik nunaminertanik pilersaarusiornermi piviusunngortinnissaanut periarfissanik annikilliliivoq. Erseqqissaatigineqassaaq kommunimi nunaminertamik atuinnermut pitsaanerpaamik toqqammavitsigut atugassarititaasunik kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani taamaallaat isumagineqartarmat. Illuliornermut sanaartornermullu kissaatinik piviusunngortitsinissamut tunngatillugu aningaasaliinissamut aalajangiinnermut toqqaannartumik sunniuteqanngilaq. Naak kommunip pilersaarusiordfigineqarnera isumaginninnikkut, aningaasaqarnikkut inuussutissarsiornikkullu pissutsit eqqarsaatigalugit siuarsaagaluartoq, periuseq tamanna taamaallaat teknikkikkut naleqqusaanikkut tigussaasumik, illuliortaatsikkut atuinikkullu ineriartornikkut suliaqarnermut tunngassuteqarpoq.

Pilersaarusiornermut periusissiami nukittuffik politikikkut takorluukkatigut periusissiatut ersarikkaluortoq, kommunimi pilersaarutip annertuumik nutarterneqarnissaanut atatillugu pilersaarusiornermut periusissiami siunertatigut ilusilersugaanikkullu nutarterneqarnissaanut ingerlatsinermi teknikkikkut pisariaqartitsisoqarpoq. Siusinnerusukkat pilersaarusiornermi periusissiani politikikkut takorluukkat sanaartornermullu kissaatit kisimik ukkatarineqartut, siunissamut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani allaffissornikkut maannakkut inatsisitigut periusissiasatut pisussaaffinnik ilalerneqassapput. Periusissiaq taanna kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata killiffianik, ineriartorneranik, ingerlatsineranik ilusaanillu annertusisamik misissuisumik ukkataqassaaq. Periusissianut marlunnut ataqatigiissakkanut nutaamik

aggulunneqarnera, tamarmik immikkut ersarissumik siunertaqarlutik imminnut sakkutut nukittorsassapput, tassani eqqortumik ukkataqarnermik ersarissaassaaq aammalu naapertuutinngitsumik teknikkikkut ingerlatsinikkut periusermik aammalu akimortumik politikikkut takorluukkanik akuleriisitsineq pinngitsoortinneqassalluni.

2026-2030-mut Pilersaarusiornermut periusissiaq - Politikikkut Takorluukkat nutaaq nutarternermigut sakkortusisamillu inissisimanermigut akimortumik politikikkut takorluukkanik sanaartornissamullu kissaatinik, nunarsuarmut anguniakkatut toqqakkat aallaavigalugit anguniagaqartumik ukkataqartoqarsinnaalissaaq. Maannakkut kommuimi pilersaarummut periusissiatigut *2026-2030-mut Pilersaarusiornermut periusissiaq - Politikikkut Takorluukkat* kommunip aqqissuussaaniikkut kajumissinnaaneramik aammalu aqqissugaalluurtumik eqqarsarsinnaaneramik piginnaasaanik annertusaassaaq. Siusinnerusumut sanilliullu takorluukkanut periusissiaq nutaaq annertunerussaaq, kommunimi inuiaqatigiinnut attuumassuteqartunut inuussutissarsionernut immikkoortunullu siammasilluni siammasinnerusumik siunertaqassammat, tamatumani FN-ip nunarsuarmut anguniagaanik annertunerusumik ilaqassammat. *2026-2030-mut Pilersaarusiornermut periusissiaq - Politikikkut Takorluukkat* nutaamit aallaaveqarlutik, kommunimi suliaqarfinni attuumassuteqartuni assigiinngitsuni tigussaasunik iliuusissatut pilersaarutitik annertunerusunik kommuni suliaqarsinnaalissaaq, kingornalu politikikkut takorluukkat sunniuteqarlumut tulleriissaakkamillu atuutilersinneqarnissaanik aamma kissaatigisatut piviusunngortinneqarnissaanik qulakkeerisinnaassalluni.

Qitiusumik eqqarsarlumut suliniutit ilaattut immikkoortumi *Periusissiaq Nutaaq-mi* maannakkut periusissiaasumut, ingerlatsinermut ilusissatut nutaatut siunnersuut ilanngunneqarnikuvoq.

2022-26-mut Pilersaarusiornermut periusissiamut tkilliffik

Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiaq kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata pitsaanerpaamik qanoq ingerlasinnaanissaanut politikikkut illoqarfimmillu suliamik ilimasaqarluni pilersaarusiornissamut sinaakkusiisuvuq, aammalu ineriartornissamut atugassarititaasut pitsaanerpaat kiisalu politikikkut kissaatinut periarfissaqarlumut eqqortumik toqqammaviliinissamut qanoq pilersinneqarsinnaanersut. Pilersaarusiornermut periusissiat kingulliit - matumani *2022-26-mut Pilersaarusiornermut pingaarnertut* ingerlanneqarneranut annertuumik iluaqutaasimapput aammalu ineriartornissamut, pisariaqartitsinernik qulaajaanissamut pingaarnersiuiinissamilu kissaatinut politikikkut pitsaasumik malitassatut atuulluarsimallutik. Periusissiasatut siunnersuut kingulleq, *2022-26-mut Pilersaarusiornermut periusissiaq*, ingerlatsinermulli attuumassuteqartumik toqqaannartumik sunniuteqarani - kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata atuunneratigut periutsimut ilusitigullu attuumassuteqarluni misissueqqissaannginnerata kingunerisaanik - illoqarfimmik pilersaarusiornermut suliamut ilisimasaqartutut inerisaanermut ajornartorsiutaavoq. Piffissami tassani, 1. januar 2024-mit atuutilertumik, pilersaarusiornermut inatsimmi allannguutit atuutilersinneqarneratigut ajornartorsiut minnerulersinneqanngilaq. Allannguutit taakku kommunip pilersaarusiordfigineqarneramik periusissiamik paasinninnermik allannguivoq, siunissamilu pilersaarusiornermut periusissiasani suliniutinik paasinnittaasip nutarsarneqarnissaanik pisariaqartitsilerluni.

Taamaalilluni kommunip pilersaarusiordfigineqarneramik nutartikkamik pilersaarusiornermut inatsimmi tunngaviatigut allannguinerit tunngavigalugit nutaamik periusissiasatut siunnersuummik pisariaqartitsilluni inissisimavoq. Pisariaqartitsineq tamanna kommunimi pilersaarummi pioreersumi immikkoortuni tamani aqqissuussaasumik naleqqussaaneq, allatut oqaatiginninnermik aammalu nalimmassaaneq imaqqarpoq, tamannalu ilaannakortumik nutarterinikkut angujuminaannissaatut isigineqartariaqarluni. Tamanna kommunimi pilersaarummi annertuumik tamakkiisumillu nutarterinissamik pisariaqartitsivoq.

Aaqqiissuussaalluartumik tamakkiisumik pilersaarut

Ukiq taanna periusissiatut siunnersuut kingulleq kommunalbestyrelsimi akuersissutigineqarmat, nutarterisarneq ilaannakortumik nutarterisarnermut tamakkiisumik nutarterisarnermut 28. september 2023 akuersissutigineqarpoq. Ilutigitiillugu kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnera illuliortaatsikkut illoqarfinnut pilersaaruteqarnikkut tunngaviit aammalu illoqarfinni illuliortaatsikkut pitsaassutsit, pilersaarusiornermut inatsit naapertorlugu kommunip pilersaarusiorfigineqartarnerani silatimikkut isukkuatigut aammalu illuliat inissisimaneranut nalimmassaanissamut periaffissat saniatigut, kommunip pilersaarusiorfigineqarnerata nalinginnaasup ingerlanneq ajugaat pillugit, *Aaqqiissuussaalluartumik tamakkiisumik pilersaarummik* misissuilluarnerusumik pilersitsilluni tapertaliisoqassasoq aalajangerneqarpoq. Sanaartornermut inatsisip paarlattuanik, pilersaarusiornermut inatsisikkut illuliortaatsikkut pitsaassusermik siuarsaanissaq siunertaanngilaq, aammalu kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani misissueqqissaarluni kusanartumillu ineriartortitsinissamut piumasaqaateqarani. Taamaattumik illoqarfinnut nunaqarfinnullu ineriartortitsinermut periusissiaq immikkut kingornalu kommunimi pilersaarummut allaffissornikkut akuliuttumik allanngortinneqartariaqaraluarluni.

Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani tamakkiisumik pilersaarut siunissamut ungasinnerusumut illoqarfinnik pilersaarusiornermut sakkuuvoq aammalu illoqarfinnut nunaqarfinnullu pilersaarusiornermut tunngavinnik periutsinillu tunngaviatigut imaqaassalluni. Illoqarfiit pilersaarusiorfiginerinut tunngaviit immikkoortuinut toqqakkat eqqarsaatigalugit illoqarfinnik nunaqarfinnullu pitsaasumik tamat isiginnittumik inerisaanissaq siunertaavoq – matumani sanaartornermut suliat, illoqarfimmi inissaqassutsip assigiinngissitaarneri, illoqarfimmi avatangiiseq, sunniivigeqatigiinneq, allanngorneq, sanaartukkat suussusaat, ataqatigiinnerat, tangertussuseq, illoqarfiup ilusaa, sanaartorfissanut tunngaviit, naammassinninneq kiisalu illut silatimikkut isikkui ilanngullugit. Illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarut kommunimut illoqarfimmullu pilersaarusiorneq allaffissornerunermik ikiutissatut ineriartornermut saniatigut tapertaasutullu pilersaarutitut isigineqarsinnaavoq. *Illuliortaatsikkut tamakkiisumik pilersaarut* piviusutigut pilersaarutinut nalunaajaatinullu minnerusunut ataatsimoortumik taaguutaassaaq, taakkulu illoqarfinnik nunaqarfinnullu pilersaarusiorneq, nammineq pissusilersuutimikkut tunngaviatigut pilersaaruteqarlutik, immikkoortuni illuliortaatsikkut suliaqassallutik. Pilersaarummik suliaqarneq, aaqqiissuusaanikkut tapertatut inissisimanermigut, periusissiatut siunnersuummik aammalu kommunimi pilersaarummik nutarsaanermik pingaarnertut suliaqarnermut atatillugu tulluuttualluni. Taamaattumik pilersaarut unitsinneqarallarpog, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut periusissiatut siunnersuut una inaarutaasumik akuersissutigineqareerpat aammalu kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerata aallartinneqarnerpat aallartinneqassalluni.

Kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut periusissiami allannguutit kiisalu kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani atuuttut ilutsillu *Aaqqiissuussaalluartumik tamakkiisumik pilersaarummik*, pingaartumik illoqarfiit nunaqarfiillu ilusaannut, illuaraqarfiit, qitusoqarfiit, illoqarfimmi inissamik pilersitsinnerit, attaveqaasersuutit, illoqarfinnut qiterisaqarfiit, inissaqartitsineq, sanaartorfissanik suliaqarneq aammalu sanaartukkat suussusaat pillugit, kingusinnerusukkat suliaqarneq toqqaannartumik annertuumillu sunniuteqarsinnaapput. Tamakkiisumik pilersaarut inatsisitigut pilersaarusiornermik uppernarsaanissamik pisussaaffiunngilaq, illoqarfinnilli pilersaarusiornermi pingaartitanut ileqqunullu ingerlatsinermik ersarinnerunikkut, nassuiaalluarnikkut paasiuminartuunikkullu kommunimi illoqarfinni nunaqarfinnili illuliortaatsikkut pitsaassutsimik suliamik ilisimasaqarnikkut nukittunerulersitsinissamut periaffissatut toqqagaalluni.

Aaqqiissuussaalluarnikkut tamakkiisumik pilersaarut ataavartumik annertunerusumik sammiveqartumik inerisaanikkut inerisaanermik tapertalerneqartartussaassaaq inerisarneqarlunilu, politikikkut inerisaanissamut siuarsaasumik aalajangiinissanut misissueqqissaartumik, illoqarfinnik pilersaarutitigut suliamik ilisimasaqartumik tunngaviliinernik innersuussisunillu pissarsinissamut immikkoortut aammalu suliamut siunnersortit allat siunnersiueqatigalugit ingerlanneqarsinnaalluni.

Tamatuma saniatigut tamakkiisumik pilersaarutip kommunip Qeqqata Kommuniani illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagisallu pillugit *Illoqarfinnut Nunaqarfinnullu quppersakkap* inaarutaasumik naammassineqarnissaa utaqqimaarneqarpoq. Quppersagaq taanna naammassingajalerpoq kommunillu illuliortaatsikkut sanaartornermut kulturianik, najukkami sanaartoriaatsinik aammalu sanaartorfiit eriagisanik aqqissuussaasumik ingerlatsineranik tunngaviliissalluni. Inaarutaasumilli saqqumiinissap akuersissutiginnissaalu najugaqartunut tusarniaanermik ingerlanneqartumik kiisalu Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunit kiisalu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfianiillu inaarutaasumik akuersissuteqarnissap utaqqineqarneranik tunngaveqartumik sivitsorpoq. Eqqissisimatitsinissamut sulianit ingerlasunit, qaammatini pingasuni nuna tamakkerlugu tusarniaassutigineqarnissaanik pisussaaffeqartoq patsisaalluni kinguaattooqqinnissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Kommunimi immikkoortunik inerisaanermut killiffik sammivillu

Suliatigut pingaarnersiunerit kiisalu siunissamut illuliornissanut sanaartornissanullu, illoqarfimmik takujuminarsaanernut inerisaanermullu suliasat sinnerinut, immikkoortumi uani suliarineqartut, politikkikkut kissaataasut arlaqartut allattorsimasut, najukkami politikerit suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaat akimortumik politikkikkut takorluukkanik immikkut periusissiamut sunniivigeqatigiinnermut ilaapput: Maannakkut kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut periusissiami Suliniut 18 naapertorlugu 2026-2030-mut Pilersaarusiortnermut periusissaq. (*Malugiuk: Ukiup allassimanera 3020-mit naatsorsuutigisamut 2030-mut iluarsineqarpoq*).

Pingaarnertut killiffik

Ukiuni kingullerni kommunimi ineriartorneq ilaatigut Sisimiuni inissiaatileqatigiinnik sanaartornermut hotelimillu alliliinermut aammalu Maniitsumi pisortat paaqqinnittarfiutaannik nutarsaanermut annertuumik aningaasaliinernik arlalinnik sunniuteqarsimavoq. Maniitsumut sanilliullugu Sisimiuni ingerlatsineq annertunerusimammat, illoqarfinni attaveqaasersuutitut aningaasaliinert annertuumik assigiinngissuteqarput. Taamaalilluni nunami immikkoortutigit atuuteqarneratigullu ineriartorneq oqimaaqatigiissimanani. Nunaqarfinnitaaq sanaartornikkut ineriartortoqarpoq; Napasoq minillugu, tassani sanaartorneq ingerlasimarpasigani.

Ilutigitillugu pingaarnertut tamat samminngitsumik pillattaartumik nalaatsornerinnartumillu suliniutinik ataasiakkaartunik ineriartorneq sunnertiffigineqarpoq. Tamanna siunissami illoqarfinnik immikkoortunillu inerisaanermi aqqissuussaalluurtumik tulleriiaarinernik, ataqatigiinnernik atuutsitsinermilu oqimaaqatigiissumik ersarissumik politikkikkut suliatigullu ilisimanninnikkut tulleriiaarinissamik pisariaqartitsineq pilersitsivoq, soorluttaaq kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut annertunerusumik piумааqatitaqalersitsisoq. Siusinnerusukku Grønlands Tekniske Organisation-ip (GTO) qitiusumik aqutsilerneranik illoqarfinnik pingaarnertut tulleriiaaralunilu pilersaarusiortnermut atatillugu illoqarfinni typehusit aammalu inissiat quleriiaatut sanaartukkat annertunerupput. Maannakkut illoqarfinnik immikkoortukkaartumik inerisaaneq sanaartornerlu kiffaanngissuseqannginnerusumik pilersaarusiortnertut isigineqassaaq, inuiaqatigiinni ineriartornissamut piusumut, tigussaasumut amerlanertigullu pisariaqartitsinermut attuumassuteqanngitsumut aallaaveqartoq. Tamanna tamat isiginnittumik illoqarfinnik nunaqarfinnillu pilersaarusiortnermut tulleriiaarinissamut ileqqoqarnissamillu ajornartitsisinnaavoq. Typehusit, siusinnerusukku illoqarfinni nunaqarfinnilu ataatsimoorussamik illuliortaaseqartumik ilusaanikuullutik, ullumikkut politikkikkut eqqarsaateqartumik nunaqarfinni taamaallaat sanaartorneqartarput. Sanaartukkat nutaat akornanni illuliortaaseqarnermik amigaateqarneq kiisalu immikkoortukkaartumik sanaartukkanik ilusiliinissamik tulleriiaarissuteqannginnermi - matumani typehusit nutaaliat ilanngullugit - illoqarfinni typehusit pillugit politikkikkut eqqarsaatigineqaqittariaqaraluarput.

Inissiat ineriartornerat najugaqariaaserlu

Ukiuni arlaqalersuni inissianik sanaartorneq inissiatileqatigiiffinit annertuumik inerlanneqarpoq, pingaartumik Sisimiuni Akiani, ullumikkut inissianik sanaartorneq assigiissaangaatsiartuulluni. Maniitsumili inissianik inerisaaneq allatut isikkoqarpoq, namminersortunit minnerusunik sulininerullutik kiisalu pisortat suliniuteqarneratigut. Ineriartorneq tamanna aaqqissuussaalluarnikkut qitiusunit marluusunit unamminartoqarpoq:

- Illut suussusaanik piginnittuunikkullu assigiinnngissitaannginneq.
- Nutaamik sanaartornermi ataqatigiissaarineqannginneq pingaarnertullu tunngaveqannginneq.
- Illoqarfinni immikkoortuni nutaani atuutsitsinikkut inooqataanikku assigiissaaginnarnissaannik navianaateqarnera.

Immikkoortut qitiusoqarfiit illoqarfinnilu inuuneq

Immikkoortuni qitiusoqarfinni ineriartorneq, matumani niuerneq hotelimilu inissat iluini ineriartorneq ilanngullugit, illoqarfiit qiterisaqarfiini, pingaartumik kommunimi illoqarfinni anginerusuni marlunni, nukittorsaanermik takujuminarsaanermillu annertuumik periarfissaqarnerinik takussutissaqarpoq.

Qulakkiissallugu pisariaqarpoq:

- Qitiusoqarfiit Nutaatullu inissiaqarfiit ataqatigiinnerat
- Angallannikkut tikikkuminassuseq biilillu uninngasarfitsigut pissutsit pitsaasut.
- Illoqannginneresanik kajungernartunik aammalu sukisaarsaatigalugu atuinerit annertusillugit nunaminertat ataatsimoorfiit misigisassaqaqfiulluartaullinnik illoqarfinnik takujuminarsaaneq.
- Kommunimi qitiusoqarfiit tulleriissaarnerinik ersarissumik pingaarnersiuneq.

Inuussutissarsiorneq

Kommunimi najugaqartut aalisarnermik pingaarnertut ingerlataqarlutik umiarsualiveqarfimmi inuussutissarsiornermut aningaasaqarnermik sulii pingaarnersaavoq. Maniitsumi umiarsualiviup annikinnerusumik allilersimaneqarnera eqqaassanngikkaanni ukiuni 20-ni kingullerni illoqarfinni umiarsualiviit aserfallatsaalineqartannginnerisigut ineriartorneq unittooqqavoq. Taamaalluni annertunerusumik minnerusumillu aalisarnermik inuussutissarsiuuteqartunut, ullumikkut inissaqassutsip tamakkiisumik atorneqartup naammaginnannginneranik oqariartuuteqartunut assigiinnngitsutigut iluaqutaasussamik umiarsualiveqarfinnik nutaanik inerisaanissamut annertuumik pisariaqartitsisoqarpoq.

Tamatuma saniatigut kommunip inuussutissarsiornermut qitiusumik tunngaviliisumik, Sisimiuni ujaqkerivimmut annertuumillu eqqagassalerinermut sanaartornermut, soorluttaaq inuussutissarsiornermik ingerlatsinernut aningaasaliisoqarnikuvoq. Tamakku ingerlatsinerit tulluittunik piumasaqaatitaqarput:

- Inuussutissarsiornermut siunertanut nunaminertanik piukkunnarnerusunik immikkoortitsilluni ersarinnerusumik nunaminertanik atugassiineq.
- Avatangiisitigut imminut illersorsinnaasumik isumaginninneq.
- Attaveqaatit aaqqissuussaannikkut ingerlalluartaq.
- Inissiat, inuussutissarsiutip takornariaqarnerullu akornanni avissaaqqanissap naapertuuttumillu inooqatigiinnerup qulakkeernissaa.

Takornariaqarneq

Takornariaqarneq ineriartupiloorpoq aammalu tigussaasumik ineriartornermut najukkamilu kinaassutsimut sulii pingaaruteqartuulluni. Hotelinik alliliineq, ingerlatsisuni minnerusuni ineriartorneq kiisalu

sukisaarsarfittut atortulersuutitut aningaasaliineq (ass. majuartaateqarfik timersornermilu atortulersuutit) ineriartornermut tapertaaqataapput. Qulakkiissallugu pisariaqarpoq:

- Aaqqissuussaalluartumik orniginarfiusunik pingaartitsilluni nunaminertanik ersarissumik atugassiineq.
- Inuussutissarsiortut sinnerinik inooqateqarneq.
- Inuussutissarsiornikkut kulturimi naleqartitanik ersarissaaneq attatiinnartitsinerlu.

Attaveqaatersuutit teknikkikkullu pilersuutit

Kuuffissualersuinerlut, imermik pilersuinerlut, aqqusineqarnerlut nukissiornermullu pilersuinerlut aningaasaliinerinik ingerlatsisoqarlunilu annertuumik aallartisaasoqarpoq - pingaartumik Maniitsumi aammali Sisimiuni. Aningaasaliinerit taakku inuiaqatigiit peqqinnerinut, avatangiisimut aammalu siunissamut illoqarfinnik inerisaanerlut pingaaruteqartuupput.

Siunissami pissutsit tulluuttumik pingaarnertut pisariaqartitsiviupput:

- Illoqarfimmi immikkoortunik inerisaavinnut nutaanut ataatsimoorussamik attaveqaasersuutitigut pilersaarut.
- Inissianik annertusaanerup pilersuisinnaanerullu akornanni ataqatigiissaarineq.
- Illoqarfiit immikkoortuinut nutaanut angallannikkut attaviit (Matumani avannamut aqqusinikkut attavik aammalu Maniitsumi kujataanut).
- ATV-nut aqqutunik aammalu sukisaarsarfinnut pisinnaat aqqutaannut attavinnik pilersaarusiorneq pingaarnersiornertu.

Pisortat paaqqinnittarfiutaat atugarissaarnermullu sanaartorneq

Atuarfinnut, meeqqerivinnut, innarluutilinnut neqeroorutitut, utoqqaat inissiaannut, timersornerlut atortulersuutitut timersortarfinnullu tamatigoortunut aningaasaliisoqarnikuuvoq. Sanaartukkat tamakku najugaqariaatsimut, nalinginnaasumik atukkanut aammalu najukkami ataqatigiinnerlut pingaaruteqartuupput.

Pingaartumik immikkoortumi uani aningaasaliinerit nunami immikkoortunut siammasissimapput; tamaallutik kommunimi najugaqarfinni tamangajanni atugarissaarnerlut sanaartornerinik suliniutinillu aallartisaasoqarsimalluni. Ukiuni 10-15-ini kingullerni naluttarfinnik pilersitsinissamut pilersaarutunik arlalinnik peqartoqarsimavoq; pivusorli tassaavoq, piffissap ingerlanerani kommunimi naluttarfissatut amerlassutsit annikillissimanerat. Siunissami immikkoortunut tulluuttunut ukkatarinnittoqartariaqaraluarpoq:

- Pisortat atuuffiisa akornanni sunniivigeqartigiinneq iluuseqaqatigiinnerlu.
- Kommunimi sukisaarsarluni sammisanut atortulersuutit annertunerit, matumani naluttarfiit ilanngullugit.

Ataatsimoorussamik aaqqissugaalluartumik tigussaasumik pingaarnersiuiineq

Kommunimi tigussaasumik ineriartorneq aaqqissuusaanikkut allanngoriartorpoq. Ukiuni tulluuttuni tullinnguuttut ukkataqarfigineqartariaqaraluarput:

1. Suliniutinut ataasiakkaanit tamat sammisumik illoqarfinnik pilersaarusiorneq.
2. Neqeroorummi annertunerusumik assigiinngissitaartoqartillugu inissianik oqimaaqatigiissumik inerisaaneq.
3. Qitusoqarfinnik aammalu najukkami illoqarfimmi inuunermik nukittorsaaneq.

4. Inuussutissarsiutinut umiarsualiveqarnermullu siunertanut siunissamut ungasinnerusumut nunaminertanik inniminniineq.

5. Illoqarfiup ineriartornissaanut attaveqaasersuutiniq pilersaarusiornissaq tunngaviulluinnarpoq. Immikkoortunut pilersaarutit, nunaminertanik pilersaarusiornierup, aningaasaqarnikkut pingaarnersiunerup aammalu politikikkut naammassinninnerup akornanni paatsuugassaanngitsumik ataqatigiinnerat, kommunimi tamarmi tatisuumik, atuilluartumik aammalu tigussaasumik atuuttumik ineriartornerata qulakkeernissaanut pingaaruteqarluinnarpoq.

Tapiliussami kommunimi pilersaarusiarni nutartikkami kingullermi kommunimi illuliornermut sanaartornermullu suliat piviusunngortinneqartut pingaarnert allattorsimaffiat takuneqarsinnaavoq.

Inuiaqatigiit allaatigisaanerata killiffia aammalu kommunip aqqiissuteqarnissaanut naatsorsuutit Inuiaqatigiit allaatigisaaneratigut naatsorsuinerit nunallu immikkoortuini nalorninartut

[Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit](#) innuttaasunut ilusiliaa aallaavigalugu, 2050-ip tungaanut nunatsinni kalaallit inunngortartut appariartornissaat naatsorsuutigineqarpoq. Qeqqata Kommunianut ukiunik qulinik piffissaliilluni naatsorsuineri ikiliartorneq minnerungaatsiarpoq; innuttaasut kalaallit inunngortartut 8 procentimik appariaateqarnissaat missiliunneqarpoq – 2025-mi 8.411-nit 2035-mi 7.746-nut appariaateqassalluni.

Maluginiarneqarpoq, nunap immikkoortuini inuiaqatigiit allaatigisaaneritut naatsorsuineq nalorninartoqarmat. Tamanna ilaatigut nunap immikkoortuini innuttaasut amerlassusaasa appasinnerinik, ilaatigut nalinginnaasumik Kalaallit Nunaata avataanit Naalagaaffeqatigisaniillu suliaortit at amerliartornerinik patsiseqarpoq.

Innuttaasut ikiliartorneritut allanngornerit

Kalaallit Nunaanni inunngortut amerlassusaasa appariartornissaanut kommunip naatsorsuutai pingaarnertut inuiaqatigiit allaatigisaaneritut pissutsinut pingasunut ataqatigiittunut tuungassuteqarpoq:

- Danmarkimut ingerlajuartumik nuttarnerit.
- Nuna tamakkerlugu inunngortartut appariartornerat.
- Oqaluttuarisaanermi ukioqatigiiaallutik inunngortut arlaqartut maannakkut toqusuukulanerullutik ima utoqqalisimatigaat, toqusoqartarneratigut amerliartortoqarluni.

Kommunit nuuttarnerit patajaatsumik ingerlaneranik takussutissaqarpoq, tamannalu arnat 25-t missaanik ukiullit akornanni pisarneranik sulii ingerlalluni.

Innuttaasut maannakkut killiffiat

Innuttaasut kalaallit inunngortartut akerliatigut siunissamut ungasinnerusumut naatsorsuinerit kommunimi *ataatsimut* innuttaasut amerlassusaanik naatsorsuinerup kingulliup ineriartornerup patajaanneranik takutitsivoq. 2025-p naalernerani Qeqqata Kommuniani innuttaasut 9.105-inik ataatsimut amerlassuseqarput.

Tamanna kommunip nunatta inuttunersaata poingajuatut inissisimaneranik nukittorsaavoq, Kommuneqarfik Sermersuumit aammalu Avannaata Kommunianit qaangerneqarluni.

Kommunip immikkortuani ulloq 1. januar 2025-mi innuttaasut agguataarnerat (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueeqissaartarfik) illoqarfinnut nunaqarfinnullu tulluuttunut annertussutsikkut tulluuttutigit aggulugaapput:

<i>Illoqarfik/nunaqarfik</i>	<i>Innuttaasut amerlassusaat amerlassusaat Jan 2025</i>	<i>Agguataarnera inunngortut Innuttaasut amerlassusaat Kal.Nun. avataani</i>	<i>Innuttaasut amerlassusaat Innuttaasut amerlassusaat 2.Jan 2024 - 17 jan- 2023 jan (2022)</i>		
Sisimiut illoqarfik	5.485	8,5 % (467)	5.412	5.436	5.520
Maniitsoq illoqarfik	2.519	6,8 % (172)	2.547	2.519	2.516
Kangerlussuaq nunaqarfik	440	2,8 % (125)	517	491	475
Kangaamiut nunaqarfik	295	0,3 % (1)	285	291	303
Atammik nunaqarfik	184	1,1 % (2)	189	192	197
Itilleq nunaqarfik	100	0 % (0)	86	91	81
Sarfannguit nunaqarfik	91	1,1 % (1)	97	101	87
Napasooq nunaqarfik	65	0 % (0)	71	70	78

Paasissutissani takuneqarsinnaasutut, kommunimi illoqarfiit anginersaani Sisimiuni innuttaasut -kalaallit Nunaata avataani inunngortut 8,5 procentinik amerlassuseqarput, tamannalu inuiaqatigiit allaatigisaanerinit immikkoortuanut takussutissiivoq. Tamanna naak nuna tamakkerlugu agguaqatigiisinneranit 12 procentinik appasinnerungaatsiarloq atuuppoq. Nunatta nalinginnaasumik ataatsimoortiterneqarnera nunaqarfinni Kangerlussuarmi, Atammimmi Napasumilu innuttaasut ikiliartorneratigit innuttaasut amerlassusaatigit takuneqarsinnaavoq.

Najuigaqariaatsimut tassunga killormoorluni Itillimi innuttaasutigit annertuumik siuariartoqarpoq, tamannalu maluginiagassaqqissutut taaneqartariaqarluni. Nunaqarfinni Kangaamiuni Sarfannguanilu innuttaasut amerlassusaat uninngasutut isigineqarpoq. Kommunimi pingaarnertut ataatsimoorfiusuni, Sisimiut aamma Maniitsoq, inuiaqatigiit allaatigisaanerinit nunatta illoqarfinni annerpaasut aappaattut arfernattullu inissinneqarput.

Pisortanit namminersortuniillu sanaartornermut suliniuteqarnerit kiisalu aqqissuussaalluartumik nunaminertanik piumasaqaateqarneq

Sisimiuni sanaartornermut suliniutit annertunerusut arlallit nutaat Namminersorlutik Oqartussanit aallartinneqarput, matumani illoqarfiup qeqqani Saviminilerinermut ilinniarfimmik nutaamik pilersitsinissamut kiisalu qallunaat naalagaaffiata inissiisarfata nutaap sanaartorneqarnera ilanngullugit. Tamatuma saniatigit Sisimiuni majuartaammik nutaamik, katersugaasivimmik, sulisunut inissianik, arsaattarfimmik kiisalu umiarsualiveqarfiup allilerneqarnissaanut pilersitsinissamut kommunalbestyrelsi suliaqarluni. Taakkunanngalu kommunip illoqarfiini pingaarnerusuni, Sisimiuni Maniitsumilu, naluttarfinnik pilersitsinissaq anguniagaalluni.

Matumani inissianut inuussutissarsiornermullu siunertanut sanaartorfissanik amerlanerusunik pissarsinissamut, umiarsualiveqarfimmi atortussanik kiisalu kommunip illoqarfiini illunik inoqanngitsunik aserfallattunillu illoqarfinnut kusanaallisaataasunik ingutserinernik ingerlatsinissamut politikkikkut

kissaatit ilanngunneqarput. Soorluttaaq kommunip nunaqarfiini kuuffissuaqarnikkut attaveqaatilersuinernik pilersitsinissaq nukingernarsillunilu pisariaqarpoq.

Illoqarfimmi ineriartortitsivinnut inuussutissarsiornermullu suliniutinut aaqqissuussaasumik killiffiit
Sisimiut avannaatungaani (Akia) kommunimi pilersaarummi illoqarfinni ineriartortitsivissani nutaanik piviusunngortitsineq - umiarsualivimmik nutaamik aammalu immikkoortumik najugaqarfimmik annertunerusumik imaqtumik - naammassineqarnissaa sulii utaqqineqarpoq. Taamatuttaarlu Maniitsup avannaatungaani siunissami illoqarfiup ilassaatusut pilersaarutaasoq sulii aallartinneqanngilaq, naak illoqarfimmi sanaartorfissanik amigaateqartoqaraluartoq. Maniitsumi qaqqap maninneraani portusuumi siullermi inissiat angisuut sisamat betongiusut inissisimaffiginikuusaanni inissiaqarfiliorsissatut nutaami, nutarterinissamut suliniutinik pilersaarutaasunik arlalinnik pilersaarusiorneqaleruttorpoq, matumani illoqarfiup qiterpasissuani Hotel Heilmann Lyberth-ip (HHL) allilerneqarnissaa ilanngullugu.

2024-mi Sisimiuni kommunip umiarsualiviani umiarsualivimmut nunaminertamik annertunerusumik namminersortumik pilersaarutaasumik qerititsiveqarfissamut inniminniisoqarpoq, tamannalu kommunip illoqarfiullu pilersaarusiordfigineqarnerani tapiliussamik naleqqussakkamik malitseqartitsisoqarpoq. Kingorna suliniut aningaasaqarnermik patsiseqartumik unitsinneqarallarpog, suliniutilli ilusaata nutarterneqareernerani aallarteqqinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Allaaserinninnerup nalaani namminersortunit illuliornissamut imaluunniit sanaartornissamut suliaasanut anginerusunut nunaminertamik inniminniisoqarnikuunngimmat, nunap immikkoortuani siunissamut timitalimmik inerisaanissamik ingerlatsinissamut siuarsaanissamullu Namminersorlutik Oqartussat kommunilu siuttuunissaat pisariaqarsimasog inerniliunneqarpoq.

NALILIINEQ

Nutarterinissamut periusissiasatut siunnersuutip kingulliup innersuussineranit kommunimi pilersaarutip ineriartornera

Inaarutaasumik kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq, 2018-2022-mut Pilersaarusiordermut periusissiamit aallaavilik, tassaavoq Sisimiuni Nunap immikkoortuani Napparssimmaveqarfiup eqqaani immikkoortumi qiterosaqarfimmut 2012-2024-mut Kommunimi pilersaarummut Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 63. Tapiliussaq taanna 8. december 2022-mi inaarutaasumik akuersissutigineqarpoq. 2022-2026-mut Pilersaarusiordermut periusissiamik malinnaatitsissut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani kingorna atugassiat, 2012-2024-mut Kommunimi pilersaarutaanikup aammalu taassuma paarlatsiata, 2024-2036-mut Kommunimi pilersaarutip akornanni ikaarsaarnermut pilersaarutit assigiinngitsut ilagaat.

Kingorna 2024-2036-mut Kommunimi pilersaarut 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutitut nutarterneqarlunilu annertusarneqarpoq, tamannalu pilersaarusiordernikkut siunissamut pingaarnerusumik qulakkeerilluni. Tapiliussami takussutissiami nutarterinerup ingerlanerani piviusunngortitat kiisalu atuutilersitsinerup killiffiani pilersaarutit aallartitat ingerlasullu paasissutissiissutigineqarput. Pilersaarutit taakku pilersaarutitut inatsimmik sunniiveqatiginnillutik, inatsisitigut aaqqissuussaaniikkullu immikkoortuni tulluuttuni nalilersuinnermut tunngaviliisuupput.

Pillattaartumik pisariaqartitsineq aammalu siumut naleqqussaaneq

Pilersaarutit kingulliit naammassineqartut pingaarnertut illoqarfinni umiarsualiveqarnermut immikkoortunullu qiterisaqarfinnut kiisalu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut atuuttumut pilersaarutiniq iluarsissuteqarnermut arlalinnut sammiveqarput. Pingaarnersiuiernerut, pingaartumik umiarsualiveqarfinni inissaatitsinerumut toqqammaviatigullu tigussaasumik inissaqartitsinngitsunut - Sisimiut Umiarsualiviani qerititsiveqarfimmut annertuumik suliniummut ilanngullugu - kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussamik immikkuullarissumik erngertumik pissarsinissamik pisariaqartitsinermik patsiseqarpoq.

Pingaartumik umiarsualiveqarnermut pilersaarutit, matumani pisariaqartitsinerup allanngorneranik siumut misissueqqissaarnerit qulaajaanerillu, immikkoortortami sulisoqarnikkut ikilisoqarneranik, piffissami pilersaarusiordnermut immikkoortortami piffissamik nukissatigullu annertuumik piffissamik tiguisimavoq. Taamaalilluni tigussaasumik suliatigut pisariaqartitsineq kingullertigut periusissiasatut siunnersuuteqarnermit suliniutinik aallartitsinerut tamanut annertuumik nukingernartitsisimapput. Nukingernartut, najukkamilu naleqqussakkap kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq pilersaarutinit taakkununga tamakkiisumik ilisarnaateqartitsipput. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussat assigiinngissitaartut imminnullu atanngitsut taakku, nukingernartumik allanngorartumillu pisariaqartitsinikkut arlaleriarlutik iluarsivigineqartut, pilersaarusiordnermi assigiissaartumik ingerlaartumillu ikaarsaarnissamut ajornartitsipput.

Takkussuuttunik pilersaarusiordnermut aammalu pilersaarutiniq naleqqussaaneq assersuutit

Sisimiuni inuussutissarnermut immikkoortumut Pilersaarutip ilaa 001-mik atuutilersitsineq, ujaqquvivimmik nutaamik pilersitsinissamut erngertumik pisariaqartitsinikkut kinguneqartuuvuq, ujaqquviviup pioreersup imaarunnera patsisaalluni. Assigalugu qerititsiveqarfimmut nutaamut pilersaarutip ilaa 002-mut Sisimiut Umiarsualiviani Royal Greenland-ip qerititsiveqarfimmik annertuumik ingerlaannartumik sanaartornissamik siunertaqarneranik peqquteqartumik nukingisaarutaavoq. Taanna pilersaarutip ilaa sioqqullugu, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 84 nutaaq suliarineqaqqammerpoq, taannalu suliniummut siunertamut immikkut naleqqussagaalluni aammalu kingorna inissisimaffissamut, piumasaqaatit allanngunnerit toqqammavitsigullu atugassarititaasut assingusutigit suliniutip allanngortinneqarneratigit unitsinneqarallapoq.

Taamaalilluni kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 82-imi kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussami suliniutinut sammisumik siumut naleqqussaaneq assersuutaatsialaavoq. Tapiliussaq Sisimiut qiterisaqarfiani niuertarfimmik nutaamik pilersitsinissamut avataanit apeqquteqarnermik tunngaveqartumik tigussaasumik immikkullu suliaavoq - suliniut suli piviusunngortinneqanngitsaq. Tamatuma saniatigut Umiivitsiap kitaatungaani aammalu Qiviarfiup kujataatungaata najugaqarfittut qiterisaqarfittullu immikkoortoq pillugu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 81-i pilersaarutitigit tunngavinnut piviusumut allannguinnerut annertuumik assersuutitsialaavoq. Tigussaasumik saaffiginninnerit tunngavigalugit, suliat suliniutit qinnuteqaatit pisortatigoortut siumut suliarineqaqqaaratik imaluunniit innersuunneqaqqaaratik sanaartornermut suliniutit immikkut ittut naleqqussarneqartarput. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 81-imi immikkoortortai kingorna piviusunngortinneqarnikuunngillat, naak kommunalbestyrelsimi kiisalu avataanit ingerlatsisunit saaffiginnissutit tunngavigalugit annertuumik allannguinnerit naleqqussaaneq arlalit aallartisarnikuugaluartut. Ingerlatsivimmi siunertagissaaraluarluni, ingerlaneq tamanna nukissanik atuinarnermik aammalu kingusinnaarluni isumassarsinikkut naapertuutinngitsumik pilersaarusiordiaatsimik takussutissiivoq. Taamaalilluni tigussaasumik pisariaqartitsinermik naammassinninniarluni ukiut qulikkaarit ingerlanerini suliniutitigit saaffiginnissutit imminnut ataqtiginningsut kommunimi pilersaarutiniq arlalinnik annertuunillu kinguneqartitsipput, kingornalu piviusunngortinneqarsimanatik. Ataavartumik pilersaarutit

takkussuuttut sanaartorfissanik, illuutunik piginnittut ataavartumik pisariaqartitsinerinik naammassinninniarluni, piffissap ingerlanerani sanaartorfissatut nunaminertat killiliussaani tamakkiilersitsisunik tulleriillugit ataavartumik alliliinernik kinguneqarsimavortaaq. Tamanna kommunimi pilersaarummi akuersissutaasumit tunngaviatigut annertunerungaatsiarnerusumik namminersortut inuussutissarsiutitillillu illuutaat anginerulersimaneranik kinguneqarput. Taamaattumillu sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsinermi aallaavittut sanaartorfissat annertussusaasa attatiinnarnissaanut alliliisitsinermit akuersissutit isumaginnittarnerup sukaterneqarnissaani pisariaqartitsivoq, annertunerumillu sanaartorfissani sanaartornissamut annertussusissat, siunissami alliliinerusinnaasut suliniutitullu ilassutaasinnaasut ilanngullugit nalimassartariaqaraluarlutik. Periarfissatut allatut sanaartorfissatigut sanaartorfissanik nunaminertanik alliliinissamut ingerlaavartumik tunngavissanik periusissanillu assigiissaartunik ersarissunillu takussutissaliortoqartariaqaraluarpoq.

Pilersaarutitigut suliniutinik allaffissornikkut kinguneqartitsineq immikkoortiterinerlu

Tapiliussami takussutissani uppersarnineqarneratut, kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani tapiliussat amerlanerpaartaanni erngertumik suliniutit naleqqussarneqarnerannik assigiinngissitaartumik pillattaartumillu siunertaqarpassittuupput, tassani suliniutit pilersaarusiornikkut, isurinnittumik siumut nalilersuinikkut kingornalu pilersaarutit qinnuteqaatitut piviusutut ingerlanneqarnikuunatik. Tamanna kommunimi ingerlatsinermi nalinginnaasumik periusuivoq aammalu nuna tamakkerlugu allaffissornikkut ileqquneranik takutitsilluni.

Taamaalilluni ukiuni arlaqartuni illuliornissamut sanaartornissamullu suliniutissatut eqqarsaatigineqartunut kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussanik suliassarpianut naleqqussakkanik arlalinnik ataavartunik pissarsiaqartoqarpoq. Tamakku pisussaaffiligaanngitsumik suliniutinik saaffiginninnerit, kommunalbestyrelsimi politikikkut kissaateqarnerit imaluunniit suliniutinik piviusunngortitsinissamik naatsorsuuteqarnerit tunngavigalugit suliaapput, suliniutinut imminut illersorsinnaasumik periutsit aqqutigalugit qinnuteqarnermi kommunip pilersaarusiortifigineqarneratigut suliniutit ingerlanneqaratik. Taamaattumik kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussat arlallit qanganitsersimasutut imaluunniit piviusunngortitsinissamut pisariaqartitsinermit kingusinnerusukkat allanngortunut atatillugu eqquutinngitsutut inissisimapput. Uani maluginiarneqarnissaa pingaaruteqarpoq, allannguutit iluarsiissutillu pilersaarusiortnermit tunngavinnut nutaannginnerusunut kisimik eqquingimmata, aammali pilersaarutinut nutaanut eqquisinnaasarlutik.

Tamanna kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani pilersaarutinik ilaannakortunik amerlassutsikkut paasiuminaatsumik inissisimalersitsivoq, ullumikkut pilersaarutit suliniut ataasiinnaq - Akiki pisiniarfia aammalu napparsimmaviup allilernerqarnera - piviusunngortinneqarnikuulluni. Matumunnga atasumik suliffeqarfiup iluani avataanilu suliniutit akornanni immikkoortitsinissaq pingaaruteqarluinnarpoq:

- **Avataanit suliniutitigut pilersaarutit:** Illuliortnermit sanaartornermullu suliniutit assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussanit, napparsimmaveqarfimmit imaluunniit eqqartuussiveqarfimmit aallarnisarneqartut. Taakkununga kommuni aningaasaliinermit annertoqataanik sunniteqaqataaangilaq imaluunniit suliniutinut aalajangeeqataanani.
- **Kommunip iluani suliniutit:** Kommunip aqqissuusaaneranut suliniutit toqqaannartumik tunngaviliisut. Kommunip iluani suliniutit pilersaarutit pilersaarusiortnermit tunngavimmik pilersitsivigineqareernermi kingorna arlallit piviusunngortinneqarneq ajortut misilittakkat takutippaat

Pilersaarutitigut tungavimmut nutaamut kingusinaartumik ikaarsaarneq

Tapiliussami ataavartumik iluarsiissuteqarnissamut nutarterinissamullu erngertumik pisariaqartitsisoqartarnera takussutissiami ersarippoq. Kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut

tapiliussani pioreersuni atuuttunilu allannguutit, missiliutit iluarsissutillu kukkunertaqanngikkunik ullutsinnut naapertuutinnigitsut ajoraluartumik pilersarusiornermut suliaqarnerit annerpaartaraat. Kommunimi pilersaarutip pingaarnertut nutarterneqarneranik suliaq aallartinnerani aamma atuuppoq.

Taamaattumik suliniutitigut pisariaqartitsinerit nukingernarnerisigut kommunip pilersarusiorfigineqarnerinut tapiliussanik pisoqaanerusunik suliassatut takkuttutut sammiveqartumik nutarterinermillu pilersarusiornermut immikkoortortaq nukinnik atuisariaqarsimavoq. Tamanna kommunimi pilersaarummik ataatsimut pingaarnertut aqqissugaasumillu pingaarnertut nutarterinissamik kinguarsaataasimavoq. Kommunimi pilersaarummik nutarterinissamut toqqammavinnut 2022-2026-mut Pilersarusiornermut periusissiami ersarissumik peqqissaartumillu periusissiamik amigaateqarsimaneratigut ingerlatsinissaq unamminartitsisimavoq.

Periutsitigut unamminartut aammalu atuutilersitsineri kingunerit

Pilersaarutit arlallit iluarsivigineqarsimagaluartut aammalu annerusumik minnerusumilluunniit allannguivigineqarsimagaluartut, nutarterinissamut misiliinerit tamakkiisuuneq ajorput imaluunniit peqqissaarusaaaneq ajorput. Amerlanertigut pisuni ilaannakortumik iluarsinerit pisariaqartitsiviunerpaanut taamaallaat ingerlanneqartarput.

2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutip iluani pilersaarutit ilaat nutaat ingerlasullu, ingerlanneqarsinnaanngitsumik inissisimasunut aqqissuussinikkut toqqammavinnik aallaaveqarput. Tamanna pilersarusiornermut inatsimmi annertuumik allannguineri kingullernik aqqissuussaasumik aammalu taakku kinguneranik naammaginnartumik ilanngussinani periusineqarsimanerini ingerlatitseqqiinneri patsiseqarpoq. Taamatut periuseqannginneq pilersarusiorinikkut annertuumik kinguaattoornikkut aammalu piffissami 2024-mi 2025-milu kommunip pilersarusiorfigineqarnerani tapiliussani illoqarfinnullu pilersaarutini nutaanik peqannginnermik kinguneqarpoq, tamannalu 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummik nutaanik aallartitsinissamut ataqtiginnngitsumik kinguneqarluni

Eriasassanut quppersagattaaq nutarterinissamik kinguaattoornerulersitsineri pilersitsivoq

2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutip nutaat ingerlannissaanut illoqarfinnik pilersarusiornermut suliniutit sinnerisa kinguaattoorneri aamma sunniissapput. Illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagisallu pillugit illoqarfinnut Nunaqarfinnullu quppersakkamik ukiut arlallit ingerlanerani suliaq ingerlasoq maannakkut naammassartulerpoq. Imarisatigullu allannguinerit, uteqqiasumik nalilersueqqinnerit kiisalu ataatsimut annertussusaata annertusineqarneratigut ingerlatsineq ajoraluartumik kinguaraluttuinnarpoq, tamannalu kommunimi pilersaarutip nutarterinissaanut aallartitsinissap kinguaraluttuinnarneranut toqqaannartumik patsisaaqataasimavoq.

Eqqissisimatitassanik sulianik kiisalu illunik eriagisamik kulturikkullu immikkoortortanik quppersakkamik sumiiffilersuinerit kommunimi pilersaarutip nutarsarneranut ilaapput. Kommunimi pilersaarutip aalajangersagartaani pingaarnertut naleqqussaasimallaq kiisalu immikkoortuni taakkunani illoqarfiit pilersarusiorneqarmerat siunissami tunngaviit nutarterneqarnissaat siunertaavoq. Quppersakkamut teknikkikkut suliaqaaqarneq naammassineqareerpoq aammalu eriagisassatut inissisimanerit annertuumik allannguifigisassanut innersuussutit ulloq 30. april 2026-mi Kommunalbestyrelseni ataatsimiinnerani politikikkut akuersissutigineqarput.

Tamatuma kingorna allaffissornikkut ilangerlatsineq sivisuumik ingerlavoq, najukkami aammalu nuna tamakkerlugu tusarniaanerit kiisalu Namminersorlutik Oqartussanik aamma Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfianik inaarutaasumik akuersissuteqarnissamut quppersakkallu naammassisarneqarnissaanik siunertaqartumik isumaqatiginniarnernik imaqlarluni. Kommunimi pilersaarutip immikkoortuinik tamanik nutarterinissamut qitiusumik suliaqarnissap saniatigut, tamanna suliaq ingerlatsinikkut suliatigullu

nukissatigut annertuumik pilersaarusionermut immikkoortumik suliaqartitsissasoq
naatsorsuutigineqarpoq.

2024-2048-mut Kommunimut pilersaarummi nutaamik tunngaveqartunik iliuusissat

Pilersaarutit ilaat suliarineqartut kingulliit, 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummut nutaamut siunissamut tunngaviliisussat, sananeqarnerinut, suussusaannut ilusaannullu annertuumik assigiinngissitaarnerinik takussutissiipput. Tamanna kommunip pilersaarusioneqarneranut skabelonimik nalinginnaasumik ilusilikkamik pilersitsinissaq siunertaralugu pilersaarutunik ilusiliinissamut assigiinngitsutigut misileraanermik patsiseqarpoq. Matumani paasinnernik taaguutinillu nutaanik arlalinnik ilanngussisoqarpoq, pilersaarusionermut inatsisip allanngortinneqarnera kingulleq aallaavigalugu pilersaarusionermut periutsimut nalimmassarneqartut.

2024-2048-mut Kommunimit pilersaarummut ikaarsaarnermi pilersaarusionermut immikkoortortaq kommunip pilersaarusionariaasianik aammalu pilersaarusionermut inatsit nutartigaq aallaavigalugu aaqqissuussaasumik sananeqarneranik nutaamik eqqarsaatersuuteqarniarsarisimavoq, tamannalu sunnuteqarluartumik nutarsaanissamut pingaarnertut tunngavittut atorineqarsimalluni. Periuseq taanna periusissiasatut siunnersuutaasimasumit tigussaasumik aaqqissugaasumillu aqutsinertaqanngitsumik ingerlanneqarsimavoq, tamannalu kommunip pilersaarusionerfigineqarneranut ingerlasumut sanngiillisitsilluni.

Pilersaarutit piviusunngortinneqartut ikitsuinnaat suussusaasigut ilisarnaqutaatigullu assigiinngissitaartut inaarutaasumik nassuiaatissatik, atuunnissatik ilusissatillu sulii nassaarineqanngilaat. Pilersaarutit iluminni killeqarfiisigut aammalu ataqatigeqqissaarneri sulii ersarnerlupput, soorluttaaq pingaarnertut Aaqqissuussaalluarnikkut tamakkiisumik pilersaarummut attuumassuteqartumik aaqqissuussaannikkut pissutigut inissisimaffittullu sulii ersarnerluttuusoq. Taamaalluni kommunimi pilersaarutit nutaap aallartisarnissaanut atuutilersinneqarnissaanut pilersaarusionermut inatsimmi annertuumik allannguinerlut kingullernut naapertuuttussanngortitsiniarluni allannguinnissamut iliuusissanik arlalinnik pisariaqartitsilersimalluni.

Illoqarfinni pilersaarusionertarnerup atuutilerseqqinnera

Pingaartumik illoqarfinnik pilersaarusionertarnerit inissisimaneri nutaat imarisaatigullu ilusilersornera annertuumik eqqarsaateqarnermik aammalu pilersaarutitut suut siunertarpiaat pilersaarusionermullu inatsimmi inatsisitigut tunngaviit iluini nalimmassaanerit apeqqutaallutik uteqqianerit pineqarsimapput. Inatsisitigut allannguutit 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutit nutaap iluani pilersaarutini tamani ilusilersornerinut peqqissaarunnerinullu ingerlatsinikkut naapertuuttunngortinniarnissaq anguniarneqarsimavoq.

Paarlattuanik kommunip pilersaarusionerfigineqarneranut illoqarfinnut pilersaarutini aalajangersakkat sukumiisunik aalajangersakkanik imarisat pilersaarusionermut ilanngunnissat periarfissaavoq. Taamaalluni nassuiaatinik imaluunniit allatigut immikkoortuni allaaserinninnernik allanik, soorlu siunertaq, pingaarnertut aammalu killilersuinerit, ilanngussinissamut inatsisitigut piumasaqaatitaqanngilaq. Illoqarfinnut pilersaarutit taamaallutik tapiliussatut aalajangersakkanik toqqakkanik taamaallaat ilaqarnissaanik killilersugaapput. Siusinnerusukkut pilersaarusionariaatsimi sukumiisumik aalajangersakkat, aalajangersaanerup saniatigut nassuiaammik pingaarnertullu aaqqissuussinermik ataavartumik imaqarneri, kommunip pilersaarusionerfigineqarnerani ilaatinneqartarneri isiginiarneqassaaq.

Pilersaarusionermut inatsimmi allannguutini kingullerni Illoqarfinnut pilersaarutitut namminiunut iluaqutaasussamik kommunip pilersaarusionerfigineqarneranik aalajangersakkat sukumiinerusut tigusaapput.

Taakkua kommunimi pilersaarummi pingaarnerusutut tunngaviatigullu toqqammaviliinermut aalajangersakkanit tigusaallutik, aalajangersakkanut sukumiinerusuupput. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani nassuiaat, matumani immikkoortut ilaanut pineqartumut siunertap nassuiaataa ilanngullugu, illoqarfinnut pilersaarutitut attuumassuteqartunut taamaalillutik atuutiinnassapput.

Tamanna illoqarfinnut pilersaarutit 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutit iluani kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussanut siullernut attuumassuteqartut - pingaarnertut Pilersaarutit ilaa 001 aamma Pilersaarutit ilaa 002 - kommunimi pilersaarusiordiaataasimasumut illuatungiuilluni, allaaserinertaqarani taamaallaat aalajangersakkanik sukumiisunik tapertaasunik imaqtartuusut. Illoqarfinnut pilersaarutit nutaat taakku aamma pingaarnertut siunertat imaluunniit atuinissamut piumasaqaatit pillugit aalajangersakkanik nalimassakkanik imaqtanngillat, taakkumi pilersaarutit ilaanni aallaqqaasiutitut pingaarnertullu toqqammaviatigut nalimassarnissaannut inatsisitigut pisussaaffeqareermata.

Ataqtigiiingitsumik ingerlatseriaaseq inatsisitigullu pituttorsimaneq

Naapertuuttumik periuseqarneq illoqarfinnut pilersaarummi tulluittumi ingerlanneqartumi aalajangersimannilaq. Periutsimut akerliulluni illoqarfinnut pilersaarutini arlaqtuni, kommunip pilersaarusiordfigineqarnera naligalugu nassuiaatinik pingaarnertullu toqqammavinnut aalajangersakkanik imaqtartut. Illoqarfinnut pilersaarutit allat nassuiaatinik imaqtarnerisa saniatigut aalajangersimasumik atuinissaq, sanaartukkanut portussusissaq, atajuarnissamut pissutsinik kiisalu pingaarnertut aqquseqarneqarmut pissutsit pillugit sukumiisunik aalajangersakkanik imaqtartut - piginnaasat kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut aqqissugaannikkut kisimi atuuttuusut.

Naak illoqarfinnut pilersaarusiordneq kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani nalinginnaasumik inatsisitigut piumasaqaataannngikkaluartoq, illoqarfinni sanaartornissamut nunaminertanik atugassiinernik tunniussisoqartinnagu Pilersaarusiordnermut inatsimmi kapitali 5a, § 21a, imm. 3 naapertorlugu nunaminertamik atugassiinissamut piumasaqaateqarpoq. Assersuutigalugu biilnut inissiisarfimmik nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartoqartillugu, immikkoortup ilaanut ataatsimoorfinngortitamut illoqarfinnut pilersaarummik kommunu suliaqarnissaa ingerlatsinermut inatsisitigut piumasaqaataaneramik kinguneqarpoq. Tamanna qanorluunniit ataatsimoorussamik atuinissaq eqqarsaatigalugu biilnut inissiisarfik namminerisamik nunaminertamik atugassiinissamik piumasaqaatitaqaraluartoq atuuppoq.

Tamanna assersuutitut taaneqartuni illoqarfinnut pilersaarummi atortussatigut imarisani pisortatigut minnerpaatigut piumasaqaataannngimmat, tassa angallannermut pingaarteqartutigut pissutsit pillugit aalajangersakkanik aalajangiinissamut tunngaviliigaluartoq. Tamanna ajornartorsiut illoqarfinni pilersaarummi sanaartorfinnut inatsisitigut inissimaneranut assigalugu atuuppoq.

Immikkoortortat ilaanni illoqarfinnut pilersaarutini pisoqaanerusuni 1980-ikkunneersut sulii atuupput. Tamanna siusinnerusukkut illoqarfinnut pilersaarusiordiaaseq qallunaat ilusaat ileqquusooq, maanna periutsimit allaanerungaatsiartoq malillugu ilusilersugaavoq. Pingaarnertut assigiinngissutaa tassaavoq, immikkoortortanut imaluunniit illunut siunertanik, aalajangersimasumik atornerarnissaanik imaluunniit illut portunerpaaffissaanik, tamakku kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussatigut inatsisitigut atuuffeqartuummata, illoqarfinnut pilersaarutit nutaat nalimassaasinnaannngimmata. Illoqarfinnut pilersaarutit taaguutaata atuutillerseqqinneratigut pilersaarusiordiaasiusimasumut annertunerusumik illuatungiliinngilaq, allanngorarnermulli takussutissiamut nutaamik illoqarfinnik pilersaarusiortarnermut inissiilluni.

Siumut isiginnittumik pilersaarusiorneq aaqqissuussaasumik nunaminertamik inniminniineq
Siumut isiginnittumik pilersaarut kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani pilersaarummik taaguummik nutaamik aammalu immikkoortortap ilaanik immikkuullarissumik saqqummersitsivoq. Taanna atortussaq Pilersaarutit ilaat 001-itigut aamma Pilersaarutit ilaat 002-tigut, ukiut siulliit sisamat iluini siullerni piviusunngortinneqarnissaanik naatsorsuutigineqanngitsunik immikkoortut ilaannik inniminniinissaq siunertaralugu 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummi atuutilersereerpoq, Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat (Pilersaarusiornermut inatsit) kapitali 4, § 14a, imm. 2 naapertorlugu.

Siumut isiginnittumik pilersaarusiortit taakku annertussusaannik toqqaanerlu pillugit kiisalu ingerlatseriaatsikkut aaqqissuussamik timitalimmillu pilersaarusiornermut siunissaq ungasinnerusumut immikkoortunik piginnaasaannik ingerlatsiviup iluani annertuumik misissueqqissaarnermik ingerlasoqarnikuuvoq. Immikkoortunut aalajangersimasunut atorineqarnissaannut siunertanut attuumassuteqarnerat qitiusumik ingerlatsiviusimapput. Matumani aamma nunaminertat qanoq annertutigisumik ileqqusumik atuinnermut immikkoortitsiviunnginnissaannut aammalu immikkoortitsiviusariaqanngikkaluarnersut (ass najugaqarfiit, inuussutissarsiornermut imaluunniit umiarsualivinnut siunertat), taamaalillutik immikkoortut ilaanni siunertanik atuinnissamillu nalinginnaasumik nassuiaateqarfiusuni aaqqissuussaannikkut kommunimi pilersaarummi pingaarnertut toqqammaviatigut aalajangersakkanit piumasaqaateqannginnissaat ilutigalugu.

Ingerlatsinermit inatsisitigut killiffik suliniummillu piareersaaneq

2024-2048-mut Kommunimut pilersaarummut atugassiissutit tulluuttuni siumut isiginnilluni pilersaarusiortit pingaarnertut siunertanut atuinnissanut tapertaliinarluni, pingaarnertut atuinnissamut immikkoortunut attuumassuteqarfigitinneqarput. Siumut qinnuteqaqqaarani kommunimut pilersaarummi immikkoortut ilaannik siumut isiginnilluni pilersaarutit siunissami naatsorsuutitut atuinnissamut kommuni nunaminertamik pineqartumik inniminniissaaq. Taamaalilluni immikkoortoq innimminneerineqarfiani piffissami uninngatinneqarlunilu nunaminertamik atugassiinnermut ilaatinneqassanngilaq.

Taanna immikkoortup ilaatut suussuseq taamaalilluni kommunimi nunaminertat immikkoortinneqartut ikittuinnaat inaarutaasumik aalajangersakkanik nalimmassaanermut ilaanngitsut ilagaat. Siumut isiginnilluni pilersaarusiortit pilersaarusiornermut upalungaarsimanermut eqaatsutut atuuppoq; kingornatigut tigussaasumik suliniutitut qinnuteqaatit tunngavigalugit kommunimut aammalu illoqarfinnut pilersaarutitut tunngavimmik naleqqussakkamik ilalerlugu suliniutitut siunnersuummut ikaarsaassallutik

Sanaartorfissat eqaatsut inatsisitigullu toqqammaviit allanngortitat

Kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut atortussatigut imarisaanik pilersaarusiornermut inatsisikkut sukumiisumik aalajangersakkanik immikkoortitsineq, sanaartorfinnut malittarisassanik annertuumik aaqqissuusseqqinnermik aallaaveqarpoq. Sanaartorfissanik immikkoortinneqartunik inissiinnermut naleqqussaannikkut aalajangersakkat, pilersaarusiornermut tinatsimmi allannguutit naapertorlugit, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussami sanioqqunneqarsinnaanngitsumik pingaarnertullu aalajangersaanermut piumasaqaammit piousoq, illoqarfinnut pilersaarutini sukumiisumik aalajangersakkani immikkoortuuvoq pisussaaffittaqaanngitsooq. Tamanna kommunip pilersaarusiorfigineqarneratigut sanaartorfissanik isumaginninnikkut annertusisamik missiliuteqarnermik kiffaanngissuseqarneq, aaqqissuussaalluakkamik nutaanik periarfissanik soorluttaaq pilersaarusiornikkut ajornartorsiutinik aammaassisoq. Tamakku kommunimut pilersaarummi suliniutit pillugit immikkoortumi annertunerusumik paasissutissiissutigineqassapput.

Sisimiuni inuussutissarsiornermut immikkoortumut Pilersaarutip ilaa 001-ip atuutilersinneratigut, "sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertat"-tut taaguut sanaartornermut suussutsitut nutaatut eqaannerusutullu saqqummersinneqarpoq. Tassani sanaartorfissanik aalajangersakkanik uninngaannartunillu sanaartorfissatut periarfissatut aammalu silami inissiivissatut nunaminertanik assigiinngitsunik taarserneqarput. Sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertanut nunaminertamik qinnuteqartoq, aalajangersimasumik uppersarsaasikkamillu pisariaqartitsinerminut illuutissamut tassungalu attuumassuteqartumik inissiivissamut nunaminertamik atugassinneqassaaq. Sanaartorfissat taamaalillutik atuisunut naleqqussarnerulissallutik, illuliortaatsip atuffiillu assigiinngissitaarnerinik qulakkeerisoq kiisalu immikkoortumi sanaartorfiusussamik tamakkiisumik sanaartorfissatut procentianik sunnuteqarluartumik eqqortumillu atuisoqarluni.

Ilusiliami nutaami aningaasaqarnikkut ingerlatsinikkullu inatsisitigut iluaqutit

Ilusiliakkut nutaatiguttaaq kommunimi inissiinissamut nunaminertanik atuisoqanngitsillugu, kingorna qajannaarsukkanik sanaartorfineqanngitsunut, sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutunik utertitsinissamut nukinnik atuiffeqarfiusunit pituttorneqarunnaarneranik kinguneqassaaq. Taamaalilluni ilusiliatigut tigussaasumik allanngorartumillu pisariaqartitsinerit aallaavigalugit sanaartornerit inissiinerillu akornanni qaninnerusumik naapertuunnerusumillu ataqtigiiitoqarnissaanik qulakkeerinnessaaq. Killeqarfiit sinneruttunut orniginanngitsutigut nunaminertamik maangaannartitsinnginnissaaq anguniarlugu, naak neqeroortitsinissamut atugassaqartitsinerinik aammalu qinnuteqartunik isumaqatiginninniarnernik pitsangorsaanissaaq pillugu ingerlatsinikkut sulil nallorinartoqaraluartoq, suliniut najukkami inuussutissarsiutillinnut inuussutissarsiornermut immikkoortumik kajungilersitsinerulersimanera nallorinartoqanngilaq. Nunaminertaaq aalajangersimasumik sanaartornermut atorineqanngippat - soorlu amerlanertigut taamaattarsimasooq - qajannaarsukkanik sanaartukkat inissiivittut nunaminertanut toqqaannartumik inatsisitigut atalersinneratigut, siusinnerusukkat nunaminertatut atugassinneqartup sanaartorfissartaanik inatsisitigut killiffianik inatsisitigut nallorinartortaannik atorunnaarsitsissaaq.

Sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertat taakkut pingaarnertut "inuussutissarsiornermut nunaminertat"-ut assingusuupput, nunaminertanik nalunaarsuinermit aammalu nunaminertanut qinnuteqaatit pillugit Naalakkersuisut nalunaarutitut siunnersuutaanni § 2, imm. 1, nr. 7-mi siunertamut assinganut nassuiarneqartoq. Tassunga atatillugu inuussutissarsiornermut nunaminertaaq inuussutissarsiorinikkut atugassatut killiligaalluni atugassiaasutut nassuiarneqarpoq, tassani nunaminertamik atugassinneqartoq illuliornissamut inissiivimmillu pilersitsisinnaalluni. Nalunaarutit siunnersuummi inuussutissarsiornermut nunaminertat aammalu kommunimut pilersaarummi sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertat assingusuusut, nunaminertat eqaassusiviannut, allaffissorinikkut ilusilersornerinut kiisalu atugassiiinnermi piumasaqaatinut attuumassuteqartunut tunngaviatigut assigiinngissuteqarput.

Siuserinnerusukkat pilersaarusiordermit unaminartut katiternerat

Paasineqarsinnaavortaaq, maannamut pilersaarutinut tunngavimmi sanaartorfissanik ullumikkut piviusorsiuinngitsunik, eqaanngitsunik aammalu naapertuutinngitsunik inissinneqarsimasunik arlalinnik immikkoortinneqarsimasunik katiterisoqarsimasooq. Ajornartorsiut tamanna ilaatigut ajorluartumik suliniutini ataasiakkaani naapertuutinngitsumik kinguneqarluni sanaartorfissagissaaneqarluni kittaartumik alliliinnermit pivoq. Taamaalillutik ledninnginik kuuffissuarnillu attavilersuutit uigulequteqarlutik nunallu ilaani eqqunngitsumik, sanaartorfissagissaanerni aallarniutaasuni siunissamut ungasinnerusumut akimortumillu ataqtigiisitsinnginnikkut atuutinngitsunik arlalitsigut inissisimalertarput.

Immikkoortut suliniuteqarfiit aqqissuussaalluakkamik atuuffii ingerlatsinermilu inatsisitigut killiffia Sisimiuni 2024-2048-mut Kommunit pilersaarummi "Immikkoortut suliniuteqarfiit"-ut taaneqartut immikkoortitanut, nutaamik pilersaarusiornermi atortussatut aallaqqaasiinermi atugassisoqarpoq. Immikkoortut taakku inerisaanermut suliniummut anguniagalimmut, tigussaasumik apeqquaqateqarnerit imaluunniit niuernikkut aqqissuullaakkamik naatsorsuutit atuuttut tunngavigalugit inniminneerseqartarput.

Siunissamut ungasinnerusumut siumut isiginnittumik pilersaarusiornermi, immikkoortut suliniuteqarfiit naannerusumik aammalu ingerlatsinissamik aqqissuussaalluurtumik anguniagaqarnermissut ilisarnaateqarput. Siumut isiginnittumik pilersaarusiorneq pillugu oqallinneq naligalugu, suliatigut ilisimasalittut periutsitigullu ingerlatsivimmi pisortatigoortumik suliniummut qinnuteqarnissaq sioqqullugu immikkoortut suliniuteqarfinnik inniminniissap naapertuunneranik nalornissuteqartoqarpoq, matumani kommunit pilersaarusiordfigineqarneranut ataatsimut immikkoortut taakku eqqortumik siammarsimanerinit inatsisitigullu killiffiinit tunngatillugu ilanngullugit.

Suliaqarnermi immikkoortut suliniuteqarfiit nassuiaaseriikkatut inniminniikkatut inissisimapput, tassani kingusinnerusukkut tigussaasumik suliniutissatut siunnersuut tunngavigalugu kommunit pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussamik suliniummut naleqqussakkamik tamatumunngalu atasumik illoqarfinnut pilersaarummiq suliaqartoqarluni. Kommunit pilersaarusiordfigisartagaani immikkoortortunut suliniutinut inerisagassat aalajangersimasumik atugassanngorlugit, suliniummik inerisaanissamik immikkoortup siunertaanik nalimassakkamik aalajangersakkanik tapitalerlugu, immikkoortut ilaanut imaluunniit immikkuualuttutut pisariillisarlugit ingerlanneqartarput. Periarfissatut allatut sanaartorfissat aalajangersimasut, suliniutinut aalajangersimasunut atugassanngorlugit immikkoortinneqarnut atuisoqarpoq. Suliniutit taamaalillutik kommunit immikkoortuaniittut ingerlatseriaatsimik paatsuugassaatinngit imaluunniit nalinginnaasunngorngit siammassissumik nassuiarneqarlutillu ingerlanneqarsimapput.

Pilersaarusiornermut inatsimmut nutartikkamut naleqqussarneq siunissamilu killeqarfiit

Pilersaarusiornermut inatsimmi kingullertigut allannguutinit aallaaveqartumik, suliniutinut qinnuteqaatinik aammalu suliniutinut siunnersuutinit nakkutigineqarnerusunik naapertuunnerusumillu suliarinninnermik kinguneqartumik, aqutsinissamut pisariaqartitsineq kommunit pilersaarutit maannakkut nutarterneqartutigit anguniarneqarpoq. Suliniutit aqqissugaanikkut namminerisamik immikkoortut ilaatut nassuiarneqassanersut kiisalu illuliornermut sanaartornermullu suliniut qaqugukkut suliniummut qinnuteqaateqarluni suliniutit siunnersuutit pisortatigit immikkoortunut innersuussutigineqassanersoq periutsitigit ersarissaaneq, pilersaarummiq nutarterinermi kingullermi tamakkiisumik ersarissarneqarnikuunngilaq. Aqqissuullaakkamik kommunit pilersaarummiq suliaqarnermi killeqarfinnik suliaqarneq ersarissarneqanngitsoq sulit qitiusumik suliaavoq.

Immikkoortunik suliniutinik pisortatigit atuutilersitsinermi kommunit suliniutinik nassuiaanissamut aammalu inissaqassutsikkut atuunnerinilu killeqarfinnut sakkortusisamik nassuiaasiornissamik atuutilersitsinikuuvoq. Naliliinermi uani suliniutit ataatsimut pingaarnertut annertussusaannik, inuussutissarsiutitigit atorineqarnissaannut eqqarsaatigineqartumut kiisalu tigussaasumik siusinnerusukkut saaffiginnissuseq, allaffissornikkut piumasaqaatinut pingaarteqarsimapput.

Illuliortaatsimik ukkataqarnerup annertusinera aammalu attatiinnartitsinissamut eqqarsaatiginninneq

2024-2048-mut Kommunit pilersaarummi pilersaarutit ilaanni tamani nutaani nalinginnaasumik ataatsimullu ilisarnaataat tassaavoq, sanaartukkat illuliortaatsikkut isikkuannik annertusisamik

ukkatarinninneq. 1990-ikkuni aammalu 2000-ikkut aallartinneranni siusinnerusukkut illoqarfinnut pilersaarutit sukumiisumik aalajangersakkani qitiusuusimapput. Tassani sanaartukkat silatimikkut aalajangersimasumik isikkui ilaatigut illuliap ilusissaanut, illup qaavata suussusissaanut, atortussat toqqarneqartussanut qalipaasernissaanullu killilersuinikkut tigussaasumillu piumasaqaateqarnikkut nalimmassarneqarput.

2024-2048-mut Kommunimut pilersaarummi illoqarfinnut pilersaarusiorneqarluni, illoqarfinni nunaqarfinnilu illuliortaatsikkut pitsaassutsip qaffassarnissaanut illussanik titartaasarnermut politikkimik nalimmassakkamik killilersukkamillu assingusumik ilaannakortumik atuutilersitsitsiniaasoqarsimavoq. Tassunga ilanngullugu erseqqissaatigineqassaaq, illuliortaatsikkut pitsaassutsinut pissutsit pingaarnertut illoqarfinnut pilersaarutikkut sukumiisumik aalajangersakkatigut nalimmassarneqarsinnaammata. Pingaartumik illut silatimikkut isikkuinut aammalu illut eriagisassaqqissunut aalajangersimasumik piumasaqaatut illoqarfinnut pilersaarutini pisinnaatitaanermut immikkoortup iluaniipput.

Kommunimut pilersaarummi toqqammaviatigut aalajangersakkat pingaarnert atorunnaarsinneqarsinnaanngitsutigut, illuliortaatsikkut inissisimanernik, soorluttaaq illut portussusaanut, sanaartukkat eqiterunnerinut illullu suussusaanut annertuumik aamma nalimmassaapput. Tamanna kingullertigut pilersaarutininik suliaqarnermi, illuliortaatsikkut annertusisamik naleqqusaanermik ilisarnaateqarluni ersarissarneqarpoq. Suliniut taanna kommunimut pilersaarummik nutarterinermi inaarutaasumik ilusilerneqarnerata ingerlanneqalernissaanut atatillugu, illuliortaatsikkut illoqarfinnik pilersaarusiornermut Aqqissuussaalluarnikkut tamakkiisumik pilersaarutissamut qanimut ataqtiginnerna takuneqarsinnaavoq.

Siusinnerusukkut ataqtiginninneq aammalu illoqarfimmi sumiiffiit immikkuullarissusaat

Illunik piginnittut, entreprenørit illunilu titartaasartut akornanni, kommunip pilersaarusiornegineqarnerisa assigiinngitsut akornanni siusinnerusukkut illuliortaatsikkut naleqqussaaneq annertuumik nikingassutit nukillalaarnartarsimapput - sulilu nukillalaarnartuullutik. Tamanna pingaarnertut illoqarfiit nunaqarfiillu nunap ilaanni immikkoortut ilaanni immikkuualuttunilu killeeqarfinnut kusanassutsikkut malittarisassat najukkani assigiinngitsut sulii piunerinik patsiseqarpoq. Erseqqissaatigineqassaaq tamanna ajornartorsiut nutaajunngimmat. 1980-kkunni siusinnerusukkut illoqarfinnut pilersaarutini, maannamut illoqarfiup qiterpasissuani immikkoortunut arlalinnut sulii atuuttuni, illut silatimikkut isikkussaannut sukumiisumik aalajangersakkani annertuumik nikerartoqarneranik maluginninniartoqarsimavoq.

Tamanna ingerlatsinermi illuliortaatsikkut ataqtiginningsumillu takutitsivoq, soorlu ullumikkut sanaartorfinni pioreersuni ersarissoq. Naleqquttorsiornerusumik isiginninnerulluni, illut ataasiakkaat illunik titartaasarnernup piffissap ingerlanerani allanngorneranik takutitsilluni tamanna illoqarfimmik assigiinngissitaarinnermut tapertaavoq. Illoqarfiit immikkoortui illoqarfiillu ilaat assigiinngitsut sumiiffiit immikkuullarissusaannik takussutissiimmata, najukkani sanaartornermut kulturikkut assigiinngissutaat akimorlugit assigiissaartumik naleqqussaaneq atugassarititanik pilersaarusiornikkut anguniagaqarniarneq naapertuunnavianngilaq. Taamaattumik ataasiakkaani kulturikkut naleqartitat aammalu ingerlatsinissamut assigiissaarinissamut piumasaqaatip akornanni killilersuiniarnermi assigiinngissitaartuni sulii eqqarsaatigilluarneqartariaqarpoq.

Ingerlatsinikkut suleriaaseq, immikkut akuersissutit sanaartukkatigullu kingornussat

Sukumiisumik illuliortaatsikkut aalajangersakkat annertusarnerisa kinguneranik, pilersaarummut tunngavimmi immikkut akuersissutaasinnaasunut oqimaaqtigiisitsinissamut aammalu suliarineqarsinnaalersinnissaanut kingorna pisariaqartitsisoqarnissaa ingerlatsivimmit naatsorsuutigineqarpoq. Pilersaarusiornermut immikkoortortami taassumalu illuliornermut

titartaasartuunikkuq oqartussaaffiani, suliatigut kingusinnerusukkuq nalorninartitsisinnaasumik, siusinnerusukkuq iluarisarsiortumik missiliinikkullu immikkut akuersissutiniq ingerlatsisoqarnikuuvoq. Inatsisitigut nalorninerup naammassinissaa siunertaralugu, 2024-milu immikkut akuersissutiniq allaffissornikkut aalajangiinerni suliatigut tunngavilersuinerimik aammalu tigussaasumik ataavartumik ingerlatsisoqarnikuuvoq.

Eriaginninnissamut eqqarsaatersuutip tigussaasumik ingerlannissaanut sukumiisumik aalajangiinerit attatiinnarnissaannut, illut eriagisarialinnut naleqqussaaneq illoqarfinni pilersaarusionermi taamaallaat atuuppoq. Tamatuma iluani illut eriagisariallit iluitigut silataatigulluunniit sannaatigut qanoq annertutigumik allangortitsisoqassarsinnaanersoq kiisalu kommunimit akuersissut sioqqullugu suut iliuuserineqarsinnaaneriniq toqqammaviliisoqartarpoq.

Tamanna sanaartornermut kulturikkut eqqarsaatiginninneq siusinnerusukkuq sukumiisumik aalajangersakkanik ingerlatsinerimut ilaanikuunngilaq, naak ukiuni arlalinni inatsisitigut tunngaviliisimagaluartoq. Illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagisallu pillugit illoqarfinnut Nunaqarfinnullu quppersagaq ingerlanneqartoq inaarutaasumik iluseqarluni pigineqalerpat, tamanna kommunimut pilersaarummi illoqarfiit pilersaarutaannut aalajangersakkani ingerlatsiviup siunissami naleqqussaannissaanut, tamanna ilisimasatigut tunngavimmuq aalajaatsumik nutaamillu tunngaviliissaaq.

Pilersaarutiniq taaguutit nutaat

2024-2048-mut kommunimut pilersaarutikkut kommunip pilersaarusiortifigineqarnerisa aammalu immikkoortut ilaanni killeqarfiit immikkuualuttumillu aggulunneriniq taaguutiniq nutaanik atuutilersitsisoqarpoq. Kommunip pilersaarusiortifigineqarnera suussutsiniq marlunnut aggulunneqarpoq; "pilersaarutit ilaat" aamma "kommunip pilersaarusiortifigineqarnera", suussutsit marluusut akornanni atuunnermikkut ersarissumik immikkoortinneqarlutik. Illoqarfimmi, nunaqarfimmi imaluunniit nunap timaani atuinnissamut suussutsiniq assigiinnut immikkoortut ilaannik arlalinnik pilersaarusiortuulluni, kommunimut pilersaarummi nutaami pilersaarutit ilaat kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut assingusuuvoq. Pilersaarutit ilaat tamarmik immikkut atugassatut siunertaqarlutik ataatsimut pilersaarusionermut tamarmut ataqatigiilersitsisuupput. Kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani taaguut "kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussaq" sulii ima atorineqarpoq, pilersaarummut pioreersumut imaluunniit kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut nalinginnaasumut "tapiliussatut" tapertaalluni. 2024-2048-mut kommunimut pilersaarut nutaq ilaatigut siusinnerusukkuq taaguummumut "immikkuualuttoq" "killeqarfik"-ilerlugu atorineqartartumut taartaavoq, tassani taaguut niuernerimut immikkoortumut paarlaanneqarsinnaammat aammalu immikkoortuni pilersaarutiniq tamanut pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersakkanut kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani aalajangiinnissamut piumasaqaataani niuernerimut taamaallaat nalimmassagaanngineranik tunngavilersorneqarluni. Immikkuualuttut immikkoortut ilaattut aggulukkatut taaneqartarnikuupput, kommunimi pilersaarummi nutaami immikkoortut ilaanni "killeqarfittut aggulukkatut" taarserneqarnissaat anguniarneqarpoq. Periuseq ersarissaq aammalu pilersaarutit suussusaannik killilersorneqarnerisalu akornanni naapertuulluurtumik immikkoortitsisinnaaneq allaffissornikkut attaveqarnikkullu sunniuteqarlualuni pitsaasumik suliniutaavoq, tamannalu atuutsitsilertarnerup assigiissaanngikkarlualtoq aammalu ataavartuunngikkaluartoq ingerlateqqinneqarnissaa kissaatigineqarluni.

Geometriskimi naapertuutinnginneq aammalu immikkoortunik sinneruttunik naatsorsuutiginnisanik pilersitsineq

Pilersaarutit ilaannik nutaanik pilersitsineq illoqarfiit immikkoortuini nunap ilaani annertunerusuni allaatigisami ataatsimi annertunerusumik pilersaarusiorsinnaanermik periarfissiivoq. Tamanna pingaartumik isiginnissinnaanermik nukittorsaallunilu pilersaarutit amerlassusaannik malunnaatilimmik appartitsivoq. Kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerata aallartinnerani aaqqissuussaalluakkamik siunertanut suliniut pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Tamanna tunngavigalugu pilersaarutit ilaat aalajangersimalluinnartumik atugaanissaannik ukkataqarfiusut akimortumik pilersaarutit ilaannut annertusarneqarlutik katiterneqarpata - assersuutigalugu illoqarfimmut tamarmut - nutarterinermut nukittorsaanerussanersoq eqqarsaatersuutigineqarpoq. Kommunip pilersaarusiortfigineqarnerani tapiliussat nalinginnaasut assigalugit, pilersaarutit ilaanni atuinissamut immikkoortut assigiinngitsut akimorlugit suli pingaarnertut tamakkiisumik eqqarsaatiginninnissamik naammaginnartumik amigaatigineqarnera naliliineruvoq.

Sisimiuni umiarsualivimmut aammalu inuussutissarsiutilinnut immikkoortorta pillugit pilersaarutit ilaat marluk kingulliit akuersissutigineqarmata, tamanna immikkoortut ilaanut tunngatillugu, soorlu najugaqarfiit qiterisaqarfiillu, immikkoortut killeqarfiinik naqqiissuteqarnikkut pivoq. Pilersaarutini ersarissunik atuinissamut ukkataqarfiugaluartoq, killeqarfinnik iluarsineq immikkortut ilaannut pioreersunut eqqaaniittunut pilersaarutitigut naapertuokkuunnaartitsivoq, taakku tunngavitsigut nutarsarneqanngimmata.

Tamanna pilersaarutitut tunngavimusunit, tunngaviatigut suli atuuttunit, ilanngartikkani "immikkoortut ilaannik sinneruttut"-nik suliaqarnermi pilersitsivoq. Pilersaarutip ilaata nutaap amerlanertigut geometriskimik naapertuunneq ajornerat imaluunniit aaqqissueriaasitoqqatigut nunaminertatigut assingunnginneranik patsiseqarpoq, tamannalu allaffissornikkut siusinnerusukkut pilersaarutaasumik tamakkiisumik taarsiinnaasimanani. Immikkoortut ilaat sinneruttut pilersaarutip ilaanut atatillugu atorineqarneranik allannguinnermit pisuupput, taamaallutillu kingorna pilersaarutit ilaannik suliaqarnermi pilersaarutitigut iluarsartuussisariaqartarlutik.

Nunaminertat sinneruttut taakku pilersaarutip ilaanik akuersissuteqareeriitsiarnerup kingorna erngertumik pilersaarutini malitseqartitsilluni suliaqarnikkut pilerseqqinneqarsimappata, tamanna ajornartorsiummut iluaqutaassaaq. Tamannali suli ingerlanneqarnikuunngilaq. Ajornartumik ingerlatsinermi suliatigut ajornartorsiut ilippagineqanngitsutut isigineqartarnikuuvoq, tassani pilersaarutit ilaannik tamanik erngertumik naammassinnittarnissaq kukkusumik naatsorsuutigineqartarmat.

Pilersaarusiart qaleriaat aammalu periusissiamik misissueqqissaarnissamik pisariaqartitsineq

Erseqqissaatigineqassaaq immikkoortunut sinneruttunut aammalu pilersaarutitut tunngaviit ilaannakortumik iluarsiiyigisat tapiissutitalillu - pioreersut nutaanik tamakkiisumik taarserneqarneq ajortut - qaleriaartunut tunngatillugu ajornartorsiut ingerlatsinermi ajornartorsiutaasoq ilisimaneqarluarmat. Pilersaarusiartaatsip ilusilersugaanikkut suliarineqarnera peqqutaalluni, ingerlatsinikkut teknikkikkut pingaarnertut unamminartut annerpaartaanik takutitsisuuvoq, taannalu kommunimut pilersaarutip ataavartuunissaanik allaffissornikkullu sukkassutsimut nukillaarsaataalluni.

Immikkoortut sinneruttut amerlanertigut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aamma kommunimi pilersaarutitut eqqorneqartarput, taakkulu piffissap ingerlanerani iluarsiiyigineqartarlutik, ilaannakortumik atorunnaarsinneqartarlutik imaluunniit aggulunneqartarlutik. Taamaattumik pilersaarutit qaleriaatsillugit amerliartortillugit, nunaminertami ataatsimi periutsit ingerlatseriaatsillu allanngorartut malillugit suliarineqarlutik, ukiuni hunnorujulikkaani affaata kingorna aalajangersaatiivit atuuttut suussusernissaanik ajornakusoorsinnaavoq.

Immikkoortut sinneruttut taakkut ersarillutik siunertaqartumillu inniminneerneqarlutik siunissami piaartumik pilersaaruteqarnissamik naatsorsuuteqartutut inissisimasinnaapput, taakkuli amerlanertigut allaffissornikkut unitsinneqarneratigut imaluunniit kommunimi pilersaarutit unikkallartarneratigut allanngorneratigut piviusunngunngitsoorarlutik. Aammali ersinngitsutut takuneqanngitsoorneqartumillu pissuseqarsinnaapput, tassa nunaminertut nutarterneqarnermik imaluunniit tigussaasumik suliniutitut inerisarneqarnermik ingerlatsivigineqarsimanngippata, taamaallutillu ingerlatsivimmit maluginiarneqarsimanatik.

Kommunimi pilersaarummi nutarterneqaleruttortumut periusissiasatut nutaakkut immikkoortut sinneruttut aammalu pilersaarutit sinneruttut qaleriiaartut pinngitsoorneqarsinnaanngingajattunut ajornartorsiutaasoq misissueqqissaarnerusumik anguniagalimmillu isumagineqartariaqaraluarput. Allaffissornerup ingerlalluaqqinnissaanut sapinngisamik peerneqarnissaat anguniagaasariaqarpoq.

Ikaarsaarnianermi ilungersunartumi suliassatut takkussuuttunut killilersuinerit nukinnik atuiffiusut
Kommunip pilersaarusiortifigineqarnera ikaarsaarfimmi annertuumi ilungersunartumilu inissisimavoq. Siusinnerusukkut pisoqalisumillu pilersaarummut tunngavimmit - kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani tapiliussanik illoqarfinnullu pilersaarutit pisoqaanerit amerlanerit ilisarnaateqartut - annertusisamik siunissamut ungasinnerusumut sammisumik kommunimi pilersaarummut nutartikkamut annertunerusumut nutaajusumik pilersitsinermut.

Kommunimi pilersaarutit ilusaata nutaap inerisarnissaanut aqqissuussamik ukkataqarnerup attatiinnarneqarnissaa, matumani inatsisitigut atuuffiit aqqissuussamillu sunniteqarsinnaanerata eqqarsaatigineqarnera ilanngullugit, kommunip pilersaarusiortifigineqarnera aammalu illoqarfinni pilersaarutit pioreersut arlallit atortutitigut suliassat assigiinngitsutitigut kukkuneqarnerisa kinguneranik iluarsiiffigineqarneri ilutigalugit ingerlanneqarpoq. Immikkoortuni assigiinngissitaartumik ingerlavilinni aqutsiniarneq unamminartuuvuq, pingaarnertullu aqqissuussaanikkut anguniagaq ajoquserneqartarluni.

Pilersaarutit atuuttuni ajorluartumik amerlanerpaartaat suli kukkunernik imaqarput. Tamanna naapertuutinnngitsumik nukinnik atuiffiuvoq, kommunimi pilersaarummik nutaamik ilusilersuinissamut qitiusumik suliaqarnermut akornusersuutaasoq.

Nunap timaanut pilersaarummut tunngavimmi aqqissuussaanikkut amigaatit

Matumani nunap timaanut pilersaarummut tunngavik najukkami politikkikkut kissaatit kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit oqaaseqaatit tunngavigalugit allanngortinneqarnikuullunilu iluarsiivigineqarnikuuvuq. Nunap timaanut kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussani marluusuni iluarsiissutit aalajangiinermut pissutsinut kisimi tunngagaluartoq, tamanna allagaatikkut annertuumik pingaarutilinnut pilersaarutit tunngassuteqarput. Sulili atuunnikkut ingerlatsinermilu teknikkikkut annertuumik amigaateqarput, tamannalu siunissami pilersaarusiortnermut suliaqarnissamut allaffeqarfimmit eqqummaariffigineqarnissaanik immikkut pisariaqartitsilluni.

Nunap timaanut tunngaviusumik pilersaarutit sananeqarnerisa ajornartorsiuteqarnerat patsisaalluni, suliattut takkussuuttutut annikitsumik iluarsiissuteqarnerit ingerlaannarnissaanut ingerlatsinikkut naapertuutinnngilaq. Tamakkiisumillu allanngortitserilluni allaasereqqinnissamik pisariaqartitsisoqarneranik naliliisoqarpoq, taamaallunni immikkoortumut tassunga pilersaarutitigut tunngavik pilersaarutit ullaatsinnut naleqquttunik nutaarlunnarnik taarserneqassallutik.

Pisariillisaanermik ingerlatsinerup aammalu aqqissuusaanikkut naleqqussaaneq aallartinneqarnikoq

2024-mi jannuaarimit atuutillerluni pilersaarusiornermut immikkoortorta q kommunimi pilersaarummik nutarsakkamik nutaamik aqqissuusaalluarmut qitiutitsilluni pisariillisaanermik annertuumik ingerlatsinerup aallartitsinikuvoq. Ingerlanermut tassunga ilaatillugu 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummi aalajangiinnermut aqqissuusaanera pingasoqiusaananit ingerlalluarnerusumik marloqiusanngorlugu ilusilerneqarpoq. Tamanna kommunimi pilersaarummi "nalinginnaasumik aalajangersakkat" atuunnikuusunik atorunnaarsitsinikkut anguneqarpoq.

Allaffissornikkut taamatut ingerlatsisarnep atorunnaarsinneqarneranut, aalajangersakkani taakkunani annerpaartaanni suliaqarnikkut pisariaqannginnerinik patsiseqarpoq - matumani biilit uninngasarfissaannut piumasaqaatit aammalu aqquuserngit ungasissusissaat ilanngullugit - taakku Kalaallit Nunaanni Sanaartornermut maleruagassatigut immikkoortukkaarumik inatsisitigut nalimmassarneqartareemata. Pilersaarutitut tunngavinnik tamat isiginnissinnaanissamik allaffissornikkut ingerlatseriaatsinik annikillisaaneq malunnaatilimmik nukittorsaasimavoq.

Pilersaarutinin ingerlatitseqqiinerup digitaliseerernera aammalu siunissami systemimik nutarsaaneq
Kommunimi pilersaarummi nutaami annertunerumik ersarinnerunermik aammalu ingerlatitseqqisarnep pisariillisaanermut anguniagaq ingerlatseriaatsinut periutsinut nutaanut tunngaviliivoq. Pilersaarutit inatsisitigut atugassiissutaasut tamarmik maannakkut ataavartumik kommunip pisortatigoortumik kommunimi pilersaarutitut qarasaasiakkut isertarfikkut attaveqaatigineqartarlutillu saqqummiunneqartassapput.

Saqqummiussivik taanna kommunimi qitiusumik appakaaffissatut atussaaq, tassani pilersaarusiornermut siunnersuutit, tamanut tusarniaanerit, kommunimi illoqarfinnilu pilersaarutit akuersissutigineqarnikut, kommunimi ileqqoreqqusat, maleruagassat kiisalu sanaartorfissat tamarmik tamanut nalinginnaasunngorlugit tiguneqarsinnaatitaallissapput. Kommunip saqqummiussivissaanut digitaaliusumut nutarterinermik ataqatigiissaarinnermillu systemimi teknikkikkut suliaqarnissaq sulii aallartinneqanngilaq. Nutarterineq taanna kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut nutaamut periusissiasaasumi aqqissuusaanikkut atuuppoq, taamaallinnilu periusissiasatut siunnersuutip matuma politikkikkut akuersissutigineqarnerata kingorna ingerlanneqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Ingerlatsinerup aammalu aqqissuusaasumik innersuussutinin naliliineq

Pisariillisaalluni ingerlatsinerup aallartinneqareersup nukissanik atuinissamut aammalu nalinginnaasumik siunertamut paasinninnissamut attuumatillugu iluaqutitaqareersoq nalilerneqarpoq. Taamaallinnilu innuttaasunut, inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut, politikkikkut aalajangiisartunut aammalu ingerlatsivimmut sanaartugassatut suliniutinik pioreersunut siunissamilu pilertussanut naleqqussaannissamut toqqammavinnik atuuttunik paasinninnissinnaanermut tamallu isiginnissinnaanissamut ajornannginnerungaatsialersitsivoq.

Allaffissornikkut nutaalianngortitsinissamik ingerlanneqartumi pisariillisaanermut ingerlatsineq pingaaruteqartutut isigineqassaaq. Taamaattumik suliniut tamanna sakkortunerumik aammalu komminimi pilersaarummi nutarsakkami ingerlatsinikkut imikkoortuinut amerlanerusunut siammarterneqarnissaa aqqissuusaanikkut innersuussutigineqarpoq.

Periusissiaq nutaaq

Aaqqissuussaanikkut pingaarnertut ajornartorsiutit ukkatarinninnermullu nassuiaat

Killiffimmik nassuiaammi siuliani allassimasutut, naak pilersaarusernermut periusissiamik ersarissumik peqanngikkaluartoq kommunimi pilersaarutip nutaap aallartinneqarnissaa aallarnisarneqarpoq. Taamaalilluni kommunimi pilersaarummi immikkoortut ilutsillu aalajangersimasut suut nutarterneqassanersut kiisalu pilersaarusernermut inatsimmi annertuumik allanngineq eqqarsaatigalugu nutarsaanermi periusissiaq pilersaarummut tunngavimmi nutaami qanoq inersarneqassanersoq aammalu atuutilersinneqassanersoq pillugit ersarissumik maleruagassat amigaatigineqarsimapput. Tamanna kommunimi pilersaarummik ingerlatsinikkut inatsisitigut atuunnissaanut nutarsaanissap annertussusissaanik ersarissaanissamut pissutsinut atuuppoq, anguniagaq atuunnerlu naleqqussagaq nutaaq naatsorsuutigineqarluni.

Kommunimi pilersaarummi nutaami aallartisarnermi suliniutinut nutaanut arlaqartunut killiffik aaqqissuussamik misilittakkanik tunniussaqaqpoq. Tamakku kommunip pilersaaruserifigineqarnerani aaqqissuussaanikkut pingaarnertut ajornartorsiutinik pingaarnertut immikkoortunik arlalinnik tooqqaanissamik pissutissarsititsivoq, tassannga suliniutit tigussaasunik ingerlaalersitsinnaalluni. Nutarterinermik ineriartortitsinermi ingerlasumi naliliinnermut immikkoortut siuliini pilersaarusernermut annertunerusumik aporfiiit ajornartorsiutillu arlaqartut suussusersineqarlutillu misissorneqarput. Periutsumut ingerlasumut tigussaasumik akornutaapput aammalu misissueqqissaarnissamik kiisalu kingorna iliuuseqarnissamik pisariaqartitsillutik. Tamanna aalajangersimasunik, tigussaasunik aaqqiissutissatut ilutsinik suliaqarnikkut imaluunniit pilersaarusernerup inissisimanerani nutaamik sammivilimmik periusilimmik eqqarsartaatsimik allannguinikkut pissaaq.

Killiffimmut immikkoortumi ajornartorsiutit arlaqartut periusissiami nutaami immikkoortunut ukkataqarfissatut nalunaarutaasunut tallimaasunut milittakkatigut tunngaviliipput. Immikkoortut ukkataqarfissat taakku ataatsimut kommunip pilersaaruserifigineqarneranut pingaarnertut nutaatut periusissiaapput, taakkulu kommunimi pilersaarummi ineriartortitsinermi ingerlatsinikkut unamminartunik pioereersunik aaqqiissuteqarnissaannik siunertaqarlutik.

Kommunip pilersaaruserifigineqarnerani aaqqissuussaasumik immikkoortut ukkataqarfissat tallimat

Ajornartorsiutit suussuserneqartut aammalu ingerlatsinikkut misilittakkat aaqqissuussaasumik immikkoortut ukkataqarfissanit tallimaasunit aallaaveqarput. Immikkoortut taakku ataatsimut kommunip pilersaaruserifigineqarnerani periutsitigut nutarsaanermut suliamillu ingerlatsinermut siunissamut toqqammaviliisuupput:

Ukkatarisaq 1: Qanoq issueq atajuarnermillu qulakkeerineq

Pilersaarutitut tunngaviusimasumit maannakkut kommunimi pilersaarummik nutarsaanermut ingerlasumut ikaarsarneq immikkoortut ukkataqarfissamit nassuiarneqarpoq. Siusinnerusukkat allaffissornikkut ingerlatsinermut atatilulgu atuutilersitsineq qanoq atuussimassiteqarnerisigut paasissutissiissutigineqarpoq, matumani pilersaarutit assigiinngissitaarneratigut, aaqqissuunnerisigut aporfeqarnerisigut aammalu ataavartuunnginnerisigut unamminartut pilersimasut ilanngullugit. Ukiuni kingullerni pilersaarutit pilersinneqarnerinit kiisalu pilersaarutini tulleriissaartumik atuutilersinnerisigut misilittakkatigut ingerlatsinermut periutsinik nutaanik pilersitsisoqarpoq. Suliniutit taakku kukkunernik uteqqiatinnginnissamik ingalassimaarinnissapput aammalu aaqqissuussaasumik, misilittakkanillu aallaavilimmik pilersaaruseriortaasiusimasumik atuilluarnermik qulakkeerinnissalluni.

Ukkataqarfik 2: Iluseq, aaqqissugaaneq aammalu sinaakkutitigut pissutsit nutaat

Toqqammavigisanut sinaakkutinik allannguneq kommunip pilersaarusiordfigineqarneranik pisortatigut ilusaanik aaqqissuussaasumillu suliarineqarneranik tunngavilimmik nassuiaasioqqinnissamik pisariaqartitsivoq. Immikkoortoq ukkataqarfissami tassani pilersaarusiordermut nunaminertanillu atugassiineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik, matumani inatsisitigut allannguutini kingullerni immikkut piumasaqaatit aammalu periusissoatut periarfissat annertusisat ilanngullugit, naapertuuttumik kommunimi pilersaarummut toqqaannartumik attuumassuteqarpoq. Inatsisitigut kommunimi pilersaarummi tunngaviatigut atugassarititaasumik annertuumik allannguivoq. Tamanna allaffissornikkut sunniteqarluartumik nutarsaanissamut aammalu pilersaarummut tunngavimmik tamat paasiuminartumik, naapertuuttumik aammalu pisariillisamik pissarsinissamut pingaarnertut tunngavimmik pisariaqartumik pilersitsivoq.

Ukkataqarfik 3: Eqaassuseq nalimmassarsinnaassuserlu

Immikkoortoq ukkataqarfiusumi tassani kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata eqaassusaanik aammalu inuiaqatigiinni allanngorartuni nikerartumik nalorninartumillu ineriartornissamut piumasaqaateqarfiusumi pisariaqartitsinermik sammiveqartumik annertusaasussamik anguniakkamik ersarissaavoq. Tassanngaannartumik pilersaarummi ineriartornissamillu pisariaqartitsinermik saqqummertut, sunniteqarsinnaasunik toqqammavissatut aalajangersakkanik annertunerusunik, sanaartorfissagissaanermut tunngavinnik allannguinnissamut, sanaartorfissat suussusaannik eqaatsunik nalimmassaanissamut kiisalu atugassarititaasut allanngorsimasut aammalu politikikkut sanaartornissamut kissaatit nutaat piumasaqaateqalersitsipput. Allanngueriaannartut, eqaatsutut utertitsisinnaanermillu kommunimi pilersaarut takussutissiivoq, tamannalu inuiaqatigiinni sunniteqarsinnaasumik ineriartoriaaseqarneranut annertusaasutut aaqqissuulluakkamik iluatsinnissanut pingaaruteqarluinnartuuvuq.

Ukkataqarfik 4: Illut ilusaasa pitsaassusaat atuilluartumillu illoqarfiup ineriartornera

Illuliortaatsimik eqqarsaateqartarnerup isumaginissaa kommunimi sanaartornermut kulturip pitsaassusaanik siunissamullu ungasinnerusumut naleqartitsinermik pilersitsinissamut tunngaviuvoq. Tigussaasumik inerisaanermik aqutamik eqaatsumillu naleqqussaannikkut illoqarfinni nunaqarfinnilu illuliortarnermut periutsimik aammalu kusanassutsikkut orniginassutsimik annertusaaniarluni immikkoortut ukkataqarfisatigut kommunip pilersaarusiordfigineranut atortuinik nukittorsaassaaq. Illoqarfinnik aammalu eqqaani nunap timaanik atuilluartumik atuinnissamut illoqarfinnik inerisaanermi pitsaassutsikkut siunissamilu ungasinnerusumi nukissanik atuilluarnermik pilersaarusiorderup qulakkiissavaa. Taasunga atatillugu aaqqissuulluakkamik atuilluartaunermik taaguummik pilersaarusiordermi suliani tamani atorluarsinnaasutut akulerusimasutullu nassuiaasiorneqassaaq, matumani taaguutit taakku kommunimi atornerulernissaat naatsorsuutaammat, Illuliortaatsimut pitsaassutsimut aammalu siunissami atuilluartaunissamut sulisut ilisimasaasa qaffassarnissaat ilanngullugu.

Ukkataqarfik 5: Aqutsisinnaaneq sunniteqarluartumillu iliuuseqarsinnaaneq

Sunniteqarluartumik ingerlatsisinnaanermut aammalu tigussaasumik ineriartortitsinerup aqunneqarnissaanut kommunip piginnaasaanut, pilersaarutit aaqqissuussaalluartumik ataqatigiinnissaat aammalu pitsaanerpaamik ilusilersornerat apeqqutaavoq. Tamanna piffissap ingerlanerani ataavartumik ingerlatseriaatsimik eqqortumik aalajangiinnissamut annertunerusumik suliassaqarnermik aammalu allaffissornikkut nukissat annikinnerinik malunniuteqassaaq. Kommunimi pilersaarutit aqunneqarnissaa maannakkut naammaginartumik sunniutilimmik iliuuseqarnissamik aammalu naapertuunermik amigaateqarsimavoq. Immikkoortumi ukkataqarfisami kommunip sunniteqarluarsinnaaneranut iliuuseqarsinnaassusaanullu pingaarnertut anguniagaq pineqarpoq, matumani kommunip

pilersaarusiordfigineqarnerani immikkoortuni immikkuualuttunilu arlaqartut akimorlugit tamat sammisumik assigiissaarinnissamik aammalu pitsaasumik ataqatigiinnissamik pilersitsinissaq ilanngullugu.

Immikkoortut ukkataqarfiusut akornanni sunniivigeqatigiinneq akimortumillu sunniuteqarneq

Suliniutinik aaqqissuulluakkanik tunngaviliineq ataqatigiisitsinermillu ingerlatsineq periusissiami ataatsimoorussamik anguniagaqarnissamut aammalu sammiveqarluarnissamut pingaaruteqarpoq, tassani sukumiisumik sammiveqarlutik suliniutit aammalu pingaarnertut iliuutsit periusissiami immikkoortuni tamani annertusiartortumik allannguinermit siuarsaaniarluni ataatsimoortinneqarlutik. Immikkoortut ukkataqarfinni suliniutit ilaat tigussaavallaanngillat, tassani pissusaat pingaarnerusuteqarmata aammalu aalajangersimasumik allannguinermit iliuuseqarnermiillu, pitsaanagerusumik allannguisumik eqqarsartariaaseqarnissamut iliuuseqarnerullunilu siunnersuutaammat. Immikkoortut ukkataqarfiit tamarmik amerlassutsikkut pitsaassutsikkullu immikkoortunik imaqarput.

Immikkoortut ukkataqarfiit suussuserneqarnikut periusissiami nutaami suliniutinut tigussaasunut qulikutakkarlugit toqqammaviupput. Immikkoortut ukkataqarfiit taakkulu ataanni suliniutit akornanni ikaarsarneq siammasippog; tamarmik aaqqissuulluakkanik pilersaarusiorderup pitsanngorsarnissaa ilutigalugu immikkoortut ukkataqarfiit arlallit akimorlugit suliniutit ataasiakkaat iluaqutitaqartumik atuuteqarnissaannik kinguneqarluni. Assersuutigalugu suliniutit aaqqissuulluakkat aalajangersimasut sanaartorfissanik eqaannerulersitsinissaq kiisalu illoqarfinnut pilersaarutit aqqissugaanikkut ilusilersornerannut toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu immikkoortunut ukkataqarfissanut tallimaasunut sunniuteqassallutik.

Immikkoortut ukkataqarfissanut tamanut attuumassuteqartumik aammalu annerpaamik anguniagaqartumik siunertaqarluni toqqarneqarput; killilimmik amerlassuseqartumik immikkoortumut ataatsimut suliniut attuumassuteqarpoq. Periutsikkut tamatumuuna suliniutinik annerpaamik iliuuseqarfiunissaa, allaffissornikkut siammasissumik attuumassuteqarnissaaq kiisalu piviusunngortinneqarnissaanut ilimanaateqarnippaanissaanik qulakkeerivoq. Suliniutit aaqqissuulluakkat allatut oqaatigalugu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut taassumalu ataqatigiinneranut atoruminartumik sunniuteqassapput. Taamaalluni suliniutit ilaasa akornanni iluminni qaleriittoqarpoq, assigiissutut isikkoqarsinnaasut, siunertatigulli atuunneratigullu assigiinngissitaartuullutik.

Pilersaarusiorderup iluani avataanilu ataqatigiinnerat

Immikkoortut ukkataqarfiit suliniutillu ilaat inatsisinut, piumasaqaatitut toqqammavinnut avataaniillu ingerlatsisinut kommunimi pilersaarutit avataatigut ataqatigiinneranik nassuiarneqarpoq. Allat ingerlatsiviup teknikkikkut ilusilersugaanerini aammalu pilersaarummut tunngaviup isumaginissaanut aqutsinermik qitiutitaqartuupput. Suliniutit ilaat kommunimi pilersaarutit tatitussusaannik iliuuseqarfiusinnaaneraniillu isumannaallisarnissaanik siunertaqarput, allallu allaffissornikkut sunniuteqarluarnissamut, nukissanik pitsanngorsaanissamut kiisalu kulturikkut oqaluttuarisaanerup isumaginissaannut attuumassuteqarlutik.

Suliniutini tamani ataatsimoorussaasoq tassaavoq, kommunimi nunaminertanik atuinermit tigussaasumillu ineriartortitsinermut pitsaasumik allannguinnissap, siuarsaanissap kiisalu naleqqussatigut toqqammavinnik pitsanngorsaanermik pilersitsinissamik anguniagaqarneq. Suliniutit kommunimi pilersaarummi allaffissornermi immikkoortunik inerisaanissamik aaqqissuulluakkanik ukkataqarfittut isigineqarnissaat qitiulluinnarpoq. Pisariussusaat assigiinngissitaarput, aammalu sanaartornerup ineriartorneranut tigusaasuuginnanngillat; siunissami tigussaasumik ineriartornissamut siuarsaanissamut, kajungilersitsinissamut aammalu ikorsiinissamut ingerlatsinikkut taamaallaat siunertaqarput.

Ingerlatsinikkut tunngaviliineq periusikkullu ilusilersuineq

Kommunip pilersersaarusiorneqarnera Kommunalbestyrelsi sinnerlugu Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortamit isumagineqartarpoq. Suliniutit aaqqissuulluakkat periusissiamik nutaamik atuutilersitsinermut ilanngullugu immikkoortut ukkatariniakkanut nassuiaammi pingaarnertut unamminartunik ikiorsiinarluni pilersaarusiornermut immikkoortortap tigussaasumik suliniutaanik takussutissiisuupput. Qulequtakkaartumik suliniutit amerlanerpaartaat kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut uteqattaartumik piffissalersukkamillu sunniuteqartarput, aammalu kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerani nutaami aalajangersimasumik pitsanngorsaaneqarnermut iliuuseqarnissamik sammiveqarlutik, aaqqissuussaalluurtumik tigumminnittutut isigineqassallutik.

Suliniutit pilersaarusiornermi qaffasissusaannik assigiinngitsunik matussusiisuupput. Ilaat nalinginnaasumik pingaarnertullu pissuseqarput, ilaalli kommunimi pilersaarummi aalajangersimasunut sukumiisunullu immikkoortunut pingaarutilittut anguniagalittullu inissisimasuullutik. Tamatumani suliniutit ilaanni tigussaasumik aaqqiissuteqarnissamut siunnersuuteqartumik suliniutinik ingerlatsissutissanik saqqummiiffiupput, ilaalli kingusinnerusukkat erseqqissanissaq siunertarlugu, suliniutinik arlalinnik aaqqiissutissanik ilusilianik ammaasunik imaluunniit annertunerusumik misissuinissamik innersuussuteqartunik suliniutinik allaaserinnillutik takussutissiisut.

Suliniutit tamarmik malitsigisaanik immikkoortillugit tulliuttutigullu aaqqissuullugit saqqummiunneqassapput:

- Suliniummmut normu
- Sammisat pingaarnertit
- Unamminartunik naatsumik nassuiaaneq
- Suliniutissatut innersuussutit
- Tunngavilersuisumik tunngaviliineq

Piffissatut pilersaarutit aalajangersimasumillu immikkoortut akisussaaffiit ilanngunneqanngillat, tassani kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerata ingerlanerani piffissaliussatut toqqammavik aalajangerneqarmat aammalu pilersaarusiornermut immikkoortortaq Kommunalbestyrelsi sinnerlugu kommunimi pilersaarummi oqartussaasutut akisussaaffimmik tigumminnittuulluni. Aningaasaqarnikkut pissutsit kingunerisinnaasallu ilanngunneqanngillat, taakku kommunimi pilersaarummi ingerlatsinermit teknikkikkut aaqqissuunneranut aammalu aaqqissuussaasumik ilusilersorneqarneranut toqqaannartumik attuumassuteqanngimmata.

Suliniutinut periaatsit pingaarnertut periusissiami tassanilu immikkoortut ukkataqarfissat immikkut isigineqassanngillat. Suliniutissatut toqqakkat iliuuseeqarnissamut sammisut periusissiami pingaarnertut immikkoortutut inissisimanngillat; illuatungaagullu aaqqissuussaasumik misissuinertut, ilusiliinertut sammivilittullu pingaarnertut inissisimallutik. Suliniutinut periaatsit immikkoortutut ikiorsiinertut atuuttuupput aammalu kommunimi pilersaarummik nutarsakkamik atuutilersitsinissamut suliaqaqqinnermi annertunerusumik suliniutinik pisariaqartitsinerulersinnaavoq, suliniutit ikiorsiineruppata aammalu aaqqissuussanikkut ingerlatsinissamut aalajangersakkamut annertusaappata.

Suliniut 1: Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarneranik ingerlatsinerup ataavartuuneranik annertusaaneq

Unamminartut:

Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerata piusup ataavartuunnginnera misigineqarpoq, pilersaarutini pisoqaasuni nutaanilu annertuumik iluarsiissuteqartarnerit kiisalu ataavannnginnerit kingunerisaanik.

Tamanna kommunimi pilersaarummut nutaamut assigiissaanngitsumik aaqqissugaanerani aammalu ikaarsaarnermut periusissiamik ersarissumik patsiseqarpoq.

Suliniutit:

Kommunimi pilersaarummi pilersaarutitut suussutsitut qaleriiaarnernullu assigiinngitsut akornanni assigiissaarnerup qulakkeernissaanut, kommunimi pilersaarummi nutaami ilusikkut eqqarsaatigeqqitami aaqqissuussamik assigiissaarnissamut annertunerusumillu ataqatigiisitsinissamut aaqqissuussinermik atuutilersitsisoqassaaq. Aalajangersakkanik kiisalu pilersaarutip ilusaanik siunertaanillu nalinginnaasunngortitanik oqaasertalersuinikkut, nassuiaasiornikkut allaaserinninnikkullu tamanna tunngavilerneqassaaq. Tamanna ataavartitsinerup annertusineqarnissaanut pilersaarutip ilusilersorneranut inatsisitigullu atuuffeqarneranut anguniakkamik erseqqarissumik nalilersueqqinnissamik piunasaqaatitaqarpoq. Pilersaarutini atuuttuni aaqqissuussaannikkut pioreersut periutsinik nutaanik, ersarissunik ataqatigiisitsisumik ingerlatsisinnaasunillu pilersitsinissaq siunertaralugu peqqissaartumik misissorneqassapput.

Tunngavilersuut:

Pilersaarummik suliaqarnermi ataqatigiisumik, ersarissumik aammalu paasinninnissamut qularnanngilersitsinissap qulakkeernissaanut kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani ataavartitsinissaq pingaaruteqarluinnarpoq. Ataavartitsineq matumani toqqissisimanissamik assigiissaartumillu naleqqussaannissamik qulakkeerisumik, kommunimi pilersaarummi ataavartumik pilersaarutip ilaanik ingerlatsinermullu periutsinik attuumassuteqartunik assigiissakkamik, kingunerlutsitsinngitsunik ataavartumillu suliaqarnertut nassuiarneqassaaq.

Maannakkut kommunimi pilersaarummi aammalu pilersaarusiap nutarterneqarsimasup akornanni ataavanninneq, allannguutit annertungaatsiarneratigut nutarterinermi ikaarsaarnermut piffissarititassaq ingalanneqarsinnaanavianngilaq. Tamanna aaqqissuussaannermi aammalu pisortatigut nutarterinermi allannguuteqarnikkut, nutaamik sammiveqarnera, iluseqarnera atuunneralu ilanngullugit, nalorninermik pilersitseratarsinnaavoq. Aallaqqaataani ataatsimoorussamik paaseqatigiinnerup, piginneqataanermik misiginissap aammalu kommunimi pilersaarummi nutaami inatsisitigut atuunnerit nutaat pilersinneqarnissaata tungaanut, siammasissumik tapersersorneqannginnermik aammalu nutartikkami pilersaarutip ilaanni siullerni kingusissumik isumaqaatasoqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq.

Annertuumik nutarterinermut avataanit upperinninnginneq aammalu paasinnissinnaannginneq pinaveersaartinniarlugu, piffissami sivisuumi allannguinnermik ingerlatsinermi ataavartitsineq qulakkeerniarlugu kommunimi pilersaarummik nutarterineq misilittakkatigut immikkoortunik annikitsukkaarluni ingerlatsisoqassaaq. Periutsimili tassani ajoqutaasoq tassaaq, nutarterinermik suliaqarneq piffissami sivisuumi ingerlasinnaalluni. Tamanna pilersaarutini nutaani inernerit iliuuseqarsinnaassusaat annikillissalluni aammalu suliniutinik arlalinnik atuutilersitsinerit akornanni killilersuinerit aammalu sunniivigeqatigiinnginnerit patsisaallutik ersarluttutut isikkoqarsinnaallutik.

Kommunimi pilersaarummik nutarterinermi aallaqqaataani ataavartitsinngikkallarnek - kommunimi pilersaarutip tamakkiisumik inaarutaasumik ilusissaata atulernissaatalu tungaanut - allannguinnissamut piareersimanertut aammalu toqqammaviusumik ineriartortitsinermut ingerlatsinermut suliatigut tunniusimanertut isigineqassaaq, pilersaarusiap tamakkiisup nutaamik ataqatigiissup naammassinissaata tungaanut. Nutartigaq nutaamik eqqarsalluni aaqqissuussaaqqinikkoq tamakkiisoq atuutilersinneqarpat, annertunerusumik ataavartitsinermik pilersitsissaaq. Tamatumani kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani tapiliussat aammalu illoqarfinnut pilersaarutip pioreersut tamarmik assigiissaalerlutik kommunimi pilersaarummik nutaamik ataqatigiissarnissaat patsisaavoq.

Aaqqissugaanerup nutaap suliarineqarnerata nalaani pilersaarutip ilaannik aammalu illoqarfinnut pilersaartini siullerni ilusikkut, atuunnikkut imarisatigullu assigiinngissitaarneq sunniuteqarsinnaasoq, kommunimi pilersaarummi inaarutaasumik toqqammavinnik aalajangersaannermi

naqissuserneqartariaqaraluarlunilu nutarterneqartariaqaralarpoq. Taamaalilluni ataavartitsineq annertusarneqassaaq aammalu pilersaarutit tamaasa akimorlugit ataasiinnarmik pissuseqarlutik ataqatigiilersitsinissamik qulakkeerinnissalluni.

Kommunimi pilersaarutip ilusaani suliaqarnikkut aammalu pilersaarutitigut aaqqissuussaasumik iluatsissimanersut pillugit iluaqutit ajoqutillu nalilersorniarlugit, kingullertigut allannguutissatut suliniutit nutarterinerillu pilersaarusiornermut immikkoortortamit misissorneqarlutillu naliliiffigineqartariaqaralarput. Misilittakkat paasisimasallu pissarsiarineqartut qajannaannerusumik kommunimi pilersaarummik nutarterinerimik suliaqaqqinnermut ilisimasanik tunngaviliilluassapput.

Taamaattumik siusinnerusukkut pioreersunillu kommunimi aammalu illoqarfinnik pilersaarutini ataavartitsinnginneritt annertuumik nutarterinerimut atatillugu akuersaarneqarsinnaassasut pilersaarusiornermut immikkoortortamit eqqumaffiginiarneqassaaq, tassa piffissami tassani nutarteriffiusup iluani annertuumik aaqqissuuseqqinnermut ataatsimut tunngavimmik pilersitsisoqassalluni.

Suliniut 2: Annertunerusumik ersarissaaneq sunniuteqartitsinerlu

Unamminartut:

Kommunimi pilersaarummi pioreersumi pilersaarutit arlaqartut pisoqqat nutaanerillu, matumani kommunimi pilersaarutit nutarterneqarneranut allaffissorinikkut tunniussarineqartut kingulliit ilanngullugit, ersinngitsutut paasiuminaatsutullu inissisimapput. Tamanna ersarinnerusumik pilersaarusiornerusiornernissamik periusissiaqannginnikkut ataavannginnermik patsiseqarpoq.

Suliniutit:

Tamat isiginnilersitsisumik, pitsaassutsimik nukittorsaasumik aammalu ilutigitillugu ataavartumik pilersaarusiornermik allaffissornermillu qulakkeerisumik, ataqatigiittumik siunissamut qulakkeerisumik ilusimigut aaqqissugaalluarmut pisariitsumik kommunimi pilersaarummik nutaamik inerisaasoqassaaq. Siusinnerusukkut pilersaarusiortarnernut aaqqissuussaangitsup tamallu isigiuminaatsitsisup, nutarsaanikkut pilersaarummut tunngavimmik nutaamik, nukittuumik, eqqarsaatigeqqitamik, nutartikkamik ersarissumullu katiterlugulu pisariillisassavaa, kommunip pingaarnertut aaqqissuussaasumik pingaarutilinnillu pilersaarutaatut, kommunimi pilersaarummik atoruminarnerusoq, nutarteruminarnerusoq aammalu iliuuseqarfigiuminarusoq.

Tunngavilersuut:

2012-2024-mut Kommunimi pilersaarutip 2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummut ikaarsaarnermi ataavartitsinissamut amigateqarneq ajorluartumik ikaarsaarnermik ersarluttumik nalorninartumillu pilersitsisimavoq. Kommunimi pilersaarummik nutarterinerimi ingerlasumi, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut pisariillisakkamut nutaanerusumut isumassarsiat pitsaasut arlaqartut aammalu misissuinerimik tunngaveqartut iluatsilluarsimanngillat. Pilersaarutitut inatsimmi kingullertigut allannguinnikkut pisortatigoortumik allannguinnissamut periarfissat pilersinneqartut, Pilersaarutitut inatsimmi ammaassisuni, aammalu ingerlatsinerimi paasinninnikkut sunniuteqartumik annertuumillu allannguinnissamut atatillugu naammaginangitsumik ataavartitsineq patsisaavoq. Ukiuni qulikkaani arlaqartuni pilersaarutini suliaqarnermut aammalu ingerlatseriaatsit ilisimaneqarluartut pilersinneqartunik ataqqinnilluni mianersortarneq ajunngisaarutaavoq, maannakkulli kommunimi pilersaarutip pioreersup amerliartortullu pisoqalereersumut ullutsinnulu naapertukkunnaareerneranik ataatsimut nassuerutiginninneq tunngavigalugu, sunniuteqarluartumik allannguinnissamik nutaaliornissamillu kajumissuseqarluartumik pilersitsisinnaasumik tarserneqartariaqalerpoq.

Ukiuni arlalinni pilersaarutini annikinnerusunik imminnut attuumassuteqanngitsunik ilaqartumik pilersaarusiornermik suliaqarneq, Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata arlalinnik pilersaaruteqarnera

assigiinngitsutigut arlalitsigut paasinninnissamik isumaginninnermillu pilersitsisimavoq, tamannalu annertuumik assigiinngissitaartumik periuseqarnerit ersarnerlunnermik kinguneqartitsilluni. Kommuni pilersaarusiorfigineqarnerata tamakkiisumik nutarterneqarnissaa pisariaqarpoq aammalu kommunimi pilersaarutip nutaap ersarinneruneratigut ataavarnertigullu tamanna aatsaat iluatsissinnaalluni; matumani pilersaarutit ilusilersornerat kiisalu immikkoortut ilaasa nassuiarnerat, siunertaat piginnaasaallu ilanngullugit. Pilersaarutini nassuiaatitaat ersarinnerusunik misissuinnermik, uteqqianerit annikinnerutillugit aammalu pingaarnertut sukumiisumillu aalajangersakkat nalimmassaasulerlugit ersarissarnerusariaqaraluarput. Pilersaarutit assigiissaartumik ersarilluinnartumillu ilusilersorlugit naleqqussarneqarpata, kommunimi pilersaarutit ilaat assigiinngitsut akornanni pitsaannerusumik tamat isiginnissinnaanermut periarfissaqalersitsissaaq. Pilersaarutini tunngaviusumik ilusilersorneri atuuffeqarfiilu eqqarsaatigalugit allannguutissatut suliniutit nutaat ineriartornerup sammiviata attatiinnarnissaanut aammalu sunniutaasa annertunerunissaa qulakkeerniarlugu, ataavarnerusumik ingerlanneqartariaqaraluarput. Tamanna ersarissuseq malunnaatilimmik sunniuteqassaaq, annertunerusumik paasinninneqarneratigut annertunerusumik isumaqataasoqarnissaanik, iliuuseqarluarnerusinnaanermik tapersersorneqarnermillu naatsorsuutitaqarluni.

Kommuni pilersaarusiorfigineqarnerata pioreersup naammaginartumik ersarissuunnginneranut ataavannginneranullu patsisaaqataasoq immikkoortut ilaasa atorneqarnissaannut aammalu nunap ilaani immikkoortut killeqarfiisa akornanni ersarnerluttumik kukkusumillu killilersuinnermik tunngavilerneqarsinnaavoq. Ajoraluartumillu assersuutigalugu paaqqinniffiit, ataatsimoorussamik atuuffiit inuussutissarsiutillu immikkoortuni qitiusoqarfinnut inissinneqaratik immikkoortuni najugaqarfinnut kukkusumik inissinneqarsimasunut ajoraluartumik arlalinnik assersuutissaqarpoq. Soorluttaaq pisiniarfiit arlallit immikkoortuni qitiusoqarfinni eqqortumik inissisimanatik, immikkoortuni najugaqarfinni inuussutissarsiuteqarfinnilu kukkusumik inissinneqarnikuullutik.

Immikkoortut ilaanni pingaarnertut atuinissamut immikkoortunik eqqornerusumik inissiineq killilersuinnerlu kommunimi pilersaarutip atuuffianut tunngaviatigut pingaaruteqarluinnarpoq kiisalu illoqarfinni pilersaarusiornermik kukkuneqanngitsumik suliaqarnissamut piumasaqaataalluni. Pingaarnertut pilersaarutini kukkusoqarpat, tamakku ajoraluartumik illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarneranut toqqaannartumik sunniuteqassapput, kingorna annertunerusumik kukkusoqarnermik pilersitsisoqarnissaanik, pilersaarutit ersarissusaannik annikillisaataasunik nalornilersitsinnermillu kinguneqarsinnaallutik. Kukkunernut arlaqartunut taakkununga patsisaasoq ima nassuiarneqarsinnaavoq, siusinnerusukkut pilersaarusiornermik ilisimasaqartumik allaanerusumik nassuiaariaaseqarneq aammalu arlalitsigut allanngortinneqartartunik inatsimmik kommunimi paasinnittaaseq allaanerusoq. Siusinnerusukkut naapertuutinngitsunik kukkunernillu iluarsiisuteqarnissaaq imaaliillaannaq pisinnaanngilaq, tassami allatigut tunngaviliilluni sanaartornerit atuinerillu pilersinneqarnikuummata. Taamaattorli pissutsit ajornartorsiutaasut tulleriissaarfeqanngitsullu annertunerpaartaat immikkoortut ilaannik nutaanik minnerusunillu aammalu atuinivissanut il.il. pioreersunut killeqarfinnik aggulunnernik pilersitsinik immikkoortut ilaannik nalimmassaanikkut iluarsiisuteqarfigineqarsinnaapput.

Kukkunerit tamakku ingalassimaarniarlugit kommunimi pilersaarut nutarsarneranut atatillugu, kommunimi immikkoortut ilaanni killeqarfiit tamarmik, illoqarfinnut pilersaarusiornerup tamat isiginnilersinneqarnissaa aammalu eqqortuunissaanut tunngavissaaq qulakkeerniarlugu illoqarfinnut pilersaarusiortoqannginnerani, pingaarnertut immikkoortut ilaanni ataavarnermik ersarissuunermillu pilersitsiniarluni, immikkoortut ilaanni killeqarfiit nutarterneqarnissaat, nalimmassarneqarnissaat aammalu iluarsiivigineqarnissaat innersuussutigineqarpoq.

Illoqarfinnut pilersaarutini, pilersaarutit ilaanni aammalu kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani akornanni ataatsimoortitsinerit maannakkut katitigaasut nalorninartullu annikillisarniarlugit, kommunimi pilersaarummi illoqarfinnut pilersaarusiornermi ataavartitsinerup ersarissuunerullu pilerseqqinneqarnissaa aamma innersuussutigineqarpoq, soorlu tamanna siusinnerusukkut kommunimi pilersaarummi

taamaanngitsoq ajoraluartumilli kommunimi pilersaarummi nutaami pilersaarutit ilaanni taakkulu illoqarfinnut pilersaarutaanni siullerni tamanna pisimalluni.

Assersuutigalugu Sisimiut Umiarsualiviani 800-B2.1.b-mi immikkuualuttumi portussusissatut piumasaqaatit immikkut akerliusut atorlugit ingerlatsisoqarpoq. Pilersaarutip ilaa 003 naapertorlugu pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkani toqqammavinni sanaartukkat annerpaamik portussusissaat 27 meteriuvoq (qup. 18, imm. 3, stk. 3.1). Tamanna immikkuualuttumi (800-B2.1.b) illoqarfimmut pilersaarummut attuumassuteqartumut toqqaannartumik akerliuvoq, tassani sanaartukkanut portunerpaaffissatut 15 meterinik aalajangersarneqarsimalluni (qup. 17, imm. 1.2), tassa portussusissap affarluinnangajaa.

Taamaalilluni immikkoortup ilaanut pilersaarutip ilaani aammalu immikkoortup ilaani tassani illoqarfinni pilersaarusiornermut immikkuualuttortaani pitsaasumik siunertaqarluni immikkuualuttuni "suliffeqarfik portusooq"-mut (immikkuualuttoq B2.1) aamma "suliffeqarfik pukkitsoq"-mut (immikkuualuttoq B2.2) portussutsimut piumasaqaatinik aalajangersakkanik immikkoortitsiniartoqarsimavoq, tamannali aalajangersagartaani kukkunernik ataavanngitsunillu kinguneqartitsilluni. Tamanna siusinnerusukkut illoqarfinni pilersaarusiornermi nalimassartarnikuugaluartoq, sanaartornerit portussusissaat pingaarnertut aalajangersakkani nassuiarneqarluni, pilersaarusiornermut inatsisini kingullerni aalajangersakkatut allannguinerit portussusissatut piumasaqaatit malinnittuaannartariaqaraluarnerannik assersuutaavoq.

Illoqarfinnut pilersaarummi aalajangersimasumik portussusissamut annertunerusumik piumasaqaateqartoqarpat, tamanna pilersaarutip ilaani pingaarnertut aalajangersakkanik unioqqutitsineruvoq. Matumani immikkoortup ilaanut, sanaartorfissagissaanermut tunngavinnut, sanaartorfissami piginnaasanut aammalu immikkoortup ilaani immikkoortitsisarnerit assigiinngitsunut siusinnerusukkut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussani illoqarfinnullu pilersaarutini arlalinni atuisinnaanermut nassuiaataasunut assigiinngitsunut annertuumik ataavannginnermik takutitsipput. Siusinnerusukkut maannakkullu kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani ilisarnaataasoq, nalinginnaasumik ataavartitsinnginneq ersarlunnerlu 2024-2048-mut *Kommunimi pilersaarummi* nutaami kommunimi pilersaarummik misissuilluarnikkut nutarsaanikkullu atorunnaarsinneqartariaqarluinnaraluarpoq.

Allannguinerit suliniutit kingulliit aammalu kommunimi pilersaarutip ilusaatigut nutarteriniarsarineq pilersaarusiornermut immikkoortortamit suliatigut pilersaarusiornermilu aqqissuussinikkut iluaqutaasimanersut pillugit iluaqutaannik akornutaanillu peqqissaartumik misissuiffigineqartariaqaraluarpoq. Taamaalilluni kommunimi pilersaarummi nutarsakkami nutaami tutsuiginarnerusumullu pilersitsinissamut misilittakkat paasisallu pingaarutilimmik tunngaviusussanik pissarsisoqassaaq.

Taamaattumik pilersaarusiornermut immikkoortorta q kommunimi illoqarfinnilu pilersaarutitut siusinnerusunut pioreersunullu tunngatillugu annertuumik nutarsaanermi suut akuersaarneqarsinnaanersut ataavannginnermut eqqummaarissapput, piffissami nutarteriffiusumi ataatsikkut annertuumik aqqissuusseqqinnissamut nutaarluinnarmik tunngaviliisoqassalluni.

Suliniut 3: Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani aalajangersakkanik assigiissaarineq pisariillisaanerlu

Unamminartut:

Kommunimi pilersaarutip annerpaartaani aalajangersakkat pioreersut assigiinngissitaartupilussuupput, eqqunngitsut aammalu naleqqusaanermut aalajangersakkanik pisariaqanngitsunik imaqtartut. Tamanna pisariussusermik paatsuungatitsisumik pisariaqanngitsumillu pilersitsivoq, assigiinngissitartumik naleqqusaanermik kinguneqartumik.

Suliniutit:

Kommunimi pilersaarutini tamani aalajangersakkat allanngortiterneqassapput, pisariillisarneqassapput assigiissarneqarlutillu, taamaalilluni eqqornerusumik pisariaqanngitsunillu imaqqannginnerusunik naleqqussaanerit pilersinneqassallutik. Tamanna aalajangersaaffinni assigiissaartunik sunniteqarluartunillu naleqqussaannerimik immikkoortunik atulersitsinikkut pissaaq.

Tunngavilersuut:

Kommunimi pilersaarummi pingaarnertut sukumiisumik aalajangersakkat assigiissaarnerusumut allanngortinneqartariaqaralarput - oqaatsit atorineqartut, ilusilersugaanera imarisaalu eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkat ullutsinnut tulluussarneqassapput, kommunimi pilersaarummi aalajangersakkakut naleqquttunik paasiuminartunillu atugassaqlutik sanaartornissamut periarfissanik assigiissaartunik periuseqartunik qulakkeerinittuqassalluni. Kommunimi pilersaarummi matumani kommunip pilersaarusiorgfigineqarneranut tapiliussani illoqarfinnilu pilersaarutini atuuttuni ukiuni qulikkaarini ingerlatseriaatsimik assigiinngissitaartumik aammalu silatimikkut isikkussanik pingaartumik kiisalu immikkoortuni siunertanut atuinnissamullu assigiinngitsunik piumasaqaateqarluni killilersuinnerik imalimmik suliaqartoqartarnikuvoq. Pilersaarutit ilaat sakkortunerullutillu annertunerusarput, ilaalli sakkukinnerullutillu amigaateqartarlutik. Tamanna assigiinngissitaarneq illunik piginnittunut ingerlatsivimmullu akunnattunik atugassaqaartitsinnermik paatsuunganermillu pilersitsivoq. Assersuutigalugu najugaqarfissanut assigiinnut immikkoortuni assigiinngitsuniittut silatimikkut qanoq ittuinnissamut aalajangersakkat illoqarfimmi nunaqarfimmi ataasiinnarmi assigiinngissitaarsinnaapput, tamannalu ataqaatiiginnani, naleqqugani aammalu assersuutigalugu innuttaasut entreprenørillu saaffiginninneratigut, neqerooruteqarneratigut il.il. atatillugu tunngavilersuinnissamut siunnersuinnissamullu ajornakusoorluni. Immikkoortortat ilaanni immikkuualuttunilu arlalinni pioresuni illoqarfinnut pilersaarutit pisoqaanerit tammarluinnarsimapput imaluunniit amigaateqarlutik sulii amigaataallutik. Kommunip pilersaarusiorgfigineqarnerani nalimmassaasumik aalajangersakkani assigiinngissitaarneq ingerlatsinikkut pissutsinit ataatsimoortunit patsiseqarpoq, matumani pilersaarusiortnermut inatsimmik pilersaarusiortariaatsimillu assigiinngitsutigit paasinnittarneq, piffissat assigiinngitsut ingerlanerini illuliortaatsinut isummat, killiliisumik naleqqussaannerup allangorneranik isiginnittaaseq kiisalu digitaliseeriinnissamik suliaqannginneq ilanngullugit. Pilersaarutit pioresut arlallit attuumassuteqanngitsunik pisariaqanngitsunillu naleqqussaannermut pissutsitigit aalajangersaanikkut ajornartorsiortitsipput, taakkulu kingusinnerusukkut naatsorsuutaanngitsumik aningaasaqarnikkut imaluunniit ingerlatsinikkut ajornartorsiortitsilersinnaallutik; assersuutigalugu aningaasaqarnikkut sanaartorfissagissaanermi pissutsit, immikkoortut ajornartut, ingutserinnissami pissutsit ajornakusoorut aammalu aqquserngit namminersortunit imaluunniit pisortanit pigineqarnerisut kiisalu assersuutigalugu biilinit inissiisarfitt, artortulersuutit il.il. atuinnissamut piginnittuinnissamullu pissutsit.

Kommunip pilersaarusiorgfigineqarneranik tamakkiisumik nutarsaanermik nutaamut atatillugu, aalajangersakkat annertussusaannut sakkukissusaannullu nutaanik, naleqquttunik assigiissaartunillu aalajangiinnissaq pissusissamisoorpoq. Kommunip pilersaarusiorgfigineqarnerani sapinngisamik aalajangersakkat ikinnerpaanissaat aammalu pisariaqarluinnartut kisimiunissaat anguniarneqartariaqaralarpoq. Tamanna nuna tamakkerlugu ajunngitsumik siunertaqarluni kommunimi pilersaarummi aalajangiinnerik, inatsisitigit allatigit ingerlaannartumik nalimmassarneqartartunik, matumani sanaartornermut inatsit, sanaartornermut maleruagassaq, sanaartorfissagissaanermut inatsit aammalu avatangiisinut inatsit il.il. ilanngullugit, pisariaqanngitsunik aalajangersimasunillu arlalinnik suliaqartarnermut ileqqoqarnermik tunngaveqarpoq. Kommunip pilersaarusiorgfigineqarneranut aalajangersakkatigit pissutsit annertunerusut ilanngunnerini, pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaasunik aalajangersakkatigit assigiinngissitaartutigit naapertuutinngitsunik naleqqussaannerik kinguneqaratarsinnaalertarpoq. Illuatungaattigit illoqarfimmi illuliortaatsikkut pitsaassutsimik qulakkeerinissamut illoqarfimmi inissat ammanerutinneqarnissaa siunertarlugu ungasissutsit annertussussusissaannik kissaateqarluni qulakkeeriniarluni, immikkoortumi annertusisamik

nalimmassaanissaq siunertaappat - soorlu sanaartukkat aqquserngillu akornanni ungasissutsimut piumasaqaatit - pissutsinik sanaartornermi maleruagassanit assersuutigalugu nalimmassarneqartaraluartunik pilersaarutit ilaanni ilanngussinissaq iluaqutaasinnaavoq. Sanaartorfiit killeqarfii aammalu sanaartorfissat pilersaarutikkut nunap ilaani nassuiarneqarpata killilersugaappatalu, aammalu sanaartorfissanik immikkoortitsinermut tunngavinnik tapertalorneqarpata, matumani inissaq sinneruttoq ilanngullugu, taava illoqarfinnut pilersaarummi ungasissusissamut aalajangerssakkani, sanaartornermut maleruagassanik tunulliussisunik anertusaanissamik amerlanertigut pisariaqartitsinngilaq.

Pilersaarutitut inatsimmi innersuussutit naapertorlugit kommunimi pilersaarummi nutaami assigiissaarineq pisariissuserlu nalimmassaanermit pissutsini pisariaqartunik toqqaaneq isorinnittumik eqqarsaatigilluakkamillu aallaaveqartariaqaraluarpoq, aammalu siunertarisaq ajunngikkaluartoq pissutsinik attuumassuteqanngitsunik allanik ilanngussinaveersaarisooqarluni. Tamanna ilaatigut biilit uninngasarfiinik aammalu immikkoortuni sanaartorfiunngitsuni pisariaqanngitsunik immikkuualuttulersuineq, illunik atuinnissamik annertussusiliinnissamillu pisariaqanngitsunik sukumiisumik erseqqissaaneq kiisalu pisariusunik ungasissusissanik pissutsit il.il. atuuppoq. Pissutsit tamakku arlaqartut kommunip pilersaarusiortifigineqarneratigut allatigut nalimmassarneqarsinnaapput. Kommunimi pilersaarutini aalajangiinerit annertuallaartinnginnerisigut, immikkut akuersissuteqarnissamut amerlassusissatigut naatsorsuutigisanik annikilliliisumik inissaqartitsinerulerlutillu patajaannerulissapput. Kommunip pilersaarutaani initunerususassut aammalu ingerlatsinermi pingaarnerususassut aalajangersakkat tassaassapput nalimmassaanerit pitsaassutsimik qulakkeerisussat, matumani sanaartornermut kulturi atorsinnaassuserlu ilanngullugit. Aalangersakkanik pitsaanerusumik agguataarinianeq anguniarneqartariaqaraluarpoq, taamaalilluni pitsaanerusumik ataqtigiiinnermik aammalu sammisat atassuteqarnerinik qulakkeerisoqarluni. Assersuutigalugu illuliat silatimikkut isikkuatigut nunap ilaani assigiinngitsuni assigiimmik atuiffiusuni annertunerusumik assigiinngitsunik aalajangersaqarneranut ilaatigut sanaartukkat kulturikkut eriagisaanerani, kommunip pilersaarusiortifigineqarneratigut isumagineqartussanik tunngavilerneqarsinnaapput. Pilersaarutitut inatsisitigut kungullerni allannguutit aammattaaq kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut aalajangersartaagaani annertunerusumik allannguinnermik kinguneqarput aammalu naleqqussaanerit tamani ataqtigiilersitsinissamik pisariaqartitsilerlutik.

Assigiissaarnerup aammalu nalimmassaalluni pissutsit naligiinnissat qulakkeerniarlugit, kommunimi pilersaarut imaluunniit illoqarfinni pilersaarut immikkoortumut tigussaasumut minnermut allanngortitsisoqartillugu, aalajangersakkat immikkoortut ilaanni assingusuni nutarterneqartariaqaraluarput. Tamanna ingerlatseriaatsikkut nutaatigut annertuumik periuseqarnissamik aammalu tamat sammisuunissaanik qulakkeerniarluni immikkut suliniuteqarluni nutaarluinnarmik ilusiliinnissamik, ilutigitillugulu nunap ilaani assigiinngitsut akornanni aqutsinermik piumasaqaatitaqarpoq. Taamaattumik suliniut tamanna kommunimi pilersaarummi aalajangersakkanik tamanik assigiissaarinissaq pisariaqarpoq, allaffissornikkullu sulineq annertooq immikkoortukkaarlugi ingerlanneqassaaq, pilersaarusiortnermut inatsimmi allannguutini atuutilersitsineq, pilersaarutit amigartut aammalu ukiuni qulikkaani arlalinni pilersaarusiortnermut sulianik pisoqalisimasunik nutarterinissamut pisariaqartitsineq patsisaalluni pisariaqarluinnartuuvuq.

Aalajangersakkat tamarmik nutarterneqarsimaleripata allaffissornikkut oqilisaassineq, pitsaanerusumik sullinneqarneq, kukkunerit annikinnerusut aammalu ingerlatsivimmi pitsaanerusumik atuineq annertuumik malunniuteqassaaq. Kommunimi pilersaarutit aalajangiinertaa nutaaq timitalimmik ineriartortitsisumik uninngaannartunik sunniuteqartunillu nalimmassaassaaq. Aalajangersakkalli uninngaannartut nalinginnaanerulertillugit, immikkoortunik killilersukkanik immikkoortunik arlalinnik ataatsikkut sunniuteqarluartumik nalimmassarneqarsinnaapput. Tamanna pingaarnertut sukumiisumillu aalajangersakkani atuuppoq. Ima paasillugu, illoqarfinnut pilersaarusiortnermi sukumiisumik aalajangersakkat immikkoortunut amerlanerpaanut pitsaanerpaassappata, taava sanaartorfissat siunissami immikkut ingerlanneqarlutillu nassuiarneqassapput aammalu illoqarfinni pilersaarutit apeqqutaanatik

pisariaqartitsinerli apeqqutaalluni nutarterneqartartunik sunniutilimmik nunap assitalerlugit sanaartorniartunut nutaanut attaavartumik paasissutissiisoqartarluni. Sanaartorfissat soorunami kommunimi pilersaarummi atuinnissamut, suussutsimut annersutsimullu pingaarnertut aalajangersakkanik soorunami malinnissapput. Sanaartorfissanik aalajangersaanerit taamaalilluni kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkanut aammalu illoqarfinni pilersaarusiornermi sukumiisumik aalajangersakkanut tapertaassallutik. Illoqarfinni pilersaarusiornermut nutaap iluani sanaartorfissat sumilu inissisimanissaanut aalajangersakkanut immikkoortumi siunertaaginnassaaq kommunimi pilersaarummi sanaartorfissatigut nunap assinganut tapertaasumut kiisalu sanaartorfissanik ataavartumik saqqummiinernut innersuussisoqarluni. Sanaartorfissatigut nunap assinganik sanaartorfissanik atorneqanngitsunik, illoqarfinni pilersaarummut atanngitsunik, imalimmik ataavartumik nutarterneqartumi qanoq annertutigisumik qanorlu kommunimi pilersaarummut atatilersinneqartariaqarnerisoq, iluaqutitaqarlunilu ajoqutitaqarmat misissorluarneqartariaqaraluarpoq. Sanaartorfissanik immikkoortitsineq kommunip pilersaarusiordfigineqarneratigut inatsisitigut pisussaaffiuvoq, naak illoqarfinni pilersaarusiornermi suliarineqarnissaat pisariaqanngikkaluatoq.

Qimmeqarfinnut nunaminertamik atugassiinnissamik pisariaqartitsisoqarneranut tunngatillugu nunap ilaanik suliaqarnermi assigiinngissitaartoqarpoq. Pilersaarusiornermut inatsimmik tunngaveqartumik piumasaaqateqarluni, siunissamik qimmeqarfinnik tamanik pilersitsilernermi ataatsimoorussamik piumasaaqateqarluni allaffissornikkut assigiinngissitaarneq iluarsivigineqartariaqaraluarpoq. Peqqussuteqartarneq, ilimasaaruteqartarneq aammalu pineqaatissiisarneq pillugit ingerlatseriaatsit assigiinngissitaartut pisoqalisullu - matumani akiligassiisarnermik politiinullu suliakkiisarneq ilanngullugit - ajoraluartumik ataasiakkaarluni missiliuinikkut aammalu allaffissornikkut nukissatut atugassaritinneqartut aallaaviusarput. Taamaattumik ingerlatsivimmit innuttaasunut suliffeqarfinnullu oqartussatut peqqusinernik tunniussinermut atatillugu assigiissaartumik naligiimmillu ingerlatsinissamik qulakkeerisariaqaraluarpoq.

Aammattaaq illoqarfinni pilersaarusiornermi sukumiisumik aalajangersakkanik ersarissumik nalinginnaasumik aalajangersagaqartariaqaraluarpoq, tassani kommunimi pilersaarutitut nittartagaani immikkut tapertatut aalajangersagaallutik sanaartorfissat inaarutaasumik inissisimaffii, annertussusaat aamma ilusaat allassimassallutik. Tassani sanaartorfissat atorneqanngitsut tamarmik nutarterneqassapput, tamanut saqqummiunneqarlutik aammalu sanaartorfissat pisortanit atorneqartussatut immikkoortinneqarsimatinnagit neqeroortitsinissamut nalunaarutigineqarlutik. Illoqarfinni pilersaarusiortarnikkut, pingaartumik pissutsinut uninngasut - soorlu illup silatimigut isikkusnaanut - kommunimi pilersaarummi aalajangersakkat aalajangersaanerup ilusaa aammalu tamakkiisuunera atuunneralu aallaavigalugit assigiissaarnerusumik nalimmassarneqarlutillu nutarsarneqassapput. Kommunimi pilersaarummi aalajangersagaq pisariillisaalluni assigiissaarinikkut, assigiissaanngitsumik iluarisarsiortumillu ingerlatsinermik atorunnaarsitsisinnaaneranik ilimanaateqarpoq.

Suliniut 4: Kommunip pilersaarusiorneqarnerata eqaannerulersinneqarnissaanut pitsanngorsaaneq aaqqissuussanikkullu naleqqussaaneq

Unaminartut:

Ukiuni qulikkaani allangorartumik ingerlatseriaaseq, politikikkut pingaarnersiuneq aammalu pilersaarusiornermut inatsimmi assigiinngitsutigut nutarterinernik paasinninnerit assigiinngiaarneranneri kommunimi pilersaarummi atuuttumi malunnaateqarput. Tamanna pingaarnertut aaqqissugaanertaqarani imaluunniit pilersaarutitut allagaatit ataasiakkaat akimorlugit ataatsimut suliamik ilisimasaqartumik paasinninnertaqanngitsumik pilersaarutitigut ilusiniq ataavartuunngitsunik kinguneqarpoq. Tamatuma kinguneraa ineriartortitsinissamut pisariaqartitsinermik naammassinnissinnaanissamut aammalu eqaassusissatut pisariaqartinneqartumik takutitsinissamut kommunimi pilersaarummi piginnaasanik akornusiisoq.

Pilersaarutit ilaanni kingullerni kommunimi pilersaarummik nutarterineq annertuumik piuminarsaanermik pilersitsinissamik periutsumik aallarnisaavoq kiisalu pilersaarusionermut inatsimmik malinnittumik pilersaarusioniaatsimik ingerlatsinikkut ilaannakortumik ataatsimoortitseqqinnermik aallartitsilluni. Pilersaarutit ilusaanut, pilersaarutitut periutsumut ullutsinut tulluarnerusunik pitsanngorsaanissaq aammalu aaqqissuusaaneratigut eqaannerusuunissap qulakkeernissaa siunertaralugu pingaarnertut ataqtigissaakkamillu suliniummik uninngasoqarpoq.

Suliniutit:

Kommunip pilersaarusionorfigineqarnerata eqaannerulernissaanut aammalu atorineqarsinnaasumik aaqqissuusaasumik atorussanngortinnissaanut, pilersaarusionermut inatsimmi toqqammavinnik aammalu immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissanik atuuttunik atorluaasumik allanngortitsinissamut tamakkiisumik aaqqissuusaaneramik allanngortiterinissaq pisariaqarpoq. Pilersaarutit pioreersut tamarluinnarmik nutarterneqassapput imaluunniit pilersaarummik tunngavimmik assigiissaartumik aaqqissugaalluurtumik taarserneqassapput. Tamanna pilersaarusionermik periutsumik pitsanngorsakkamik, pisariaqartitsinernut sammisunik ingerlatsinikkullu inatsisinik malinnittumik ataavartumik qulakkeernissaaq.

Tunngavilersuut:

Tamanna suliniut aaqqissuussamik suliniutinik annertuumik sunniivigeqatigiinnermik pilersitsinissamut ilusilersugaavoq, ataatsimoortinneratigut allannguinnissamut sunniuteqarnissaanik annertusaassammat. Suliniummi immikkoortut ilaat kommunimi pilersaarummut nutaamut nutarterinermik suliaqarnermut atatillugu, Sisimiut illoqarfianut Pilersaarutit ilaa 001-itigut aammalu Pilersaarutit ilaa 003-tigut annikinnerusumik killilikkamillu ataavartumik ilaatinneqalereerput.

Piffissap ingerlanerani kommunimi pilersaarutit ineriartortinnera aammalu ilusaa annertuumik allanngoriartornikuuvoq. Tamanna pingaarnertut ingerlatsinikkut nukissat killeqarneramik kiisalu pilersaarusionermut inatsimmik aammalu kommunip pilersaarusionorfigineqartarnerata tunngaviummik atuunneramik paasinnittarnerup allanngorneramik patsiseqarpoq. Pilersaarusioniaaseq marloqiusamit (atugassatut aammalu illoqarfinnut pilersaarutit) piffisap ingerlanerani namminiisumik illoqarfinnut pilersaarutitaqanngitsumik kommunip pilersaarusionorfigineqarneranut ukkataqarluni, maannakkut nutaaliamik illoqarfinni pilersaarutitut aaqqissugaalluni periutsumut marloqiusanut sanarfeqqinneqarluni ineriartorsimavoq.

Pilersaarutit tunngaviumsoq atuuttoq siusinnerusukkut pilersaarutitut ilutsit, teknikkikkut ingerlatsinikkullu ataqtigiinneramik ajoqusiisup kinguneramik immikkuualuttunut aggulukkatut isikkoqarpoq. Periuseq taamaalilluni kommunip pilersaarusionorfigineqarneranut arlalinnut sumiiffinnut pituttoqqasunik aammalu illoqarfiit pilersaarutaanik pisoqaanerusunik, pilersaarusionermut akunnerminnilu ataavarnermut attuumassutaarusimasunik arlalippaassuarnik sunnerneqarsimavoq.

Illoqarfinnut pilersaarutit pisoqaanerusut tunngaviatigut allaanerusumik inerisarneqarsimaneramik takussutissiipput; assersuutigalugu pingaarnertut sukumiisumillu aalajangersakkani immikkoortitsisoqarani, soorluttaaq maannakkut suleriaatsimut akerliisumik killiliisarnermut tunngaveqarlutik. Pilersaarutit pisoqaanerusuni taakkunani nuna ilaani immikkoortut "illoqarfinni pilersaarutitut immikkoortut"-ut, "immikkoortut ilaat"-nnut aggulunneqarlutik nassuiarneqarput. Immikkoortortat ilaat siusinnerusut kommunip pilersaarusionorfigineqarnerani nutaanerusumi "immikkuualuttut"-nut assingusuupput. Pilersaarusionermut inatsisip atuutilinnginnerani kommunip pilersaarusionorfigineqarneranut tapiliussamut nutaamut sanilliullugu, taaguut "immikkoortut ilaat" pilersaarutit ataavanngitsumik atorineqartarnera naapertuunnanilu paatsuunganartitsisuuvoq. Siusinnerusukkut taaguut "illoqarfinnut pilersaarummut immikkoortut" taamaalilluni ullutsinni taaguummut "immikkoortut ilaa" taartaavoq, "immikkoortut ilaa"-lu pisoqaanerusoq maannakkut "immikkuualuttut"-mut taartaalluni. Tamatumalu illoqarfinnut pilersaarutit pisoqaanerusut iluminni assigiissaaratik, tassani allaatigisat ilaanni aggulunnernik ersersaaniarnermi "immikkoortut ilaa 1 aamma 2" atorineqartarmata. Taamaalilluni kommunimi pilersaarummik nutarterineq

pilersaaruserioriaatsip naapertuunneranik, sunniuteqarluarneranik aammalu allannguissamut piareersimaneranik nassuiaasseqqinnissamik periarfissiilluarpoq.

Kommunimi pilersaarutip aaqqissornerata ilusilersornerata pingaarnertut pitsanngorsarnissaa suliniummut nalerisimasuuvoq, ukiuni qulikkaarani allaffissoriaatsimik aammalu kommunimi pilersaarummik ileqqutut inerisaanermik allanngortitsisoq. Tigussaasumik nutarterilluni arlalitsigut suliniuteqarluni suliniut ngerlanneqarpoq, tassani kommunimi pilersaarutit inerisarneri, aaqqissorneri ingerlatsinermullu ataqatigiinnerit allanngortinneqarlutik. Allannguutissatut innersuussutit ileqqunik allaffissornikkullu tunngavinnik annertuumik allanngortitsigaluartut, kommunip pilersaaruseriorfigineqarneranik sunniuteqarluartumik aammalu pilersaaruseriornermut inatsisip annertuumik toqqamaviisa iluani inatsisitigut eqqortumik ingerlatsinissamik allannguissaaq.

Pilersaarummut tunngavik ataatsimut nutaamik, eqqarsaatigilluakkamik tunngaviligaasumillu ilusilerlugu aaqqissuulluakkamik allanngortinneqarnissaa tigussaasumik innersuussutigineqarpoq. Tamanna immikkoortut ilaannut, pilersaarutit ilaannut aammalu sanaartorfissanut ineriartortitsinissamut suliarineqarnissaannullu atatillugu pisariaqartumik tunngaviliissaaq. Maannakkut suliniut taamaalilluni suliniutinut qulequtakkaartumik immikkoortunut tulluittut siammarlutik pingaarnertut allannguisutut atuutissalluni.

Suliniut 5: Immikkoortut atorineqartarneri akimorlugit tamat isiginninnerulersitsilluni immikkoortut ilaannik pilersaarutit ilaat katitertitsissapput

Unaminartut:

Komminimi pilersaaruseriorfigineqarnera pioreersoq kommunimi immikkoortut ilaannut tamanut sumiiffikkaartumik ullutsinnut naapertuutinnigsumik kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerani tapiliussamik aammalu illoqarfinnut pilersaarutini pisoqaasunik imaqarpoq, tamannalu tamat isiginnilersinnaanermik aammalu assigiissaanermik ajornartitsilluni. Pilersaarutit ilaat ataatsimoortitsisut suliniutaavoq pitsaasoq, taannalu kommunimi pilersaarummik nutarterinertut aallarnissaasutut 2024-mili saqqummiunneqarpoq.

Atortussarli taanna naammaginantumik atuutilersinneqarnikuunngilaq aammalu ullumikkut immikkoortumut suussutsimut ataasiinnamut atuiffiusinnaasumut kisimi ataatsimoortitsilluni. Taamaalilluni naammaginantumik atuinnissat siunertallu akimorlugit tamat sammisumik annertunerusumik qulakkeerinnigani. Pilersaaruseriorneq pilersaarutip ilaa taamaalilluni tamat pilersaaruseriornermut immikkoortunillu sunniivigeqatigiinnermut killiliilluni.

Suliniutit:

Pilersaaruseriorneq pilersaarutit ilaat atorsinnaasumik nassuiaqqinneqassaaq inerisarneqarlunilu, taamaalillutik immikkoortut ilaanni atuinnissanut siunertanillu assigiinnigitsunik ilanngussissallutik, taamaaliornikkut pingaarnertut tamat sammisumik pilersaaruseriornermik aammalu illoqarfiup ilaannik inerisaanissamut illoqarfimmik pilersaaruseriornekkut sunniivigeqatigiinnissap pitsaanerusumik periarfissiinnissaa qulakkeerneqassalluni. Pilersaarutini annertunerusunik, ataavannerusunik aammalu aaqqissugaanikkut ataqatigiinnerusumik pilersitsineq kommunip pilersaaruseriorfigineqarnerani pilersaarutiniq amerlassutsikkut annertuumik annikilliliissaaq.

Ilutigitillugu kommunimi pilersaarutip nittartaagaani pilersaarutit annertuut ataatsimoortitat assigiinnigitsunik arlalinnik atuiffiusussanik isumaginninnissaaq pitsaanerulissaaq. Digitalimik annertuunik anillatsitsisarneq ingalassimaarlugu qarasaasiakkut sukanerusunik tamat isiginnilernissaaq aammalu aalajangersakkanik attuumassuteqartunik pitsaanerusunik takutitsinissaaq anguniagaavoq.

Tunngavilersuut:

Suliniuummi tassani pilersaarutit ilaanni aaqqissuussaalluakkamik atulersitsinissaq pineqarpoq. Taaguut "pilersaarutit ilaat" attatiinnarneqassaaq immikkullu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut atuuffiatigut inernerit tassani illoqarfimmi, nunaqarfimmi imaluunniit nunap timaani immikkoortumut pineqartumut tamani immikkoortut ilaanut tamanut atuutissalluni. Tamat sammisumik immikkoortitsisarnerup pingaarnertut atornissaanut isumassarsiaq tunngaviatigut illoqarfimmut pilersaarusiornermut ilusermik eqqarsartaatsimik tunngaveqarpoq. Tamanna siusinnerusukkut ilisimaneqarlutut "atugassanut pilersaarutit"-nut illoqarfimmik pilersaarusiortaatsimut, taakkulu tulleriarnerinut assingusinnaavoq.

Tamanna tamat sammisumik kommunimi pilersaarummi pioreersumi atuuttumilu taamaallaat assersuutaavoq. Tassani immikkut Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56-imi, naak tamat takujuminaatsumik suliaasimagaluartoq ilusilersorneqarsimasorlu aammalu arlalinnik kukkuneqaraluartoq, immikkoortumi annertooujussuarmi tamani atuisinnaanernut tamarluinnangajannik pingaarnertut nunap timaanut pilersaarutit ataatmoortitsisinnaasimavoq. Kommunimi nunap timaanut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56-imitaaq pilersaarutit annertuut ataatmoortinneqartarnerisa navianaataat ajoqutaallu ersersilluarneqarput; pilersaarummi tamat sammisuunissaanik pingaarnertut anguniagaqarneq arlaqartunit sukumiisunik ilungersunartunillu aalajangersagaqarnermigut ipitinneqarsinnaavoq, taamaalilluni iluminni naapertuunnerit aammalu paasinarnerinik ataqatigiinnissaanik naatsorsuutigisat annaaneqarsinnaallutik.

Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerani pilersaarutit ilaat marluusut akuersissutigineqarnikuusuni pilersaarutit ilaa ataatsimut pingaarnertut atorneqarsinnaassusaannut pilersaarutit ataatsimoortitatut nassuiarneqarpoq, assersuutigalugu umiarsualiveqarfiit, qiterisaqarfiit imaluunniit najugaqarfiit il.il. Tamanna nassuiaat taamaalilluni pilersaarummi imaqluarnersumut allanngortinneqartariaqarluarpoq annertusarneqarlunilu kiisalu nunap ilaani ataqatigiinnerusumik, naapertuunnerusullu ataatsimoornermik qulakkeerinnersillugu, assersuutigalugu illoqarfimmut, nunaqarfimmut imaluunniit nunap timaanut tamarmut pilersaarutit ilaatut ataatsinnarmut killilerlugu. Taamaattumik pilersaarutit ilaa atuisinnaanernik assigiinngitsunik imalinnik imaqsinnaalluni, taamaalilluni pilersaarutitigut ataatsimoornermik pisariaqartinneqartumik qulakkeerissalluni.

Maanna kommunimi pilersaarut, soorlu siusinnerusukkut aamma taamaattoq, sumiiffinnik aammalu illoqarfinni killeqarfeqartunik hunnorujulikkaanik kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussanik kiisalu illoqarfinni pilersaarutit imaqlunni. Tamakku imminnut attuumassuteqanngitsumik pilersaarutit akuerisaasunut amerliartuinnarsimapput, amerlanerpaartaat nunap ilaani immikkoortut assigiinngitsunut attuumassuteqarlutik atuinissamulli assigiimmik imaqlutik. Allaaserinninnerup nalaani Sisimiuni assersuutigalugu immikkoortut ilaanik najugaqarfissat atugassanik immikkoortut ilaanik imminnut attuumassuteqanngitsunik 56-inik peqarpoq. Nunaqarfinnut kommunimi pilersaarutit aammalu ingerlatsinnermut pilersaarutit pioreersut ikittuinnaat ataatmoortumik, tamat sammisunut pingaarnertullu immikkoortumi ataatmoortunik atuiffissanik imaqlutik.

Maannamut nalinginnaasumi kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani immikkoortut ilaat pioreersut arlaqartut immikkuualuttutut aggulunneqarnikuupput. Tamanna najugaqarfinnut assigiimmik pingaarnertut atuiffissanut, tamarmilli imminnut attuumassuteqanngitsunik pilersaarummut tunngavittaqlutik, assersuutigalugu sanaartukkat suussusaannut portussutsinullu minnerusumik assigiinngiaartunut amerlasootujussuarnut kinguneqarput.

Pilersaarutit ilaanik, assersuutigalugu illoqarfimmut, immikkoortut ilaanik pilersaarummut ataatsimut annertunerusumut immikkoortut ilaat tamarmik katersorneqassapput, tassani immikkoortumi immikkoortut ilaat atuinissamut suussutsit tamarmik ataatsimoortinneqassallutik. Taamaallilluni pilersaarutit ilaa nunap tinaani illoqarfimmullu pilersaarutitigut ataqatigiilersitsissalluni, immikkoortut ilaanut tamarmik atuinissamut suussuseqarlutillu siunertaqartunik imaqlarluni. Pilersaarutit ilaani tamani immikkoortut ilaat, pilersaarutit ilaata iluani killeqarfiusumut immikkoortumut ilaanut immikkoortut ilaanik assigiimmik suussuseqartunik pioreersunik atuinissamut sammisumut ataasiinnarmut taarserneqassapput. Tamatuma kingorna illoqarfinni pilersaarutit aggulukkanut immikkoortut ilaa tunngaviliissaaq.

Taamaallilluni illoqarfinni pilersaarutit, pilersaarutit ilaani pingaarnertut aalajangersakkani taamaallaat nalimmassarneqarsinnaasuni, atuinissamut suussutsini allanilu pissutsini pingaarnertut illoqarfinni pilersaarutit attuumassuteqarfiginngissani pisuni ataatsikkut immikkoortut ilaanni arlalinni atuutsissinnaanngorlugit annertusineqassapput. Allatut oqaatigalugu illoqarfinnut pilersaarusiorneq assersuutigalugu illut qaavisa sivinganissaannut aammalu sanaartukkat qalipaatisaannut immikkoortut ilaat assigiinngitsut akimorlugit pingaarnertut atornerqarnissaanut assigiinngitsunut ataatsimoortitsilluni sukumiisumik piumasaqaateqarnikkut nalimmassarneqarsinnaallutik.

Taaguut pilersaarutit ilaa taamaallilluni immikkoortut ilaanik katitalarluni pilersaarummut taaguutaassaaq. Nutarterinermi siullermi ataasiinnarmik atuinermik imaqlarluni, tassani immikkoortut ilaat pilersaarutit ilaanut ataatsimut katiterneqarpata, immikkoortut ilaanut ataasiinnarmik (katitigaq) imaqtussaagaluartoq, aammalu tunngaviatigut immikkoortut ilaat assigiimmik suussuseqartunik katitigaallutik, taaguummik annertusisamik ataavartumillu atuneq pisumi isumaqarlunarussaaq.

Illoqarfimmut, nunaqarfimmut imaluunniit nunap ilaanut aalajangersimasup iluanut pingaarnertut atuinissamut immikkoortumut aalajangersimasumut immikkoortut ilaa katitalarlunilu nalimmassaassaaq. Atuinissanut ataasiakkaanut immikkoortut ilaat tulluittunik imaqlarput:

- Najugaqarfissiat (immikkoortoq A)
- Inuussutissarsiornertut umiarsualivinnullu immikkoortut (immikkoortoq B)
- Qiterisaqarfiit (immikkoortoq C)
- Sanaartorfiunngitsut sunngiffimmullu atortulersuutit (immikkoortoq D)
- Teknikkikkut atortulersuutit attaveqaasersuutillu (immikkoortoq E)

Immikkoortut taakku illoqarfimmut imaluunniit nunaqarfimmut pingaarnertut taallimanut aggulugaallutik pilersaarummut tunngavimmik katitigaallutik, kommunimi pilersaarummi nutaami pilersaarutit ilaanut ataatsimiittuupput. Illoqarfiup aammalu nunaqarfiup killeqarfiata avataani nunap timaa taamaallilluni immikkoortut ilaat atuinissamut immikkoortitikkat katitigaasunut nutaamik agguataarneqassaaq:

- Illuaqqanut sunngiffimmilu illunut immikkoortut (immikkoortoq K)
- Immikkut sukisaarsarfissatut immikkoortut (immikkoortoq L)
- Immikkoortut sanaartorfiunngitsut (immikkoortoq O)
- Teknikkikkut atortulersuutit (immikkoortoq N)

Pilersaarutit ilaanni pingaarnertut atuinissamik immikkoortutigut, immikkoortut ilaat taaguutaasumik, immikkuualuttunik assingusunik assigiinngiaartunillu aalajangersaasoqassaaq. Pilersaarutit ilaanni pingaarnertut katersat tassaapput, immikkoortut ilaat assigiiaartut tamarmik aalajangersimasumik atuffeqarlutik ataatsimoortut. Najugaqarfinnut (immikkoortoq A) immikkoortut ilaat assingusinnaasut assersuutigalugu taaneqarsinnaasut tassaasinnaapput, quleriiaani sanaartukkanut immikkoortut ilaa A3-usinnaasumi ammasumik-pukkitsunik inissiatut sanaartukkat. Immikkoortut ilaanik immikkoortukkaarineq pilersaarusiornermut inatsimmi kommunimi pilersaarummi illoqarfinnut nunaqarfinnullu sukumiinerusumik agguataarinissamik inatsisitigut periarfissalerlugu, nalinginnaasumik immikkoortut ilaani killeqarfileruinermut aalajangersaanermik aallaaveqarpoq.

Pingaarnertut aaqqissuussaannermik malunnaataa ataavartumik tunngaviusariaqassaaq, tassa pingaarnertut annertusisamik aaqqissuulluakkamik attatiinnartitsinissamut pilersaarutit ilaata iluani immikkoortut ilaanni ataatsimoortuni tamani immikkut atuinissamut suussuseqartumik tamaallaat imaqqassasoq. Tassunga immikkoortut ilaat killeqarfinnut minnerusunut agguataarneqarnissaat innersuussutigineqassaaq, sulii pilersaarutiniq suliaqartilluni ingerlatsinikkut "nutarsaanermi toqqortuiviit"-tut atorineqarsinnaalluni. Taamaallilluni illoqarfinni annikinnerusunik pilersaarutitigut portussusissatut immikkoortiterineq patsisaalluni sumiiffikkaartumik ingerlaavartumillu immikkoortut ilaannik arlaqartunik nutaanik immikkualuttoqartunik pilersitsiviusarlutik, siusinnerusukkut suleriaaseq iluatsippallaanngitsoq ingalassimaartinneqassalluni. Taamatut suleriuseqarneq illoqarfiup imaluunniit illoqarfiup ilaani tamarmiusumi illoqarfimmi illuliortaatsikkut pitsaassutsimik annaasaqarnissamik kinguneqarsinnaasoq.

Immikkoortut ilaat nutaamik periuseqarnermik aaqqissuussaalluakkamik piginnaasaqalissapput, tassa immikkoortup ilaa ataaseq immikkoortunut killeqarfilinnut aggulukkanut arlalinnut atuuteqarsinnaassalluni. Taamaallilluni immikkoortut ilaat nalinginnaasumik aggulukkanut ataasiinnarmik nunami tamarmi nalinginnaasumik ileqqusimasumik kipititsissalluni. Immikkoortut ilaanik assingusunik katiterineq annertoq aammalu immikkoortut ilaani piumasaqaatinik nutarterineq, kommunip pilersaarusiortigineqarneranut annertussutsinut assigiinngitsunut atuunneranik annertusaanissamik periarfissaqartitsiinnarnani, pitsaannerusumik tamat isiginissinnaanermik tunngavitsigullu ataqtigiinnermik pilersitsissaaq.

Suliniutit sinneri peqatigalugit tamanna kommunip pilersaarusiortigineqarneranut aqutsinissamut sunniteqarluartumik ilusiliisinnaanissamik periarfissiissaaq, tassa nunap ilaani immikkoortunik assigiimmik suussusilinnik assigiinngitsunik, illoqarfinnut pilersaarummi ataatsimut aaqqissuussatigut atuinissanut tamanut pingaarnertut pilersaarusiornerni immikkoortuni aqutsisinnaanermik periarfissaqalersitsissammat. Aaqqissuussaalluartumik suliniut tamanna pilersaarusiornermut tunngavinnik pioreersunik uninngaannartunik torersaassaaq aammalu pilersaarutit amerlassusaanik ikilisaalluartumik periusermik nutaamik sunniteqarluartumik taarsiissalluni. Taamaaliornikkut pilersaarutiniq annertuumik ikililiinissaq aammalu pisariaqartitanut minnerpaasunillu amerlassusiliinissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Pilersaarutit ilaat nutaat nassuiarnissaannut immikkoortut ilaanni pioreersuni killeqarfinnik tamanik tamakkiisumik nalilersueqqinnissaq aammalu nutaamik aalajangersaanissaq kiisalu aaqqissuussamik katiterinissamik piumasaqaatitaqarpoq. Immikkoortut ilaanik atuutilersitsinikkut, kommunip pilersaarusiortigineqarneranut tapiliussanik amerliartortunik annertuutitigut kommunimi pilersaarutit imaatigut "tapiliussanik" taamaallaat kisimi imaqangajalluinnarnikuusut ersarissivoq. Taaguut kommunip pilersaarusiortigineqarneranut tapiliussaq atorunnaarsikkiartunnginnissaa erseqqissaatigineqassaaq, kommunimili pilersaarummi tamarmiusumi nalinginnaasumik tapertaasunut tapiliussatut taamaallaat atorineqarnissaanut innersuussutigineqarluni.

Suliniut 6: Immikkoortut ilaanni agguataarinermut tunngavik nutaaq

Unamminartut:

Kommunip pilersaarusiortigineqarnera pioreersoq aaqqissugaanngitsumik aggulunneeqarlutik suleriaatsimillu ajornartorsiuteqartaramik ingerlatsiviuvoq, tassani immikkoortut ilaat "immikkuualuttut"-nik taaneqartartunik minnerusunut aggulunneqartarlutik. Tamanna periuseq taaguusersuinerlu ilaatigut pilersaarusiornerp imarisavianik ilusilersugaaneraniillu eqqunngitsumik takutitsisarpoq.

Suliniutit:

Immikkoortut ilaanik agguataarineq siunissami eqimattakkaarlugit aammalu "killeqarfinnut aggulullugit" immikkoortukkaarlugit ingerlanneqartalissapput. Tamanna periuseqarnermut paasinnissinnaanermullu eqqortuuneruvoq. Immikkoortukkaarlugit aggulunnersuineq killeqarfinni assigiinngitsuni suussuseqatigiinni sunniteqarluartumik aqutsinissamik nalimmassaanissamillu aamma periarfissiivoq. Killeqarfilersuineranut

tunngavittaaq assersuutigalugu immikkoortut killeqarfiinik eriajisassaqqissunik, akuersissutinik, sanaartorfissatut killeqarfinnik, suliniuteqarfissatut killeqarfinnik aammalu pilersaarusionermermi suliaassatut qaleriaartunut allanut atatillugu eqaannerussaag.

Tunngavilersuut:

Pilersaarusionermermi inatsimmut atatillugu immikkoortut ilaanik agguluineq toqqaannartumik piumasaqaataanani toqqaannanngitsumik pisariaqartuuvoq. Kommunimi pilersaarut sanaartukkat suussusaat annertussusaallu kiisalu eqqissisimatitassatut eriarigsassatullu malunnaataat, immikkoortut oqaluttuarisaanermermi kulturikkut naleqassusaat ilanngullu, aallaavigalugit nunap ilaatigut immikkoortut killeqarfilersorneqassapput. Tamanna agguluisarneq siusinnerusukkut immikkoortut ilaat "immikkuualuttut"-igut ingerlatsivimmi illoqarfimmik pilersaarusiortartunit ingerlanneqartarnikuvoq.

Taaguut "immikkuualuttut" eqqunngitsumik takutitsisarpoq aammalu pilersaarusionermermi inatsimmit pilersinneqartuunani. Immikkoortut taakku "sukumiisumik" aalajangersakkanit aalajangiiffineqartariaqanngitsuupput, pingaartulli aalajangersakkatigut nalimmassarneqartuaannarlutik. Tamatuma saniatigut oqaaseq nalinginnaasumik assersuutigalugu "niuernissamut immikkoortoq"-mut paarlaanneqarsinnaasarpoq.

Kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani pilersaarutit ilaanni siullerni taaguut "immikkuualuttut", sanaartukkat portussusissaannut suussusissaannullu killilersuinermermi tunngasunut taamaallutik "killeqarfik"-ttut oqaatsit naapertuunnerusumik taarserneqarput. Tamatigut arlalitsigut immikkoortut ilaanik killiffilersuilluni immikkoortuni agguluineq pitsaanerpaamik siunertaqarpoq. Sanaartukkat suussusaannut aalajangersimasunut imaluunniit immikkoortut ilaat najugaqarfissatut siunertanut atugassaanningsuni inissat sinnerinut, immikkoortut killeqarfiinik aalajangersaanissamut killeqarfinnik agguluineq immikkut piukkunnassuseqarpoq. Tamanna immikkoortut ilaannut najugaqarfissatut aalajangersimasumik atugassatut immikkoortinneqanngitsunut sanaartukkap portussusissaanik suussusaanillu aallaaveqanngitsuuneranik patsiseqarpoq.

Najugaqarfissanut immikkoortut ilaani (**A-immikkoortut ilaat**) agguluineq assersuutigalugu qiterisaqarfinnut siunertanut immikkoortut ilaat (**C-immikkoortut ilaat**) assigalugu annertunerusumik agguluinissamut inatsisitigut assinganik pisariaqartitsinngilaq. Qiterisaqarfinnut immikkoortut ilaat tigussaasumik sanaartorneratiguunngitsoq qiterisaqartitsinissamut siunertatut (**C1**) imaluunniit ataatsimoorussanut siunertatut (**C2**) ingerlanneratigut nassuiarneqartarput. Inuussutissarsiornermermi umiarsualiveqarnermullu siunertanut (**B-immikkoortut ilaat**) immikkoortut ilaat inuussutissarsiuutinut siunertanut (**B1**) imaluunniit inuussutissarsiornermermi imaluunniit umiarsualiveqarnermermi immikkoortunut (**B2**) ingerlatsineratigut immikkoortut ilaatut nassuiarneqartarput.

Immikkoortut ilaanik eqqimattakkarinermermi assigiinngissuseq - ilaat atuuffiitigut ilaallu tigussaasumik silataatigut sanaartuganeratigut aggulunneqartartut - aqqissugaanngitsumik aqqissuussaasanerini kinguneqaratarsinnaavoq. Tamanna suussusikkut immikkoortiterlugit ataavartumik eqqortumillu killeqarfikkut agguluisarnerup atorneratigut ingalassimaarneqarsinnaavoq. Taamatut immikkoortiterisarneq killeqarfinnik assigiinnik arlalinnik nalimmassaarinermermi aammalu annertussutsinut assigiinngitsuni aqutsinnaanissamik periarfissiissaaq. Killeqarfiit Sisimiut inuussutissarsiornermermi immikkoortunut kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani pilersaarutit ilaanni siullerni saqqummiunneqaraluartoq, tamanna annertussutsinut assigiinngitsumik immikkoortitsinikkut ingerlanneqarsimanngilaq. Siusinnerusukkut "immikkuualuttunut agguluineq" allatut taaguusiinnarlugu ingerlatitsiinnartoqarsimavoq.

Taaguut "killeqarfik" nalinginnaasumik paasiuminarnerullunilu inissaqartitsineruvoq, tamannalu aqqissuussinermermi eqaannerusumik pilersitsilluni. Killeqarfinni immikkoortut ilaannik agguluineq ilaatigut immikkoortut eriajisassaqqissut immikkoortut iluini attuumassuteqartuni naapertuutinngitsumi, immikkoortuni eriajisassaqqissunik killilersuinermermi atatillugu piukkunnaateqarlunilu attuumassuteqarpoq.

Naggataatigut immikkoortut ilaanni pingaartumik suliniutitut siunnersuutitut "suliniutitut killeqarfik"-nnut kiisalu taaguummot nutaamut "sanaartukkanut killeqarfik"-nnut agguluineq pingaaruteqassaaq. Tamanna sanaartorfissanut, illoqarfinni pilersaarusiornermi immikkoortut ilaani sanaartorfissanik immikkoortitsiviusuni, nunaminertanik atugassiinernik nalunaaruteqarnissamik naatsorsuuffiusuni aaqqissuussaasumik suliniutitut atassuteqarpoq. Assersuutigalugu illoqarfinni pilersaarutini pingaarnertut nunap ilaani killeqarfiusinnaapput, sanaartorfissat ilusivii aammalu inissisimaffissaat suli aalajangersarneqarsimanatik, tassani nunaminertamik atugassiinermut atatillugu kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut attuumassuteqanngitsumik aalajangersaasoqarsinnaammat. Suliniutitut killeqarfiit/suliniutitut immikkoortut aammalu sanaartornermut killeqarfiit taamaalillutik sanaartorfissanut suli ersarissarneqanngitsunut immikkoortuupput.

Suliniutitut killeqarfinnut naatsorsuutigineqarpoq, suliniutitut siunnersuutip inaarutaasumik akuersissutigineqarneratigut "suliniummot naleqqussakkamik kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussaq"-mik aammalu tassunga atatillugu "suliniummot naleqqussakkamik illoqarfinni pilersaarut"-mik suliaqartoqassaaq. Taakku ilaatigut suliniutitut siunnersuummi aallaqqaasiullugu ilusilersorneqarneranut siunnersuutaani takussaasumik illuliortaasianik ammaanissamut sanaartorfissat inissisimaffissaannut aammalu sanaartukkat silatimikkut isikkussaatut piumasaqaatinik aalajangersaassapput. Taamaalilluni kingorna piviusunngortitsinissamut immikkoortuani suliniummi pitsaassutsit attatiinnartinnissaat qulakkeerneqassaaq.

Sanaartorfissat piginnaasaqarfiinut aammalu immikkut suliniutip aaqqissuussaananut atatillugu immikkut suliarinninnermut atatillugu aaqqissuussaasumik suliniut. Killilersuinernut tunngatillugu maannakkut immikkoortut ilaat nutarterneqarsimanngitsut ajorluartumik paasinarsivoq, soorluttaaq atorineqarnissaanut atatillugu eqqunngitsumik nassuarneqarsimasut. Taamaattumik agguluinermut tunngavigisat iluatsinnissaasa nutarsarnissaat pisariaqarpoq. Illoqarfinni, nunaqarfinni aammalu nunap timaani immikkoortut ilaasa atornissaanut siunertaat ullumikkut ajorluartumik kukkusumik immikkoortitserneqarsimapput, tamannalu iluarsineqassalluni.

Suliniut 7: Kommunip illoqarfimmullu pilersaarutit akornanni naapertuuttumik sunnerfigeqatigiinneq

Unamminartut:

Kommunimi pilersaarummik nutarterinermik aallartitami ulloq 1. januar 2024 aallarnerfigalugu illoqarfinni pilersaarusiorneq, ukiuni qulikkaani atuunnikuunani kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut ilaalluni atuutilerseqqinneqarpoq. Tamanna pilersaarusiornermut inatsimmik kingusinnerusukkat allannguinnermit tunngaveqartumik pivoq. Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani illoqarfinnut pilersaarusiornerup aaqqissugaasumik aaqqissuussaasumillu inissisimanera ersarnerluttorujussuuvuq aammalu naleqqussarneqarnermik kiisalu akunnerminni sunniuteqaqatigiinnissamik amigaateqarluni. Illoqarfinni pilersaarusiornerit pingaartumik nutaatut isikkua aammalu nalimmassaanissamut periarfissatut toqqarsinnaasat, siusinnerusukkat illoqarfinni pilersaarutini aalajangersakkanut aalajangersimasumik piumasaqaateqarnerusunit nikingangaatsiarput.

Suliniutit:

Illoqarfinni pilersaarutit nutaat ilusaat, inissisimanerat aammalu aaqqissuussaaniikkut piginnaasaat ersarissarneqassapput aammalu pilersaarusioriaatsimi nutaamik naleqqussakkamillu nassuiaaserneqassalluni, taamaalilluni illoqarfinni pilersaarusiornermi sukumiisumik aalajangersakkat aammalu kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkat akornanni aaqqissugaasumik pitsaassusilimmik sunneeqatigiinnermillu annertuumik pilersitsisoqassalluni. Ilutigitillugu illoqarfinni pilersaarusiornerup inissisimaffiata nutaatigut immikkoortut ilaat akimorlugit annertussutsinut assigiinngitsuni nalimmassaanermik pilersitsinissamut periarfissiisoqassaaq.

Tunngavilersuut:

Pilersaarusiornermut inatsisitigut allannguutikkut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut ilaatillugu illoqarfinni pilersaarusiorneq nutaamik ilusilerlugu atuutilerseqqinneqarpoq. Tamanna kommunimi pilersaarummi illoqarfinni pilersaarusiornernup aammalu pilersaarutit ilaata akornanni iliuuseqatigiinnerat qanoq ingerlanneqassanersoq aammalu kommunimi pilersaarummi annerpaamik sunneeqatigiinnissanut illoqarfinni pilersaarusiornernup nutaap ingerlanerata inissisimanikkut qanoq allanngorsimanera pillugu aaqqissugaasumik ersarissanissamik pisariaqartitsinermik pilersitsivoq.

Pisariinnerusutut illoqarfinni pilersaarusiorneq immikkoortut ilaanik imaluunniit immikkoortup ilaata killeqarfianik nalimmassaanissamut sukumiisumik aalajangersaanernut periarfissiisutut ippoq, tamannalu pilersaarutit ilaanni imaluunniit kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussatigut kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersagaanut tapiliussatut nalimmassakkatut pissariarineqarnissanut kommuni nammineerluni toqqaasinnaavoq. Illoqarfinni pilersaarusiorneq ilaatigut nammineq kajumissutsikkut nunaqarfinni 500-t ataallugit innuttaasulimmi, siumut illoqarfinni pilersaarummik suliaqaqqaarani nunaminertanik atugassiinermi tunniussisoqarnissamik aalajangiisoqarsinnaavoq. Illuatungaatigut illoqarfinni 500 sinnerlugit innuttaasoqarfinni nunaminertamik atugassiinissami illoqarfinni pilersaarutit piumasaqaataapput.

Kommunimi pilersaarummi illoqarfinni pilersaarutit pingaarnertut siusinnerusumik illoqarfinni pilersaarusiortarnermi inissisimaffigikuuaa - soorlu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussami taamaattoq - sanaartukkat silatimikkut isikkusaanik nalimmassaanerup saniatigut sanaartukkanut nutaanut sanaartorfissanik inissinissamik aalajangersaaneq. Pissutsit tamallu illoqarfinni pilersaarusiornermik assigiinngitsinik patsiseqartumik ajornakusoortumik aalajangiinermik nissiinermik kinguneqarsinnaalluni:

Siullertut illoqarfinni nunaminertanik atugassiisinaanissamut, naak inissisimaffissamik imaluunniit sanaartorfissamik arlaatigulluunniit aalajangersaanermik peqanngikkaluartoq, illoqarfinni pilersaarut inatsisitigut piumasaqaataavoq. Ima paasillugu, illoqarfinni pilersaarummik pissarsiniarneq, assersuutigalugu sanaartorfissamik imaluunniit inissisimaffissamik aalajangersaateqarfiunngitsumik sanaartukkap silatikkut qanoq isikkoqarnissanik nalimmassaaneq kisiat pineqartillugu, nunaminertanik atugassiinissamut atuomassuteqanngitsumik piumasaqaateqarnertut aammalu naapertuutinngitsumik tunngaviusutut isigineqarsinnaavoq.

Aappaattut kommunimi pilersaarummi piumasi kommunimi immikkoortut ilaanni annerpaartaanut attuumassuteqartunik illoqarfinni pilersaaruteqanngilaq, tamanna siusinnerusukkut kommunip pilersaarusiordfigineqartarnerani illoqarfinni pilersaarusiornermik pilersaarusiortaaseqarneq patsisaavoq. Taamaattumik pilersaarusiornermut inatsit naapertorlugu, tunngaviatigut kommunip illoqarfiini amerlanerpaani illoqarfinni pilersaarutitik akuerisanik peqartinnagu, nunaminertamik atugassiinermik qanoq ittunilluunniit tunniussisoqaqusaanngilaq. Piumasaqaat tamanna ingerlatsivinni allaffissornikkut ajornartorsiutaavoq annerpaartaasoq aammalu nunaminertamik qinnuteqartup nutaap ineriartortitsinissamut periarfissaanik unikaallatsitsinermik ajornartorsiortitsilluni. Kommunip immikkoortuini tamani illoqarfinni pilersaarusiornernup atuutilernissaata tungaanut, ingerlatsinikkut ajornartorsiutip peernissanut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussami pioreersumi nutaanerusumi "sukumiisumik aalajangersakkat" illoqarfinni pilersaarutitut atuuttut naligitinneqarsinnaapput.

Pingajuattut paaqqinnittarfiit aammalu pisortat kiffartuusiviinik allanik inissinissamut aalajangiineq suli kommunimi pilersaarutitik pingaarnertut aalajangersakkani tigussaasutut sanioqqunneqarsinnaanngitsutullu piumasaqaataavoq. Tamanna nalinginnaasumik sanaartukkanik inissiisarnernup, matumani sanaartorfissanik aalajangersaaneq ilanngullugu, pilersaarusiornermut inatsisinik allannguinnikkut siusinnerusukkut pingaarnertut aalajangersakkanit peerneqarsimagaluarlutik aammalu illoqarfinni pilersaarutini sukumiisumik aalajangersakkatut toqqarneqarsinnaasutut

allanngortinneqarnikuugaluartut. Illoqarfinni pilersaarutiniq pissarsinissamut piumasaqaateqarneq taamaalilluni illoqarfinni pilersaarutini sanaartorfissanut attuumassuteqartumik imaqaarnerat eqqarsaatiginagu nunaminertamik atugassiinissamut piumasaqaataavoq. Ilutigitillugu illoqarfinni pilersaarutini sanaartorfissanik kommuni aalajangersaasariaqanngilaq, tassani illoqarfinni pilersaarusiorneq avaqqullugu - aammalu apeqqutaatinnagu - kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani sukumiisuni tunngaviatigut nunaminertanik atugassiisarnissamut sanaartorfissanik aalajangiinissaq aamma piumasaqaataammat.

Maluginiarneqassaaq paaqqinniffinnik aammalu pisortat kiffartuussiviinik allanik kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussami immikkoortut ilaanni aammalu pilersaarutit ilaanni "inissiinissamut" pingaarnertut aalajangersakkani piumasaqaateqarneq, pingaarnertut inissiinissamik taamaallaat piumasaqaataammat. Taamaalilluni sukumiisumik sanaartorfissanik aalajangiinissamut piumasaqaataanngilaq, taamaattumillu nunap assingani immikkoortut ilaani killeqarfik pingaarnertut inissisimaffissatut nalunaarsuineq naammaginartutut isigineqartariaqarpoq. Paaqqinnittarffinnut aammalu pisortat kiffartuussiviinut allanut inissiinissamut piumasaqaat, kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussami aalajangersaaffiusuni pilersaarutit ilaani sanaartorfissanik aalajangersimaqqissaartumik immikkoortitsinngikkaluarluni, qiterisaqarfinnut aammalu ataatsimoorussatut siunertanut (C immikkoortoq ilaa) immikkoortut ilaani killeqarfinnik aalajangiinikkut naammassineqarsinnaavoq.

Kommunimi pilersaarummi pioreersumi, taaneqartutut kommunip pilersaarusiortifigineqarneranik tapiliussanik aammalu illoqarfinni pilersaarutiniq pisoqaasunik arlaqartunik imalimmi pingaarnertut ajornartorsiutaasoq tassaavoq, pilersaarutini tamani amerlanerpaani pisariaqanngitsumik uteqattaarfiullutik kukkuneqartuusut, tassani aalajangersakkat imminnut akerliusut paasiuminaattullu ajorluartumik naammattoorneqartarlutik. Pilersaarutini arlaqartuni aalajangersakkaniq toqqaannartumik imminnut akerleriittoqarpoq, tassani pilersaarutit akornanni sunneqatigiinnermut annertuumik ajoqutaasoq aammalu pilersaarutitut aqqissuussaannikkut sunnerfigeqatigiinnissamut amigaateqartunik kiisalu tamat paasineqarnissaanut ajornartitsinermik kinguneqarluni.

Pingaarnertut aalajangersakkani amerlanertigut nassuiaanerni siunertat uteqqittarnerani aammalu oqaatsinik allanik atuisarneq ingerlatsinermi ileqquuvoq, tamatumalu kingorna aalajangersimasumik sukumiisumik aalajangersakkani oqaatsit allarluinnaat atorlugit uteqqinneqartarlutik. Ilutigitillugu siunertaq atuinnissallu arlaleriarlugit oqaatsit allat atorlugit ilaatigut sanaartorfissanut allanut atatillugu sukumiisumik aalajangersakkani uteqqinneqartarput. Assersuutigalugu nassuiaatini aammalu aalajangersakkani arlalitsigut siunertamik arlaleriarluni nalimmassaaniarnerit annertuumik paatsuunganermik pilersitsipput aammalu pingaarutilinnik kukkusoqaratarsinnaanermik eqqasuuteqalersitsinerullutik.

Illoqarfinni pilersaarutit inissisimaneri ilusaallu suliamik ilisimasalittut isummat assigiinngissitaartupilussuupput, tassani illoqarfinni pilersaarutit "pitsaasup", aalajangersimasumik pitsaassutsumik aammalu pilersaarummi annerpaamik anguniakkamik piviusunngortitsinissamik qulakkeerisinnaasunik, sapinngisamik immikkuualuttunik, atuunnernik aammalu illuliortaatsikkut immikkuualuttumik nalimmassaanermik pissutsinik amerlanerpaanik peqarnissaa siumut naatsorsuutigineqartarnera ileqquuvoq. Pisuni ikittuinnarni illoqarfinni pilersaarummi piviusunngortinneqarnissaanut ilimanaateqangaatsiartumi aammalu siumut tunniunneqareersumi tamanna eqqortuuvoq naapertuullunilu. Assersuutigalugu suliniutini aningaasaateqarfinnit aningaasaliiffigineqartunut, pingaarnertut tapertaasunik pilersaarutitut aammalu unammillernermut siunnersuutitut pisussaaffillit ilaannut atatilluguusinnaavoq, tassani piffissaliussakkut pitsaassutsumut qulakkeerisumik immikkuualuttumik aqutsinermik aammalu nukissatigut imminut akilersinnaappat iluatsinnaappallu.

Illuatungaatigulli piffissami patajaanngitsumi, aningaasaliinissakkut nalornissuteqarfiusumi aammalu immaqa uninngaannarfiusumi illoqarfinni immikkoortunut minnerusunut inerisaanissamut annertuunik immikkuualuttortalinnik, aalajangersimasunik illoqarfinni pilersaarutiniq qaffasissumik tigussaasumillu

angusaqarluarusuttunik suliaqarnissaq iluaqutaananilu nukissanik asuli atuinerussaaq. Kommunimi pilersaarutit, matumani illoqarfinni pilersaarutit ilanngullugit, naak siunertaq pitsaasuungaluartoq annertuallaamik angusaqarluarpallaarpata, piviusorsiuungippata imaluunniit killilimmik isiginnittaaseqarnikkut anguniagaqarpallaarpata imaluunniit immikkuualuttut amerlavallaarpata, amerlanertigut iliuuseqarsinnaanngitsutut aammalu nukilaatsutut inissisimasinnaallutik kinguneqarnissaanik ilimanaateqarsinnaapput.

Taamaattumik kommunimi pilersaarummi nutaami illoqarfinni pilersaarusioneq eqqarsaatigilluakkatut, inissaqartitsilluartutut aammalu toqqakkani annikinnerusunik aalajangersagartagalittut, kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkamut atatillugu taamaallaat ingerlanneqarsinnaasumik paasineqarsinnaasumillu allanngortinneqartariaqaraluarpoq. Illoqarfinni pilersaarutit - kommunimi pilersaarummi pisariillisaanissamut aqqissuussamik suliniummut taaneqareersumut ilanngullugu - ataavartuutinnissaa, taamaalilluni pilersaarummi uteqattaarineq pinngitsoortillugu suliarineqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Ilutigitillugu kommunimi pilersaarummi pilersaarutit ilaanni aammalu kommunip pilersaarusionefigineqarneranut tapiliussami suliarineqareersunik aalajangeriikkanillu pissutsinik aalajangersimasunik nalimmassaassanatik, taamaaliornikkut illoqarfinni pilersaarutit aammalu kommunimi pilersaarutini pilersaarusionerit allat akornanni nalimmassaanernik akuleriisitsinissaq ingalassimaneqassalluni.

Illoqarfinni pilersaarutit sapinngisamik pisariitsumik suliarineqartariaqaraluarput, aammalu ilaatigut sanaartukkat silatimikkut qanoq isikkoqarnissaanut sukumiisumik aalajangersakkatigut annertuumik illuliortaatsikkut pitsaassuseqarnermik siuarsaanermik aammalu ilaatigut nunaminertanik killilersuinikkut sanaartukkanut killeqarfinnik ersarissumik inissiiinnaannik pingaartutut ukkataqarfiusumik, tassani nunaminertamik atugassiinissamik nalunaarutiginninnissamik naatsorsuuteqarsinnaalluni kiisalu immikkoortup ilaani sanaartorfissanik immikkoortitsisoqarsinnaalluni. Pilersaarusionermut inatsit naapertorlugu illoqarfinni pilersaarummi silatimikkut qanoq issusissaannut eriagisariaqassutsimullu pissutsinik nalimmassaanissamut periarfissaat, illuliortaatsikkut pissutsit pitsaassutsikkut annertusarnissaanut, kommunimi pilersaarummi taamaallaat isumagineqarsinnaafittuaani, immikkuaaluttutigitut nalimmassarneqarsinnaalluni. Taamaattumik silatimikkut qanoq isikkoqarnissaanut sukumiisumik aalajangersaaneq pingaaruteqarluinnarpoq, aammalu siusinnerusumut naleqqiullugu ersarinnerusumik siunissami nalimmassarneqartariaqaraluarluni.

Sukumiisumik aalajangersakkani anguniagaq alla maannamut suusupagineqartoq tassaavoq eriaginninnissamut pissutsinut nalimmassaanissamik piumasaqaateqarneq. Naak illut immikkoortullu eqqissisimatitat eriagisallu kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkani ersarissumik allassimasussaasut, tamanna - eriagisassanut nalunaarut naapertorlugu - kommunip pilersaarusionefigineqarnerani illoqarfinnut pilersaarutini aalajangersakkaniittut, illut eriagisassat tigussaasumik qanoq ingerlanneqartarnissaanut ersarissumik nalimmassarneqartarsinnaasut aammalu nalimmassarneqartassasut ersarikkaluartoq, nunami illoqarfinni pilersaarusionerimi nalinginnaasumik mininneqartarsimavoq. Tamanna taamaattumik kommunimi pilersaarummi nutaami illoqarfinni pilersaarusionerimi pingaarnersiorneqartariaqaraluarpoq.

Illoqarfinni pilersaarutit imarisassaannut pilersaarutitut inatsimmi immikkut allassimaneqartut, illoqarfinni pilersaarutini pissutsit kisimik suliarineqartariaqaraluarput. Kommunip pilersaarusionefigineqarnerani tapiliussani atuuttuni pissutsit pioreersut arlaqartut immikkoortunut inatsimmi allami, taakkulu iluani peqqussutit, matumani umiarsualiveqarnermut inatsit, avatangiisinut inatsit, sanaartornermut inatsit aammalu sanaartornermut maleruagassat ilanngullugit, ilaareersut tunngavigalugit killilersuineq pivoq. Taamaattumik illoqarfinni pilersaarutini atuuffitsigut imarissai eqqoqqissaartumik killilersornissaat pingaaruteqarpoq, taamaalilluni kommunimi pilersaarut sapinngisamik sunniuteqarluassaaq aammalu uteqattaarinerit qaleriiaarnerillu pinngitsoortinneqarlutik.

Illoqarfinni pilersaarutit pilersaarutit ilaat peqatigalugit sunniuteqarnissamut inissisimanerat aammalu kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussaq, illoqarfinni pilersaarutit immikkoortui mississorluarneqarsimasut nalinginnaasumillu nalimmassarneqarsimasutigut, immikkoortut ilaanut aammalu killeqarfinnut arlalinnut atuutilersillugit pilersinneqarsinnaapput. Tamanna allaffissornikkut siunissami iluarsissutit immikkoortunut arlalinnut ataatsikkut, illoqarfinni pilersaarummik akimortutigut erngertumik ingerlanneqarsinnaaneraniq imaqqarpoq.

Sunniuteqarluartumik pilersaarusiortiaatsimik sanarfinermi, illoqarfinni pilersaarutit immikkoortut ilaat arlallit akimorlugit immikkuualuttumik nalimmassaanissamik atuussinnaallutik, assersuutigalugu illut illuliortaatsikkut silatimikkut qanoq isikkoqarnissaannut, siunissami ungasinnerusumi ingerlatsivik pilersaarummik aqqissukkamik nutaamik sunniuteqarluartumik aqqissuussalluartumillu ammaassisinnaassaaq. Aqqissugaanerup taassuma iluani nalimmassaanermut pissutsit immikkoortut assigiinngitsut aqqissuussaasumik pitsaanerpaamillu imminnut tapertariillutik ataqatigiissinnaassapput. Taamatut aqqissuteqarnikkut ingerlatseriaatsimik assigiisaartumik aammalu inuiaqatigiinni tassanngaannartumik allannguisoqartillugu imaluunniit politikikkut nutaanik kissaateqartoqartillugu kommunip allannguissamut piareersimaneranik naammassinnissinnaanissamik qulakkeerinnaassaaq.

Pilersaarusiortiaatsimi akuutitsisumi tassani illoqarfinni pilersaarusiortnermi sukumiisumik aalajangersakkani ingerlatsinermut piginnaasanik annertuumik immikkoortitsisoqarpoq. Immikkoortut ilaanni aammalu killeqarfinni arlalinni ataatsimut assigiimmik uteqqiasumillu nalinginnaasumik atuuffiusinnaaneraniq, aammalu immikkoortut ilaanut imaluunniit killeqarfimmut aalajangersimasumut ataatsimut immikkuullarissumut atuuffiusinnaaneraniq immikkoortinneqassapput. Kommunimi pilersaarutip nutarterneraniq aallartinneraniliq pisariillisaanermut naapertuuttumik kommunip nalimmassaanikkut tullerianaartumik annikillisaanissamik anguniagaqqarluni, "nalinginnaasumik" aalajangersakkanik taaneqartartumik atorunnaarsitsivoq.

Suliniut 8: Sanaartornerup annertussusaata aammalu sanaartorfissat erseqqissarneri

Unamminartut:

Sanaartorfissat sapinngisamik kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussakkut pioreersukkut immikkoortinneqarput, atugassiissutilli amerlanertigut naapertuunneq ajorput, tassani illoqarfinni nunap timaaniliq illuliortaatsimut pitsaassusissamik naammaginangitsumik eqqarsaatiginnittoqartarmat. Ilutigalugu inissiinerit annertussutsillu amerlanertigut allaffissornikkut kukkuneqartarput kingornalu iluarsivigineqartarlutik.

Sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsisarnermut kiisalu pioreersunik ataavartumik annertusaaneq pillugit pilersaarutitut inatsisip allannguuteqarneraniq kinguneranik, nalimmassaanermut, inissiinermut, alliliinermut aammalu sanaartorfissanik pissarsiniarnermut maannakkut kommunimi pilersaarummi ingerlatseriaaseq pisoqalisimallunilu ataavartuunngilaq. Kommunimi pilersaarummi sanaartorfissagissaanermut tunngavia kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussaniq arlaqartuni, ullumikkut naapertuutinnngitsut, ersarnerluttunut aammalu soqutiginangitsut isikkoqartoq atorineqartarpoq.

Kommunip pilersaarusiortfigineqarneraniq sanaartorfissatigut annertusaanissamut suliassanik takkussuuttunik pingaarnertut unamminartoqarpoq. Piffissap ingerlaneranik nunaminertanik immikkoortiteqqaarnermit annertusaanerit sippuisarput, tamannalu annerpaamik sanaartorfiunissaanik sippuisoqarneranik aammalu pisut ilaanni immikkoortup inissaqassusissaatut aalajangersakkanik sippuisoqarneranik kinguneqarluni. Taamatut periuseqartarneq kommunip pilersaarusiortfigineqarneranik aqutsinissamut periarfissanik aammalu allaffissornikkut ingerlatsinermik innarliivoq. Tassunga BR06 naapertorlugu sanaartornerup annertussusaanik naatsorsuineq ilanngateqarnissami najoqqutassat pisariusut patsisaallutik ajornarneruvoq. Sanaartorfissaniq sanaartornissap annertussusissaaq qaqutiginnaqq malinneqartarpoq,

taamaattumillu annertussutsimut piumasaqaatinik nalimmassaanissamut tunngavinnik nutaanik ingerlanneqarsinnaasunik pisariaqartitsisoqarpoq.

Taamatullu sanaartorfissat sanaartukkanut allanut pingaannginnerusut - soorlu quit biilinillu inissiisarfiit - illu pingaarnersaq apeqqutaatinnagu qanoq namminerisamik sanaartorfittut ingerlanneqarsinnaanerani tunngaviatigut ersarissagassaavoq. Maannakkut periaaseq illunut allanut attaveqarnissaanik piumasaqaatitaqanngimmat, illunut allanut aaqqissuussaasumik atuuffimmillu attaveqartuunatik illunik ingerlatsiviusunik pitsaavallaanngitsunik amerliartortitsinermik kinguneqarpoq. Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani siusinnerusukkut nalinginnaasumik aalajangersakkat, matumani biilinik inissiivinnut quinullu annertunerpaaffissaatigut amerlassusissaatigullu piumasaqaatit ilanngullugit, pisariillisaanermut atatillugu 2024-mi atorunnaarsinneqarput. Tamanna immikkoortumut nutaamik nalimmassaanermik pissarsisoqarnikuunngimmat aammalu kommunimi pilersaarummut nutaamut atuutilersinneqarnikuunngimmat ingerlatsinikkut amigaaqeqarnermik kinguneqarpoq.

Suliniutit:

Nutaamik sannaatigut katersukkamik siunertaqartumik kommunimi pilersaarummi sanaartorfissatut immikkoortinneqartut nalilersuiffigineqaqqipput, tassani illoqarfimmi nunallu timaani illuliortaatsikkut pitsaassuttip eqqarsaatigineqarnera annertusineqarluni. Sanaartukkat annertussutsinut inissinnissaallu pillugit nalimmassaatit nutaat illoqarfinnut pilersaarusiornermut kingorna atuutilersinneqassapput. Ilutigitillugu sanaartorfissagissaanermut tunngavik allannguutiniq eqaatsumik ingerlatsisinnaasumik ersarissumik naapertuuttumillu periutsimut pisariillisarneqassaaq. Siunissami illoqarfinni pilersaarutip pineqartup nalunaarutigineqarneratigut sanaartorfissanik saqqummiisarneq pisassaaq - sanaartorfissagissaanermut akitsuutit inaarutaasumik aalajangersarneqanngitsuni aamma. Taamaalilluni sanaartorfissanik nalunaarutiginninnissamut piumasaqaatinut sanaartorfissagissaanermut akiliutit attuumassuteqartariaarutissapput.

Sanaartorfissanut pioreersunut annerpaamik sanaartorfissaliinerit ataqqineqassapput aammalu nunaminertani sunniuteqarluartumik aqutsineq qulakkeerniarlugu kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani ataavartumik isumagineqartassallutik. Kommunimi pilersaarummi sanaartorfissanik immikkoortitsinermi, sanaartorfissat inuussutissarsiornermullu nunaminertat siunissami annertusarsinnaanerinit periarfissanut naatsorsuutinullu ersarissumik maleruagassanik tunngavissanillu ilanngussisoqassaaq. Suliniut tamanna illoqarfinni inissani eqititerinermik inerisaanermillu pitsaasumik qulakkeerinnissaaq, tassani atuisinnaatitaasut annertusaanissamut pisariaqartitaasa aammalu pingaarnertut illoqarfinni pilersaarusiornermik eqqarsaatiginninnerup akornanni oqimaaqatigiinnermik angusaqartoqassalluni. Aaqqissuussami tassani tunngaviit eqqoqqissaartut kommunimi pilersaarummi nutaami ersarissarluneqassapput.

Qinnuteqartut paasinnittaasaat oqilisarniarlugu aammalu ingerlatsivimmi allaffissornikkut nukinnik atuinerani minnerpaaffianiititsiniarluni, siunissamut sanaartorfissani sanaartukkat annertussusissaat quleriinnut nunaminertanik annertunerpaaffimmiititsinissamut piumasaqaatitigut aquneqassanngillat. Illuatungaategulli nunaminertaq sanaartorfissatut annerpaaffissap quleriit amernarpaaffissaanik ilalerlugu sunniuteqarluarnerusumik pisariitsumillu aallaaveqartinneqassaaq. Kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani pingaannginnerusunik sanaartukkanut, matumani biilinit inissiiviit quillu ilanngullugit, immikkoortut ilaanni immikkoortortanut attuumassuteqartunut naleqqussarlugit atugassarititaasunik nalinginnaasumik aammalu aalajangersakkanik assigiissaartunik nutaanik pissarsisoqassaaq.

Taamatullu nunaminertanut oqartussaasut sanaartornermullu oqartussaasut akornanni qanimut pisortatigoortumillu suleqatigiinnermik pilersitsisoqassalluni. Tamanna kommunimi pilersaarummi sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsisarneq pillugu, matumani inissisimaffissaannut aammalu sanaartukkatigut annertussusissamut piumasaqaatit ilanngullugit, ataatsimoorussamik ataqatigiinneq aammalu suliatigut siunersiuqatigiinneq qulakkeerneqassalluni.

Tunngavilersuut:

Kommunimi pilersaarummi atuuttumi siulianilu ajornartorsiut nuimanerusoq uteqqiasorlu tassaavoq, pilersaarutini immikkoortut ilaanni sanaartorfissanik immikkoortitsisarneq sukumiisorujussuaq. Teqeqqorpallit aalajangersimasumik atuuffissat, kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussatigit arlaqartutigit inissisimaffinnut siunertaqarlutik, annertussutsikkut paasissutissaqarlutik aammalu atorineqarnissamut siunertaqarlutik ilungersortumik nassuiarneqarniarsarineqaraluartut, sanaartorfissani aalajangersakkani sanaartukkat pivusornngortinneqartut amerlanertigit naapertuunneq ajorput. Taamaalilluni inissisimaffinnut pilersaarutinit tunngavimmi aalajangersakkat qaqutigit pivusumut naapertuunneq ajorput, tamannalu pilersaarummut tunngavik amerlanertigit suliniutaasumik naammassinninniarluni arlaleriarlugu nutarsarneqartariaqartarluni. Suliniutinit qinnuteqaatit aammalu suliniutitut siunnersuummik nalunaaruteqarnermik suliniummut sammisumik periuseqarneq - suliniutinit aaqqissuussamik suliniut naapertorlugu - pilersaarutinit uteqqiasumik nutarterisarnertit pinngitsoortinneqartarsinnaapput aammalu pilersaarummut tunngaviup sanaartornikkullu pivusunngortitsivinnerit akornanni naapertuutsitsineq qulakkeerneqarsinnaalluni.

Pingaarnertut ajornartorsiutit ilaatigit sanaartorfinnut arlaqartunut ullutsinnut naapertuutinngitsunut aammalu eqaassuseqanngitsunut, ukiut qulikkaani kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussatigit aalajangersarneqartut, aammalu ilaatigit sanaartorfissanut atorineqarsinnaasusaasa siammasinnerinit annertussusaannullu ataavartumik nutarterinernik amigaateqartunut attuumassuteqarput. Sanaartorfissat pioreersut amerlanertigit annerpaamik sanaartornissamut annertussusissamut, inissamut aammalu sanaartornerup suussusaanut tunngassutseqartumik amerlanertigit eqqoqqissaartumik aalajangersarneqartarput, tamannalu illoqarfiup inerisarnissaanut illuliortaatsikkut atuuffiatigullu ingerlanerlulersitsisarpoq. Tamanna qinnuteqartup pisariaqartivigisaanut aammalu kommunimi pilersaarutikkut naammassiniarsarineqartuni naatsorsuutit akornanni ataqatigiinnginnermik pilersitsivoq. Sanaartorfissaq nunap ilaani pilersaarutitigit aalajangersagaammat, maannakkut ilutsimigit nikingassuteqarnissamut imaluunniit naligiissaarinissamut minnerpaamik inissaqartitsivoq.

Siusinnerusukkat kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani tapiliussakkut sanaartorfissanik immikkoortitsisoqartillugu, illoqarfinni pilersaarusiortnermi maannakkut piffissami tigussaasumik ineriartortitsinissamut naatsorsuuteqartarneq pineqarpoq. illoqarfimmi nunallu timaani inissatigit, nunamut, qaamanikkut pissutsitigit aammalu illuliortaatsikkut sannaatigit naammaginangitsumik eqqarsaatiginnilluni naapertuutinngitsumik inissisimasarmata, sanaartorfissat taakku arlallit pivusunngortinneqarnikuunngillat. Taamaattumik sanaartorfissanik uninngasunik naqqiinnermut ingerlatsivik nukissatigit naapertuutinngitsumik annertuumik atuivoq, taakkulu qaqutigit inuiaqatigiissutsikkut atugassarisanik allannguinnerit imaluunniit tassanngaannartumik pisariaqartitsinnerit assigingajattarlugit. Amerlanertigit sanaartorfissat annikippallaartarput, naapertuutinngitsumik iluseqartarput imaluunniit immikkoortumi inerisaanissamik tapersiinnissamut atuinnissamut aalajangersakkanik killiligaasunut atuutsinneqartarlutik. Nunaminertaq killeqarfilik siunissami illup atorineqarneranut takussutissiisuusooq (nunaminertaq sanaartorfissaq) pilersaarutinit inatsisikkut aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni kommunip pilersaarusiortifigineqarnerata sunniuteqartumik allannguinnissamullu piareersimanissamut inatsisitigit inissaqartitsinnermik killiliivoq.

Taamatuttaarlu sanaartorfissat annertussusaat sanaartukkat katillugit annertussusissaannut paarlaanneqarlutik, taaguutitigit paatsuunganermik pisoqartarluni. Siusinnerusukkat kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani sanaartorfissat annertussusissaannik, annerpaamik nunaminertami sanaartornissamut, sanaartukkat portussusaannut aammalu quleriiaat amerlassusissaannut, sukumiisumik aalajangersakkani ataatsimi nalimmassarneqartarnerat nalinginnaasumik periusiunikuuvoq. Naak nunaminertat sanaartorfissat sanaartornermut annertussusissamut ataqatigiinnissaat naapertuukkualuartoq, pingaarnertut aalajangersakkanik portussutsit annertussutsillu nassuiarneqarmata aamma periuseq tamanna naapertuutinngitsumik marloqiusamik nalimmassaanermik aammalu imminut akkerliusunik aalajangersakkanik kinguneqarpoq.

Pingaartumik sanaartorfissanut atatillugu quleriiaat amerlassusissaannut annertussusiliineq ajornartorsiutaavoq. Quleriiaanut nunaminertat illup annertussusaanut ataatsimut annertussusiliivoq aammalu sanaartornermut maleruagassami atuuttumi ilaatigut quinut, illup qaavinut, naqqup ataannut, aneerasaartarfinnut biilinullu inissiivinnut ilanngaateqarnissamut najoqqutassat pisariusut tunngavigalugit naatsorsorneqartarlutik. Kommunimi pilersaarummi quleriiaanut nunaminertamik eqqoqqissaartumik aalajangersaanissaq taamaalilluni pisariaqanngilaq, tassanimi sanaartukkap inaarutaasumik illumik titartarneranik ilusilerneranillu attuumassuteqarmat.

Taamaattumik sanaartukkap annertussusaa sanaartorfissat inissisimaneranut attuumatillugu nalimmassartariaqarani. Illuatungaaticullu portussusissatut quleriiaanullu annerpaasutut pingaarnertut aalajangersakkatigut nalimmassaasoqartariaqarualuarpoq, tassunga quleriiaanik sanaartorfissani annerpaamik nunaminertamik sanaartorfissamut illoqarfinni pilersaarutini piumasaqaateqarnermik ilalerlugu. Sanaartukkap suussusaanik sanilliussilluni sanaartukkap annertussusaanik, sanaartorfissamut nalimmassaanermut attuumassuteqanngitsumik, ingerlatsisinnaasumik nalimmassaanermik pilersitsisoqassaaq.

Tassunga atatillugu kommunimi pilersaarummi sanaartukkap annertussusissaannut portussusissaanullu pingaarnertut aalajangersakkat aammalu illoqarfinni pilersaarutini sanaartorfissat annertunerpaaffissaanut sukumiisumik aalajangersakkat akornanni immikkoortitsinissaq pingaarteqarluinnarpoq. Tamanna immikkut akuersissuteqarfiusinnaanngitsumik siusinnerusukkut inissiineq pingaarnertut aalajangersakkakkut kisimi nalimmassaaffiusarnikuusoq, pilersaarusionermut inatsisini nutaanerusumik allannguuteqarnikkut taperserneqarpoq. Paaqqinnittarfiit pisortallu kiffartuussiviisa inissinneqarnissaat kommunimi pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkani nalimmassarneqassanersut pillugit pilersaarusionermut inatsimmi piumasaqaatinut atatillugu, immikkoortup ilaani atuinissamut (ass. C-immikkoortoq) pingaarnertut killilersuinikkut piumasaqaammik malinninnissaanut tunngaviliisoqassaaq, taamaalillunilu kommunimi pilersaarummi sanaartorfissanik eqqoqqissaartunik immikkoortitsinissamik piumasaqaatitaqarani.

Illoqarfinni pilersaarusionermi sanaartukkat annertussusaannik nalimmassaaneq

Illoqarfinni pilersaarusionermi sanaartorfissat sanaartornermi annertussusissatut annerpaaffiliineq sanaartornermut maleruagassani naatsorsuinissamut malittarissassat taakkununga ilanngaateqarnissamut periarfissat ilaasut pisariusutut tunngavigalugit nalimmassarneqartariaqanngikkaluarput. Illuatungaaticullu illup nunaminertami sanaartornissamut annertunerpaanissaanut piumasaqaatitut aalangersaanermik aallaaveqartariaqarualuarpoq, tamannalu nunami sanaartukkap ilusaanut assigulluni, ilanngaataa quleriiaanut nunaminertanut attuumassuteqaratik.

Maluginiarneqassaaq sanaartorfissat sanaartornissamut pilersaarutitut naapertuunnissanik inatsisitigut piumasaqaataasoq, pilersaarusionermut inatsimmi § 36 a, imm. 3 naapertorlugu, illoqarfinni pilersaarutip eqaanneranik annikilliliisarmat aammalu allaffissornikkut ingerlatsinermik annertuumik artukkiisarluni. Illuatungaaticut illuliortaatsikkut eqqortumik aqutsinermik ilusiatigut erseqqissaanissamik aammalu sanaartornermut pilersaarusionermik pisussaaffiliisumik tapertaanerunissamik periarfissinneqarpoq.

Sanaartorfiit qanorluunniit atugassaaticullugit inissinneqarnerat illoqarfinni pilersaarutini aalajangersakkatigut aalajangersarneqarsinnaapput. Sanaartorfissaq siunissami sanaartukkamut naapertuutissammat, sanaartorfissatut immikkoortitat nunap ilaani nunaminertat annertussusaat illoqarfinni pilersaarutini sulii ilaatigut nalunaarsorneqartarnissaat innersuussutigineqarpoq. Sanaartorfissamilu annermik illup portussusissaanik, suussusissaanik imaluunniit annertussusissaanik matumani immikkoortuni aalajangersaasoqartariaqanngikkaluarpoq, taakku pissutsit inatsisitigut nalimmassarneqartarmata.

Illoqarfinni pilersaarutip avataani ilusissatut periarfissanik allanik aalajangersaaneq

Periarfissatut allatut sanaartorfissat illoqarfinni pilersaarutit toqqammaviisa avataatigut immikkut aalajangersarneqarsinnaapput, taamaalilluni illoqarfinni pilersaarut inaarutaasumik ilusissaanut inissisimaffissanullu atatillugu avataanit tunngaviliinnermut taamaallaat innersuussissalluni.

Taamaaliornikkut sanaartorfissaq immikkoortinneqartoq illoqarfinni pilersaarummit attuumatinneqarunnaassalluni, kingornalu pissutsinut uninnganerusunut, soorlu sanaartukkat silatimikkut isikkuinut nalimmassarneqarluni. Illoqarfinni pilersaarutit ileqquusut avataatigut illoqarfimmi immikkoortuni sanaartorfissanik immikkoortitsisinnaanermut periarfissaq eqaannerulersitsinermik sunniteqarluartitsinermillu pilersitsissaaq, taamaattumik iluseq kommunimi pilersaarutip nutarterneqarnerani misissorneqartariaqaraluarluni. Periuseq taanna nunap timaanit nunaqarfinniillu ilisimaneqareerpoq, tassani assersuutigalugu illuaqqanut sanaartorfissat siumut immikkoortinneqarneq ajortut, tigussaasumillu qinnuteqartoqartillugu suliat takkussuunneratigut aalajangersarneqartarlutik.

Sanaartukkap quleriiaarnissamut nunaminertaq atugaa annertussusissatut akuersissummut sanaartorfiup annertussusaanut, quileriiaarinissamut akuersissut aammalu illup portussusissaanut annerpaaffiliineq apeqqutaammat, ullumikkut inaarutaasumik sanaartukkap annertussusaa kommunimut pilersaarummi pingaarnertut alajangersakkat illoqarfinni pilersaarummi aalajangersakkani paasissutissanik ataatsimoortitsilluni tapertalerlugu taamaallaat naammassineqarsinnaavoq. Kommunimi pilersaarutip kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussanik inornartunik amerlassusilinnik, sanaartorfissanik atorineqanngitsunik imaqartoq ikiorserniarlugu, kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani sanaartorfissanik piviusunngortinneqarsinnaanik tamanik immikkut nalunaarsuinikkut katersorneqarnissaat innersuussutigineqarpoq. Nalunaarsuineq sanaartorfinnik atorineqanngitsunik, atorineqarnissaannut, sanaartorfinnut kiilliffiusinnaasunik kiisalu sanaartorfissagissaanermut akiliutaasinnaasunik paasissutissanik imaqartunik ingerlanneqarsinnaasumik nalunaarsuinerussaaq, taamaalilluni illoqarfimmut pilersaarusiornertigut ineriartortitsinissamut periarfissanik tamat isiginnilersitsisinnaanermik pitsanngorsaassaaq.

Kommunimi pilersaarummik nutarsaanermut atatillugu illoqarfinni pilersaarusiornermut atatillugu kommunimi sanaartorfissat atorineqanngitsut tamarmik nutarsarneqarnissaat, naqqinneqartarnissaat imaluunniit nunguterneqarnissaat innersuussutigineqarpoq. Ilutigitillugu illoqarfinni pilersaarusiornernup avataatigut sanaartorfissanik alajangersaanissamut toqqammavinnik isummertoqassaaq. Illoqarfinni pilersaarutini sanaartorfissanik eqqoqqissaartunik aalajangersaaneq inatsisitigut piumasaqaataanngimmat, allaffissornikkut ilutsinut periarfissamik ammaavoq, tassani inissisimavissaat atorineqarnissaallu kommunimi pilersaarummi illoqarfinnilu pilersaarummi pingaarnertut aalajangersakkat iluaniippata, inaarutaasumik sanaartorfissat akuerisassanngorlugit kommunalbestyrelsimut saqqummiuneqaaqqaartariaqaratik.

Nalunaarutiginnittariaatsip nutarterneqarnissaa

Sanaartorfissat inatsit malillugu tamanut saqqummiuneqartutut taasinnaanngornissaanut piffissaliinissaq siunertaralugu sanaartorfissanik nalunaarutiginninnissamik periuseq naliliiffigineqaaqqtartariaqaraluarpoq. Ilaatigut sanaartorfissagissaanermut akiliutissanik paasissutissalerlugu sanaartorfissaq kommunip nittartagaatigut immikkut nalunaaruteqartoqarsimatillugu, sanaartorfissaq tamanut saqqummiunneqarsimasutut taaneqartarnera allaffissornikkut periuseqarneq ileqquunikuuvoq.

Kommunimi pilersaarutip nutarterneqarneratigut periuseq tamanna allanngorsaa innersuussutigineqarpoq, taamaalilluni illoqarfinni pilersaarutip inaarutaasumik akuersissutigineqarneranik tamanut saqqummiunneqarsimaneratigut nalunaarutiginninnissamut piumasaqaat toqqaannartumik naammassineqarsimasutut isigineqassaaq, uani - qanorluunniit sanaartorfissagissaanermut akiliuteqarnissaaq inaarutaasumik naatsorsorneqaraluarpat - sanaartorfissanut atuinissamut, annertussutsimut inissiffissaanullu pissutsit ersarissumik nassuiarneqarsimappata. Sanaartorfissat illoqarfinnut pilersaarummut toqqaannartumik ilanngunneqarsimanngippata, immikkut tapiliussatut

nalunaarutiginninnikkut pissarsiarineqarsinnaallutillu immikkoortinneqarsinnaassapput, tassani illoqarfinni pilersaarummi sanaartorfissanik immikkoortitsinermik ilanngussisoqarnissaanik inatsisitigut piumasaqaateqanngimmat.

Akimik aalajangiisaanerup nunaminertamillu inniminniisarnert ataqatigiikkunnaartinnissaat

Qinnuteqarnerup nalaani sanaartorfissamut sulii akimik aalajangiisoqannginneq, tunngaviatigut nunaminertamik inniminniissamut akornutaasariaqanngikkaluarpoq. Illuatungaaticut sanaartorfissagissanermut akiliutissaq paasissutissatut ilassutitut kingusinnerusukkut nalunaarutigineqarsinnaalluni. Sanaartortitsisoq kisimiilluni immikkoortumi tamarmi sanaartorfissagissaanermik, kingornalu attaveqaatersuutiniq kommunimut tunniussinermik isumaginninnerani pisuni, immikkut inerisaanermut isumaqatigiisummik suliaqartoqassaaq.

Iluseq tamanna illoqarfinni pilersaarummut nukittorsaasuvoq, tassani inatsisitigut tamanut saqqummiussinermi sanaartorfissanik imaluunniit sanaartorfissat killeqarfiinik (kommunip pilersaarutaani sunniuteqarluartumik nalunaarummut innersuussinikkuusinnaalluni) nalunaaruteqarnertut tamatuma kingorna nalunaarutiginninnermut periutsit pisariaarutissallutik. Taamaalilluni illoqarfinni pilersaarutikkut toqqaannartumik nalunaaruteqartarneq ingerlanneqassaaq - sanaartorfissanik aalajangersimasunik immikkoortitsisoqarsimappat - imaluunniit pisuni illoqarfinni pilersaarut sanaartorfissanik immikkoortitsinermut immikkoortortakkaarinermik imaqqanngippat, immikkut digitaliusumik nalunaarutiginninnikkut. Pisariitsumik aammalu eqaatsumik periuseqarnissamik kiisalu sanaartornissamut periarfissanik assigiisaartumik takunnissinnaanermik qulakkeeriniaarluni, illoqarfinni pilersaarutinit sanaartorfissat sanaartorfissatullu killeqarfiit nutaat kommunimi pilersaarummi qitiusumik aammalu nutartikkamik digitaliusumik nalunaarutiginnittarnernut ilanngunneqassapput.

Sanaartorfissanut inatsisitigut nalunaarutiginninnissamut piumasaqaaticut taamaalillutik illoqarfinni pilersaarutiniq nalunaarutiginninnermi atorunnaarsinneqassapput, taamaattumillu piffissami tassani sanaartorfissagissaanermut akiliutissaq tamanut saqqummiuneqartariaqarani. Tamanna illoqarfinni pilersaarutip atuutilersinneqarnerata kingorna aatsaat amerlanertigut inaarutaasumik sanaartorfissagissaanissamut akiliutissap immikkuualuttulerlugu ilisimaneqartalernera allaffissornikkut iluaqutaassaaq, uani qaartiterinissamut, kuuffissualersuinissamut aammalu innaallagissamut pilersuineq naatsorsorneqareersimassammat. Sanaartorfissat inissinneqarnerisa atugassarititaasullu kingorna aki annertunerusumik aalajangersarneqartarmat, tamanna allaffissornikkut kinguaattoornikkut ajornartorsiutinut imaluunniit nalunaarutiginninnermi sanaartorfissat ilanngutinngittarnernut attuumassuteqarneranik kinguneqartarpoq, tassani sanaartorfissagissaaneq sulii naammassineqarneq ajormat, taamaalillunilu aki ilisimaneqarneq ajorluni.

Inatsisitigut tunngavik aammalu sanaartorfissagissaanermut periutsumik nutarterineq

Kommunimi pilersaarutip nutarterneratigut ataatsimut atuisinnaanermut aammalu sanaartorfissanik atorineqanngitsunik (toqqavinnik) biilinullu inissivinnik tunisisinnaanermut periarfissaasinnaasunik inatsisitigut tunngavinnik paatsuugassaannngitsumik isummertoqartariaqaraluarpoq.

Tamatuma saniatigut sanaartorfissagissaanermut tunngavimmik ingerlatsiviup periusianut tunngaviusumik paasinarsaanissamik pisariaqartitsisoqarpoq, tassani kommunimi pilersaarummi sanaartorfissat immikkoortitat uninngaannartut amerlanertigut suliaapallataasarmata kingornalu naqqiuteqarnissamik pisariaqartitsisarlutik. Najugaqarfissani nutaani sanaartorfissagissaanermut akit naatsorsorneqarnikut, illoqarfiup qeqqani sanaartorfissanut pisoqaanerusunut sanaartorfiunngitsunullu sanilliullugit naapertuutinngitsumik isikkoqarsinnaapput. Sanaartorfissagissaanermut tunngavik siusinnerusukkut sanaartorfissagissaanermi akit naligigalugit agguataarinermi tunngaviuppata, taava aqquserngit pioreersut sinnerlugit sanaartorfissat aamma akiliisinneqartariaqaraluarput. Ukiopaalunnilu sivisuumi

sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutitut eqqorluinnartumik ataavartumillu agguuassissarnissap ingerlatiinnarnissaanut ajornakusuussaaq.

Sanaartorfissagissaanerit assigiinngissitaartut aammalu oqartussat suleqatigiinnerisa nukittunerulernerat

Kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani sanaartorfissanik tamakkiisumik sanaartorfissagissaaneq aammalu ilaannakortumik sanaartorfissagissaaneq ersarissumik siunissami immikkoortinneqartariaqaraluarput:

- **Tamakkiisumik sanaartorfissagissaareernej:** Sanaartorfissami tamakkiisumik nunagissaasoqarsimasooq, aammalu aqqusinernut, innaallagissanut, imermut kuuffissuarnullu attaveqaatersuutit sanaartorfissamut ingerlatinneqarsimasut.
- **Ilaannakortumik sanaartorfissagissaasimaneq:** Sanaartorfissami inaarutaasumik manissaanissaq aammalu nunamik portussutsinillu nalimmassaanissaq amigaataavoq, tamakkulu nunaminertamik piginnittumit nammineq akilerneqarluni suliarineqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Qaqqami allanngorartuunngitsumi tamakkiisumik nunagissaanissaq pisariaqartuaannanngimmat imaluunniit naapertuuttuaannarneq ajormat, sanaartorfissagissaanerup annertussuserpiaanik - matumani immikkoortut suut pilersinneqarsimanersut imaluunniit pilersinneqarsimanngitsut pillugit paasissutissat ersarissut ilanngullugit - ersarissumik ingerlatitseqqiinissaq aammalu allaffissornikkut ingerlatsineq paatsuugassaannngitsunissaanut pingaaruteqarlunartuuvooq.

Illut annertussusaannut, inissisimaffiit aammalu sanaartorfissanut piginnaasanik illoqarfimmik pilersaarusiortnermik aqutsineq nunaminertanik oqartussat sanaartornermullu oqartussat akornanni ataqatigiissaarinissamik annertuumik piumasaqaatitaqarpoq. Akimortumik suleqatigiinneq tamanna kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani sanaartorfissanut immikkut atugassarititaasut pillugit ilisimasanik avitseqatigiinnerup aqqissugaanerata pisortatigoortunngortinneratigut nukittorsarneqartariaqaraluarpoq.

Suliniut 9: Sanaartorfissanik inaarutaasumik aalajangiineq sioqqullugu immikkoortut ilaannik eqaatsumik sanaartorfissat killeqarfii

Unaminartut:

Kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani matumani sanaartorfissatut immikkoortitat eqaatsuunngillat aammalu qinnuteqartut tigussaasumik kissaataannik, inuiaqatigiit pisariaqartitaannut allanngorartunut imaluunniit pilersaarummut tunngavimmik erngertumik sunniuteqarlunartumillu pissarsinissamut piumasaqaammut qaqutigunnaq naapertuuttarlutik. Illoqarfiup killeqarfiani qiterisaqarfimmi aalajangersimasunik sanaartorfissanik immikkoortitsiviunngitsumi nutaamik sanaartornissamut akulikitsumik saaffiginnissutinik tiguisoqartarpoq. Kissaatit tamakku nalinginnaasumik illoqarfiup pilersaarusiortnermi nutaatigut, tassunga ilaallutik sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsineq, taamaallaat naammassineqarsinnaasarput, tamannalu sanaartornissamut pisariaqartitsinernik ataavartunik sunniuteqarlunartumik aammalu eqaatsumik suliamik suliarinninnissamut akornusersuutaasarlutik. Tamatuma saniatigut "sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertat", "inuussutissarsiortunut sanaartorfissat", "sanaartorfissat" aammalu "inuutissarsiutinut nunaminertat" pillugit piginnaasanut nassuiaatinullu tunngatillugu ingerlatsivimmi ersarnerlunnermik taaguutinillu paatsuunganernik ingerlasoqarpoq, tamakkununngalu tunngaviatigut ersarissaanissamik pisariaqartitsilluni.

Suliniutit:

Sanaartornermut siunertanut immikkoortut ilaat pingaarnertut sanaartorfissanut killeqarfittut aallaavilerneqartuuppata, pitsaanerpaamik illoqarfimmik inerisaanermik, annertunerusumik nakkutigisamillu kiffaanngissuseqartumik, kommunimi qulakkeerinnissinnaavoq. Eqaatsumik ujartuinermut aammalu sanaartukkat suussusaannik sanaartorfissallu annertussusaannik arlaqarnerusunik

ammattitsinissamik naammassinninnissamut, eqititerinermut ilaasumik illoqarfiup killeqarfiani sanaartorfissanik ataavartumik immikkoortitsinissamut periarfissamik pilersitsisoqassaaq - illoqarfinni pilersaarusionissamut pisussaaffimmut attuumassuteqanngitsumik. Taamaalluni tigussaasumik apeqquteqaateqarnerit imaluunniit illoqarfimmik pilersaarusiornermut suliamik ilisimasaqarnikkut nalilersuineq tunngavigalugu, sanaartornissamut kommunimi pilersaarummi immikkoortut ilaanut killeqarfiata iluani sanaartorfissanik ingerlatsivik immikkoortitsisinnaavoq.

Taamaallutik immikkoortut ilaanik killilersuineq sanaartorfissanut killeqarfittut inissaqartitsilluartutut atuussinnaassaaq, tassani pisariaqartitsineq naapertorlugu sanaartorfissanik nutaanik immikkoortitsisoqarsinnaalluni kiisalu illoqarfinni pilersaarummi nutaanik pissarseqqaarani sanaartorfissanik naqqisoqarsinnaalluni imaluunniit atorunnaarsitsisoqarsinnaalluni. Tamatumanili immikkoortuni pineqartuni illoqarfinni pilersaarusiorneq sanaartorfissat eqqortumik inissisimaffissaanik toqqaannartumik nalimmassaasoqarsinnaannginnissaa piumasaqaataavoq, illuatungaagullu kommunimi pilersaarummi ataavartumik nutarterneqartumi sanaartorfissanut takussutissiat immikkut sunnuteqarluartumik aalajangersarneqartassallutik. Iluseq tamanna kommunip pilersaarusiorneqarnerata allanngornissamik piareersimaneranut aammalu allaffissornerupo ingerlatsineranik annertuumik eqaallisaassaaq.

Ilutigitillugu pilersaarusiornermi naleqqussallaqqinnerunissap qulakkeernissaanut inuussutissarsiutinut immikkoortuni inuussutissarsiornermut nunaminertat sanaartornermut killeqarfittut ilanngunneqassallutik. Kommunimi pilersaarutip nutarterneranut atatillugu taaguut "sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertat" inuussutissarsiornermut siunertanut atuutilersinneqarnissaat eqqarsaatigineqaaqqippoq - tassani illunut nunaminertat pisariaqartitsinikkut inissiivissatut silami nunaminertanik ataqatigiisitsisoqassalluni - inuussutissarsiutinut nunaminertanut malittarisassatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanit saqqummiunneqartoq kingulleq aallaavigalugu. Nunaminertat aalaakkaasumik sanaartukkanik imaqarsinnaanissaanik najoqqutassami "sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertanut" aalajangersimasunut ersarinnerusumik erseqqissaasoqassaaq. Oqaaseq "aamma" alaakkaasunik sanaartugassanut piumasaqaat annertusiartorlunilu pinngitsoorani malinneqartussaananeramik erseqqissaavoq, matumani illuatungiliulluni nunaminertap suussusaa "sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertatut" nassuiaaserneqarsimappat.

Tunngavilersuut:

Immikkoortut ilaani sanaartornermut killeqarfiit, eqaannerusumik aammalu pisariaqartitsinermik sammisumik pilersaarusiornissap anguniarnera siunertaralugu, sanaartorfissanut aalajangersimasunut immikkoortitanut naapertuuttumik periarfissaasinnaapput. Sanaartorfissatut killeqarfiit immikkoortut ilaannut, sanaartornissamut siunertamut immikkoortinneqareersunut assingusinnaapput imaluunniit annertoqatigisinnaavaat. Sanaartorfissanik pissarsiniarneq nunaminertanik atugassiinermik nalunaaruteqarnissamut tigussaasumik piumasaqaataavoq. Illoqarfinni pilersaarutini sanaartorfissanik immikkoortitsinissaq nammineq toqqarneqarsinnaasuummat, aammalu nunaqarfinnut 500-t ataallugit innuttaqartunut illoqarfinni pilersaarusiornissaq inatsisitugut piumasaqaataanngimmat, allatigut kommunimi pilersaarutip toqqammaviatigut sanaartorfissat aalajangersaaffigisinnaaneranik kinguneqarpoq. Taamaattorli illoqarfinni nunaqarfinnilu nunaminertanik sorlernik nunaminertamik atugassiisoqarnissaanik naatsorsuuteqarnermut, kommuni pisortatigoortumik toqqaanissamut pisussaaffeqarpoq. Nunaminertat taakku ileqqoq malillugu sanaartorfissatut immikkoortitaasinnaapput, tunngaviatigullu immikkoortut immikkut ittutut imaluunniit immikkoortup ilaani "sanaartorfissanut killeqarfittut" nunap ilaani ammasuusinnaallutik – imaluunniit immikkoortup ilaani ataatsimut killeqarfiusinnaallutik. Toqqammaviit iluini taakkunani nunaminertamik atugassiinissaq sioqqullugu nunaminertamik qinnuteqartup tigussaasumik pisariaqartinnera aallaavigalugu, sanaartorfissat inaarutaasumik inissisimaffii kommunimit suliatigut ilisimasaqartumik isumaqatigiissutigineqarsinnaallutillu nassuiarneqarsinnaapput. Kommunimi pilersaarummi immikkoortut ilaat sanaartorfissatut siunertaasut sanaartornermut killeqarfittut akuerisatut nassuiarnerini, sanaartorfissat inissisimaffinik ersarissaanarluni

illoqarfinni pilersaarummik nutaamik pissarseqqaarani, pilersaarusiornermut immikkoortortaq allaffissornikkut nunaminertanik aalajangersimasunik immikkoortitsisinaanissaanut pilersaarusiornermut inatsisitigut tunngavilersinnaassaaq. Erseqqissaassutigineqassaarlu illoqarfiit immikkoortuini nunaminertanik atugassiinissamut illoqarfinni pileraarut sulii piumasaqaataammat, illoqarfinnilu pilersaarummi sanaartorfissanik iluminnilu inissisimaffiinik immikkuualuttutigut nalimmassaanissaq pisariaqartinneqanngilaq.

Taamaaliornikkut inuiaqatigiinni pisariaqartitsinermit eqaannerunermit aammalu siunniuteqartumik naleqqussarsinnaaneq annertunerusoq anguneqassaaq, tamannalu erngertumik atugassarititaasunik allannortoqarneratigut imaluunniit ineriartornermi aningaasaqarnikkut nutaanik toqqammaveqalernermit eqaatsumik nalimmassaarisooqarsinnaalluni. Sanaartorfissanik uninngasunik inaarutaasumik aalajangiineq sioqqullugu, immikkoortut ilaannik taamatut allannguinissamut piareersimanernik sanaartorfinnut killeqarfittut saqqummiineq, illuliortaatsimik annertunerusumik aammalu illoqarfmik pilersaarusiornikkut assigiinngissitaarnernik naleqqussaarnermik kiisalu eqiterutitsinissamut periarfissanik pitsanngorsaarnermik periarfissiissaaq. Taamaaliornikkut illoqarfinni pilersaarutiniq ataavartumik ingerlatsivimmit nutarterisarnissaaq ingalassimaarneqassaaq, taakkumi sanaartorfissanik siumut nassuiakkanik apersuisarnerit allanngorartunik piusarmata, arlalitsigut orniginarneq ajorlutillu pilersaarutini piviusunngortinneqanngitsunut inissisimalertarlutik. Misilittakkat naapertorlugit immikkoortut ilaat allanut sanilliullugit qinnutigineqannginnerusarnissaat naatsorsuutigineqassaaq, tigussaasumilli pisariaqartitsineq aallaavigalugu inaarutaasumik sanaartorfissanik suliat takkussuuttutigut aalajangiisanernikkut pisariaqartitsinermit naleqqussaalluni eqaassusermi, kommunimi pilersaarutip siumut eqqarsaatigineqannginnerulluni aammalu piviusorsiunngitsumik periuseqarani sunniuteqarnerusumik ineriartornissaa qulakkeerneqassaaq. Sanaartornermit periarfissanik siammasinnerusunik aammalu pisariaqartitsinermit sammisumik neqeroornissamut periarfissamik attatiinnartitsinikkut, kommunimi pilersaarutikkut ingerlatsisunik inerisaalersitsinermit, matumani inuussutissarsiutillit, inuuniutigalugu inerisaasut aammalu innuttaasut ilanngullugit, illoqarfmik inerisaanissamut erngertumik sunniuteqarluartumillu tunniusimanissaannut kajunginnerulersitsissaaq. Sanaartorfissat illoqarfinni pilersaarummi tamakkiisumik suliaqaaqartoqartinnagu eqaatsumik pissarsiarineqarsinnaammata suliaqarneq siuarsarneqassaaq, tamannalu immikkoortunik pingaarnertut ornigineqarnerunissaannik annertusaassalluni. Inuuniutigalugu inerisaarsartut innuttaasullu eqqarsaatigalugit, sanaartorfissaasinnaasunut sanaartornermit killeqarfiit ammanerutinneratigut, eqaannerutinneratigut minnerunngitsumillu nuna ilaatigut siumut aalajangersimatinagu, assersuutigalugu sanaartornissamut missingertuutitigut aammalu aningaasaliinissamut pissutsinik ersarisaanissamut aalajangersaaneq eqqarsaatigalugu nalorninartoqarsinnaavoq. Ileqqut malillugit sanaartorfissat aammalu sanaartorfissanut killeqarfiit oqimaaqatigiisillugit ataatsimoortillugit kommunimi pilersaarummi nutaami taamaalillutik atugassanngortinneqassapput.

Kommunimi pilersaarummi atuuttumik, Sisimiuni inuussutissarsiornermut immikkoortumut B8-mut Pilersaarutip ilaa 001-imi atuutilersinneqareersumi iluatsilluarpoq, aallartisaanermut sanaartorfinnut killeqarfinnik misiliineq assingusoq ilaavoq. Pilersaarutip ilaa 001-imut tunngatillugu sanaartorfissanik eqaannerusunik kissaateqarnerinnaanngilaq, aammali sanaartukkat annertussusaannut assigiinngissitaartumik ataasiakkaanillu piumasaqaateqarneq ataatsimoortillugit, inissiivissatut nunaminertanik eqaannerusunik pisariaqartitsineq aamma ilaavoq, taakku "sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertatut" pisariaqartitsinikkut eqaatsumik immikkoortitsinermit tunngaveqarlutik. Sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertat sanaartornermit killeqarfittut atuuffeqartutut isigineqarsinnaasutigut nunaminertat sanaartorfinngitsut inissiivittut atorneqanngitsunut, sanaartorfissagissaanermut akiliutinik qinnuteqartunut kommuni utertitseqqinnissaa ingalassimaartinneqassaaq; matumani nunaminertat aalaakkaasumik sanaartorfinngitsut inatsisitigut tuniniaqqissinnaannginneranik patsiseqarpoq. Sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertatigut inuussutissarsiutinut nunaminertanik ilaliilluni neqerooruteqartoqassaaq, ilaatigut aalaakkaasumik sanaartukkanut (nunaminertamik atugassiinertalik)

kissaat annertussusilikkamik immikkut sanaartorfissanik isumaqatigiinnermik aammalu illumut toqqaannartumik attuumassuteqartumik silami inissiivissatut nunaminertamik sanaartorfiunngitsumik (nunaminertamik atugassiinertalik) imaqarpoq. Tamanna periuseq tunisinernik inniminniinernillu arlaqartunik piviusunngortinneqartutigut ingerlalluarneranik takussutissiivoq, taamaattumillu kommunimi pilersaarummi nutaami attatiinnarneqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Inuussutissarsiutinut nunaminertat taamaattut kommunimi pilersaarummi pilersaarutip ilaanut toqqammavikkut nalimmassarneqartup aammalu illoqarfinni pilersaarummut attuumassuteqartup akornanni ataqatigiittumik atuutilersinneqarpoq. Tunisassiornermut aammalu inuussutissarsiornermut siunertanut ataatsimoortumik annertuumillu siusinnerusukkut kommuni nunaminertamik atugassiinermik nalunaaruteqartarpoq, nunaminertami sanaartukkat qanorluunniit nakkutigineqanngitsumillu inissinneqarsinnaasarlutik. Tamanna nunami sanaartorfissamut killeqarfilimmut naapertuutinngitsumik illut inissinneqartarneranik kinguneqartarpoq.

Nunaminertanik nalunaarsuisarneq aammalu nunaminertanut qinnuteqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat kingullermik nalunaarutitut siunnersuutaani taaguut "inuussutissarsiutinut nunaminertaq" nunaminertamut nassuiaatigineqartumut pingaarnertut ataatsimut nunaminertatut atugassiissutigineqartut saqqummiunneqarpoq, tassani nunaminertami pingaarnertut atugassiissutigineqartup iluani sanaartornermut inissiinermullu nunaminertanik atugassiissutinik pingaannginnerusunik aammalu akuersissutinik pingaannginnerusunik arlalinnik attuumassuteqartunik imaqartoq. Inuussutissarsiutinut nunaminertat taakku kommunimi pilersaarummi pioreersumi "sanaartorfissatut inissiivittullu nunaminertanut" assingusuupput. Taamaattumik inuussutissarsiornermut nunaminertatut immikkoortut marluusut kommunimi pilersaarummi marluutillugit atorneqassanersut imaluunniit taaguutinut paatsuungasoqannginnissaanut aammalu allaffissornikkut periutsip assigiissaarnissaata qulakkeerneqarnissaanut nunaminertatut ataatsimoortinneqassanersut tunngaviatigut isummertoqarnissaa pisariaqarpoq.

Suliniut 10: Nunap timaanik aaqqissuusseqqinneq

Unamminartut:

Nunap timaanut kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani unamminartut malunnarlutillu annertupput. Nunap timaanut kommunip pilersaarusiortifigineqarnera atuuttoq iluarsiissuteqarnermik, kukkunernik annertuunik, uteqattaarinnermik immikkut akerliusunik imalinnik naapertuutinngitsumik inerisaanernik kiisalu pilersaarutit ilusaanik ernumanartumik ilusilersuinnermik aammalu pilersaarusiortnermut inatsisip toqqammavianik ernumanartumik paasinnittarnermik malunnaateqarpoq. Tamanna ingerlatsinnermik aammalu nalimmassaasumik isumaginninnissamut nukinnik pisariaqartitsinnermik ajornakusoortitsinnermillu pilersitsivoq. Innuttaasut, takornialerinnermik ingerlatsisut, piniartut, aalisartut aammalu aningaasaliisartut nunap timaani immikkoortut ilaannut, ungasissusiliinnermik immikkoortunik arlalinnik kiisalu aalajangersakkanik siunertanillu naapertuutinngitsunik imaqartunik, paasiuminaatsunut arlaqartunut suut ineriartortisinissamut periarfissaanersut aammalu tigussaasumik atugassarititaanersut paasiuminaatsittarpaat.

Suliniutit:

Nunap timaanut pilersaarutip ilaanik pitsaanerusumik aaqqissukkamik, ilusilimmik aammalu peqqissaarnerusumik, matumani siusinnerusukkut nuna tamakkerlugu pilersaarusiortnermut malitassiamit nassuiaatinik siunertanillu pilersaarusiortnermi pissutsinik attuumassutilinnik paasinneqqinneq ilanngullugu, ataatsimut nutaamik pissarsiniartoqassaaq. Ullutsinni pisariaqartitsinnermik kiisalu ilaatigut tigussaasumik nunami pissutsit eqqarsaatigalugit ersarissumik ungasissutissamut piumasaqaatilinnik pisariinnerusunik,

naapertuuttumik sunniuteqarluartunillu suliniut qulakkeerinnissaaq. Ilutigitillugu pinngortitamik aammalu atuiffissatut attuumassutilinnut immikkoortunik killeqarfiit nutartikkat eqaannerusumik annertunerusumillu eqqarsaatiginninnissaaq siunertaralugu pilersaarut naleqqussarneqassaaq. Tassunga ilanngullugu nunap timaanik innuttaasut inuussutissarsiutigalugulu atuisunut naligiimmik atugassaqartinneqarnissaat, soorluttaaq kommunimi pilersaarummi nutartikkami immikkoortunik nutaanik, soorlu oqquiffinnik tupertarfinnillu (camp) ilanngunneqarnissaat pingaartinneqarpoq, taamaalilluni pinngortitami isumalluutunik annertuunik atuilluartumik ineriartortitsinissamut pilersaarusionseq kajungilersitsissalluni.

Tunngavilersuut:

Kommunimi nunap timaa nunaminertanik annertuunik imaqarpoq - amerlasuutigut pinngortitamik taaneqartartoq – illoqarfinni imaluunniit nunaqarfinni killeqarfittut immikkoortitaanngitsaq. Tassunga atatillugu illoqarfinni nunaqarfinnilu killeqarfiit ungalequtaasut sanaartorfiunngitsullu, nunatatut pissuseqarluni illoqarfiit nunaqarfiillu killeqarfiatut (D-immikkoortoq) immikkoortitsigaasoq, taamaalillunilu nunap timaanut ilaanngitsutut maluginiarneqassalluni. Nunap timaa kusanarluinnartumik pinngortitaqarluni, sukisaarsaarnissamut periarfissaqarluarluni aammalu kulturikkut annertuumik naleqarnermigut kommunip innuttaasuinut, inuussutissarsiutigalugu piniartunut, aalisartunut, ilisimatusarnermut takornarialerinemullu orniginartuullunilu pingaaruteqarluinnartuuvoq. Immikkoortoq ilaatigut UNESCO-nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassaqaqarfinnik kiisalu Kalaallit Nunaata kitaani Nunami allanngutsaaliugaq pilerseqqarnissamik, aammalu Sisimiut Kangerlussuullu akornanni sukisaarsaartumik ATV-inut aqqutip nutaamik annertusaaqataasumik imaqarpoq. Tassunga malitseqartitsinikkut kommunip illoqarfinni illoqarfiullu avataani suksassaarfittut atuinissamut Silami pilersaarummik aammalu Atortorisarutinut pilersaarummik nutaamik aallartisaanikuuvog.

Nunap timaanut kommunimi pilersaarummi pilersaarummut tunngavik kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranik tapiliussanik arlalinnik imaqarpoq, tassani kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranut tapiliussat nr. 7, 21, 22, 56 aamma 58 immikkut pingaaruteqarnerusuullutik. Kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56-imi kommunimut tamarmut nalinginnaasumik illuaqqanut tunngassuteqarpoq. Pitsaasumik siunertaqaraluarluni kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranut tapiliussani taaneqartuni ajorluartumik annertuumik kukkuneqarput. Nunap timaanut allaffissorneq 2009-mi Namminersorlutik Oqartussanit kommunimi tiguneqarpoq, tassanilu nunap timaanut Nuna tamakkerlugu pilersaarusionsiormut najoqqutassiaq 2011-meersoq aallaavigineqarluni. Maannakkut kommunimi pilersaarutikkut pilersaarusionsiormik annertuumik nikingassuteqarnermik aamma kiffaanngissuteqartumik annertuumik periuseqarnermik takussutissiisumik taarserneqarpoq. Nunap timaanik kommunip pilersaarusionsiormi ingerlatsinalu taamaalilluni tunngaviatigut pissutsinut Nuna tamakkerlugu pilersaarusionsiormut najoqqutassiamit saneqqutaarineqarpoq, tamannalu nalinginnaasumik nuna tamakkerlugu nunap timaani kommunip nalimassaasarnierinik assigiinngissitaangaatsiartumik kinguneqarluni.

2024-2048-mut Kommunimi pilersaarutip siunissamut ungasinnerusumut sammisumut nutaajusumullu kommunimi pilersaarutip nutarterneqarneratigut, kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranut tapiliussami pioereersumi atuuttumilu pilersaarummi teknikkikkut pingaarutilinnik unaminartunik naqqiissuteqartoqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Kommunip pilersaarusionsiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56-imi assigiinngitsunik atuiffiusunik qaleriissaartunik taamaalillutillu amerlanerulersitsisunik immikkoortut ilaannik peqarpoq. Tamanna nunap ilaani immikkoortumi ataasiinnarmi pilersaarusionsiormut inatsimmik toqqaannartumik akerliisumik immikkoortut ilaani marlunnik atuuttunik kinguneqarpoq. Taamaalilluni kommunimi pilersaarummi O-immikkoortuni (inuilaarsuaq) illuaraliorinnaaneq akuerisaavoq, naak immikkoortoq tamanna immikkoortutut sanaartorfiunngitsutut taaneqartarluni tunngaviatigut illuaraliorfigineqarnissaa akuersissutaasusaaqqikkaluartoq; immikkoortut taakku eqqortumik K-immikkoortutut, immikkoortutut illuaqarfittut immikkoortitaasutut immikkoortinneqartussaagalarput.

Kommunimi pilersaarummi K-immikkoortut 30 meterimik ungasissusilikkatut immikkoortinneqartut, Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiaq naapertorlugu akuerineqartussaangikkaluarpoq, soorluttaaq immikkut sukisaasaarfittut immikkoortuni (L-immikkoortut) aqqusinernik pilersitsinissaq akuersissutigineqartariaqanngikkaluartoq. Illuaqqat annertussusissaannut, nassuiarneqarnissaanut aammalu ungasissutsimut pissutsinut, matumani aalajangersakkat imminnut akerliusunik uteqattaartumillu kukkunerit ilanngullugit, arlalinnik kukkuneqarnera paasineqarpoq. Assersuutigalugu illuaqqanik eqimattakkaanik sanaartornissaq akuersissutaavoq, ima paasillugu illuaqqat 15 m²-imik annertutigisunik quitalinnik tunngaviatigut illutut marluttut immikkoortut isigineqartariaqaraluarput.

Illuaqqanut sanaartorfissap iluani innuttaasut inuussutissarsiortullu akornanni naligiinngitsunik atugassaqtitsineq atuupputtaaq, tassa takornarianut illuaqqat sisamariaatingajammik anginerullutik aammalu eqimattakkaarlutik ataqatigiullutik arlallit sanaartorneqarsinnaammata. Tamatuma saniatigut nunap timaani hotelitut sanaartukkanik 2.000 m²-isut annertutigisunik kiisalu "illuaraqarfittut/hytteby" sanaartorsinnaaneq akuerisaavoq, tamannalu illoqarfiup nunaqarfiullu killeqarfiata avataatungaaniilluni immikkoortortap suussuseqarneranut akerliusoq. Tamatumunnga ilanngullugu illuaraqarfinni/hytteby aqquserngit pisinnaallu aqquataasa pilersinneqarnissaat akuerisaavoq, tamannalu Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiamut akerliuvoq. O-immikkoortuni aamma pissutsit iluini imminnut akerliusut atuupput; kommunimut pilersaarummi sumiiffimmi ataatsimi illuaraliortoqannginnissaanik ersarissumik allassimavoq, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussamilu tassani inuilaarsuurtut immikkoortumi sanaartorfioqqusaanngikkaluartumi, illuaraqarfittut nassuiarneqanngitsumi immikkoortuni sisamani illuaraliorsinnaaneq akuerisaavoq. Naggataatigut immikkoortut ilaanni assigiinngitsunik suussusilinnik immikkut akuersissuteqarfiit qaleriissaapput, tamannalu ersarnerluttumik paasiuminaatsumillu nalimmassaanermik kinguneqarpoq.

Immikkoortut ilaanni killeqarfinnut immikkut akuersissuteqarfiit ataavartuusariaqaraluarput, aammalu kommunimi pilersaarummi nutaami pilersaarusiornikkut immikkoortut ilaat immikkut atuiffiusutut nassuiarneqartariaqaraluarlutik. Siusinnerusukkut Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiamik malinnittumik, immikkoortut ilaanik nutaamik immikkoortiteqqiineq immikkoortut suussusaannik naapertuunnerusumik ersarinnerusumillu nassuiarneqartunik pilersitseqqittoqartariaqaraluarpoq. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiaq malinneqarnissaanik innersuussutigineqarneq naapertorlugu, immikkoortut sanaartorfigeqqusaanngitsut, matumani inuilaarsuaqarfiit aammalu immikkoortut allat atugassiaanngitsut ilanngullugit, illuaraliordfigineqassanngillat kiisalu pisinnaat aqquataannik aqqusinernillu pilersitsiviunatik. Kommunimi pilersaarummi matumani "illuaraqarfittut/hytteby" taaguut peerneqartariaqaraluarpoq aammalu K-immikkoortunut ilanngullugu "kattussuutatut illuaraqarfittut" taarserneqartariaqaraluarluni. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani pioreersumi illuaraqarfittut/hytteby taaguut ilaatigut VVM-imut nassuiaasiornernut assigisaannullu atatillugu ingerlatsinikkut nassuiaasiornissamut ajornartorsiutinik pilersitsisimavoq, tassa taaguutikkut illoqarfinni immikkoortoq, illuaqqat eqimattat, sulingiffeqarfik, takornarissanut illuaraqarfik, nunasisoqarfik imaluunniit alla pineqarnersoq nalornilertoqartarmat.

Illuaraqarfinni nunaqarfinnilu atorunnaarnikuni (K-immikkoortut) illuaqqat inissinneqarnerinut ungasissusissatut minnerpaaffik immikkoortunut marlunnut agguataarneqartariaqaraluarput: Nunaqarfiit atorunnaarnikut K2-mi ungasissusissatut minnerpaaffik 30 meteri tigussaasumik naliliineq aallaavigalugu imminnut qaninnerunissaannut periarfissaqarluni aammalu illuaraqarfiit K1-mi (kiisalu sunngiffimmi illuaqqat aasarsiortarfiillu angisuut) ungasissusissatut piumasaqaat minnerpaamik 60 meterimut sukaterneqarluni. Aqquserngit pisinnaallu aqquataat K-immikkoortuni K1-ini (illuaraqarfiit) akuerineqartariaqanngikkaluarput, illuatungaategulli K2-mi (nunaqarfiit matuneqarnikut) akuersissutigineqartariaqaraluarlutik. Sukisaarsarnermut aalajangersimasumut atorneqarnissaanik toqqaannartumik attuumassuteqarpat, aqquserngit illuaqqallu minnerpaamik 30 meterimik ungasissusillit immikkut sukisaarsarfissatut immikkoortuni (L-immikkoortut) akuersissutigineqartariaqaraluarput.

Illuaqqat nammineq pigineqartut aammalu takornarianut illuaqqat akornanni minnerpaaffissatut ungasissusiliinermut assigiinngissitaartumik kommunimi pilersaarummi maannakkut immikkoortitseriaaseq ajornartorsiortitsivoq, tassa naapertuunnanilu ajornakusoortitsimmat. Illuaqqat akornanni minnerpaamik ungasissusiliinermut immikkoortutigit aalajangersakkat taakku nunap iluserpiaanik eqqarsaatiginninnerulluni naapertuunngorsarneqarlutillu sumiiffinnut ersarissarneqassapput. Ungasissusissamut aalajangersakkat ima nutarterneqassapput, nunap ilusaanik, qutsissutsip, silaannarmut assilisat aammalu toqqaannartumik narluinnartumik titarnertut nalinginnaasumik ungasissutsimik uuttuinnermut tapertatut imaluunniit periarfissatut assingusumik aalajangersimasumik naliliinikkut qanoq uuttisoqarsinnaaneraniq eqqarsaatersuutit pingaarutillit ilanngunneqassallutik. Tamanna suliani tigussaasuni arlaqartuni ingerlatsivimmit illuaraliornissamut qinnuteqaatinik ullumikkut itigartitsiviusartunik; assersuutigalugu silaannakkut narluinnartumik titarnikkut, 5 km-imik ungasissuseqarnissamut piumasaqaataaffiusuni, illuaqqap tullianut 4 km-imik ungasissusilinni, naak illuaqqat qaqqamik akunneqaraluartut imminnut takusinnaanatik imaluunniit nunap ilusaatigit imminnut attuumassuteqanngikkaluartut, itigartitsissutillu tamakku amerlanertigit qinnuteqartumut naalagaaniarpallaartoqarneraniq eqqunnginneranerannillu misigilersitsisinnaapput.

Nukissatigit, ingerlatsinikkut aammalu teknikkikkut ajornartorsiutaasinnaasunut ingerlatsivik eqqummaarippoq, soorlu illuaqqat ungasissusissaannik ataasiakkaarluni aammalu eqaatsumik nalilersuineq nunammi pissutsit ajornarsinnaasut qanoq kinguneqarsitsisinnaaneri pillugit. Matumani suliani ajornakusoortuni ajoraluartumik assigiinngissitsinermik kiisalu naapertuutinngitsumik oqartussatigit suliaqarnermi pisoqariataarsinnaaneraniq navianaarteqarsinnaanera ilimanaateqarpoq. Taamaattumik ungasissutsikkut aalajangersakkani nutaani, nunap timaanut kommunimi pilersaarummik inaarutaasumik akuersisoqartinnagu, sioqqutsisumik peqqissaarussamillu misissuilluarnermik kingunerisinnaasaanillu naliliinermik ingerlatsisoqassaaq.

Sanaartukkat nassuiarnerat angissutsikkullu nassuiarneqarneri, siusinnerusukkut Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiami innersuussutiniq annertunerusumik malinnilersillugit allanngortinneqartariaqaraluarput. Illuaqqat nammineq pigineqartut "sunngiffimmi illuaqqatut", 20 m²-i ataallugu angissusilittut aammalu sanaartornissamut akuersissummik pisariaqartitsinngitsutut imaluunniit "sunngiffimmi illutut" (siusinnerusukkut "aasarsiortarfittut" nassuiarneqartut assigalugit), 20 m²-i sinnerlugu annertussusilittut aammalu sanaartornissamut akuersissummik pisariaqartisisutut nassuiarneqartariaqaraluarput. "Takornarianut illuaqqat", takornarianut attartortittakkatut atorineqartut, illuaqqatut angissusissamik killilersugaanngitsutut aammalu sanaartornissamut akuersissutiniq pisariaqartitsisutut nassuiarneqartariaqaraluarput. Nunap timaani hotelit pilersaarusiornermut atatillugu takornarianut illuaqqatut annertunerusutut nassuiarneqartariaqaraluarput.

"Illuaraq piniariartarfik" nassuiaat, sanaartornissamut akuersissuteqarnissamik aamma pisariaqartitsisoq, Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut najoqqutassiamiq naapertuutilersillugu - oqquiffissiasatut tamanit atorineqarsinnaanissaata saniatigit - namminerisamik imaluunniit inuussutissarsiutitigit tunngaveqartumik pilersinneqarsinnaassalluni. Camp-inut oqquisarfinnullu atugassarititaasut nalimmassaatillu, nunap timaanut kommunip pilersaarusiordifigineqarneranut aalajangersimasumik siunissami aamma ilaatinneqartariaqaraluarput. Sanaartorfissat atorineqanngitsut, kommunip pilersaarusiordifigineqarneranut tapiliussaq nr. 21 aamma 58-imut atatillugu immikkoortinneqartut atorunnaarsinneqartariaqaraluarput aammalu nutaamik eqaannerusumillu ilusilerlugit inissillugillu pilersinneqaqqillutik. ATV-nut aqqummut aqquserngit atasut aammalu aqqusineeqqanik, attaveqaasersuutitut immikkoortoq N7-mi inissisimasut aammalu immikkut sukisaarsarfittut immikkoortumit L6-imit kaajallanneqartumi inissisimasunik nalimmassaaneq, nunap timaaniq nutarsaanermi nunami angallavissianik naammassinninniarluni aammalu siunertaanngitsumik angallavissimasunik ingalassimaartitsiniarluni immikkorluinnaq isumagineqartariaqaraluarput.

Aaqqissussinerup nutaap aaqqissuussaasumik tunngavimmik, illoqarfinni atuinissamut immikkoortitsineq aallaavigalugu pilersaarutit ilaanik suliaqarnermi atorineqartartumik malinnittariaqaraluarpoq. Nunap timaanut kommunimi pilersaarut nutaap taamaalilluni pilersaarutitut ataqatigiittuni arlalinni atuinissamik agguataarneqartariaqaraluarpoq. Illuqarfinnut, immikkoortutut sanaartorfioqqusaanngitsunut, immikkut sukisaarsarfittut immikkoortutut kiisalu teknikkikkut attaveqaatersuutitigullu sanaartukkanut immikkoortutut pilersaarutit ilaat ima suliarineqartariaqaraluarput, ikinnerpaanik pilersaarut nunap timaanik tamanik ingerlatsinikkut tamarmik matussusiinnaallutik. Nunap timaanut kommunimi pilersaarutit annertuumik allannguinerit atuuffiatigut aaqqissuussaanagerusumik aaqqissugaasumillu naapertuunnerusumik pilersitsissapput - immikkoortut ilaanni killeqarfinnik naqqinneqarsimasunik nutartikkanut aammalu Silami pilersaarutitut sunniivigeqatigiittumik - kommunimi pinngortitami nunaminertanik annertuunik ingerlatsinissamut sukisaarsarnermik atuilluarnep pinngortitamillu eqqarsaatiginninerup akornanni oqimaatigiittunik pissutsinut kajumilersitsinerulersinnaassaaq.

Suliniut 11: Kommunimut pilersaarut digitalusoq nutaap

Unaminartut:

Maannakkut kommunimi pilersaarut digitalusoq, ilusilersorneqarnermigut atuisut atorsinnaasaatigullu naapertuutinngimmata, allanneratigut nunap assingatigullu nutarterneqarnikuunngilaq. Pingaartumik maannakkut marloqiusamik aggulugaalluni pilersaarusiortaatsumut pissutsini - pingaanerut aalajangersakkanik aammalu sukumiisumik illoqarfinni pilersaarutit aalajangersakkanik imaqtut - kommunimi pilersaarut digitalusoq annertuumik teknikkikkut unaminartoqarpoq, pisariaqtumik nutarterinissamut ajornakusoortitsisoq. Tamat isiginnissinnaanermut naammaginnginneq, qarasaasiakkut iserfissat annikitsualukkaartut pissutsinut naapertuutinngitsut kiisalu pilersaarutit aalajangersakkanillu digitaliseeriinissamik amigaaqarneq, pilersaarusiornivimmut qarasaasiatigut saqqummiussivimmik naammassineqanngitsumik atorunnaatsumillu kinguneqartitsivoq. Ilutigitillugu kommunimi pilersaarut digitalusoq paasissutissanik pisariaqanngitsunik attuumassuteqanngitsunillu arlalinnik imaqtarpoq, paasissutissat kommunimi pilersaarummut ilaangitsut, tamannalu nunaminertanik atuinissamut ersarnerlunnermik nalorninermillu pilersitsilluni.

Suliniutit:

Kommunimi pilersaarutit digitalisup tamakkiisumik nutarterneqarnissaa pisariaqtarpoq, pilersaarusiornikkut inatsisitigut aammalu teknikkikkut patsiseqartumik saqqummiivup eqqortuunerunissaanut, atorunnaarissaanut, tamat isigineqarnissaanut, attuumassuteqarnissaanut aammalu aaqqissuussaalluarnissaanut. Tamanna nunap assinganik annertunerusunik takutitsinnaanikkut aammalu aalajangersakkanik tamanik tamakkiisumik digitaliseeriinikkut pissaaq. Suliniutimi pingaarnertut aaqqissugaaneramik nutaamik allaatiginninneq aammalu sukumiisumik nassuiaaneq kiisalu ilitsersuutit attuumassutilinnik nutarterinermik imaqtarpoq.

Tunngavilersuut:

Kommunimut pilersaarut digitalusoq kommunimi atuuttup allanngortinnissaa nutarterneqarnissaalu ukiuni arlaqtut pisariaqartinneqarsimavoq, maannakkulli kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerani illoqarfinni pilersaarutit marloqiusamik kommunimi pilersaarusiortaatsumut kingunerani pisariaqarlunnaarsimalluni. Kommunimi pilersaarusiortarnermi digitalisumi pioreersumi nunap ilaani immikkoortumut ataatsimut, pilersaarutitigut allagaatinik pdf-iusunik arlalinnik ataatsikkut ikkussivigineqarnissaanut teknikkikkut ajornartitsivoq. Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarneranut atatillugu allannguutissatut siunnersuutit aammalu aaqqissugaanikkut periarfissat pillugit COWI-mik aallarnissaasumik oqaloqatiginninnerit aallartinneqarnikuupput. Kommunimi pilersaarummut nittartakkamut tamanik atorineqarsinnaasunut COWIPlan software-iusoq kommunimit atorineqtarpoq, kommunip pingaarnertut nittartagaanut toqqaannartumik atasuusoq.

Kommunimi pilersaarut nutaaq digitaliusoq suliaqarnikkut imaqarneranut, teknikkikkut nalimmassaanermi aaqqissuusaanikkut aammalu nittartakkap ilusaanut, tassa teknikkikkut sananeqarneranut nalinginnaasumillu atuisunit misigisaqarnermut tunngatillugu piumasaqaataavoq. Nittartakkami kommunimi pilersaarutip allassimanera tamarmi, matumani sukumiisumik nassuiarnera pingaarnertullu aaqqissugaanera ilanngullugit, qulequttanut pingaarnernik suliatigut annertunerusumik pingaartitsisumik, soorlu illoqarfimmi pilersaarusiorneq, sanaartornermut kulturip oqaluttuarisaaneranik kiisalu illoqarfiit, nunaqarfiit aammalu nunap timaata akornanni pissutsit atuuffiit nutarterneqarlutillu allaqqinneqassapput. GIS-imi nunap assingi tamarmik nutarterneqassapput ammalu nunap assingini aalajangersakkani teknikkikkut kukkunerit arlaqartut eqqortunngorsarneqassallutik. Iltersuutit pisoqalisimapput aammalu naqqiivigineqarnissaat allaqqinneqarnissaallu innersuussutigineqarluni. Aalajangersakkat arlaqartut ullumikkut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit amigaataapput, nunap ilaat arlaqartut nunap assingini atortussani qaleriissaarput (marloqiusaapput), pilersaarutillu ilaat ikkunneqarnissaat amigaataallutik. Taamaalilluni kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussani ataasiakkaani aalajangersakkani tigulaagassatut toqqakkat kisimi kommunimi pilersaarummi atuuttumi digitaliusumi digitaliseererneqarsimapput, taamaattumik saqqummiivimmi pingaarnertut aammalu sukumiisumik aalajangersakkat akuerineqarsimasut pingaaruteqartut amigaatigineqarlutik.

Maannakkut aaqqissuussami kukkunerit piusut iluarsinissaanut teknikkikkut ajornakusoormat, tamakkiisumik nutaamillu pilersitsinissaq nukissatigut imminut akilersinnaaneruvoq, taamaalilluni kommunimi pilersaarut nutaaq ullutsinnut naapertuunnerusumik aammalu atoruminarnerusumik iluseqalissalluni. Ilaatigut aalajangersakkanut ilusaa allanngortinneqassaaq, taamaalillutik pingaarnertut sukumiisumillu aalajangersakkat tamarmik kommunip pilersaarusiortaasiani marloqiusaasumi digitaliusumik takuneqarsinnaalissallutik. Nunap assinganut qupperneq annertusarneqartariaqaraluarpoq aammalu aaqqissugaanikkut allannguutitut naapertuuttunngorlugit pitsanngorsarneqarlutik, taamaalillutik kommunimi pilersaarut nutaaq naapertorlugu atuuffiatigut immikkoortut ilaanik taakkulu aggulunnerani killeqarfiinik takussutissiisnaallutik.

Maannakkut kommunimi pilersaarummi digitaliusumi pissutsit, kommunimi pilersaarummi toqqaannartumik ilaasussaannikkaluartunik imaqarpoq. Tamanna ilaatigut UNESCO-nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassaqaqfimmu pilersaarutini, Imikoq errortuutikoq pillugu pilersaarummi, Eqqagassalerinermut pilersaarummi, ASN-akuersissutini, Eqqagassalerinermut maleruagassani, Ataatsimoorussamik sullissivinnut maleruagassani, puttasuni aammalu aalisarnermut maleruagassani atuuppoq. Immikkoortunut pilersaarutit sinnerinut aammalu kommunimi nalimmassaarinerit, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut attuumassuteqanngitsunik imaqarpoq tassungalu ilaasutut allaqqasiaqanngikkaluarlutik. Illuatungaatigulli kommunimi nalimmassaanerit, ilaatigut umiatsinik aammalu containerinik inissiiviit kiisalu Illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriaqisallu pillugit Illoqarfinnut Nunaqarfinnullu quppersakkatut pilersaarutaasussat, kiisalu tamakkiisumik pilersaarutit attuumassuteqartut kommunimi pilersaarummut aalajangersimasumik ilaapput. Taamaattumik tamakku kommunimi pilersaarummut nittartagassami nutartigaasumi, annertunerusumik iserfigisinnaannorlugu aammalu tamat isigiuminartunngorlugu iserfissanik ikinnerusunik pilimmik ersarissumik allassimassapput.

Suliniut 12: Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata suliniutitut sammisumik kiisalu pisunik aalajangerneqartunik aqutsineq nutaaq

Unamminartut:

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani Iluliornermut sanaartornermullu suliniutitut atatillugu suliniutitut qinnuteqaatinut pingaarnertut ersarissumillu aqutsinissamik amigaateqarpoq. Pilersaarusiortarneq maannakkut isikkuatigut iluseqarluni, pisunik allanngorartunik imaluunniit kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tamat sammisumik suliniummullu tunngassuteqartumik pilersaarummut

tunngavimmik sukkannerusumik atuutilersitsinissamut periarfissiinnngitsumik, periutsinut eqaatsuunngitsumik arriitsumillu nikissinnaajunnaarsinneqaqqavoq.

Suliniutit:

Kommunimi pilersaarut nutaaq nutaamik pingaarnertut, suliniummut sammisumik aammalu pisunut aalajangersimasumik aqutsinikkut ataavartumik suliniummik isumaginninnermik pingaarnersuisuussaaq. Tamanna tamat sammisumik nakkutiginninnissamut pisariaqartitsinermik annaasaqaatiginani, pilersaarusiornermik sunniuteqarnerusumik, nukissanik pitsanngorsaasumik eqeersimaanerusumillu pilersaarusiorsinnaanermik qulakkeerinnissaaq.

Tunngavilersuut:

Naggasiutitut immikkoortumi *Kommunimi immikkoortunik inerisaanermut killiffik sammivimmilu* allassimasooq, kissaataasumik illoqarfimmi inerisaanissamut tamat samminerusumillu suliniummik inerisaaneq immikkoortitatut immikkuualuttumillu kommunip tigussaasutut ineriartortinneqarneranik suli malunnaateqarpoq. Kommunip siusinnerusukkut illoqarfimmik pilersaarusiorfigineqarnerani tamat samminera annikitsuinnarmik pingaartinneqarsimavoq aammalu illoqarfinnut, sumiiffikkaartumik aammalu pillattaartutigit suliniutinik pisariaqartitsineq pingaartinnerullugu tamat pilersaarusiorneq, ingammik illoqarfik timitalimmik ineriartortinneqarneranut immikkoortuni pingaarteqarnerpaasoq ilaatinneqarani.

Tassunga atatillugu maannakkut kommunimi pilersaarummut aqqissugaaneq tamat sammisumik aammalu suliniummik sammisumik sunniivigeqatigiittumik ineriartortitsinissamik siuarsaanissaaq siunertaralugu ataqatigiinnera annertuumik ersarissarneqassaaq. Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani tamat sammisoq illoqarfimmilu suliniummut sammisoq imminnut akerliusariaqanngilluinnarput. Illuatungaagullu suliniummut sammisoq - pisumut aalajangersimaneranut, naatsorsuutiginnngisamik tassanngaannartumillu illoqarfimmi inerisaanissamut pisariaqartitsisoqarnerani - illoqarfimmi tamat sammisumik pingaarnertut pilersaarusiornermut akuullunilu atuutilersitsisutut immikkoortuusinnaavoq. Tamanna kommunimi pilersaarummi pingaarnertut pilersaarusiornerunermigut kiisalu immikkoortut ilaanni killeqarfinnut sukumiisumik nassuiaatitigit aammalu toqqammavissatut aalajangersakkatigit, pisut taamaattut ineriartornissamullu periarfissat pilersillugit, suliniummik pillataasumik inerisaanermik annertusaanissamut naammassinnissinnaanermik, kajumilersitsisinnaanermik inerisaanissamillu angusaqarsinnaanermik piumasaqaatitaqarpoq. Tamat sammisumik illoqarfimmik pilersaarusiornermik pissarsinikkut amerlanertigit inerneris ersarissinnaaneq ajorput, tassami pingaarnertut pilersaarusiornermut sammisaaq pineqartarmat; tamanna illoqarfinni illuliornermut sanaartornermut suliniutinik tigussaasunik piviusunngortitsiffiusuni ersarinnerusuni suliniutinik inerisaanermut akerliummata.

Kommunimi pilersaarutip ilusaatigit sannaatigullu annertunerusumik eqaassuseq aammalu nukittunerusumik aqqissugaanermut tunngatillugu siumut suliniuteqarneq, kommunimi pilersaarutip suliniutinut samminerusunik periarfissanik nutaanik ammaassisoqassaaq. Tamanna pilersaarusiornerup paasinissaanut aammalu kommunimi pilersaarummi nalimmassaaffiatigit aqutsinermut atuuppoq. Kommunip pilersaarusiorfigineqarnerata inissisimaneranut suliniummut sammisumik periuseqarneq taamaalilluni pisumut aalajangersimanermik aammalu naleqqussakkamik pilersaarusiornermik pilersitsissaaq, kommunimi pilersaarummi nutaamik eqaannerusumik aammalu pisariaqartitsinermik aallaaveqartumik ineriartortitsinissamik tapertaasumik.

Kommuni siusinnerusukkut ajoraluartumik, qinnuteqaatit tigussaasut tunngavigalugit immikkut kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussanik ataasiakkaarluni naleqqussaaneq sioqqullugu suliniutinut siunnersuummik tamanut nalunaarutiginnittarnermik ingerlatsisarnermik ingerlatsisarsimanngilaq. Naak tamanna ukiuni arlaqartuni inatsisitigit periarfissaasimagaluatoq. Taamaalilluni ingerlatsisumit imaluunniit sanaartortitsisumit suliniutitut pilersaarutip tiguneranit qinnuteqaatip aammalu suliniummut siunnersuutit immikkoortinneqareerneratigit - aammalu siumut nalunaarutiginneqqaarani - suliffeqarfiup iluani kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussanik aassigiinnngitsunik naleqqussaasoqarluni, ingerlatsinikkut suliniummik siunnersuummut allatut periuseqartoqarsimavoq. Taamaalilluni

aalajangersimasumik saaffiginninnerit tunngavigalugit, pilersaarutini nalerqqussarneqarsimasuni qinnuteqartoq toqqaannaq ersitsinnagu, tapiliussat suliarineqartarsimallutik. Kommuniq pilersaarusiortifigineqarnerani annertunerusumik suliniummumut samminninnerup aammalu allanngortitsinissamut piareersimaneranut annertusaanissamut atatillugu suliniummik isumaginninnermut periuttip iluarsineqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Kommunimi pilersaarutikkut nutaakkut kommunip pilersaarusiortifigineqartarnera pilersaarusiortnermut inatsimmi suliniutinut siunnersuutiniq ingerlatsinissamut piumasaqaaterpiaanik malinnittariaqaralarpoq.

Kommunimi pilersaarutitut piffissaq sioqqullugu tigussaasumik apeqqutiginnissutit kisiisa tunngavigalugit kommunip pilersaarusiortifigineqarneranik arlalinnik, annertuunik aalajangersimasunillu suliaqartoqarnikuuvoq kingorna arlallit piviusunngortinneqarsimallutik imaluunniit annertuumik allannguisoqareernerata kingorna aatsaat piviusunngortinneqarlutik. Tamanna suliatigut nukinnik annertuunik asuli atuititsisimavoq aammalu arlalinnik kukkuneqartunik aqqissuussaannikkut pilersaarusiortanik sanngiitsunik kinguneqartitsilluni. Ukiut qulikkaar ingerlanerini pilersaarutitut tunngavimnik suliniutinut aalajangersimasunut assigiinngissitaartunut, piviusunngortinneqarnikuunngisaannartunut imaluunniit ilaannakortumik ilusaanik allannguilluni imaluunniit allaassuteqartumik piviusunngortinneqarsimasunik, naleqqussaaniarsaraluni kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussanik arlaqangaatsiartunik pilersitsisoqarnikuuvoq. Suliniutit piviusunngortinneqarsinnaannginnerinik tigussaasumik kinguneqartarsinnaanernik siumut nalilersuinaaqanngitsumik, inersaanissamut siursaanissamullu isornartorsiunngitsumik piumassuseqarneq annertuumik tunngavigalugu kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussat arlaqartut suliniutinut naleqqussarneqarlutik suliarineqartarnissaasa siunertarigaat paasineqartariaqarpoq. Kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussat immikkuualuttuuneruneratigut aammalu suliniutinut tunngaveqarlutik nassuiarluneqarneruneratigut, pilersaarutit aalajangersimasut iluatsinngitsoornissaanut taamaalillutillu anguniakkamik eqquinngitsoornissaannut navianaat qaffasinnerulertarpoq. Suliniutinut siunnersuutit - pilersaarusiortnermut inatsimik akerliusumik - pilersaarummut tunngavimnik aammalu nunaminertamik qinnuteqaammik pissarsinissaq sioqqullugu tamanut nalunaarutigineqanngippata piviusunngortinneqanngitsooratarsinnaanerat annertusisarpaq.

Pisortat aammalu namminersortut suliniutaat annertunerusut tamarmik siunissami inaarutaasumik "suliniutinut siunnersuutitut" qinnutigineqartassapput. Suliniummumut tunngavimnik pisariaqartumik naammassinninnissaq sioqqullugu suliniutit pisortat suliniutinut siunnersuutitut naatsumik eqqortumillu pilersaarusiortnermik periuseqarneq aallaavigalugu atuutilersinnerannut iluaqutissaasoq tassaavoq - innuttaasunik akuutitsinerup, ersarissuunerup, nukinnik pitsanngorsaanerup aammalu annertunerusumik piviusunngortitsinnaanernit annertusaanerup saniatigut - suliniummi illuliortaatsikkut pilersaarusiortnerullu pitsaassusaanik isumaqatiginninniarsinnaanermut pitsaanagerusumik periarfissiisoqarnissaa. Tamanna ingerlatsivimmi illunik titartaanermik ilisimasaqarluni pilersaarusiortnermut oqartussaasup aammalu qinnuteqartup/sanaartortitsisup akornanni oqaloqatiginninnikkut pissaaq, tassani suliniummumut Kommunalbestyrelsimit nunaminertamik inniminniinnissamut siumut akuersissuteqarneranit suliniummumut siunnersuummut illoqarfinni pilersaarusiortneq aalajangersarneqartarmat. Kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani nutaami suliniummumut samminerusumi taamaalilluni siunissamut qaninnerusumut illoqarfinni pilersaarusiortnermik attuumassuteqartumik suliniutinut siunnersuutiniq aammalu siunissamut ungasinnerusumut illoqarfinni pilersaarutitaqanngitsumi siumut isiginnittumik pilersaarutiniq immikkoortitsisoqarpoq. Taamaalilluni suliniutinut samminerusumik annertusaanissamut suliniut marloqiusaavoq.

Suliniummumut siunnersuummik aammalu siumut isiginnilluni pilersaarutiniq kiisalu taakkunani piginnaasat inissisimanerillu assigiinngitsut misissorluarneqarneratigut aammalu nassuiaatinut ingerlatsinikkullu periutsinik nutaanut iliuusissatut pilersaarutiniq alajangersimasumik isumaginninnissamut ersarissaanissaq innersuussutigineqarpoq. Tulliuttutigit suliniummumut siunnersuut aammalu siumut isiginnittumik pilersaarutit tamarmik immikkut aqqissuussamik suliniutitut annertunerusumik suliarineqassapput.

Suliniut 13: Kommuniq pilersaarusiordfigineqarnerani suliniutiniq ingerlatsineq annertusagaq

Unamminartut:

Maannakkut kommunimi pilersaarummi pilersaarusiordnermut inatsimmi suliniutinut siunnersuutiniq tigussaasumik isumaginnissaannut, taakkulu kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani atuutilersinneqarnerinut inatsisitigut periusissaq eqqarsaatigineqarsimanngilaq. Pilersaarusiordtaatsimik marloqiusaasumik nutaajusumik saqqummiinermi - matumani ingerlatsinikkut *action cards-itigut* – kommunip pilersaarusiordfigineqarneratigut suliniutit aalajangersimasumik qanoq nalimmassarneqarnissaanut periutiniq ersarissunik amigaateqartoqarpoq. Tamanna inngerlatsivimmi allaffissornikkut aammalu suliniutit pillugit siunnersuoinermi marloqiusamik paasinninnermik aammalu patajaannginnermik kinguneqarpoq. Namminersortut pisortallu illuliornermut sanaartukkatigullu suliaat, kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani suliniutit isumagineqaqqaaratik aammalu suliniutit siunnersuutit pisussaaffittut siusinnerusukkuq nalunaarutigineqaqqaaratik piviusunngortinneqarsinnaanersut annertuumik suliani ilisimasaqartutigut tupigusunnermik kinguneqarsimapput.

Suliniutit:

Namminersortut pisortaniillu illuliornermut sanaartukkatigullu suliniutaat annertuut aallaavittut pilersaarusiornikkut suliniutit isigineqassapput. Taamaattumik suliniutit qinnuteqarnermut, suliniutit siunnersuutiniq suliaqarnermut, pitsaassusaannik qulakkeerinnermut, tamanut nalunaarutigininnermut, suliniutit nunaminertamik inniminniinnermut kiisalu inaarutaasumik suliniutimik akuersinnermut taassunga kommunimi aammalu illoqarfinni pilersaarusiordnerit naleqqussarneqarsimasut ilanngullugit ersarissumik, nutaamik aalajangersimasumillu periuseqartumik suliniutit suliarineqartussatut aammalu ingerlatsinnermut inissinneqartussaapput.

Tunngavilersuut:

Pilersaarummut tunngavik aqqissuussanikkut eqqornerulersinnissaanut, pisariaqartitsinnermut naleqqussaannissamut minnerunngitsumillu piffissami tassanngaannartumik ineriartornissamut periarfissanik nutaaniq saqqummerfiulluni tigussaasumik pilersaarusiornissamut annertusiartortumik patajaakkunnaariartorfiusumi atugassatigullu allanngorarfiusumi allannguuteqartitsinnissamut piareersimanerulernissamut, suliniutit siunnersuut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut annertunerusumik eqqortumillu atuutilersinneqassaaq. Kommuniq pilersaarusiordfigineqarnerani suliniutit sammisumik aqqissuussaasumik immikkut suliniutit siuliani taaneqartutut, kommunimi pilersaarut piosuq arlaqartunik allanngortinneqarsinnaanngitsunillu arlaqartunik kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussartaqarpoq, taakkulu aalajangersimasumik suliniutinut isumassarsianullu saaffiginnissutaasunit pisolaliniunit aammalu aalajangersimanngitsunit pilersinneqarnikuusut. Taakku pingaarnertut pilersaarusiordnermik eqaannerusumik ammasumillu taarserneqartariaqaraluarput, tassani suliniutit siunnersuutit nalunaarutigineqartinnagit aammalu kingorna pilersaarummut tunngavissamik suliaqarnissamut siunertaqarluni tunngaviatigut akuersissutigineqartinnagit, aalajangersimasumik atuinnissamut sanaartorfissanullu sukumiisumik nalimmassaarinissat aalajangersarneqassanatik.

Periuseq taanna tigussaasumik taperserniarlugu isumaginninnissamut nalinginnaasumik ingerlatsinikkut periutiniq nutaaniq eqqortunillu toqqammavinnik aalajangersaasoqarnissaa pisariaqarlunnarpoq. Tamatuma suliniutinut qinnuteqaatinut kommunip pilersaarusiordneranik isumaginninneranillu, nunaminertamik inniminniinnermut atatillugu eqqaamiunik tusarniaanerup saniatigut, innuttaasunut soqutigisaqartunullu tamanut ersarinnerulernissaanik qulakkeerissaaq. Ilutigalugu suliniutinik, soorlu pisortatigut suliniutinut qinnuteqaatinik ataavartumik suliniutinut piumasaqaateqarneq aammalu isumaginninneq, illoqarfinni, nunaqarfinni aammalu nunap timaani suliniutinik ineriisaanermut naligiimmik suliaqarnermik assigiissaartumillu ingerlatsinnermik qulakkeerinissaaq.

Tassunga atatillugu kommunimi pilersaarummi "suliniutit" kommunip immikkoortut ilaanni illuliornissamut sanaartornissamullu suliasat annertuut allat assigalugit, pilersaarusiornissaannik kissaatigineqarlutik piumasaqaatigineqartutullu siumut nunaminertamik inniminniinertalerlugit aammalu nunaminertamik atugassinneqarnissaannik naatsorsuuteqarfiusut, aalajangersimasumik nassuiaataannik ersarissaanissaq pingaaruteqarpoq. Suliniummut taaguut namminersortut pisortallu illuliornissamut sanaartornissamullu suliniutaanut annertuunut atuuppoq, matumani Pilersaarutitut inatsimmi § 2 naapertorlugu illersornissamut aatsitassarsiornissamullu siunertanut suliniutit ilanngunnagit. Suliniut "annertoq" pineqarnerani, ataasiakkaartumi, tigussaasumik pilersaarutitut suliamik ilisimasaqarnikkut suliamik naliliinertigit tunngaveqarpoq. Assersuutigalugu ammasumik-pukkitsunik issianik sanaartornerit - matumani ilaqutariinnut ataatsinut illut affarleriillu ilanngullugit - kiisalu sanaartorfiit uiguleriit-pukkitsut ataqatigiittut aammalu inuussutissarsiornermut qiterisaqarfimmullu siunertanut sanaartukkat annikinnerusut (soorlu pisiniarfiit, quersuaqarfiit meeqqeriveqarfiillu annikinnerit) aallaavittut kommunip pilersaarusiornissamut suliniutitut piumasaqaatigit ilaatinneqanngillat. Matumani sanaartornerit annertunerusunut ataqatigiinnertut ilaappata atuutinngilaq, assersuutigalugu qulerikkaartumik annertusaanissamut pilersaarutikkut, tassani pilersaarummut tunngavimmik allannguissamik piumasaqaateqartuni taamaallutillu suliniutitut ataatsimoortutut isigineqassallutik

Illuliornermut sanaartornermullu suliniutit annertuut tamarmik, suliniummut qinnuteqaateqarlutik suliniummik pisortatigit isumaginninnissamut tunngaviit malillugit suliamik suliarinninnissamut piumasaqaat tunngavigalugu nunaminertamik inniminniisoqarnerani aatsaat nalunaarutiginnittoqartariaqaraluarpoq. Taamaattumik suliniummut siunnersuutit tamanik ingerlatsineq pisortatigit suliniummik qinnuteqarnikkut pissaaq. Tassunga atatillugu pilersaarusiornermut inatsimmi § 45 a naapertorlugu suliniutit isumaginninnerit periusissatut nutaatut aalajangersakkatigit ingerlanneqartassapput, tassani qinnuteqartoq suliniummut qinnuteqaatiminut suliniummik siunnersuut kommunip pilersaarusiornermut immikkoortortaanut nassitissallugu. Tamatuma kingorna pilersaarusiornermut immikkoortortaq pilersaarusiornermik ilisimassallit naliliinermik, pitsaassutsimik qulakkeerininnermik, misissuinnermik aammalu pilersaarutitut oqartussap qinnuteqartullu akornanni isumaqatiginninniarnaq tunngavigalugu siunnersuutitut nassinneqartumik siumut akuersissuteqarnermik ingerlatsissaaq.

Kinguneratigit illoqarfimmik pilersaarutitut pilersaarummut tunngavimmik pisariaqartumik naleqqussakkamillu suliaqartoqassaaq, suliniutitut siunnersuut peqatigalugu minnerpaamik sapaatit akunnerini arfinilinni tamanut tusarniutigineqarluni nalunaarutigineqassaaq saqqummiunneqarlunilu. Tamatuma kingorna attuumassuteqartumik suliniummik siunnersuummik nunaminertamik inniminniinissaq aammalu Kommunalbestyrelsimik siunnersuummik pilersaarumullu tunngavimmik attuumassuteqartumik inaarutaasumik akuersissutiginninnissaq siunertaralugu pissaaq. Nunaminertamik atugassinissamik akuersisoqarsinnaalerpat, nunaminertaq suliniutitut immikkoortutut inissisimagallarnera atorunnaassaaq.

Suliniutit ingerlatsinnermut periuseq nutaaq pingaarutilimmilu allannguisumi kommunip pilersaarusiornissamut suliniutitut immikkoortunik aalajangersimasunik toqqaasoqaranilu immikkoortitsisoqassanngilaq. Sanaartornissamut siunertanut kommunimi pilersaarummi immikkoortut ilaanni tamani tunngaviatigit suliniutitut immikkoortunik piukkunnaatilinnut tunngassuteqarpoq, qinnuteqaatit akuersissutigineqarneratigit tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik suliniutitut inissikkallarsinnaasut.

Suliniutitut nutaatut kommunimi pilersaarummi nutaami - kommunimi pilersaarutit nutarterneqaleruttortumut ilaalluni - *Sisimiuni umiarsualiveqarfimmik Pilersaarutit ilaa 003*, killeqarfinni taakkunani immikkoortut ilaata iluini immikkut toqqarneqartuni siunissami suliniutit inerisaanissamut kissaateqarnermik naatsorsuutinillu soqutiginninnissap ersarissarnissaanut annertusarnissaanullu, suliniutitut immikkoortutut tigussaasutut immikkoortinniarneqarsimavoq. Naak tamanna

pilersaarusiornikkut naapertuuttut siunertatigullu aaqqissuussinikkut assigiinngitsunik peqquteqartumik ajornartorsiutaasutut isikkoqarsinnaagaluatoq. Siullertut siunissami suliniutinut aalajangersimasunut inissiinissamut kissaatinik eqqoriaalluatoqarsinnaagaluatoq, siunissami suliniutinut siunnersuut suut saqqummissanersut siumut eqqoqqissaartumik eqqoriarneqarsinnaanngilaq. Tamanna siunissami suliniutinut qinnuteqaatit sanaartornissamut annertussutsit, ilutsit, atuineq allatigullu annertuumik piginnaasat siumut erseqqissaatiginissaat ajornakusoorneranik tunngavilerneqarpoq. Pilersaarutitut piumaartussanut pilersaarusiornikkut akulerunniarsarineq taamaalilluni annertuumik nalorninermik aammalu pilersaarusiornermi suliniutitut periarfissat, suliniutinut immikkoortunut siumut immikkoortinneqanngitsut, ersinngitsut takunngitsoorneqaratarsinnaapput. Aappaattut suliniutitut siunnersuummut tigussaasumut suliniutitut qinnuteqaammik akuerisamik peqartinnagu suliniutinut immikkoortumik toqqaanissaq tunngaviatigut eqqortuunngilaq. Siuliani allaaserineqartutut suliniutinut immikkoortunut tunngaviatigut eqqarsaataaseq tassaavoq, suliniummut qinnuteqaammut atasuteqartumit suliniutitut siunnersuummut aalajangersimasumut killilersukkatut tunngaviugallarnerat.

Siuliani aaqqissuussaasumik suliniummi allassimasoq, immikkoortut ilaat kommunimi pilersaarummi nutaami pingaarnertut aaqqissugaaneratigut ilusaatigullu suliniummut piareersimanerulersinneqarsinnaapput. Suliniutinut qinnuteqaatinut atatillugu periutsit ilitsersuinermilu atortussiat kommunimi pilersaarutip nutarterneqarneranut ilaatillugit nutarsarneqartariaqaralarput, ilaatigut pilersaarusiornermut inatsisip kingullertut allanngortinneqarneranut atatillugu maannakkut atortussiat nutarterneqarnikuunnginnamik. Tassunga atatillugu suliniummut qinnuteqaatinik suliaqarnermi, siunertamik, piumasaqaammik aammalu oqartussanit suliarineqarnerinik periutsinik paasissutissanik imalimmik kommunimi ersarissumik ilitsersuusiortoqassasoq. Suliniummut qinnuteqarnermi qinnuteqaat tamakkiisumik paasissutissartaluk, qinnuteqaammut paasissutissanik, suliniummut titartakkat kiisalu qinnuteqartup akiliisinnaassusaanik, aningaasaqarnikkut pissutsinik aammalu sanaartornermut misilittakkanut tunngavilersuutinik uppersarsaatinillu imalimmik suliniummut naatsumik allaaserisamik ilanngussalerlugu, ingerlatsivimmi pilersaarusiornermut immikkoortortamut nassinneqartarpoq. Tamatuma kingorna pilersaarusiornermut immikkoortortami illuliassanik titartaasarnermut suliamik ilisimasalittut oqartussanit atortussiat pitsaassusaat misissuataarneqassapput, tassani pisariaqartumik pitsaassuttip qulakkeernissanut utertitsiviginninnissaq tassunga isumaqatigiissusiornikkut iluarsiissuteqarnissaq siunertarineqarluni.

Aalajangersimasumik periuseqarnikkut sukumiisumik pilersaarutitik arlaqartunik, pisariaqanngitsuni pituttuisunillu suliaqartoqannginnissaa qulakkeerneqassaaq, aammalu inuiaqatigiinni atugassarititaasut allanngornerisa aammalu politikkikkut pingaarnersuinerit allanngornerisa kingunerisaanik, pisariaqartitsivitanik piumasaqaatinillu nutaanik naammattuunerimi kommunip pilersaarusiornifigineqarnerata allanngortinneqarsinnaanerata aammalu naleqqussarsinnaanerata attatiinnarnissaa qulakkeerneqassalluni. Illoqarfinnut pilersaarutitik inerisaanissamut suliniummut sammisumik, isumatusaartumik - isornartorsiuisinnaasumillu - periuseqarneq kommunimit pitsaannerusumik akuunerulersitsinermik pilersitsisoqassaaq, taamaalillunilu ingerlatsivimmi suliatigut ilisimasaqartut, innuttaasut aammalu inuussutissarsiuutinik ingerlataqartut akornanni kiffartuussineq, tunniusimaneq aammalu illuatungeriit siunersiueqatigiinnerat annertunerusumik ersarinnerulerlunilu tatitunerulissaaq.

Suliniut 14: Anguniagalimmik isiginnittaatsimik pilersaarusiorneq

Unaminartut:

Kommunimi pilersaarut piosuq ukiuni qulikkaani pisariitsumik eqqortumillu periusermik amiigateqarsimavoq, tassani - pilersaarusiornermut eqqornerusumik periuseqarluni - siunissamut ungasinnerusumut pilersaarusiornissamut illoqarfiup killeqarfiani aammalu nunap timaani immikkoortunik ataavartumik toqqaasoqarsinnaalluni. Tamanna kommunip pilersaarusiornifigineqarnerani tamat

sammisumik immikkoortunut arlalinnut pilersaarusiornermik atuutilersitsiniarnermi torinngitsumik amigaatilimmillu aaqqissuussaannermik pilersitsisimalluni.

Suliniutit:

Pilersaarutitut inatsimmi aaqqissugaasumik, siunissamut ungasinnerusumut immikkoortunut arlalinnut annertusaasumik pilersaarusiornissamut periarfissamik, immikkut siumut isiginnittumik pilersaarusiornermut immikkoortut ilaannik eqqarsaatigilluakkamik immikkoortitsinikkut, annertuumik aaqqissuulluakkamillu atuineq, kommunimi pilersaarut nutaaq aaqqissugaalluarnarullunilu siumut ungasinnerusumut ukkataqartuusaaq. Taanna immikkoortut ilaani atuilluartumik pilersaarusiorninnaanerinik annertusaaqqissaaq.

Tunngavilersuut:

Kommunimi pilersaarummi nutaami siumut isiginnittumik pilersaarusiorneq nutaatut Sisimiuni inuussutissarsiornermut immikkoortumut Pilersaarutip ilaa 001-imi aammalu *Sisimiuni umiarsualiveqarfimmut Pilersaarutip ilaa 003-mi* saqqummiunneqareerpoq. Immikkoortut ilaanni immikkoortunik "siumut isiginnittumik pilersaarutitut" immikkoortitsineq periarfissaavoq nutaaq, pilersaarusiornermut inatsimmi kingullertigut allanngortinneqartumut atatillugu pilersaarutigineqartoq. Matumani inatsisitigut pilersaarummut taaguut pineqarpoq, tassani kommunimi pilersaarummi pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersakkani, nunaminertanik killegarfilinnik, ukiut tulluittut sisamat iluani piviusunngortinneqarnissaannik naatsorsuutigineqanngitsunik, siunissami ungasinnerusumi atuinnissamut kissaatigineqartunut nunaminertanik inniminniinnissamut kommunimut aaqqissugaasumik periarfissiisoq.

2024-p aallartinnerani pilersaarusiornermut inatsisip allanngortinneqarneratigut "siumut isiginnittumik pilersaarut" pisortatigut inatsisitigut pilersaarutitut taaguutinngornikuugaluatoq, nunaminertanik aaqqissugaasunik siunissami atorineqarnissaannut annertusarnissaannullu illoqarfimmik pilersaarusiornermut toqqaanissamut inniminniinnissamullu tunngaviatigut eqqarsaateqarneq, illoqarfiup iluani nalinginnaasumik pilersaarutitut taaguutaanngilaq nutaaq. Siuninnerusukkat kommuni siumut isiginnittumik immikkoortutut ittunik immikkoortitsisarnikuuvoq, ilaatigut inuussutissarsiutitut immikkoortut ilaannik pilersitsinikkut Sisimiut avannaatungaani inuussutissarsiutitut suliffeqarfinnullu immikkoortut, aammalu sanaartorfissanik immikkoortitsisoqarani imaluunniit sukumiisumik sanaartornissamut pilersaaruteqarani aalajangersagaqaranilu, pilersaarummi nassuiaatini pingaarnertullu aaqqissugaanerani immikkoortup siunissami atorineqarsinnaaneranut periarfissaannarnut eqqarsaataanerata erseqqissarneqarluni. Taanna kommunimi pilersaarummi pioereersumi immikkoortut ilaannik naammassineqanngitsutut amigaateqartutut isikkoqalersitsivoq, tamatumunngalu kommunip pilersaarusiortigineqarneranni ilusilersuugaanikkut pilersaarutini attuumassuteqartuni pingaarnertut aaqqissugaanertaanni aalajangersimasumik aalajangersagartaqarnissaanik piumasaqaateqarneq patsisaavoq. Siumut isiginnittumik immikkoortunik pilersitsisinnaanermut periarfissamik pisortatigoortunngortitsinikkut, immikkoortuni taakkunani aalajangersakkatigut piumasaqaatinut pilersaarusiortoqartariaarutsitsivoq, toqqammavinnut aalajangersimasunut attuumassuteqartunik sukumiisumik pingaarnertut aaqqissugaanermik imaluunniit nassuiaammik suliaqartoqassanngimmat.

Siumut isiginnittumik pilersaarutitut immikkoortut ima ilisarnaateqarput, pingaarnertut toqqammavittut aalajangersakkanik imaluunniit immikkoortunut illoqarfinni pilersaarutini suliaqartoqarneq ajormat, kiisalu taamatut inissisimaneq pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersakkanik pilersitsinikkut aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaalluni. Siumut isiginnittumik pilersaarutitut immikkoortut taakku kingorna kingusinnerusukkat suliniutitut qinnuteqaatinut atorineqarsinnaapput. Tassunga atatillugu ingerlatsinikkut immikkuualuttoq annertunerpaaq tassaavoq, pilersaarutitut inatsimmi kapitali 4, § 14 a, imm. 1-imi - ileqqutut immikkoortut ilaannik kommunip pilersaarusiortigineqarneratigut pissarsiarinninnissamut aalajangersimasumik periuseqarnermut illuatungiliulluni - immikkoortut ilaattut toqqakkanut siumut isiginnittumik pilersaarutini ingerlatsivik qanoq aalajangiisarneranut pissarsineranullu ingerlatsinikkut

naleqqussakkanik imaluunniit periutsinik nassuiaateqanngimmat. Ilutigitillugu siumut isiginnittumik pilersaarusionermi pisortatigut aaqqissugaaneratigut imaluunniit imarisaatigut allaaserineranut inatsisitigut piumasaqaateqanngilaq.

Suliniutinut immikkoortunut akerliulluni siumut isiginnittumik pilersaarutitut immikkoortut ilaat kommunip pilersaarusionerfigineqarneranut nunap ilaatigut kommunimi nunaminertat agguataarneqarneratigut ersarissarneqarlutillu killeqarfilersugaassapput. Immikkut siumut isiginnittumik pilersaarusionermut immikkoortut ilaannik aalajangersimasunik illoqarfiup pilersaarusionerfigineqarnerani aaqqissugaasumik immikkoortitsinermut, piffissami sivisuumi immikkoortoq pineqartoq inniminneerneqassasoq atorineqannginnissaata qulakkeerneqassaa pineqarpoq. Kommunimi pilersaarummi nutaami immikkoortut siumut isiginnittumik pilersaarusionermut immikkoortinneqartunut tamat sammisumik aammalu siunissamut ungasinnerusumut illoqarfinnik nunaqarfinnillu pilersaarusionermut pingaarutilimmik atuuffiusumik aaqqissuussamillu atortussanik ilanngussisoqarpoq.

Siumut isiginnittumik pilersaarutit aammalu akerlerisaat suliniutinut pilersaarutit immikkut assigiinngilluinnartunik piginnaasaqarluarlutik aammalu kommunip pilersaarutaani pingaarnertut pilersaarutit tullerriaarnerini aaqqissugaanikkut inissisimagaluarlutik nalorninartumik ersarissumik ataatsimoorfeqarput. Kommunimi pilersaarutit nutarterneqarneratigut siumut isiginnittumik pilersaarusionermut immikkoortut ilaannik kommunimi pilersaarummi pingaarnertut imaluunniit sukumiisumik aalajangersakkani nalimmassarneqanngitsunik annertunerusumik immikkoortitsineq ingerlaannartariaqarualarpoq. Tamannali siumut isiginnittumik pilersaarutitut immikkoortut siunissami qanoq immikkoortut ilaatut inissinneqarnissaanut, atorineqarnissaanut nassuiaammik atassuteqanngitsumik imaluunniit - kommunimi pilersaarut nutaatut - sulit pingaarnertut atorineqarnissamut suussusilerneqartariaqarnersut ersarissarneqarnissamik pisariaqartitsivoq, assersuutigalugu *Pilersaarut ilaa 001* naapertorlugu inuussutissarsionermut (B-immikkoortoq) siumut isiginnittumik pilersaarummut immikkoortut ilaatut.

Siumut isiginnittumik pilersaarummi immikkoortut pingaarnertut attuumasutigullu atuinissamut atanerisa ingerlaannerneratigut, immikkoortut ilaat immikkut ittut pilersaarutit ilaanni aalajangersimasumut atorineqartussanut assigiinngitsunut akulerunneqarsinnaassapput. Siumut isiginnittumik pilersaarummut immikkoortut ilaat malitsigisaanik tigussaasumik siunnersuummut aallaaviulertat, siumut isiginnittumik pilersaarummut immikkoortutut inissisimaneranit suliniummumut siunnersuummut suliniummumut immikkoortutut ikaarsaartinneqassaaq. Tamanna kommunimi pilersaarut immikkoortunut attuumassuteqartunut pisortatigoortumik nalunaarutigineqarnissaa kingornalu pilersaarummut tunngavimmik naleqqussakkamik suliaqarnissaq siunertaralugu nutarsarneqarneratigut pissaaq.

Suliniut 15: Piginneqataaneq aammalu ataatsimut takorluukkanik akimortumik suleqatigiinneq

Unaminartut:

Kommunimi pilersaarutit nutaap nutarterneqarnissaata aallartisarnerani pitsaanerpaamik ilisimasanik avitseqatigiinnermik aammalu ataatsimut paasinninnissamik amigaateqarneq, kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnerata atuunneranut, takorluukkanut anguniakkanullu ersarnerluttumik attaveqatigiinnermik kinguneqarpoq, tamannalu piginneqataanermik ilaginnaanermik aammalu ataatsimoorussamik periusissiamik isumaqataanissamik amigaateqarnermik kinguneqarluni. Pilersaarutit suliaqarnissap pingaaruteqassusaanik ataatsimut isumaqatigiinnissamut ingerlatsivimmi ajorluartumik nalinginnaasumik pigineqarsimanngilaq. Tamanna aaqqissuussaasunik aammalu atuutilerinneqartunut iliusissatut pilersaarutitut aamma atuuppoq. Pilersaarutit pingaassusaannut nukittussusaannullu suliatigut akimortumik nukiit aammalu naatsorsuutigisamik akuersaanissamut ilaginnaaneq nukinnik atalersitsinnaanermut, pingaarnersuinissamut amerlisaanissamullu ajornakusoortitsivoq.

Suliniutit:

Kommunimi pilersaarummi nutaami aaqqissuussaasumik ineriartornermut, ilutsimut aammalu aaqqissugaanermut nutaamut, kommunimi pilersaarutit nutartarneqarnerani anguniagalimmik siunertaq iluatsissappat, kommunimi tamarmi annertussutsini aammalu pilersaarutit tulleriiaarneri akimorlugit ineriartortitsinissamut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut qanimut toqqaannartumillu attuumassuteqarneranik aammalu pingaaruteqarneranik kommunip iluani ingerlatsivimmi sulisunit aammalu politiikerinit, innuttaasunit inuussutissarsiortuniillu akuersaarneqarnissaa pingaaruteqartupilussuuvoq.

Taamaattumik kommunip pilersaarusiordfigineqarnerata atuuffianik taassumalu ataatsimoorussamik takorluukkanik aallaaveqartumik isumatusaartumik atuuffeqartumillu inerisarnissaanut pilersitsisinnaaneranut ilisimasaqarnerulersitsinissamut attaveqatigiinnermik anguniagaqarluni suliaqartoqassaaq. Tassunga ilanngullugu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut aaqqissuussatigut piginnaasaanik ersarisaanissamik piariaqartitsisoqarpoq. Pilersaarutitigut siammasissumik isumaqatigiinnermik tassanilu suliatigut akimortumik siunersiueqatigiinnissamut, isumatusaartumik suliatigut utertitsiviginninnissamut aammalu illoqarfinni piginneqatigiinnerup atulersinnissaanut tunngaviliinissamut siuarsaaqataassaaq. Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani attaveqatigiinnermut suliniut, paasisutissiiniarnermut suliaqarneq kingornalu innuttaasunik ingerlatsisunillu akuutitsiniarnek, pilersaarutit iluatsilluartumik atuutilersinneqarnissaanut aammalu siunissamut ungasinnerusumut atorluannissamut pingaaruteqarlunnartuuvoq. Taamatullu annertusakkamik ataqatigiissakkamillu pilersaarusiorneq iliuusissatut pilersaarutinit eqqoqqissaartunit taparserneqarnera, ingerlatsivimmi periaatsimut aalajangersimasumik ilaasariaqarpoq aammalu ataatsimoorussamik suliatigut anguniakkanik politikikkullu takorluukkanik piviusunngortitsinissamut aqutsinikkut ikiorsiissutitut atuutissalluni.

Tunngavilersuut:

Komminimi pilersaarut imaarisaatigut siunertaatigullu annerpaartaaq ilisimasanik avitseqatigiinnermik aammalu suliffeqarfiup iluani ingerlatsivimmi suleqatigiiaat siunersiueqatigiinnerannik aallaaveqarpoq, aammalu pilersaarutit annertussusaata siammasissumillu atorneqarnissaanut siunertaqarnerinut avataanit soqutiginnittut siammasinnerinik aallaaveqarluni. Pilersaarusiorneq ingerlanneqarnerani immikkoortuinut inuiaqatigiinni politikikkut aningaasaqarnikkullu pingaarnersiunerit, avatangiisinik eqqarsaatiginninneq, inatsisitigut isiginnittaatsit, sanaartornermut sulianut oqartussaaffiup aammalu sanaartornermut immikkoortortap ajornartorsiutinut isummernerit, nunap assiliortornerit, ingerlatsinikkut pissutsit aammalu eriaginninnissamut eqqarsaateqartarneq amerlanertigut ilanngunneqartarput. Tamatumunnga ilaatigut sanaartorfissagissaanermut, qaartiterinnermut pissutsit aammalu nalinginnaasumik sanaartoriaatsit iluini, siusinnerusukkut pilersaarummik suliatigut ilisimasalimmik misissuinnermit atuisussap suliniummik tigusinissaanut aallartinneqartartunut teknikkikkut piumasaqaatit arlallit saqqummertarput. Periusissiami aammalu aalajangiinnermut periutsimi immikkoortut assigiinngssitaartut sulianullu aalajangersimasunut tunngassuteqartut, kommunimi pilersaarummi suliatigut siammasissumik aammalu akimortumik suleqatigiinnerup ingerlalluarnieranut annertuumik piumasaqatitaqarpoq. Kommunimi pilersaarutit kommunimi tamarmi aaqqissugaanikkut timalimmillu ineriartorneranut tamarmut atorneqarnerata siammasinneralu tunngavigalugit, pilersaarutit iluatsinnissaanut ingerlatsisut tamarmik tunniussimanissaat piginneqataasutullu inissisimanissaat pingaaruteqarlunnarpoq.

Kommunimi immikkoortortat nukissaalatsippata, suliatigut killilimmik takunnissinnaanermik aammalu immikkoortut allat imaluunniit aaqqissuussaaneq tamat sammisumik ataatsimoorussamik anguniagaanut ilisimanninniarnissamut nukissaalatsitsinermik kinguneqarsinnaavoq. Pisuni taamaattuni pingaartunertut atuuffiit nassuiarneqartut nalinginnaasumik ingerlanneqarnissaat kisiat anguniarlugu, sumiiffinni siunissamullu qanittumut suliasat pingaarnersiorneqartarput. Tamanna kommunimi pilersaarummi pingaarutilimmik pingaarnertullu taparserneqarnissaanik paasineqarnissaanillu, pilersaarummut piginneqatigiinnerup siuarsarnissaanut patajaatsumillu atuutilernissaanut pingaaruteqarlunnartumut annikillisaataasinnaavoq.

Pitsaanerpaamik suliat akimorlugit siunersieqatigiinneq aammalu suleqatigiinneq ingerlalluartoq ingerlatsiviup avataani iluanilu atuupput. Ingerlatsiviup iluani pilersaarusionermut immikkoortorta - nunaminertanik suliarinninneq ilanngullugu - sanaartornermut immikkoortortamik aammalu sanaartornermut sulianut oqartussaqaarfimmik suleqatigiinnermik nukittorsaassaaq, tamanna ullumikkut ingerlalluarnerpaanngimmat. Tamanna ilaatigut suliniutit pillugit killiffinnik aammalu nunaminertamik inniminniinissaq sioqqullugu pilersaarummut tunngavimmik pisariaqartoq pillugu attaveqaqatigiinnerup amigaateqarneranik patsiseqarpoq, ilaatigut namminersortut kommunillu suliniutaanut nutaanut atatillugu immikkoortunik ataqaqatigiissaarinissamut ersinngitsuuneq patsisaalluni. Komminimi pilersaarummik nutaakkut suliat akimorlugit nukissat piginnaasallu sunnuteqarnerinik siuarsaasinnaasumik nukittorsaasinnaasumillu, ersarissumik ataqaqatigiisitsinissamik aammalu suliffeqarfiup iluani periusissatut agguataarinissamik isumaqatigiittoqassaaq.

Pingaartumik pilersaarusionermut immikkoortortami nunaminertanik suliaqarfiup aammalu sanaartornermut sulianut oqartussaqaarfiup akornanni nunaminertanik suliaqarnermut periuseqarneq pillugu, akuersissutinut qinnuteqartunillu ataqaqatigiissaarinissamut ullumikkut isumaqatigiinnissamik amigaateqarpoq. Tamannattaq titartakkanik tapertaasussanik pissarsiniarnermut kiisalu suliap ingerlanneqarneranut atatillugu ersarissumik qinnuteqartumut attaveqartarnissamut atuuppoq, taamaalilluni inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani suliat pisariaqanngitsumik uninngaannartinneqartarnissaat ingalassimaartinneqartassaaq. Ullumikkut innuttaasut inuussutissarsiornermillu ingerlataqartut arlallit, ilaatigut toqqammavissanik maleruagassanillu ilisimasaqannginnermikkut aammali sukkasuumik ersarissumillu paasitinneqartannginnermikkut, nunaminertamik inniminniinnermut apeqquteqartarnermullu atatillugu naammaganngitsumik ingerlatsisoqartarneranik misigisimasarput. Taamaattumik ersarissumik eqqortumillu attaveqaqatigiinnissaq kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut allannguinerneq ingerlatsinerneq ingerlatsisut piginneqataasuunissaannut pingaaruteqarlunnarpoq.

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani politikikkut illuliornissamut sanaartornissamullu kissaateqarneq pillugu pilersaarusiornissamut ingerlatsiviup aammalu Kommunalbestyrelsen akornanni aqqissuussaasumik nalimmassakkamillu suleqatigiinneq, ineriartortitsinissamut kissaatinik allanngorartunik atuutilersitsinissamut kommunip pilersaarutikkut piginnaasanik annertusaanissaa nalorninartortaqaanngilaq. Ilutigitillugu kommunimi ataatsimoorussamik takorluukkanik isumatusaartumik sulianik ilisimasaqartumik piginneqatigiinnissamut qulakkeerinnissaaq. Siusinnerusukkuq ingerlatsiveqarnikkut ataqqinninnginnerit, kukkunerit aammalu nakkutigineqanngitsumik ataqaqatigiissaarinermut ingerlatsinerit, annertunerusumik eqqornerusumillu pilersaarusiornikkut ingalassimaartinneqarsinnaasimagaluarput - tassa tamat suleqatigiittut pilersaarusionermut immikkoortortap iluani ingerlatsivimmilu.

Suliniut 16: Ataqaqatigiinnerusumik pitsaanerusumillu nunaminertamik aqutsineq

Unamminartut:

Ataatsimoorussamik kommunini nunaminertanik nalunaarsuiffittut aammalu suliamik suliarinninnermut programmi NUNA-p ajornakusoortumik aammalu arriitsumik atuutilersinnerata kiisalu siusinnerusukkuq ajornarnerusumik suliamik suliarinnittaaseq patsisaallutik, sulianik suliarinnittarnermut annertuumik kinguussaaqqasoqarpoq. Tamanna nunaminertanik inniminniisarnermut, nunaminertanik atugassiiisarnermut aammalu nunaminertanut akuersissuteqartarnermut atatillugu qinnuteqartumut nunaminertanillu suliarinnittartut iluini nukillalaarsaataalluni, sullissinnermik assigiinngissitaartumik, attaveqartarnerup ilaginnarneqartarneranik aammalu suliamik suliaqartarnerup siviluneranik kinguneqarsimavoq. Pingaartumik aqqissugaasumik ataavartumillu sanaartorfissanik aammalu inuussutissarsiutinut nunaminertanik nalunaarsuineq ingerlatsinerlu amigartumik ingerlasimavoq.

Ilutigitillugu BBR-nalunaarsueriaatsimik atuutitsiniarluni misileraanermut tunngatillugu unaminartoqarpoq, tassani sanaartukkat annertussusaannut naatsorsuinermit tunngatillugu annertuumik kukkuneqarluni kiisalu pilersaarusiornermut immikkoortortami nunaminertanik suliaqarfiup aammalu sanaartornermit suliniutinut oqartussaasut akornanni paasisutissanik pingaarteqartunik atueqqinnissamik amigaateqartoqarluni.

Ilutigitillugu quinut, atortulersuutinut illuaqqanullu piniariartarfinnut aalaakkaasunut minnerit, sanaartornissamut akuersissummik pisariaqanngitsunut, nunaminertamik atugassiinermi ingerlatsinikkut paasinnittaatsimik ersarissanissamut ataavartuutitsinissamullu amigaateqartoqarpoq. Sanaartukkat minnerit B-normulersorneqanngippata, sanaartornissamut akuersissutininik tunniussisoqannginneq ilanngullugu nunaminertamik atugassisoqartannginneq tunngavigalugu, nunaminertamik atugassiinermik nalunaaruteqartariaqannginnermik periuseqarnermik kinguneqarnikuuvoq. Akuersissutit akornanni toqqaannartumik ataqatigiinneri ingerlaannassanersut nalorninarartoqarpoq, tamannalu annertunerusumik ersarissaasoqarnissanik peqqutissaqartitsilluni. Ilutigitillugu taaguutip "aalaakkaasup" isumaqqissaavanik nalorninermik ingerlasoqarpoq, tamannalu kommunip pilersaarutaani ersarissarluarneqartariaqaraluarluni.

Suliniutit:

Nunaminertanut sulianik pitsaannerusumik kiffartuussinissaq aammalu sukkanerusumik sulianik suliaqarnissap qulakkeernissaanut siunertaqarluni, sunniuteqarluartumik pisariinnerusumillu ingerlatsisoqartarnissaa anguniarneqassaaq. Nunaminertanik nalunaarsuinermit aammalu BBR-imik softwareprogrammimik nutaamik ineriartortitsisumik tuniniaasumillu suleqateqarneq sulii ingerlavoq annertusarneqartariaqaraluarlunilu.

Pingaarnertut nunaminertanut atatillugu (pingaarnertut illut), taakkulu saniatigut nunaminertanut (nunaminertamik atugassiinikkut akuersissuteqarnikkullu) attuumassuteqartunut periarfissaannut nunaminertanik atugassisarneq pillugu nalunaarsuinermit aqqissugaaneq nutaaq kommunimi pilersaarummi nutaami ilusilersorneqassaaq. Tamanna immikkoortut aalakkaasussat minnerit, annikinnerunissaanut killigittamik qanimut nassuiaasoqarnikkut nunaminertamik atugassinneqassanersut ingerlatsinikkut misissuinikkut pissaaq. Suliniut tamanna aallartisaanerup nalaani pilersaarusiornermut immikkoortortami nukissat annikereersunut artukkiivoq, siunissamili annertunerusumik ingerlatsivimmik pitsanngorsaasinnaalluni.

Sanaartukkat minnerit aammalu atortulersuutit minnerit 6 m²-it ataallugit annertussusillit aalaakkaasut – matumani quit illuaqqat piniariartarfiit il.il. - sanaartornermit akuersissuteqarnissamut piumasaqaatitaqanngikkaluartut, nunaminertamik atugassinneqarnissamut pisariaqartitsipput. Allatut oqaatigalugu sanaartornermit akuersissummik tunniussinnginnerup, sanaartukkanut atortulersuutinullu minnerusunut aalaakkaasunut imaluunniit aalaakkaasuunngitsunut nunaminertamik atugassiinermik imaluunniit akuersissuteqarnermik nalunaaruteqannginnissamut piumasaqaataanngilaq. Taaguut "aalaakkaasoq" kommunimi pilersaarummi illu imaluunniit sanaartugaq sanaartorfigisaq ajoqusernagu allamut nuutsinneqarsinnaajunnaarlugu periarfissaqannginneranik sanaartorsimanersaq nassuiaaneratigut ersarissarneqassaaq.

Kommunimi pilersaarutip ilaatut ersarissumik oqaatsinik nassuiaaserllugu pilersaarusiornermut suliatigut oqaatsinut allattorsimaffimmik suliaqarneq, nunaminertami taaguutit paasilertoruminaatsunut pilersaarusiornikkullu tekniskiusut arlaqartut nalinginnaasumik aqqissugaasumillu paasinninnissamut siuarsarnissaannut peqataassaaq.

Tunngavilersuut:

Nunaminertanik suliaqarneq ingerlatsinermi suliaavoq annertoq, tamannalu nunaminertanik atugassiinermut aammalu akuersissutinut tunngatillugu, akuersissutigineqarnissaannut, itigartitsissutigineqarnissaannut imaluunniit apeqquaqarnermi suliarineqarnissaat siunertarlugu suliat arlaqarnerat patsisaalluni, pilersaarusiornermut immikkoortortami nukinnik annertuunik atuiffiupput.

Ilutigalugu ataatsimoortumik kommuninut tunngaviumik paasissutissanut aammalu nunaminertanik nalunaarsuinnermut systemimi NIN-imi nutaami annertuumik digitalikkut kinguussaaqqasoqarpoq. Piffissami matumani systemi taanna pitsaanerpaamik ingerlanngilaq, tassani teknikkikkut kukkunernik amigaatinillu arlaqartunik imaqqamat, Namminersorlutik Oqartussanit sulii iluarsivigineqanngitsut.

Nunaminertat arlaqangaatsiartut sulii eqqortumik digitaliseererneqanngillat aammalu digitalikkut systemimi atorunnaarsimasukkut siusinnerusukkut digitalimik nalunaarsorneqarsimasut sulii naammaginartumik nutarsarneqarnikuusimanatik. Tamanna tamakkiisumik piffissamillu annertuumik atuisussamik nalunaarsueqqinnissamut nutarsaanissaq pisariaqartitsineranik patsiseqarpoq, kommunilu nukissanik pisariaqartinneqartunik atuinnissaminut periarfissaqarnikuusimanani. Illuutinut paasissutissanik nalunaarsuiffissatut systemi (BBR) aallartisaqqammersumi nunaminertanik nalunaarsuinnerup aammalu paasissutissanik katersuinnermik ingerlatsineq maannakkut ingerlavoq. Tamanna nunaminertanut oqartussat aammalu sanaartornermut oqartussat akornanni, ingerlatsivimmi nunaminertanut sanaartornermullu suliatigut suliaqarnermi paasissutissat tunngaviinik pitsanngorsaaniikkut assigiissaarinikkullu suleqatigiinnerup nukittorsarneqarnissaaa teknikkikkut naatsorsuutigineqarpoq. BBR-systemili nutaaq sulii tamakkiisumik inersarneqarnikuunngilaq, atuutilersitsinermilu arlalinnik skabelonikkut kukkuneqarpoq, illut annertussusaanik il.il. kukkusumik naatsorsuisarnermik kinguneqartumik.

NIN-nunaminertanut tunngaviatigut paasissutissanut systemimik nutarterinissamut atatillugu pilersarusiornermut immikkoortortamit annertuumik kissaataasoq tassaavoq - pilersaarutitut inatsimmi innersuussutitut naapertuuttumik - pingaarnertut nunaminertamut normumi ataatsimi nunaminertanik normumik eqqortumik tulleriissaartumillu tulleriisaarluni nunaminertanik nalunaarsuinissamut teknikkikkut pitsaanerumumik programmitigut periarfissanik angusaqarnissaq. Tamanna assersuutigalugu pingarnertut illumut (pingaarnertut nunaminertaq) sanaartornissamut nunaminertamut, pingaannginnerusumik nunaminertalimmut, pingaarnertut illumut pingaanertut B-normumut aqqissugaanikkut attuumasumut toqqaannartumik nunaminertamik atugassiinissamik periarfissiivoq. Nunaminertat pingaannginnerusut (soorlu quit, biilinit inissiisarfiit aammalu pilersuinnermut aqqutit) taamaallutik pingaannginnerusumut B-normumut atatillugit pingaannginnerusumik nunaminertanik atugassinneqarlutik nalunaarsorneqarsinnaallutik.

Tulleriiaarineq taanna taamaalluni utaqqiisaasumik nunaminertanik atugassiinernik, matumani containeritut aammalu angallatinik inissiisarfiit ilanngullugit imaqqassalluni. Tulleriissaartumik ilusiligaalluni nalunaarsuineq, isumatusaarnerusumik eqqornerusumillu nalunaarsuinnermik siuarsaaginnarani aammali aqqissugaanikkut torernerusumik aammalu ingerlatsinikkut iluaqutaasumik tamat isiginnilersitsisumik pilersitsissaaq. Ajorluartumilli nunap ilaani nunaminertat inissisimanerannut atatillugu siusinnerusukkut nunaminertat nalunaarsorneqarsimasut eqqortuunnginnerat paasisariaqarpoq. Tamanna nunaminertanik digitaliusumik nalunaarsorneqarsimasut akornanni, matumani sanaartorfissatut immikkoortinneqartut aammalu nunnigassaaasumik sanaartugaasut ilanngullugit, annertuumik naapertuutinnginnermik kinguneqarpoq.

Kukkusumik nalunaarsuinnernut arlaqartunut patsisaasoq - assersuutigalugu inuussutissarsiutinut nunaminertanut atatillugu - siusinnerusukkut naapertuutinngitsumik ingerlatseriaaseqartarsimanikkut nassaarineqarsinnaavoq. Tassani illuliornissanut nunaminertanik annertuunik atugassiisoqarsimavoq, tassani biilinit inissiivissatut inissiivissatullu silami nunaminertanik sanaartorfiususaanngitsut ilanngunneqarlutik. Tamanna nunaminertanik nalunaarsukkanik sanaartorfissatut eqqortumik nunap ilaani sumiinnerinik inissisimanerinillu takussutissiisoqannginnermik kinguneqarluni, taamaattumillu pisuni taakkunani illuutit ilusiviatigut sanaartornissamut annertussusissaannik sanaartorfissat takussutissiinatik. Taamaattorli nalorninartumik ingerlatsinikkut periuseqarnissamut atorsinnaasumik patsissaaqartarsimavoq, tassani ersarissumik ataqatigiissaagaasunik ingerlatsinissamut periuseqartumik teknikkikkut pituttoqqasimaneq, matumani nunaminertamik atugassinneqartup sanaartortitsisullu

nunaminertamik atugassinnertarnermi innersuussutitut atatillugu inissiivissanit nikingasumik iluarsiiiffigisamillu amerlanertigut sanaartortarnerinik ilaqartumik patsiseqartumik.

Uani nunaminertat qanoq annertusarneqarsinnaanerit pilersaarutitigut teknikkikkut apeqqutit pilersinneqartarput. Pisiniarfik imaluunniit aalisakkerivik pioreersoq nunaminertamik imaluunniit sanaartorfissaminik annertusaarusuppat, tamanna periutsitigut marluusukku pisinnaavoq. Periutsimi siullermi sanaartukkap pioreersup toqqaannartumik allilerneratigut annertusarneqassaaq, tamannalu allannortitsinermik isigineqartarluni. Tamanna sanaartorfimmut pioreersumut nutaamik nunaminertamik atugassiinermik pisariaqartitsisuuvoq aallaaviatigullu ajornartorsiutitaqarani, tassani illoqarfinnut pilersaarummik annertunerusumik allannguinissamik imaluunniit nutaamik suliaqarnissamik piunasaqaatitaqartariaqanngimmat. Sanaartorfissamik immikkoortumik nutaamik kissaateqartoqassappat - assersuutigalugu quersuarmik immikkut inissisimasumik - sanaartorfissamut piusumut atorneqartumillu immikkoortillugu, taasa illoqarfinni pilersaarummik suliaqartoqassaaq kingornalu sanaartorfissaaq nutaaq tamanut saqqummiunneqassalluni. Tamanna naleqqatigiittumik tunngaviatigut tamanit qinnutigineqarsinnaavoq, immikkut Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit kommunmit suliniutaanngippat. Pisiniarfimmi imaluunniit aalisakkerivimmik piginnittumut tamanna assersuutigalugu ima isumaqarpoq, immikkut Iluliorluni alliliinissamut annertuumik nalorninartoqarsinnaasoq, tassanili atuisumut imaluunniit qinnuteqartumut ataasiinnarmut inniminniinnermut atatillugu nunaminertamut pilersaarummut tunngavimmik naleqqussaalluni, suliniutitut annertuutut alliliinissaa qinnuteqarnikkut ingerlanneqarpat.

Tamanna ajornartorsiut kommunimi pilersaarummi nutaami misissorluarneqartariaqarpoq aammalu sanaartorfissamik nutaamik eqqarsaateqarnikkut immikkut aqqssuussaasumik suliniuteqarnikkut aammalu illoqarfinni pilersaarusiinnermit (sanaartorfissat pillugit suliniuteqarnissamik innersuussisoq) immikkoortillugu nunaminertanik immikkoortitsisinnaanerit periarfissatigut aaqqiivigineqarsinnaassalluni. Suliaq tamanna suliatigut tunuliaquteqarnikkut siunersieqatigiinnikkut ilisimasanillu avitseqatigiinnikkut aaqqiivigineqassaaq, matumani Namminersorlutik Oqartussanut, ataatsimoorussamik kommuninut nunaminertanik nalunaarsuiffimmi akisussaasumut annertunerusumik nukingisaarutiginninnikkut.

Nunaminertanik nalunaarsuiffimmi nutaami kukkunerit ajornaannginnerusut allat, nunaminertanut oqartussaasunik artukkiisut, pilersaarusiinnermut inatsimmi kingullertigut allannguutitut suli naleqqussaasoqannginneranik patsiseqarput. Taamaalilluni systemimi nunaminertanik atugassiissutinik, utaqqiisaasutut allassimajuaannartunik, aammalu atortulersuutitut illulianullu aalaakkaasumik nunaminertanik atugassiissutinik immikkoortitsisinnaanani. Systemimi tamanna kukkuneq, utaqqiisaasumik nunaminertanik atugassiissutinik kukkusumik nunaminertanik atugassiissutitut inissiisarneranik kinguneqarpoq. Tamanna Namminersorlutik Oqartussanit piaarnerpaamik iluarsineqarnissaa utaqqineqartariaqarpoq, iluarsineqareerpallu sulianik suliarinninnerup pisariinnerulernissaanut malunnaataassaaq.

Nunaminertanut suliassanik suliaqarnerup pitsanngorsarnissaanut ingerlatseriaaseq aalajangersimasuusimasooq tassaavoq, utaqqiisaasumik nunaminertanik atugassiinnerit ukiuni pingasuni atuunnissaat, assersuutigalugu angallatinik inissiiviit. Nunaminertanik atugassiinnerit taakku amerlanerit atuuffittut uteqqiasuusarput, tassani ukiut tamaasa inissiuarnissaa naatsorsuutigineqartarluni, akuersissutit ukiunut tallimanut atuuttussatut annertusineqarnissaat innersuussutigineqarpoq. Tamatuma kingorna qinnuteqaaqqittoqarsinnaavoq tassani allaffissornikkut suliamik suliarinnittarnermut artukkiisarneq annikillisinneqassalluni, ilutigitillugulu piffissami sivisunerusumi atuisinnaanermit toqqissisimanerusumik patajaannerusumillu innuttaasunut akuersissutinik tunniussisoqassalluni.

Ilutigitillugu nunaminertanik atugassiinnermik suliamik suliaqartoqartillugu paasissutissanik atuinnerup pitsaanerulersinneqarnissaa kissaatigineqarpoq, assersuutigalugu suliari A-normut (nunaminertanut normut) aallaavigalugit systemimit paasissutissanik aallertoqarneq ajortuni, ingutserinissamut aammalu

atuinermik allannguinnissamut atatillugu. Taamatuttaarlu systemimi qinnuteqartarnermut killeqartitsinerup pitsanngorsarneqarnissaanik ujartuisoqarpoq, taamaalilluni pisariaqartinneqartumik A-normumik ilanngussisussaataasooq minillugu digitalikkut qinnuteqaatit nassiunneqarsinnaanatik; taamaaliornikkut suliamik suliaqarnissamut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsiniarnissamut sullissisoq pisariaqanngitsumik piffissamik atuinnissaa ingalassimaartinneqassalluni.

Kommunimi pilersaarutip nutarterneqarneratigut aqqusinernut, napparutitut, allagartanut, erfalasulerfinnut, ungalunut assigisaannullu atatillugu nunaminertanik atugassiisarnermut nuaminertanik sulianut sliaqartarnerup nalinginnaasumik misissuisoqartariaqaralarpoq. Tassani suliani annikinnerungaatsiartuni akuersissuteqarnissaq pisariaqarnerooq sulianik ilisimasalititut pingaartinneqartariaqaralarpoq, maannakkut kommunimi pilersaarummi ajoraluartumik nunaminertamik atugassiisarnermik pisortatigut nalunaaruteqarfiunngitsunik nunaminertanik arlaqartunik atuisoqarneranik paasinnittoqarpoq. Taamaattumik suliamik suliaqarnerup nalinginnaasumik pitsaassusaanik sunnuteqarluarneranillu pitsanngorsaanissamut, nunaminertanut suliani ersarissumik pingaarnersiuiinissaq pingaartitsinissarlu pisariaqarluinnarpoq.

Illunut sanaartukkanullu minnernut aalaakkaasunut aalaakkaasuunngitsunullu nunaminertamik atugassiinernut akuersissutinullu tunngatillugu, pilersaarusiornermut inatsit ersarilluinnarpoq: Sanaartornermut akuersissuteqannginnermi nunaminertamik atugassinneqarnissamik imaluunniit akuersissuteqarnissamik pisussaaffiliinersooq, sanaartornermut akuersissutip aammalu nunaminertamik atugassiinerup/nunaminertamik akuersissutip akornanni inatsisitigut ataqatigiittoqanngilaq. Illuliat sanaartukkallu aalaakkaasut aalaakkaasuunngitsullu tamarmik, qanorluunniit annertussuseqaralarunik aammalu sanaartornermut sulianik oqartussat akuutigigalarunik, nunaminertamik atugassinneqarnissamik imaluunniit akuersissuteqarnissamik inatsisitigut pisussaaffeqarput. Illulianut imaluunniit sanaartukkanut annikinnerusunut aalaakkaasunut B-normumik tunniussineq attuumassuteqarpoq, tassani sanaartornermut akuersissutini tunniussinermut atatillugu B-normumik nalinginnaasumik tunniussisoqartarmat; sanaartukkanulli minnernut 6 m²-imit annikinnerusunut aalaakkaasunut nunaminertamik sanaartornermut akuersissutini pisariaqartitsisoqanngimmat, nunaminertamik atugassiinerup nalunaarutiginissaanut B-normumik tunniussinissaq pingaaruteqanngilaq.

Taaguummik "aalaakkaasumik" ersarissanissaq kommunimi pilersaarummi inatsisitigut ingerlatsinikkullu nassuaanissaq pisariitsunnguuvooq. Ataatsimoorussamik kommuninut NIN-nunaminertanik nalunaarsuinerup systemi aammalu BBR-system nutaat digitaliusut, nunaminertamik atugassiissutini immikkut A-normullit sanaartornermut akuersissuteqanngitsunik - aammalu B-normunik tunineqanngitsunik - teknikkikkut isumaginnissinnanersut pillugit, pilersaarusiornermut immikkoortortamik inerisaanermik suliaqannginnermi eqqumaffigineqarput.

Suliniut 17: Atuilluartumik ineriartortitsinissamut suliniutissatut periarfissat

Unaminartut:

Kommunimip pilersaarusiortifigineqarnerani pioereersumi atuilluartumik inerisaanissamut tigussaasumik aaqqissuussaasumillu suliniutinik siuarsaasussanik ukkataqartoqarsimanngilaq – tassani kommunimi pilersaarummi nunami tigussaasunik, timitalinnik atuilluartumik inerisaanissamut siuarsaanissamut aaqqissuussaasumikkut qaffasissusaanut aamma atuuppoq. Taamaalilluni ingerlatsinikkut nukinnik pioereersunik sunniuteqarluartumik atuinnissamut tunngavimmik peqarsimanngilaq, soorluttaaq kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani matumunnga naleqqussaasunik atuutilersitsinissamut periarfissamik atuisoqarsimanani.

Pissutsini sunnerneqartutuaq tassaasimavoq illut silatimikkut isikkussaatur nallimassaaneq, tassani "aserfallatariaqanngitsut" atortussianik atuinnissamik amerlanertigut piumasaqaateqartoqartarluni imaluunniit kissaateqartoqartarluni. Tamanna sanaartornikkut atortussiassanit atuilluartunik

qangatoortuniillu nutaaliaanerusunut, sanaartoriikkanut aammalu "aserfallatsaaliuminartunut", piffissamut sivisunerusumut eqqarsaatigalugu atuilluartaunngitsunut ataasiartumik atugassatut nalinginnaasumik nuunnermik kinguneqarpoq. Tamanna suliniut naammaginangitsuusoq illuanut saatinniarneqartariaqarualarpoq. Sanaartornermut, atortussanut, aningaasaqarnikkut kaaviaartitsinermi, allannguinermi aammalu illoqarfimmik pilersaarusionermut atatillugu, annertussutsini arlaliusuni atuilluartaunissap annertusiartorneranut ingerlatsivik suliatigut misilittagaqarluangilaq. Kommuni pilersaarusionerfigineqarnerani ingerlatsiviup suliaqarneranut atuilluarnertut taaguut annertusiartuinnarpoq, pilersaarusionermullu immikkoortortami immikkoortumut ilisimasani, misilittakkanik paasisimasaniillu ugartuisoqarpoq.

Suliniutit:

Atuilluartaunissamik suliniut siunissami kommunip pilersaarusionerani akuutinneqarnerussaaq, annertunerussaaq ersarinnerussallunilu. Matumani sapinngisamik - pingaarnertut illoqarfinni pilersaarusionermi - pilersaarutitut inatsimmi kapitali 5a, § 22, imm. 1, nr. 16, tassani atuilluartaumik inerisaanissamut qulakkeerisunik tunniussaqaqtunillu suliniutitut aalajangersimasunik attuumassuteqaqtunillu piumasaqaatitaqartut naapertorlugit, naleqqussaasumik aalajangersakkatigut piumasaqaatit ilanngunneqarlutik, illoqarfinni pilersaarutini sukumiisumik aalajangersakkanut ilanngunneqarsinnaapput. Pinngortitami uumasutigut nunallu ilaani attassinissamik eqqarsaateqarnerup annertusarnissaanut, matumani nunami naasut ilanngullugit, kommunip pilersaarusionerfigineqarnerani tigussaasumi matumanilu ingerlatsinermi annertuumik pingaartinneqassapput. Ingerlatsivimmit atuilluartaunermik ilisimasaat periusaallu, siunissami atuilluarnerusumik kommunip pilersaarusionerfigineqarnerani annertunerusumik naatsorsuuteqarnerup naammassinissaanut annertunerusumik nukittorsarneqassapput.

Tunngavilersuut:

Tamanna nukinnik pisariaqanngitsumik atuineq maannakkut pilersaarusiortarnermi ersarippoq, tassani anguniakkamik eqqugaqarani arlaleriarluni pilersaarutiniq ataavartumik iluarsiiffineqartarlutillu allanngortinneqartarput, tamatumalu kingorna kommunimi pilersaarutip ilusaanik tassanngalu periusermik ingerlatsinikkut, siunissamut ungasinnerusumut atuilluartaumillu pitsanngorsaaneramik ukkataqarfiunngitsumik piviusunngortinneqaratik immiinginnarneqartarlutik. Kommunimi pilersaarummi nukinnik sipaarutaasumik suliniummik ataatsimoortitsinissaaq pillugu siusinnerusukkut kommunimi pilersaarusionerfigineqarneranut tapiliussami siunertaqartumik oqaasertaliinissamut amigaateqarneq, ullumikkut pilersaarusionermut ilisimasaqarnikkut tupigusuuteqartitsivoq. Kommunimi pilersaarummi nutarterneqartumi pilersaarusionermut immikkoortortaqaq allaffissornikkut pitsanngorsaannissamut suliniummik aammalu atuilluartaunissamut, pilersaarutini attuumassuteqaqtuni, naak ukiuni kingullerni ugartorneqarsimagaluartut, tigussaasumik oqaasertaliinissamut nalimmassaalluni piumasaqaateqarualuartoq atuutilersitsinissamut suliniutinik suli ingerlatsisimanngilaq.

Kommuni pilersaarusionerfigineqarneranut atuilluartaunermik suliniut sammivinnut marlunnut pingaarnertut agguataarneqarsinnaavoq:

1. Pingaarnertut sammivik, kommunimi pilersaarummi atuilluartaumik ingerlatsinissamut sammiveqartoq. Tassani ataatsimut isigalugu, tamat sammisumik, pitsanngorsaanermit, eqaassusermut, allanngortitsinissamut piareersimanermut aammalu ingerlatsinermi periutisunik sunniuteqarnerunissamut aaqqissugaasumik suliniutit sinneritut arlaqartutigut, kommunip pilersaarusionerfigineqarneranik atuilluarnerusumik anguniagaqarnerusumillu allaffissornikkut annertunerusumik pilersitsisoqarsinnaassalluni.

2. Illoqarfinni pilersaarutiniq nallimmaassaasumik sammivilik, illoqarfinni pilersaarummi qitiusumik aalajangersakkatigut atuilluartumik tigussaasumik inerisaanissamik pilersitseqataasinnaasoq - naak illoqarfinni pilersaarusiortnerup annertussusaanik annikilisaanissamik kissaateqaraluartoq. Sammivik tamanna pisortanik, inuussutissarsiuutiniq ingerlatsisinullu sinnerinik atuilluartuunissamut piumasaqaatinik malinninnissaannut kajungilersitsillunilu annertusaassaaq. Pilersaarutiniq inatsimmi kapitali 5a, § 22, imm. 1, nr. 16 naapertorlugu illoqarfinni pilersaarutiniq suliniutiniq nallimmassaanerit, immikkoortuni ataasiakkaani atuinissamut siunertanullu atatillugu tigussaasumik ataasiakkaanik nalilersuinerimik aallaaveqartumik nalinginnaasumik imaluunniit sukumiisumik atuilluartuunissakkut siuarsaasutut inissimasinnaasunik atortunik imaqqarpoq. Tassunga atatillugu pilersaarutiniq inatsimmi, § 22, imm. 1, nr. 16-ip saniatigut, atuilluartuunissamut siuarsaasunik sukumiisumik aalajangersakkanik allanik arlalinnik ilanngussisoqarnissaanut periarfissaqarneranik erseqqissaanissaq pingaaruteqqarpoq. Tamanna avatangiisinik artukkiinissamut § 22, imm. 1, nr. 12-ikkut, illunuk nukissiuutiniq atuinikitsunut § 22, imm. 1, nr. 13-ikkut, qarsutsinissamut imaluunniit neriuinissamut immikkoortut navianartorsiortut pillugit § 22, imm. 1, nr. 14-ikkut, sanaartornermi kulturikkut eriajisatigut pissutsinut tunngatillugu § 22, imm. 1, nr. 7 naggataagullu pinngortitamik illersuinissamut soqutigisat isumagineqarnissaat pillugu § 22, imm. 1, nr. 8-tigut atuuppoq. Taamaattorli nallimmassaatinik piumasaqaataasunik akisutitsisunik, pisariaqanngitsumik sanaartornermik akitsorsaataasinnaasunik aammalu taamaalluni sanaartornermik killilersuisinnaasunik kiisalu kommunimi illoqarfinni nunaqarfinnilu inuiaqatigiinni inerisaanissamut periarfissanik killilersuisinnaasunik ingalassimaartitsinissamut kommuni nalinginnaasumik politikkeqqarpoq.

Ilutigitillugu illut silatimikkut qanoq isikkoqarnissaat pillugit § 22, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, atortussianik "aserfallatsaalisassanngitsunik" imaluunniit "aserfallatsaaliuminartunik" atuisoqarnissaanik kissaateqqarneq pillugu kommunimi pilersaarummi illoqarfinnilu pilersaarutiniq sukumiisumik aalajangersakkani amerlanertigut allassimasarpoq. Oqaasertallineq tamanna illunuk piginnittunik aammalu entreprenørinik atortussianik nutaalianik, sanaartoriikkaniq atortussianik sanaanik aaserfallatsaaliuminaatsunik atuinissamut paatsoorneqqarsinnaasarpoq. Tamanna pitsaanngitsumik atuilluanngitsumillu ineriartortitsineruvoq illuanut saatinneqqartariaqaraluartoq. Atortussiat atuilluartut tassaasinnaapput sanaartornermi ileqqunik - eqqortumik aserfallatsaalinissaat piumasaqaataalluni - soorlu pinngortitamit atortussiat nutaaliat aserfallaaliuminartullu pineqqarsinnaapput. Aserfallatsaaliinermut taaguummik kiisalu atortussiassatut suussutsitut innersuussutaasunik erseqqissaaneq, matumani sumiiffinni qanoq issuseq eqqarsaatigalugu, illup silatimikkut isikkussaa pillugu nallimmassaanermut iluaqutaasumik ilanngunneqqarsinnaavoq.

Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tassanilu ingerlatsinerimut atorluarneqqarsinnaasunik sunnuteqqarluartunillu atuilluartuunissamut suliniutinik atuutilersitsinissamut sulisut suliatigut misilittagaqarluannngillat, taamaattumillu ilisimasanik piginnaasanillu nutaanik annertunerusumillu ujartuisoqarlunilu pingaarnersiuisoqqartariaqaraluarpoq.

Kommunip Kommunimi illut sumiiffiillu eqqissisimatitat eriajisallu pillugit *illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersakkamik* ingerlatsinera sanaartornermut atuilluartumik kulturikkut inerisaaneranut siuarsaasutut isigineqqartariaqarpoq. Tamanna pingaartumik kommunimi sanaartukkanut pisoqaanerusunut naleqqartunillu siunissamut ungasinnerusumut eriajinninnissamut aserfallatsaaliinissamullu pingaarnerit atuuppoq.

Suliniut 18: Atuilluartumik ingerlatsinerimik isorinnittumik silassorissuusiamik atuinerup nukissanik pitsaanerulersitsinerimut akuutitsineq

Unamminartut:

Ingerlatsivimmi suliani annertuuni silassorissuusiamik (AI) atuinikkut – matumani silassorissuusiamik pilersitsineq - nukissanik pitsaanerulersitsinissamut maannamut pillattaartuinnarmik atorneqqartarpoq. Matumani pisut ilaanni pitsaassutsip suliamullu tunngasuuneranuk nikerarnermik, paasiuminaannermik

eqqunnginnermillu kinguneqarluni ajornartorsiutaavoq. Tamanna ilaatigut isorinnittumik naliliisinnaanermik amigaateqarneq kiisalu nammineq pilersaarusiornermut ilisimasanik illikartitsisinnaanermik periarfissaqarneq patsisaavoq. Silassorissuusiamut immikkoortup annertusiartornerani atuinissamut ersarissunik toqqammavissanik isumatusaartumillu tunngavinnik suliffiup iluani aalajangiisoqartariaqaralarpoq, taamaalilluni suliatigut pitsaassuseq isorinnittoqanngitsumik annertussutsimit taarserneqarnissaa ingalassimaartinneqarsinnaassalluni.

Suliniutit:

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani ilisimasanik pilersitsinerup, paasissutissanik aqutseqqissaarnani, inerisarneranut ingerlatsineranullu silassorissuusiamik toqqaannartumik atuisoqartariaqanngikkalarpoq; pilersaarutini suliatigut ilisimasaqarluni isorinnittumik naliliinissamut atuinissamut oqinnerusunik saqqummiussanut aammalu isumassarsiuusumik ilitersuutitut tapertaasinnaasutut teknologiip atorineqarnissaa killilerneqassaaq. Taamaalilluni kommuni sulisuminut nammineq naliliisinnaanerinut aammalu isorinnittumik nammineersinnaassusaannut aningaasaliissaaq, tamannalu kommunip pilersaarummik annertusaanissamut, atuilluartumik ineriartornissamut ingerlatsinissamullu sulii pingaaruteqassalluni. Ilutigitillugu aqqissuussami systemi matoqqasuni silassorissuusiamik atuisoqarnerata qanoq aqunneqarnissaa teknikkikkut eqqarsaatersuuteqartoqartariaqarpoq kiisalu teknologiimik nukissanillu sipaarutissatut atugassanik taakkuninnga atuilluartumik aammalu imminut illersorsinnaasumik atuisinnaanissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, paasissutissanik "immiussinermut" aammalu "aqutsinermut" ersarissumik tunngavinnik nassuiaasiornikkut eqqarsaatersuuteqartariaqarpoq.

Tunngavilersuut:

Silassorissuusiamik ersarissumik aqutsinissamut nalimmassaanissamullu tunngavilersuutit arlaqarput, aammalu pilersaarusiornermut suliamik ilisimasaqarluni suliaqarnermi silassorissuusiamik atuinissamut ersarissumik piumasaqaateqassaaq. Silassorissuusiamut atatillugu, ilisimasanik nutaaliornermillu pilersitsinissamut nukissanik sipaarutissatut teknikkikkut atortuuginnartussatut pinngorsimanera akuersaarneqartariaqarpoq. Tamatuminnga atuinissamut kommuni inaarutaasumik politikkimik amigaateqarpoq. Namminersortuni pisortallu immikkoortoqarfiini aqqissuussaanikkut nukissatigut artukkerneqareersimasuni allaffissornikkut ingerlatsinikkullu suliatigut piffissamik nukissanillu sipaarutaasutut silassorissuusialq atorluarneqaleriartuinnarpoq. Kommunimi sulisunut aqutsisunullu arlaqartunut teknologii uppernassutsikkut toqqaannartumik inissisimavoq, tassani ajorluartumik silassorissuusiamik ikiorserneqarnissamik isorinninngitsumik ileqqoqalertoqarsimalluni.

Kommunimi pilersaarummik iluatsilluartumik atuilluartumillu pitsanngorsakkamik suliaqarnissamut, inerisaanermik, ilisimasanik nutaaliornermillu tapersersuisumik silassorsissuusialq pitsaasumik iluaqutaasinnaaneranut, suliamut tunngatillugu silassorissuusiamut tigussaasumik piumasaqaatit suut atorineqarnersut pingaaruteqarlunnaarpoq. Qulequttamat tunniunneqartumut silassorsissuusialq erngerumik tamat isigiuminartumik aammalu isumassarsiorfiusinnaasunik immikkoortunik saqqummiussinnaavoq, aammalu suliami immikkoortunut nalinginnaasunut allanut paasissutissiinissamut teknologi tunniusseqataasinnaalluni. Ataasiakkaatut, suliamik ilisimasaqartumik aammalu isorinnittumik naliliinerup pitsaassusaa pitsaassusilimmik ilisimasanik pilersitsinissamut piumasaqaataasoq - sukkasuumik pitsanngorsaannissamut periuseqarnissamik kissaateqarnikkut annertuunit, paasissutissanut apeqqutaasunut ingerlatsiviusunik taarserneqassanngilaq.

Amerlanertigut allakkat silassorissuusiatigut pilersinneqartut ersarissumik eqqortumilluunniit inissisimanngitsuuneri paasineqartarput aammalu akulikitsumik kukkusumik innersuussuteqarlutillu ersarluttunik immikkoortoqartarlutik. Tamanna digitalikkut suussuseqarpallaanngitsunik igitassaannarnik ("workshop"-imik taaneqartartunik) kinguneqartarpoq, atuarneqaaqqaarnermini pisortatigoorpaseqqaartartut, illuatungaartigullu pilersaarusiornermut ilisimasaqarnermik imaqaarneq ajorlutik. Silassorissuusialq paasissutissat avataaneersut, allarluinnarmut ataqatigiittut atugarimmagit, misissuineramik ineriartorneq aammalu nutaaliortumik misilittarneqanngitsumik periuseqarnikkut

ingerlanermi annaaneqarnissaanik annertuumik navianaateqarpoq. Silassorissuusiamik pilersitsineq taamaalilluni imartugaluqaqaluni naammassisaqarusussutsimik siuarsaanaviangilaq. Kommunip teknologi atugarilerusuppaa aammalu silassorissuusiamik eqqarsarluartumik mianersortumillu atuinnikkut pitsaassutisunik qaffaanissamut pitsaasumik periarfissat takusinnaallugit.

Taamaattumik kommunimi pilersaarurummik ineriartortitsinermi ingerlatsinermilu silassorissuusiamik atuinnermut isorinnittumik toqqammavissanik aalajangersaasoqartariaqaraluarpoq. Tamanna piffissatigut pitsanngorsaasumik nukinnillu atuinnermut sipaarutaasinnaasumik ilitersuutitut isumassarsiornernullu teknologiip tigussaasumik qaqugukkut atorreqarsinnaaneranut, annertusisamik ataatsimoorussamik paaseqatigiinnissap anguneqarnissaanik siunertaqartumik pissaaq.

Suliniut 19: 2026-2030-mut kommunip politikikkut takorluugaanut akimortumik pilersaarusiornermut periusissiaq nutaaq

Unamminartut:

Kommunimi pilersaarummut periusissiamik, aalajangersimasumik ukiuni sisamani atuuttussamik pilersaarusiornermut periusissiamik taallugu atuutilersitsisoqartarnera nalinginnaasuvoq. Pilersaarutitut periusissiaq una aqqissuussaannikkut immikkoortunik imaqqanngilaq, soorlu kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut isorinnittumik misissueqqissaarnerit, pilersaarusiornermut suliatigut ilisimasaqartumik nassuiaasiornerit imaluunniit periutsit, illuatungaattigulli ilaatigut suliat akimorlugit politikikkut takorluukkanik kiisalu tigussaasumik sanaartornermut kissaatinik annertunerusumik imaqarluni. Pilersaarusiornermut inatsit naapertorlugu, periusissiami tigussaasumik kommunip pilersaarusiorfigineqarneranik taamaallaat imaqqarnissaa siunertaavoq. Pilersaarusiornermut periusissiaq kommunip pilersaarusiorfigineqarneranik ineriartorneranik taamaallaat pilersaarusiornermut sulianik ilisimasaqartumik periusissiatut inissiinnarnagu, siammasissumik, suliat akimorlugit aammalu politikikkut takorluukkanut atortussanngortinneratigut, pilersaarusiornermut inatsimmi siunertanut atatillugu periusissiasamat siunertaq annertuumik allanngortinneqassaaq. Tamanna ingerlatsinikkut aqqissuussamillu suliaqarnikkut ajornartorsiortitsilissaaq.

Kommunalbestyrelsip takorluugaanik innuttaasunut inuussutissarsiutinullu ersarissarneqarnissaanut atatillugu kommunimi pilersaarummut periusissiaq sulianut akimortunngortinneqarneratigut politikikkut siunertanut iluaqutaasinnaavoq. Ilaatigulli isumaginninnermut immikkoortumi, ilinniartitaanermut immikkoortumi, paaqqutarinninnermut peqqinnermullu immikkoortumi, inuussutissarsiutinut immikkoortumi, pinnerluttulerinnermut immikkoortumi aammalu takornariaqarnermut immikkoortumi sanaartornissamut kissaatit, suliat akimorlugit ajornartorsiutinik ilalerlugit pingaarnerutinneqarpata, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranik ineriartorneranik ingerlatsinikkut misissueq pingaaruteqaraluartoq peerneqassaaq, aammalu kommunimi pilersaarutit atuutivinnissaanut pilersaarusiornermut inatsisitigut pingaarnertut ukkatarinninneq annaaneqassalluni.

Kommunimi pilersaarusiornermut periusissiaq suliat akimorlugit piumassuseqarluarnermut politikikkut annertuumik uppersarsaatitut iluaqutaalluarsimavoq, periusissiatigulli suliat akimorlugit immikkoortunik pingaarutilinnik (pilersaarusiornermut periusissiami maannakkut aqqissuussaasumik killiffianut immikkoortoq innersuussutigineqarluni) tamakkiisumik ilanngussisinnaasimannginneq sanngueequtigaa. Pilersaarusiornermut periusissiaq kommunip aqqissugaaneramik siammasissumik imaqqarpoq, tassani najukkani politikkerit suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaannik kommunimi immikkoortukkaartumik ineriartornissamut periusissiamik ataatsimoorutitsisoq.

Suliniutit:

Kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut maannakkut periusissiami kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut taamaallaat inatsisitigut pisussaaffitsigut periusissiaq imaqqarpoq, matumani ineriartorneq, killiffik, misissueqqissaarneq, nalunaarusiorneq, periutsit kiisalu pilersaarutitigut suliaqarfiit

suliniutillu ilanngullugit. Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiami taamaalilluni politikikkut takorluukkanik imaluunniit sanaartornissamut kissaatinik oqaasertaliinissaq anguniagaanngilaq. Illuatungaagullu taakku takorluukkanut allagaatinut immikkoortinneqassapput, *2026-2030-mut Politikikkut takorluukkanut Pilersaarusiordermi periusissiatut* taaguuserlugit politikikkut aammalu suliat akimorlugit attaveqagatiinnermut atortutut atorineqassalluni. Periusissiatut allagaatit immikkoortitat marluk taamaalillutik ersarissumik siunertaqarnermikkut, ilusilersornermikkut aammalu ingerlatsinissamut siunertamikkut imminnut tapertariillutik nukittorsarsinnaallutik.

Tunngavilersuut:

Periusissiasanik sammiveqatigiinnik marlunnik suliaqarnermi – kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut illoqarfinni pilersaarusiordermut suliatigut, politikikkut nammineerluni qulakkeerinnilluni periusissiatigut aammalu immikkut politikikkut takorluukkanut periusissiaq (2026-2030-mut *Pilersaarusiordermut periusissiaq - Politikikkut takorluukkat*) – kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut periusissiap siunertavianut sammitinneqarnissaanik qulakkeerinnissapput. Tigussaasumik pilersaarusiordermut kiisalu taassuma ingerlatsinikkut ineriartorneranut ilusaanut taamaallaat tunngassuteqarmat, politikikkut takorluukkatigut pillattaartumillu sanaartornissamik kissaaticut assigiinngitsutigut ingerlatsineq akornusersorneqassanani. Tamanna kommunip pilersaarusiorderneqarneranut periusissiamik annertuumik sukaterillunilu aqqissuussaasumik uteriinnermik annertusaassalluni. Taamaalilluni periuseqarnikkut nukittussutsikkut iluatsissaaq aammalu politikikkut tassanngaannartumik allanngortoqarneratigut aammalu pisariaqartitat allanngorneratigut, aqqissugaanermigut atuuffianik aammalu pilersaarusiordermi sulianik ilisimasaqartumik ukkataqarneq annaaneqarani, pisinnaassusaanik tatituumut aammalu naleqqussakkamik ingerlatsinnaanermut annertusiinnermik angusaqassalluni.

Illuatungaagut suliat akimorlugit politikikkut takorluukkanut periusissiaq, *2026-2030-mut Politikikkut takorluukkanut Pilersaarusiordermut periusissiaq*, kommunip ataatsimut ineriartorneranut Kommunalbestyrelsen suliat akimorlugit takorluugaanik sunniuteqarnerusumik ersarissaasinnaassalluni. Allagaatip taassuma taamaalilluni toqqaannartumik tigussaasunik anguniakkanik imaqsarinnalissaaq, soorlu pingaarnertut kommunip ineriartorneranut immikkoortut tigussaasumik sanaartornissamut kissaatit aammalu tigussaannngitsumik anguniakkat kiisalu isumaginninnikkut, peqqissutsikkut, aningaasaqarnikkut, inuussutissarsiordermut aammalu ilinniarnermut killiffimmik nassuiaatit. Taamaalilluni pilersaarusiordermut periusissiami siunertat ersarissarneqassapput aammalu aqqissugaanermikkut politikikkullu oqariatuutitigut nukittorsarneqarlutik.

Suliniut 20: Navianartorsiuteqartunut nakkutiginneqanngitsoornissaannut qulakkeerineq

Unaminartut:

Sisimiut qaqqanit innaaqqissunit unguneqarsimavoq, taakkulu anorimit, sialummit/nittaallanit kissassutsillu allanngorneranait ataavartumik sunnerneqartarluni. Ukiuunerani aputit katersuutilersinnaasarput, aalajangersimasumillu pissutsit pilertillugit aput sisoorneranik kinguneqarsinnaalluni. Ukiup sinnerani aaneq neriunerlu ujaqqanik ujarasussunillu kaanngartoqarneratigut ujaqqanik sisoortoqarneranik kinguneqarsinnaalluni. Sisoornerit assigiinngitsut marluusut inunnut, illunut attaveqaasersuutinullu annertuumik navianartorsiortitsinnaapput.

Sisimiut ineriartortinneqarnera ilutigalugu, sanaartornerit qaqqaqarfinnut sumiiffinni arlalinni qanilliartuinnarput. Tamanna naviartorfusinnaasunik suussusiliisinnaasunik aammalu sumi sisoortoqarsinnaaneraniq equisoqarsinnaaneraniq nalliiinnermik uppersaasersuilluni tunngaviliinissamut pisariaqartitsinnermik annertusaavoq, taamaalilluni siunissami tunngaveqarluartumik nunaminertanik pilersaarusiortoqarsinnaassalluni.

Suliniutit:

Aputinik ujaqqanillu sisoortoqartarnerani ilusiliisinnaanermut ilisimasaqarluartutut attuumassuteqartunik suleqateqarnermik kommuni aallartisaassaaq. Ilusilersuinerit tamakku sumiiffinnik navianartorsiorfiusinnaasunik ersarissaasoqassaaq aammalu imminut illersorsinnaasumik sanaartukkat attaveqaasersuutillu nutaat sumi inissinneqarnissaannut tunngavilimmik naliliisoqassalluni.

Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut inernerit ilanngunneqassapput aammalu illoqarfinni pilersaarusiornermi nunaminertanik nutaanik suliaqarnermi kiisalu immikkoortuni sisoortoqaratarfiusinnaasuni sanaartornissamut qinnuteqaatinik suliaqarnermi aalajangiinissamut tunngavittut atorneqarlutik.

Tunngavilersuut:

Sisimiut kaajallallugu qaqqat arlaqartut innaaqqissuupput aammalu neriueqarfiullutik, tamannalu aputinik ujaqqanillu sisoortoqarfiginissaanut navianartorsiornermik pilersitsillutik. Nunat tamalaat akornanni misilittakkat takutippaat, navianaateqartarnek tamani immikkoortunik navianaateqartunik ersarissaanikkut, teknikkikkut isumannaallisaanikkut kiisalu immikkoortut sanaartorfiutinnginnerisigut nalinginnaasumik isumagineqartarput. Ilutigitillugu silaannaap allanngoriartorneratigut anorimit, sialummit aammalu aattulernermi/qerinnarnerani neriuerup annertusiartornissaa naatsorsuutigineqassaaq, tamannalu apummit ujaqqanillu sisoortoqaratarsinnaaneranik annertunerusumik ilimanaateqarnissaanik kinguneqassalluni. Taamaattumik siusinnerusukkut paasissutissat maannakkut siunissamilu navianaateqarsinnaanernut naliliinissamut naammakkunnaarnikuupput.

Siuserusukkut sisoortoqaratarsinnaaneranut naliliisarneq najugaqavissut misilittagaannit aammalu oqaasiinnakkut paasissutissat aallaavigalugu ingerlanneqartarput. Ilisimasat tamakku pingaaruteqartuupput aammalu ilanngunneqartuaannartariaqaraluarlutik, taakkuli siunissamut ungasinnerusumut tigussaasumik pilersaarusiorinissamut kisimiitillugit tunngavittut atorneqarsinnaanatik. Pisut qaqtigoortut takuneqartuaannangillat imaluunniit eqqaamaneqarneq ajorput, taamaattumillu najugaqavissut ilisimasaasa annaaratarneqarsinnaaneranik navianaateqarluni.

Kinguserusukkut immikkoortunik sanaartornikkut qajannaarsorneranit imaluunniit sisoortoqarsimatillugu kingunerisinnaasaanik isumaginninnermit, immikkoortunik ulorianaateqarsinnaasunik suussusiliinissaq aammalu pilersaarusiorinikkut ingalassimaarniarlugit aningaasaqarnikkut inatsisitigullu pitsaanerpaassaaq.

Sisimiut qaqqat qanittuinit ineriartortuarnissaa suli naatsorsuutigineqarmat, assigiissaartumik, uppersaasikkamik aammalu suliatigut ilisimasalimmik aalajangiinissamut tunngavimmik pisariaqartitsisoqarpoq. Killeqarfinnik navianaatilinnik nalunaarsueqqissaarineq navianaatit eqqarsaatigalugit inerisaanissamut periarfissanik aammalu navianassutsip akuersaarneqarsinnaasuni taamaallaat sanaartukkat nutaat inissinneqarnissaanut peeriarfissiissaaq. Ilutigitillugu nalunaarsueqqissaarneq siunissami inunnik, illunik attaveqaasersuutinillu ajoqusiisoqarsinnaaneranut annikillisaataassaaq kiisalu komminimi pilersaarusiornermik annertunerusumik siumut naatsorsuuteqarsinnaanermut annertusaassalluni.

Aaqqissuussaanikkut nutaamik sammivik

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani ingerlatsinermut attuumassuteqartunik aalajangersimasunik suliniutit siammarternerat, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut pingaarnertut periusissiami nutaamik eqqarsarnermik aammalu annertuumik sammivimmik allannguinnermik kinguneqassaaq. Kommunip

pilersaarusiortfigineqarneranut periusissaq - misissueqqissaartumik periuseqarnermik, illuliortaatsimik pitsaassutsimik ilisimaarinninnikkut, tatituumik allangorsinnaanermut piareersimaneq aammalu aaqqissugaanikkut tamat eqqarsarsinnaanikkut annertusisamik ukkataqarnermigut - kommunimi pilersaarummik nutarterinermik ingerlatsinissamut periutsimik nutaamik saqqummiivoq. Aaqqissuussaaniikkut nutaamik sammivikkut pilersaarutit akornanni annertunerusumik ataqtigiiitoqalernissaat kiisalu pilersaarutitik ataasiakkaanik ingerlatsinermit periutsimik allangortitsisinnaanermut piareersimasumik ersarinnerulersitsillutik, annertussutsikkut aammalu sunnuteqarsinnaasumik kinguneqartitsinissaq naatsorsuutigineqarpoq. Ilutigitillugu ammasumik, paasiuminartumik aammalu paasinninnissinnaanermut sammisumik pilersaarusiornikkut ingerlatsinikkullu kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tamat takunnikkuminaatsitsisumik aammalu amerliartuinnartunik pilersaaruteqarnermik atorunnaarsitsinissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Periusissiami nutaami ingerlatsinerup sukkannererusumik eqqornerusumillu pilersaarutip ilaanik, kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussamik aammalu illoqarfinni pilersaarutitik pissarsisinnaanissamut tigussaasumik kinguneqassaaq. Tamakku Kommunalbestyrelsen politikikkut kissaataanik aammalu suliniutinut sanaartornernullu tigussaasunut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat, innuttaasut inuussutissarsiutillillu pilersaarummut tunngavimmik naleqqussakkamik pinasuartumik pisariaqartitsinermit sunnuteqarluartumik naammassinnissinnaatitsissapput. Ilutigitillugu periusissiaq illoqarfinnik, nunaqarfinnik nunallu timaanik eqqornerusumik pilersaarusiortnermillu ilisimasaqartumik agguataarisinnaanermik, illoqarfimmik pillattaasumik aqutsinerup annikinnerutillugu assigiissaartumik aalajangersagaqarnerunermik kinguneqassaaq.

INERNILIINEQ

Innersuussut

2026-2030-mut kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut periusissiassatut siunnersuut tunngavigalugu *2024-2048-mut Kommunimi pilersaarummut* atatillugu kommunip pilersaarummik tamakkiisumik nutarterinerup ingerlatsiinnarnissaa innersuussutigineqarpoq. Ilaatigut siuliani immikkoortuni innersuussutitut naapertuuttunngorlugu pilersaarummi qulikuttaartumik kiisalu nunap ilaani immikkoortut ilaannut killilersuinernik aaqqissugaaneramik annertuumik allannguinermit imaqqassaaq.

TAPILIUSSAQ

Pilersaarutini teknikkikkut oqaatsinut nassuiaatit

Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani suliatigut oqaatsit atorineqarnerpaanik isumaannillu pisariillisakkanut naqinnerit tulleriarlugit takussutissiat.

Inatsisilerinermut Nunalu tamakkerlugu pilersaarusiornermut Immikkoortortaarfik
Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisut oqartussaaffeqarfiat

Inatsisilerinermut

Nalunaarutiginninneq

*Pilersaarutitut siunnersuutitik, suliniutitut siunnersuutitik,
sanaartorfissanik aammali pilersaarutitik
akuersissutigineqarsimasunik tamanut saqqummiineq*

Atuinissamut immikkoortoq
atuinissamut suussuseq siunertarlut

Immikkoortup ilaani pingaarnertut imaluunniit aalajangersimasumik

Nunaminertanik nalunaarsuineq

*Ataatsimoortumik kommuninut tunngaviusumik paasissutissanut
nunaminertanik sulianut nalunaarsuinerimullu systemi NIN
(Nunaminertanik Inniminnikkani Nalunaarsuiffik), tassani ilaatigut
nittartakkatigut nunaminertamik inniminniiniarnermut,
nunaminertanik atugassiineq aammalu nunaminertanut akuersissutit
pillugit ingerlatsivik*

Nunaminertamik inniminniineq
sioqqullugu nunaminertamik qinnutigisamik inniminniineq

Nunaminertamik atugassinneqarneq imaluunniit akuersissuteqarneq

Nunaminertamik atugassiineq
nunaminertamik aalajangersimasumik atuisinnaaffiusumik atugassiineq piujuartoq. Siumut nunaminertamik
inniminniinissamik piumasaqaatilik

Illunik sanaartornissamut

Nunaminertamik akuersissut

*Illunik, sanaartukkanik pigisanillu aalaakkaanngitsunik inissiinissamut
nunaminertamik aalajangersimasumik atuisinnaaffiusumik
atugassiigallarneq*

Sanaartorfissatut nunaminertaq
annertussusaa

Illuliap imaluunniit sanaartukkap annertoqataanik sanaartorfissap

Sanaartukkap suussusaa

*Sanaartukkap ilusaanut aammalu qaninnerinut illuliortarnerup
immikkoortiternera, ass. ammasumik-pukkitsunik inissialiorneq,*

	<i>uiguleriinnik-pukkitsunik inissialiorneq aammalu inissiaqarfiit quleriaat</i>
Sanaartorfittut inissiivittullu nunaminertat	<i>Pilersaarutit ilaanni sanaartorfissanik inissiivissanillu imalinnik inuussutissarsiorfittut killeqarfeqarlutik nunaminertaq. Nunaminertamik atugassinneqarnissamik akuersissuteqarnissamillu piumasaqaatitalik</i>
Aalajangersakkat	<i>Immikkoortut ilaannut ataasiakkaanut nunaminertamik atuinissamut sanaartornissamullu kommunimi pilersaarummi pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersakkatut immikkoortoq</i>
Eriaginartoq	<i>Siumut akuersissutitaqanngitsumik oqaluttuarisaanikkut nalilittut illunik immikkoortunillu Kommunalbestyrelsimit Naalakkersuisoqarfimmiillu toqqarneqartunik isikkumikkut allanngortinneqaqqusaanngitsut. Kommunip Illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersagaa kommunimi illunik eqqissisimatitanik tamanik takussutissiamik imaqarpoq</i>
Innuttaasunik akuutitsineq	<i>Ilaatigut pilersaarutitut siunnersuutininik inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerini tamanik misissorneqarsinnaanngorlugit tamanik akuutitsineq</i>
Illoqarfik	<i>500 sinnerlugit innuttaasoaqarluni najugaqarfik aammalu illoqarfinni pilersaarusiornermik piumasaqaatitaqarfiusoq</i>
Illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersagaa	<i>Kommunimi illunik immikkoortunillu eriagissasanut eqqissisimatitanullu takussutissiaq, toqqaaneq nalunaarsuinerlu ingerlasoq</i>
Nunaqarfik	<i>500 ataallugit innuttaasoaqarluni najugaqarfik aammalu illoqarfinni pilersaarusiornermik piumasaqaatitaqanngitsaq</i>
Sanaartorfissaq	<i>Kommunimi imaluunniit illoqarfinni pilersaarummi sanaartornissamut nunaminertaq killeqarfilik, tassani nunaminertamik atugassinneqarnissamik qinnuteqartoqarsinnaalluni aammalu siunissami sanaartugassamut naapertuutissasoq</i>
Sanaartornermut inatsit	<i>Sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 26. maj 2010-meersoq, Innatsisartut inatsisaat nr. 29, 13. juni 2023-meersutigut allannguuteqartoq, tassani Sanaartornermi maleruaqqusaq 2006-meersoq attuumassuteqartoq aammalu sanaartornermut akuersissutinut, atuutilersitsinissamut akuersissutinut aammalu nunaminertamik atugassiinermik nalunaaruteqarnermut tunngaviliilluni</i>
Sanaartorfissagissaaneq	<i>Sanaartorfissaik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit piareersaaneq aammalu ilaatigut immikkoortumik nunagissaanermik, aqqusinermut atassusiliinermik kiisalu innaallagissamut imermut kuuffissuarmullu il.il. attaviliinermik imaqarsinnaasoq, taamaattumik sanaartorfissamut sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutininik matussusiisussanik sanaartorfissagissaanermut akiliuteqarnissamik ilaqarsinnaasoq</i>
Sanaartornermut akuersissut	<i>Sanaartornermut oqartussaqaqfimmit sanaartornissamut, allannguinnissamut imaluunniit ingutserinissamut akuersissut aammalu nunaminertamik atugassinneqarnissamut sioqqutsisumik</i>

	<i>qinnuteqaammik akuersissuteqarnissamik piumasaqaatitaqartoq. Sanaartornerup aallartinnginnerani qinnuteqaatigineqarsimassaaq akuersissutigineqarlunilu, kingornalu sanaartukkat atulersinneqannginnerani atuutilernissamut akuersissummik qinnuteqaateqartoqarsimassalluni</i>
Sanaartukkamut killeqarfik	<i>Immikkoortoq killeqarfilik sanaartorfissamik aammalu sanaartornissaq siunertaralugu nunaminertamik inniminniinermik pilersitsiviususaaq. Sanaartukkamut killeqarfik sanaartorfissamut immikkoortup ilaajusinnaavoq imaluunniit killeqarfinni minnerusuni sanaartornissamut immikkoortup ilaani minnerusutut killeqarfeqarluni aggulugaasinnaalluni</i>
Sanaartornermut oqartussaq	<i>Ilaatigut sanaartornermut akuersissutinik aammalu atuisinnaanermut akuersissutinik il.il. sulianik suliaqartarnermut kommunimi oqartussaq.</i>
Sanaartornermut maleruqaqqusat	<i>Sanaartornermut maleruqaqqusaq 2006 sanaartornermut inatsimmut ilaavoq aammalu illuliornissamut, matumani nutaamik sanaartornermut, sanaartukkamik allannguissamut aammalu sanaartukkamik ingutserinissamut ilanngullugu nalimmassaasunik sukumiisumik piumasaqaatinik aalajangersaaffiusoq. Sanaartornermut maleruqaqqusat ilaatigut immikkut ikuallattoqaratarsinnaaneranut piumasaqaatinik, atortussiassanik, killeqarfittut ungasissusissanik aammalu naatsorsuinissamut malittarisassanik, ilaatigut sanaartukkat annertussusissanik imaqarpoq</i>
Illoqarfiup qanoq ittuussusia	<i>Illoqarfiup, illoqarfiup ilaani imaluunniit nunaqarfiup sanaartornikkut aaqqissugaanera, illuliortaatsikkut sannaatigut aammalu tunngavinnut aalajangersagaq</i>
Illoqarfimmi immikkoortoq immikkoortut ilaanniit immikkoortut arlallit	<i>Illoqarfimmi, illoqarfiup ilaani, illoqarfiup killeqarfiani</i>
Illoqarfiup ilaa ataqatigiittoq	<i>Illoqarfiup killeqarfiani illuliortaatsikkut atuuffittulluunniit</i>
Illoqarfimmik allannguneq	<i>Illoqarfimmi inerisaanikkut illoqarfiup, nunaqarfiup imaluunniit illoqarfimmi immikkoortup, kommunip pilersaaruserfigineqarnerani aaqqissuussaasumik illoqarfiup pilersaaruserfigineqarneratigut, imaluunniit ersinngitsumik allannguinerut, pilersaarutaasimasutut allannguneq</i>
Illoqarfiup killeqarfia	<i>Illoqarfiup imaluunniit nunaqarfiup killeqarfia nunap timaanut killeqarfimmut attuumasup killeqarfimmik nassuiaataasoq</i>
Qiterisarfittut siunertaq	<i>Kommunip pilersaaruserfigineqarnerani qiterisaqarfimmut siunertamik sanaartornissamut immikkoortut ilaannik atuinissamut taaguut, matumani pisiniarfiit, centerit aammalu kiffartuussiviit il.il. ilanngullugit.</i>
Immikkoortup ilaa	<i>Kommunip pilersaaruserfigineqarnerani nalimmassaasunik toqqammavissatut aalajangersagartaqarluni atuiffissavimmut killiligaalluni immikkoortoq, ass. najugaqarfiit, inuussutissarsiorfiit immikkoortullu sanaartorfigeqqusaanngitsut il.il.</i>

Pilersaarutip ilaa	<i>Pilersaarummi ataatsimi immikkoortut ilaannik arlalinnik imaqartumik kommunip pilersaarusiordfigineqarnera annertunerusoq</i>
Sukumiisumik aalajangersakkat	<i>Siusinnerusukkut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani sukumiisumik aalajangersakkanut immikkoortumut imaluunniit illoqarfinni pilersaarummi aalajangersakkanut aalajangersakkat. Assersuutigalugu sanaartorfissanut taakkulu inissisimaffiit, eriagisassatut pissutsinut, sanaartukkap silatimigut isikkusnaanut piumasaqaatit, pilersuiffiit, aqquserngit, avatangiisinut pissutsit il.il. immikkut nalimmassaanernik imaqarsinnaavoq</i>
Immikkuualuttut	<i>Siusinnerusukkut kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut immikkoortut ilaanni killeqarfittut aggulunneqarsimasunut taaguutitut atorineqakkajuttuuvog</i>
Nunap timaa	<i>Kommunimi pilersaarummi immikkoortumut annertoerujussuaq, illoqarfimmut killeqarfimmut immikkoortinneqanngitsoq</i>
Kommunimi pilersaarut digitaliusoq	<i>Kommunip nittartagaani digitaliusumut immikkut ilaasoq, tassani kommunimi pilersaarummi atuuttumik imaqarlunilu isumaginnittoq, ilaatigut aalajangersakkanik, malittarisassat attuumassuteqartut, nutaarsiasat aammalu tamanit misissugassanngortitsineq il.il.</i>
Immikkut akuersissut	<i>Kommunimi pilersaarummi imaluunniit samaartornermut maleruaqqusanit aalajangersimasumik aalajangersakkanik avaqqutsilluni akuersissutit siumut immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik piumasaqaatitaqartut. Pilersaarummut tunngavik pillugu immikkut akuersissut, nikingassutit immikkuualuttuunikkut tunngaviunngippata annertunngippataluunniit, kommunalbestyrelsi pilersaarusiordnermut oqartussaqaarfimmut tunniunneqarsinnaavoq, illuatungaatiigullu sanaartornermut akuersissutitut atatillugu sanaartornermut maleruaqqusatigut immikkut akuersissutit sanaartornermut oqartussanit tunniunneqassaaq imaluunniit immikkut pisuni Naalakkersuisunit</i>
Ataatsimoorussamik siunertaq	<i>Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani, pisortat paaqqinnittarfiutaanni, kommunip allaffiini, ilinniartarfinni, meeqqerivinni il.il. ataatsimoorussamik siunertalimmik immikkoortut ilaanni sanaartornermut atuinnissamut taaguut.</i>
Inuutissarsiutinut nunaminertaq	<i>Inuutissarsiutinut siunertaqartumik immikkoortut ilaannik inuutissarsiordnermut atuinnissamut nunap ilaanut killeqarfimmut ataqatigiittumik nunaminertamik atugassiineq imaluunniit akuersissut, tassani nunaminertamik atugassinneqarnissamik piumasaqaateqarfiusuni illumik ataatsimik arlalinnilluunniit sanaartortoqarsinnaalluni</i>
Sanaartukkat annertussusaannik naatsorsuineq	<i>Sanaartornermut maleruaqqusani kapitali 3 naatsorsuinermit malittarisassat naapertorlugit, ilanngaateqareernermit kingorna sanaartukkap ataatsimoornera</i>
Quleriiaannik sanaartorneq suussusaa	<i>Makittarissumik killilinnik arlalinnik quleriiaannik sanaartornerup</i>

Sunniineq	<i>Nunami sanaartukkap sunniinera, sanaartorfimmut aammalu sanaartorfissatut nunaminertamut assingusooq</i>
Kommunimi pilersaarummut/tapiliussamut siunnersuut	<i>Kommunimi pilersaarummut nutaamut pilersaarutitut siunnersuut suliarineqarnikoq akuerisaasooq, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerani tamanut misissugassanngorlugu saqqummiunneqartussaaq</i>
Illoqarfinni pilersaarummut siunnersuut	<i>Illoqarfinni pilersaarummut nutaamut pilersaarutitut siunnersuut suliarineqarnikoq akuerisaasooq, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerani tamanut misissugassanngorlugu saqqummiunneqartussaaq</i>
Pilersaarutip ilaanut siunnersuut	<i>Pilersaarutip ilaanut nutaamut (kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussaaq) pilersaarutitut siunnersuut suliarineqarnikoq akuerisaasooq, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerani tamanut misissugassanngorlugu saqqummiunneqartussaaq</i>
Periusissiamut siunnersuut	<i>Kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut periusissiamut nutaamut periusissiasatut siunnersuut suliarineqarnikoq akuerisaasooq, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerani tamanut misissugassanngorlugu saqqummiunneqartussaaq</i>
Eqqissisimatitaq	<i>Illut naalagaaffimmi kulturikkut oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarlutik, oqaluttuarisaanermi naleqartutut kommunalbestyrelsimit Naalakkersuisuniillu toqqarneqartut, taamaalillutillu allanngortinneqartussaangitsut Aserfallatsaaliilluni suliaqarnissaq akuersissummik pisariaqartitsivoq. Kommunip Illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersagaa kommunimi illunik eqqissisimatitanik tamanik takussutissiamik imaqarpoq</i>
Immikkoortoq sanaartorfiusussaanngitsooq <i>sanaartorfoqqusaanngitsut</i>	<i>Immikkoortut ilai</i>
GIS	<i>Geografiske Informations System-imi kommunip pilersaarusiortifigineqarnerani atorineqartussanut nunap pissusaa pillugu paasissutissanut nalunaarsueqqissaanermut ineriartortitsinermut nalunaarsuinerimullu programmi eqqortumik nassuiaasooq</i>
Killiffittut ungasissusissaaq	<i>Sanaartornermut maleruqaqqussani immikkoortoq 6.3-mi sanaartukkat atortulersuutillu iluani akornanni minnerpaamik ungasissusissatut sukumiisumik malittarisassat atuuttut</i>
Tamakkiisumik pilersaarut	<i>Tamat sammisumut inerisaanissamut pilersaarummut nalinginnaasumik taaguut, amerlanertigut kommunip pilersaarusiortifigineqarneranik tapersiisumik illoqarfimmik inerisaanermut. Kommunimi pilersaarummut imaluunniit pilersaarummut immikkoortumut ilaasuusinnaavoq. Annertuumik illoqarfimmik inerisaanissamut tunngavinnut tunngassuteqartunut, kommuni illuliortaatsikkut aqqissugaasumik tamakkiisumik pilersaarummik aallartisaanissamut kommuni akuersissuteqarnikuuvooq</i>

Tamanik naliliineq	<i>Assersuutigalugu avatangiisinik eqqaamiunillu il.il. eqqarsaatiginninnermut atatillugu, sanaartukkap nalilersorneqarnerata saniatigut nalinginnaasumik tamarmiusumut ataqatigiinneranillu pingaanertut missiliussatut naliliinermik ingerlasoqarluni, illoqarfimmi pilersaarusiornermut suliaqarnermik ilisimasaliup imaluunniit sanaartornermut oqartussatut suliaqarnermik ilisimasallip suliamik naliliineranik siammasissumik taaguut.</i>
Pingaarnertut ilusilersugaaneq	<i>Kommunimi pilersaarummi iliuuseqarnermik sammisumik misissueqqissaarneq, nassiaatitaanik malitseqartoq. Pingaarnertut ilusilersugaanerani pilersaarutip killiffianik nalilerneqarneranillu kiisalu ilaatigut immikkoortut ilaasa killeqarfiinik inissisimanerinillu aalajangersaanermik nassuiaavoq. Maluginiaruk, illoqarfinni pilersaarutitut pingaarnertut ilusilersugaanermik pissarsiniarnissamut piumasaqaateqanngimmat, amerlanertigut pingaarnertut kommunip pilersaarusiorgineqarnerani pingaarnertut ilusermik malinnittuummat</i>
Illuaraq	<i>Illuaraq piniariartarfik aammalu oqquiffissiasatut illuaqqatut minnertut imaluunniit sunngiffimmi illutut imaluunniit takornarianut illuaqqatut annertunerusunik nassuiaavoq. Illuaqqanut nunaminertamik atugassiinissaq pisariaqarpoq</i>
Tusarniaaneq	<i>Nunaminertamik qinnuteqartumut atugassiisoqannginnerani, kommunimi pilersaarummut atatillugu tigussaasumik nunaminertamut suliamik suliaqarnikkut apeqquteqarneq, ass. eqqaamiunut eqqugaasunut, imaluunniit inaarutaasumik akuersissuteqartoqartinnagu pilersaarutitut, peqqussutitut il.il. siunnersuutit pingaarnertut tamanut misissugassanngorlugu saqqummiineq</i>
Kommunimi pilersaarut	<i>Pilersaarutitut inatsimmi kap. 4, § 14, imm. 1 naapertorlugu, kommunip immikkoortuani nunaminertanik atuissamut pingaarnertut aajangersakkanik imalimmik minnerpaamik ukiunut aqqaneq-marlunnut kommunimi pilersaarummik pissarsinissamut kommuni pisussaaffeqarpoq. Timitalimmik ineriartorneq kommunimi pilersaarutikkut nalimassarneqartarpoq</i>
Kommunip pilersaarusiorgineqarneranut tapiliussaq	<i>Siusinnerusukkut pilersaarummik taarsiisumik imaluunniit kommunimi pilersaarummut tapertaalluni immikkoortumut kommunimi pilersaarut iluarsissutitaqartoq. Nassuiaanermik, pingaarnertut ilusilersugaanermik aammalu aalajangersaanermik imaqqartuaannassaaq. Pilersaarutit ilaanut kommunip nassuiaataaniittut tunngaviatigut kommunip pilersaarusiorgineqaneratigut tapiliussaapput annertunerusut</i>
Atortussaajunnaarsitsineq	<i>Illut sanaartukkallu aserfallassimaneratigut imaluunniit najugaqartunut avatangiisinulluunniit navianarsisimaneq tunngavigalugu ingutsigassaaqqissutut nalilerneqarsimasut</i>
Ataqatigiittut	<i>Illoqarfiup ilaani imaluunniit illoqarfiup nunaqarfiulluunniit immikkoortuani, illuliortaatsikkut imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermi ataqatigiittut</i>

Illoqarfinni pilersaarut	<i>Immikkoortup ilaanut tamarmiusumut imaluunniit immikkoortut ilaanni killeqarfinni arlalinni sukumiisumik aalajangersakkat toqqarneqarsimasut katitikkat, aammalu kommunimi pilersaarummi assersuutigalugu illut silatimikkut isikkussaattut, attavilersinneqarnissamut, sanaartorfissanut il.il. ersarissakkanik piumasaqaatinut pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersakkatut tapertariittut.</i>
Qulaajaaneq	<i>Illoqarfimmik pilersaarudioqqinnissamut tunngavissatut illoqarfiup nunallu misissueqqissaartumik assiliorneq nalunaarsuinerlu</i>
AAvatangiisinik naliliineq	<i>ASN nassuiaat atuinerit aammalu illoqarfimmik inerisaanissamut suliniutit ilaanni piumasaqaataavoq. Qinnuteqartumit akilernerqartassaaq aammalu suliniummut qinnuteqaammut nunaminertamillu inniminniinissamut qinnuteqaammut ilanngunneqassalluni</i>
Oqartussanit suliamik suliarinninneq	<i>Kommunimi immikkoortunut oqartussaq, assersuutigalugu pilersaarusiornermut immikkoortortami nunaminertamik suliaqartartut imaluunniit sanaartornermut sulianut oqartussaq, kommunalbestyrelsi sinnerlugu nalunaarsuinerinik, qinnuteqaatinik, immikkut akuersissutinik aammalu akuersissutinik il.il. suliaqarnissamut suliatigut ilisimasaqartutut pisinnaatitaavoq.</i>
NKA	<i>Nuummi Nunatta Katersugaasiivia Allagaateqarfialu NKA illunik eqqissisititanik tamanik allaffissornermut suliaqarnermullu naalagaaffimmi oqartussaavoq. Kommunip NKA-llu akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut kommunimi immikkoortut eriagisassaqqissut aalajangersarneqartarput.</i>
Tamanut misissugassanngorlugu saqqummiineq	<i>Pilersaarutitut siunnersuutit, suliniutitut siunnersuutit aammalu periusissiasatut siunnersuutit akuerisaanikut tamarmik, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqannginnerini aammalu nalunaarutigineqannginnerini minnerpaamik sapaatit akunnerini arfinilinni imaluunniit arfineq-pingasuni kommunimi pilersaarummut nittartagaani tamanut misissugassanngorlugit saqqummiunneqassapput</i>
Tamanut saqqummiineq nalunaarutiginninneq	<i>Kommunimi pilersaarutip nittartagaani pilersaarutininik akuerisanik</i>
Siumut isiginnittumik pilersaarut	<i>Kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani immikkoortut ilaat siunissamut ungasinnerusumut siumut isiginnittumik pilersaarummut immikkoortinneqartut inniminnerneqartullu aammalu nalimmassaalluni toqqammaviusumik aalajangersakkanut imaluunniit illoqarfinni pilersaarummut ilaatinneqanngitsut</i>
Pilersaarusiornermut immikkoortortaq pilersaarusiorneqarneranut kommunimi oqartussaq	<i>Kommunip</i>
Pilersaarutit tulleriiaarneri	<i>Pilersaarutit akunnerminni aaqqissugaanikkut agguataarnikkullu tulleriissaarneri, amerlanertigut annertussutsimut tunngatillugu. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi immikkoortunut pilersaarusiornermut kommunip pilersaarusiorneranit</i>

	<i>taperserneqarpoq aammalu kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut illoqafinni pilersaarusiordermit tapertaqartinneqarpoq</i>
Pilersaarusiordermut inatsit	<i>Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 9. december 2015 aamma Inatsisartut inatsisaat nr. 66, 20. november 2023-meersumit malinneqartumik allannguutitalerlugu Pilersaarusiorderneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-meersoq pilersaarusiordermut inatsisitut taaguuteqarpoq.</i>
Pilersaarusiordermut periusissiaq	<i>Kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut inatsisitigut periusissamut maannakkut nalinginnaasumik taaguut, amerlanertigut suliat akimorlugit takorluukkanut allakkiaq, kommunip pilersaarusiordfigineqarneranut tapiliussanik kingullernik takussutissianik, politikikkut sanaartornissamut kisaatinik nutaanik aammalu suliat akimorlugit politikikkut takorluukkanik imaqartoq</i>
Suliniuummut qinnuteqaat	<i>Kommunimi pilersaarummi immikkoortut ilaanut tigussaasumik suliniuummik inerisaanissamut qinnuteqaat, nalunaarutiginninnissaq aammalu akuersissuteqarnissaq siunertaralugu aallaqqaasiilluni suliniuummut siunnersuummik ilaqartoq, kiisalu kingorna pilersaarummut tunngavik naleqqussagaq aallaavigalugu nunaminertamik inniminniinissamik atugassiinissamillu siunertaqartoq</i>
Suliniuummut siunnersuut	<i>Suliniuummut siunnersuutit tassaapput kommunimi pilersaarummi namminersortut pisortallu illuliornissamut sanaartornissamullu suliasaataanni annertuut tamarmik, suliniuummut atorussatigut, nalunaarutiginninnissaq aammalu akuersissuteqarnissaq siunertaralugu aallaqqaasiilluni siunnersuutitigut suliniuummut qinnuteqaataasoq, kiisalu kingorna pilersaarummut tunngavik naleqqussagaq aallaavigalugu nunaminertamik inniminniinissamik atugassiinissamillu siunertaqartoq</i>
Toqqammavittut aalajangersakkat	<i>Kommunimi pilersaarummi aalajangersakkanut immikkoortoq, assersuutigalugu atuinnermut, siunertamut, sanaartukkap suussusaanut, inissaqassutsip sinneranut, portussutsimut, ingutserinnermut, eriajissatigut pissutsikkut aammalu sillimaniarnermut killeqarfinnut pingaarnertut aalajangersakkat.</i>
Nassuiaatinut immikkoortoq	<i>Kommunimi pilersaarummi ilaatigut pilersaarummi piumasaqaataasunut anguniakkanullu nassuiaatit. Nassuiaatinut immikkoortoq kinguneratigut pingaarnertut ilusiliamut tunuliaqqutsiisarpoq. Maluginiaruk, illoqarfinni pilersaarusiordermut nassuiaatinut immikkoortumik pissarsiniarnissamut piumasaqaateqanngimmat, amerlanertigut pingaarnertut kommunip pilersaarusiordfigineqarnerani nassuiaatinut immikkoortumik malinnittuummat</i>
Inissaq sinneruttoq	<i>Immikkoortup ilaani imaluunniit killeqarfimmi sanaartornerup eqitersimaneranik aammalu immikkoortup tamakkiisumik sanaartorfusimaneranik, ilaannakortumik sanaartorfusimaneranik</i>

	<i>imaluunniit sanaartorfiusimannginneranik paasissutissaqarluni, immikkoortup atorineqarsimaneranut oqariartuut</i>
Uteriinneq	<i>Naak allannguinnermik sunnertisimasoqaraluartoq, pilersaarusernermut atatillugu aaqqissuussaasumik uteriinneq, pilersaarutip akornutaasinnaasunit aallaavimmut imaluunniit aaqqissugaasumik siunertamut utertitsinissamut piginnaasaqarnera. Tamanna periutsimik utertitsinikkut imaluunniit amerliartortitsinikkut pisinnaavoq</i>
Ingutserineq	<i>Illumik, illunik ataatsimoortunik imaluunniit immikkoortumik sanaartorfiusimasumik ingutserineq, sanaqqiineq imaluunniit annertuumik iluarsartuussineq</i>
Immikkoortumut pilersaarut	<i>Immikkoortumut imaluunniit inuussutissarsiuutitut sammisamut ataatsimut arlalinnulluunniit aalajangersimasunut, soorlu kommunimi pilersaarummi, naalagaaffiup imaluunniit kommunip siunissamut ungasinnerusumut ineriartortitsinissamut pilersaarutaa sapinngisamik ataqqineqassaaq, assersuutigalugu takornariaqarnermut pilersaarut, umiarsualiveqarnermut pilersaarut, aatsitassalerinnermut pilersaarut imaluunniit peqqinnermut pilersaarut. Aallaavittut pilersaarutit taamaattut, kommunimi pilersaarummut toqqaannartumik ilaatinneqartanngillat</i>
Sillimaniarnermut killeqarfik	<i>Nunap ilaani immikkoortunut, qaartiteriviit toqqorsiviisa, tankersuit, mittarfiit, tele-mut atorulersuutit allatigullu teknikkikkut atorulersuutit eqqaanni sanaartukkanut immikkut killilersuutitut, killeqarfiliussanut tunngatillugu kommunip pilersaarutaani aalajangersakkanut immikkoortumi inatsisitigut pisussaaffeqartumik pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersaanermut piumasaqaat</i>
Aalajangersimasumut atuineq	<i>Immikkoortup ilaani atuinnissap siunertaatut atatillugu aalajangersimasumik atuinnissaq pillugu kommunip pilersaarutaanni aalajangersakkanut immikkoortumi inatsisitigut pisussaaffeqartumik pingaarnertut toqqammavissatut aalajangersaanermut piumasaqaat</i>
Periusissatut siunnersuut	<i>Pilersaarusernermut inatsimmi kap. 7 naapertorlugu, periusissiatut siunnersuut kommunip pilersaaruserfigineqarnerani kingullertut pilersaarutitigut ineriartornerup killiffianik aammalu kommunimi pilersaarut qanoq annertutigisumik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nutarterneqarnissaanut aalajangiinertalimmik ineriartornermut periusissiamik naliliisussaalluni periusissiaavoq</i>
Sunniivigeqatigiinneq	<i>Illoqarfimmik pilersaarusernermi immikkoortut ataasiakkaat, suliniutillu arlaqartut pitsaasumik tunaartareqatigiittumillu iliuseqatigiinnermut oqariartuutaavoq</i>
Akuersissut	<i>Akuersissutit assigiinngitsut akornanni immikkoortitsisoqartarpog; aalaakkaanngitsunut inissiinernut (ass. angallatinut containerinulluunniit) utaqqiisaasumik nunaminertamik akuersissutit; illunik imaluunniit sanaartukkanik aalaakkaasunik sanaartornissamut, ingutserinissamut imaluunniit allanngortitsinissamut akuersissutit</i>

immikkut ittut; sanaartornerup aallartinnissaa, ingutserinissaa imaluunniit illumik annertuumik allanngortitsineq sioqqullugu sanaartornermut akuersissut, sanaartukkap nutaap atuutilinnginnerani atuinissamut akuersissut piumasaqaataavoq

Uiguleriinnik-pukkitsunik sanaartorneq

Illut suussusiinut immikkoortumi illunik affarleriinnik, uiguleriinnik, uigulukuttunik aammalu illunik eqimattakkaartunik aammalu annerpaamik marlunnik quleriilinnik sanaartukkat eqimattakkaartunik imaqartumi illuliortaatsikkut taaguut

Killeqarfik

Kommunimi- illoqarfirmi pilersaarusiormi immikkoortoq killeqarfik. Assersuutigalugu kommunimi pilersaarummi pingaarnertut ilusiligaanerani killeqarfiit arlallit sanaartukkat suussusaatigut portussusaatigullu immikkoortukkaarlugit aguataagaallutik immikkoortut ilaajusinnaapput. Ilutigitillugu killeqarfik aamma ataqatigiinneranik siunertaanillu attuumassuteqartumik pingaaruteqarsinnaapput, assersuutigalugu sillimaniarnermut killeqarfik, sanaartornermut killeqarfik, imeqarfirmut killeqarfik aammalu akuersissuteqarfinnut killeqarfik.

Ammasumik-pukkitsumik sanaartorneq

Illut suussusiinut immikkoortumi ilaqutariinnut ataatsinut illunik sanaartukkanillu minnerusunik aappaa avillugu quleriillutik sanaartukkanik imaqartumi illuliortaatsikkut taaguut

Pilersaarutinit takussutissiaq

Pilersaarutinit suliarineqarsimasunik sukumiisumik imaqarluni, matumani pilersaarutit siunnersuutit ingerlasut, pilersaarutit naammassineqarnikut aammalu pilersaarutit siunnersuutit naammassineqanngitsut, 2022-2026-mut Pilersaarusiormut periusissiamik tamarmik malinnittunut tulleriissaartumik nalunaarsuineq. Kommunimi malittarisassianik ileqqoreqqusanillu assigiinngitsunik, kommunimi pilersaarummi ilaasutut akuerineqartunik suliaqarneq, pilersaarutit sulianik naammassineqartunut ilaanni naggataagut immikkut ilanngunneqarput.

Malugiuk, aqqissugaasumik Tamakkiisumik pilersaarutit aallartisarnissaa sulit aallartinneqanngimat, matumani kommunimi pilersaarutit nutarterneqarnissaa aammalu illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagisallu pillugit illoqarfinnut Nunaqarfinnullu quppersakkaq naammassisarneqarnissaat utaqqimaarneqarmata.

Pilersaarut: **2026-2030-mut Pilersaarusiormut periusissiaq – Politikkikkut takorluukkat (siunnersuummut missingiut)**

Pilersaarusiormik: Qeqqata Kommunia

Sammissaq: 2026-2030-mut kommunimi politikkikkut takorluukkanut akimortumik periusissiaq

Uunga tapiliusaaq: 2024-48-mut Kommunimut pilersaarummut tapiliusaaq.

Killiffik: September 2026 siunnersuummut missingiut.

Pilersaarut: **Sillimmatitut nukissiorfimmud nutaamut Kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliusaaq 003 (siunnersuummut missingiut)**

Pilersaarusiortifik: Sisimiut

Sammissaq: Teknikikkut atuiffiusussatut immikkoortup ilaa nutaaq 800-E2

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Siunnersuummut missingiut 2026-mi septembarimi KB-mut saqqummiunnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pilersaarut: **Sillimmatitut nukissiorfimmud nutaamut illoqarfimmud pilersaarut nr. 800-E2 (siunnersuummut missingiut)**

Pilersaarusiortifik: Sisimiut

Sammissaq: Teknikikkut atuiffiusussatut immikkoortup ilaani 800-E2-mi killegarfik nutaaq

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Siunnersuummut missingiut 2026-mi septembarimi KB-mut saqqummiunnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pilersaarut: **Illut immikkoortortallu eqqissisimatitat eriagisassallu pillugit illoqarfinnut nunaqarfinnullu quppersaqaq (siunnersuut missingiullu najugaqartunut tusarniutigineqarpoq)**

Pilersaarusiortifik: Kommuni tamaat

Sammissaq: Kommunimut pilersaarummut ilaalluni nalunaarsuineq, naliliineq innersuussinerlu (saqqummiineq 1).

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Ulloq 30. april 2026-mi KB 02-26-mi akuersissutigineqartoq. Killiffik agguusti 2026: Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarfimmit aammalu NKR-imit tusarniaanissamut missingiutip inaarutaasumik akuersissutigineqarnissaa utaqqineqarpoq

Pilersaarut: **Sisimiunut angallannermut misissuisimanermut nalunaarut**

Pilersaarusiortifik: Sisimiut

Sammissaq: Nalunaarusiaq Cowi suleqatigalugu pingaarutilinnik innersuussutitalik. Sisimiuni angallannermut ajornartorsiutinik toqqakkanik peqqissaarussamik misissuineq.

Uunga tapiliussaq: 2024-48-mut Kommunimut pilersaarummut tapiliussaq.

Killiffik: Juni 2026-mi suliarineqartoq.

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussaq 002 (siunnersuummut missingiut)**

Pilersaarusiortfik: Maniitsoq

Sammissaq: Qterisaqarfik C5

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: September 2025 siunnersuummut missingiut. NB Uninngatinneqarallarpog periusissiatullu siunnersuut utaqqineqarluni

Pilersaarut: **Illoqarfimmud pilersaarut nr. 700.01 (siunnersuummut missingiut)**

Pilersaarusiortfik: Maniitsoq

Sammissaq: Qterisaqarfik 700-C5

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: September 2025 siunnersuummut missingiut. NB Uninngatinneqarallarpog periusissiatullu siunnersuut utaqqineqarluni

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusiortfigineqarneranut tapiliussaq 001 (siunnersuut)**

Pilersaarusiortfik: Maniitsoq

Sammissaq: Maniitsumi najugaqarfissiaq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Siunnersuut 24/9-2025 akuerineqarpoq. NB Uninngatinneqarallarpog periusissiatullu siunnersuut utaqqineqarluni Ingerlavoq.

Pilersaarut: **Pilersaarutip ilaa nr. 003**

Pilersaarusiortfik: Sisimiut

Sammissaq: Sisimiuni umiarsualiveqarfiit
Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48
Killiffik: Naammassineqarpoq. 27/11-2025-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Illoqarfimmi pilersaarut nr. 800.01 (siunnersuut iluarsisaq kinguartinneqarpoq)**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut
Sammissaq: Paaraarsuk
Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48
Killiffik: Suliaq ingerlavoq. Politikkikkut kissaatinit nutaanit aallaaveqartunik iluarsiissutit nutaat utaqqineqarput.

Pilersaarut: **Illoqarfimmi pilersaarut nr. 800.02**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut
Sammissaq: Sisimiuni umiarsualiviup qiterisaqarfia
Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48
Killiffik: Naammassineqarpoq. 27/11-2025-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusiorkfigineqarneranut tapiliussaq 63 (iluarsiissutit)**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut
Sammissaq: Sisimiuni nunap immikkoortuani napparsimmaviup eqqaani qiterisaqarfik
Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24
Killiffik: Naammassineqarpoq. Iluarsiivigineqarpoq 18/9-2025

Pilersaarut: **Pilersaarutip ilaa nr. 002**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut
Sammissaq: Qerititsivissuaq nutaaq talittarfimmillu alliliineq
Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48
Killiffik: Naammassineqarpoq. 30/5-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Illoqarfimmut pilersaarut nr. 800-B12**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut

Sammissaq: Immikkoortup ilaa 800-B12

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Naammassineqarpoq. 30/5-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Pilersaarutip ilaa nr. 001**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut

Sammissaq: Immikkoortoq inuussutissarsiuuteqarfik nutaamik ujaqkerivittalik

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Naammassineqarpoq. 26/9-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Illoqarfimmut pilersaarut nr. 800-B8**

Pilersaarusiorkfik: Sisimiut

Sammissaq: Immikkoortup ilaa 800-B8

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Killiffik: Naammassineqarpoq. 26/9-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusiorkfigineqarneranut tapiliussaq nr. 58**
(Iluarsissutit)

Pilersaarusiorkfik: Nunap timaa

Sammissaq: Sisimiut Kangerlussuullu akornani aqqusineq sinerlugu illuaqqat hotelillu pillugit iluarsissutit

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 29/2-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusiorkfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56**
(Iluarsissutit)

Pilersaarusiorkfik: Nunap timaa

Sammissaq: Qeqqata Kommuniani illuaqqanik pilersitsinermut iluarsissutit.

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 29/2-2024-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusionfigineqarneranut tapiliussaq nr. 85**

Pilersaarusionfik: Maniitsoq

Sammissaq: Immikkoortup ilaa 700-B7-mut allannguutit

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarnikuunngilaq. Ikaarsaarnermut pilersaarutaagallartoq. Siunnersuut 29/2-2024 akuersissutigineqarpoq, kingornali kommunimut pilersaarutip nutarsarneqarnissaata utaqqineqarnissaa patsisaalluni unitsinneqarluni

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusionfigineqarneranut tapiliussaq nr. 84**

Pilersaarusionfik: Sisimiut

Sammissaq: Qerititsivissuaq nutaaq talittarfimmillu alliliineq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarnikuunngilaq. Siunnersuut 23/11-2023-mi akuersissutigineqarpoq, kingornali unitsinneqariarluni KP 2024-48-mut Pilersaarutip ilaa 002-mik taarserneqarluni

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusionfigineqarneranut tapiliussaq nr. 83**

Pilersaarusionfik: Sisimiut

Sammissaq: Sisimiuni umiarsualiviup qiterisaqarfia

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarnikuunngilaq. Siunnersuut 23/11-2023-mi akuersissutigineqarpoq, kingornali unitsinneqariarluni KP 2024-48-mut Pilersaarutip ilaa 003-mik taarserneqarluni

Pilersaarut: **Kommunip pilersaarusionfigineqarneranut tapiliussaq nr. 82**

Pilersaarusionfik: Sisimiut

Sammissaq: Paamaap Kuuata Sisimiunilu Napparsimmaviup akornanni qiterisaqarfik.

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24
Killiffik: Naammassineqarpoq. 28/9-2023-mi akuersissutigineqarpoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut tapiliusaaq nr. 80**

Pilersaaruserfik: Maniitsoq

Sammissaq: Qiterisaqarfik siusinnerusukkut ujaqqerivik

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 24/8-2023-mi akuersissutigineqarpoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut tapiliusaaq nr. 81**

Pilersaaruserfik: Sisimiut

Sammissaq: Umiivitsiap kitaatungaani Qiviarfiullu kujataatungaani inissianut qiterisaqarfimmullu immikkortoq.

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 24/8-2023-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut tapiliusaaq nr. 68**

Pilersaaruserfik: Sisimiut

Sammissaq: Eliarsip Aqquuserngata eqqaani ilinniartut inaannut immikkoortoq

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 25/5-2023-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarut: **Kommunip pilersaaruserfigineqarneranut tapiliusaaq nr. 65**

Pilersaaruserfik: Maniitsoq

Sammissaq: Qaartiterutissaasivimmut, sammisanut sukisaarsaarfissaqqissunut motoorilinnillu ingerlavissamut qiterisaqarfik

Uunga tapiliusaaq: Kommunimut pilersaarut 2012-24

Killiffik: Naammassineqarpoq. 27/4-2023-mi akuersissutigineqartoq

Pilersaarusiornermut suliat sinneri naammassineqarnikut

Pilersaarusiornikkut suliaasaqarfik: **Qeqqata Kommuniani angallatinik qaqitsisarnermut maleruaqqusat**

Suussusaa: Kommunimi maleruaqqusat. 28/11-2024-mi akuersissutigineqartoq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Pilersaarusiornikkut suliaasaqarfik: **Qeqqata Kommuniani containerinik inissiisarnermut maleruaqqusassatut siunnersuut.**

Suussusaa: Kommunimi maleruaqqusat. 28/11-2024-mi akuersissutigineqartoq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Pilersaarusiornikkut suliaasaqarfik: **Kommunimi umiatsianik inissiivinnut tunngatillugu maleruaqqusaaq**

Suussusaa: Kommunimi maleruaqqusaaq. 28/11-2024-mi akuersissutigineqartoq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Pilersaarusiornikkut suliaasaqarfik: **Kommunimi containerinik inissiivinnut tunngatillugu maleruaqqusaaq**

Suussusaa: Kommunimi maleruaqqusaaq. 28/11-2024-mi akuersissutigineqartoq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48

Pilersaarusiornikkut suliaasaqarfik: **Nunaminertanut pilersaarusiornermilu sulianut akigititanut Qeqqata Kommuniata ileqqoreqqusaa**

Suussusaa: Kommunit ileqqoreqqusaaq 28/11-2024-mi akuersissutigineqartoq

Uunga tapiliussaq: Kommunimut pilersaarut 2024-48
